

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

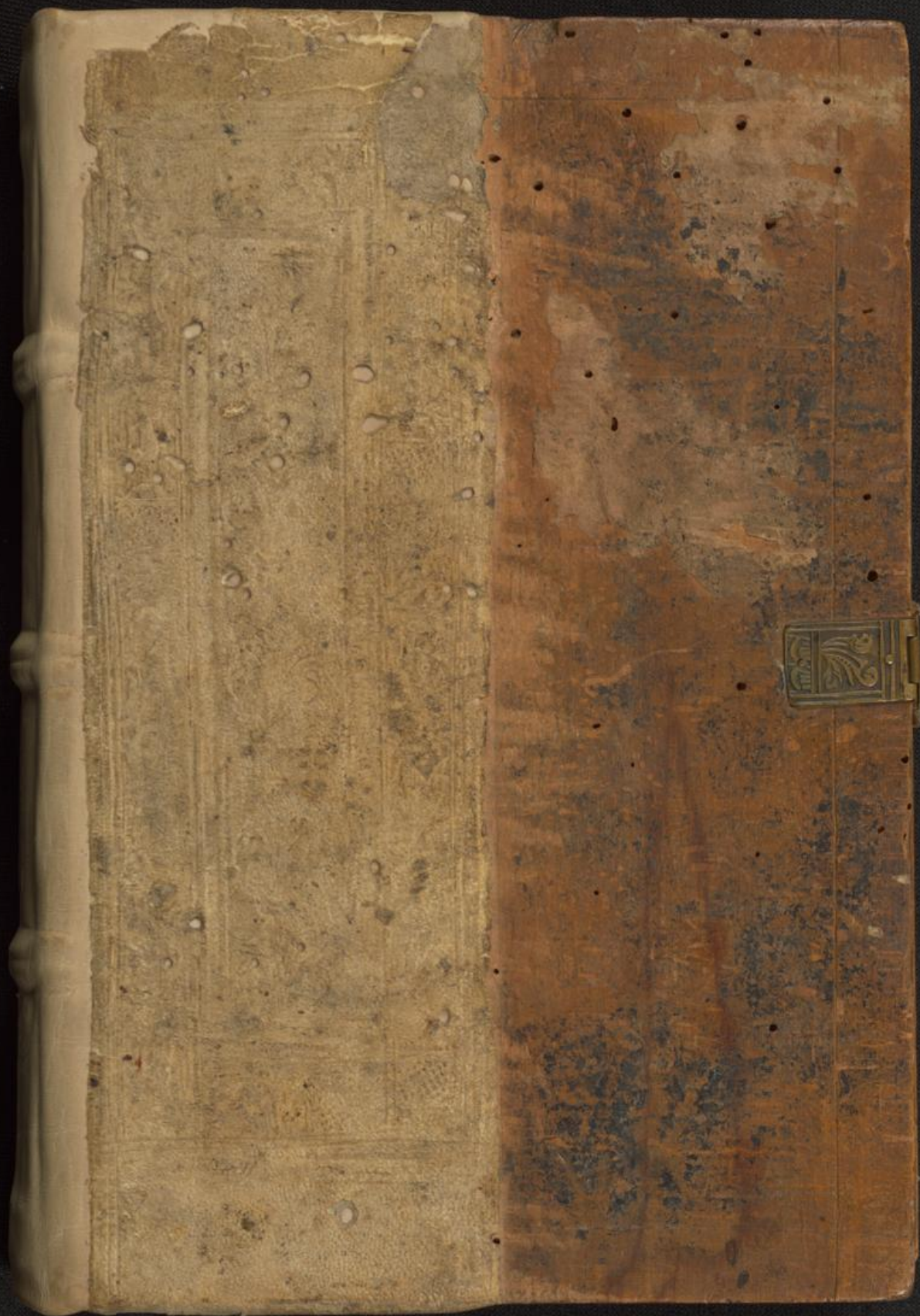
**Reuerendi patris domini pascasii Ratperti abbatis
Corbiensis ... Co[m]mentaria in Lamentationibus Jeremie
prophete**

Radbert <Corbie, Abt, Heiliger>

[Basileae], 1502

VD16 B 3792

[urn:nbn:de:bsz:31-309410](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-309410)

4 A 1116. INK

Df347

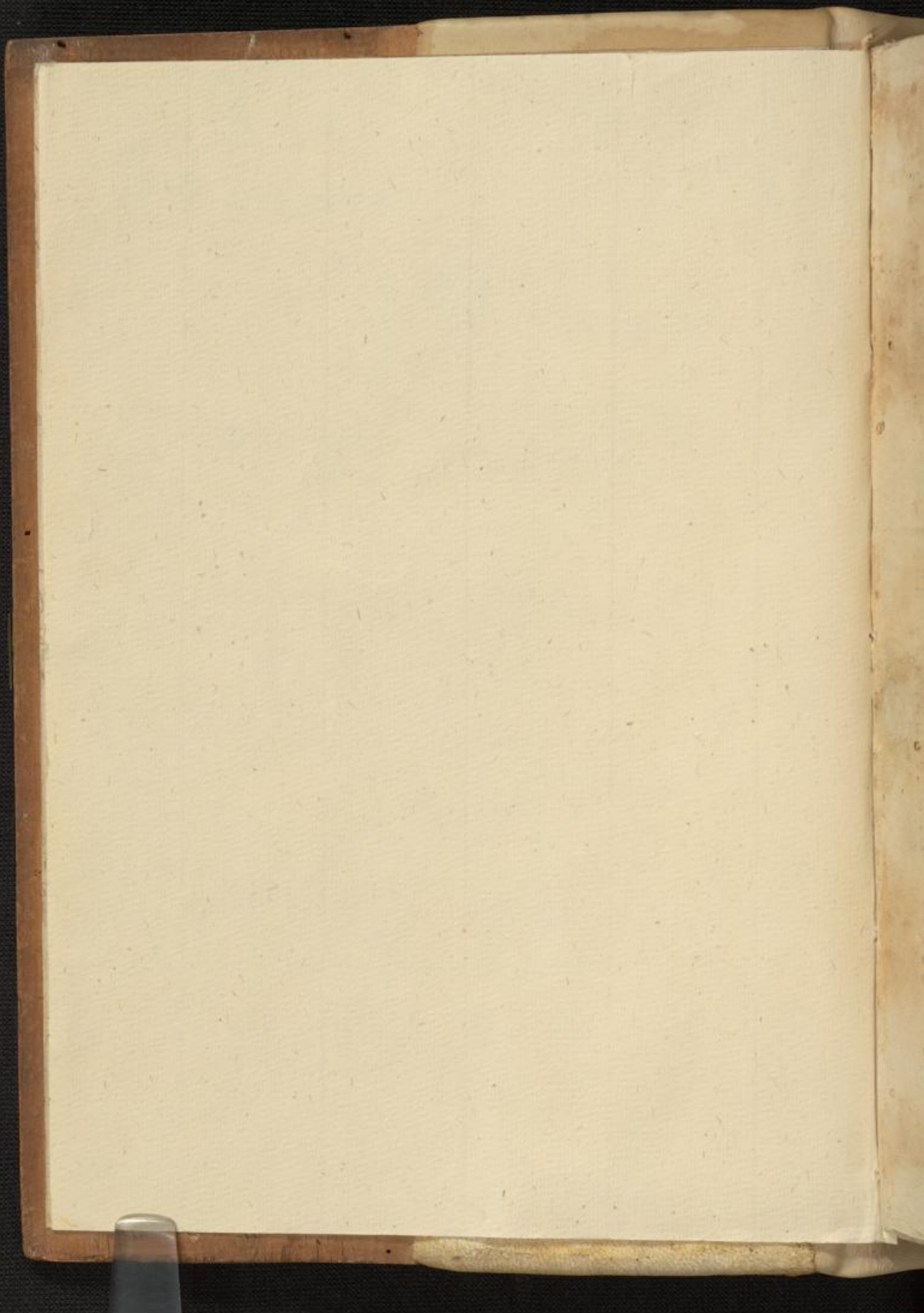
1 an. # 10756

1502 H

2

Nr. 2: WR 394

42 A 1116 JNK

Reuerendi patris domini pascasii
 Ratperti abbatis Corbiensis: ordinis san-
 cti Benedicti: viri tam in quibus q̄ huma-
 nis litteris eruditissimū: Commentaria in La-
 mentationibus Jeremie prophete: Profun-
 dioza theologie fm eius sensum quadrifo-
 rme accuratissime dilucidata Profecto liber
 et p̄dicatorib⁹ et lectorib⁹ quāgratissim⁹.

Manuscript. Augustae Augustae.

(1502)

Honorabili viro magistro Jacobo pfortzheimio ar

tis impressorie insigni suo amico frater Franciscus wyler. S. p. d. Quā ardē
ti desiderio q̄q̄ studio frequenti t̄pis p̄scti hoies sese exercitauerint in diuī
narū scripturarū p̄scrutandis: eo patere p̄t quo n̄ra q̄ sustinem⁹ lugenda eta
te monumenta p̄hendit p̄larissime tēstificantes eos p̄stitisse viros v̄tutis et
gratie: et ne dūmtaxat īsc̄ruraz eruditōe solertes: s̄ spū q̄ seruīdos quo
duce et p̄aliū rerū dispensatores erant p̄uidi et incautores fideles: religioe
deuotioe: ac morū honestate cōspicui: quoz vite cōuersatio vt plurimū nob
admirāda magis q̄ censēat imitanda. Res p̄fecto placulosa et anio volūtat
bone magno trutināda p̄deret: q̄d cause sit aut q̄ p̄ seferat in religioe xp̄iana
tantū tepore (ne dicā dissolutioe) modicū ad diuina feruore: pene nullū: ad
diuinorū p̄ceptorū obseruantia zelū increuisse. ac q̄dā in omī statu a p̄fectōe
sua videat inueniri collapsus: q̄ v̄tinā tam p̄fund⁹ grauīq̄ foret n̄mine vt
ad p̄morū p̄decessorūq̄ n̄orū videat impossibilis regressus. Q̄ tempora seculi
dis extranea rebz: plena p̄culi: q̄bz refrigescere charitate abūdaui iniquitas
Tristia sine luce domata: leua maloz: vbi penaz aduersitatūq̄ exercitia: ni
hilq̄ amice relictū est. Et plane dissimulandū: malūq̄ tolerabili esset paucos
esse in xp̄ianitate xp̄iana religione florentes ipamq̄ oibz p̄ferendā affectan
tes: si nō adessent religioi aduersantes p̄tra eā pugnantes: eā ipaz tanto per
sequentes odio vt viribz etiā ipsam eā p̄felli inuictis resistent seq̄ tandū dem et
armis et arte fulciat: squama squame sic corpori illi⁹ leuiathan cohererent: vt
nec spiraculū cuiuscūq̄ p̄uasiōis humane: aut spūs v̄ictōis eas valeat pene
trare. Experimur beca cotidie in n̄ris reformatioibz et q̄ tartare⁹ iste flegel
ton proqueat: imo vt teneat p̄stringat elidatq̄ resonantia saxa pectora vicz
sarca: lapidea corda: vt vis nulla manū: et q̄ dictū q̄z graue est: vir ipi excin
dere bello celicole valeant vsu frequēti discim⁹. Non mihi si lingue centū sint:
oraq̄ centū: ferrea vox: possibile foret scelerū cōprehendere formas q̄ hodie se
facie impudica n̄ris offerūt obrutibz: q̄bz et de⁹ offendit scandalisat p̄xim⁹: et
eccie vult⁹ erumnose sedat: vt q̄ virginēū p̄ se ferre deberet aspectū: sine macu
la: sine ruga: impudice p̄fert formā mulieris: et absq̄ erubescētia fronte p̄ten
dit meretricis. P̄dech pudor. Quid inter hec nob erit agendū nisi scelerata ex
cedere terra: iniquē pollutū hospiciū et dare clauibz austros: purpureo passi
onis xp̄i vestimento tincto de bostra adopti amictu quo agnū sequamur: ne
qua inter sanctos ignes amoris diuini hostilis facies occurrat et oia turpet.
Et q̄dē p̄stat trinacri metas lustrare bachini. longosq̄ circūflectere cursus:
quā semel in formē vasto vidisse scillā sub antro ceruleisq̄ canibz resonantia
saxa. Iesu bone q̄nos tenet demētia: q̄d iniquū cordi subrepsit: q̄ nec q̄ nos
cōstent pericula norim⁹ securi sub casibz infinitis demersi pericul⁹ quietos du
cim⁹ somnos. Graue nimirū iugū sup omīs. Bde filios. Quap̄pter nihil se
curi: nihil cōsulit: actioe:q̄ nihil fort⁹ q̄ alis sese cōmittere crucifixi: ofonē
deuote: meditatioe:q̄ sanctarū scripturarū gerere more: carnis mortificatōz iu
gis anio portare ardētī amore dī passionū iurgētū cōpmere isule p̄cere sub

lecti; debellare superbo: qd̄ q̄tūcū dū q̄q̄ sit fructuosū oī in finē tendēti opta
tū nō ē etiā si sibi maronis assit loq̄citas q̄ explicet v̄bis. Usus est b̄ solatio
facer ille eximiusq; vir **Pascasij** **Ratbert** corbieſis iſigniffime ſciē vir: latī
no grecoq; ap̄p̄me erudit̄ eloq̄q; v̄t p̄ntis vite miſſias deplgāerēt: mentēq;
ſuā q̄t̄ p̄ficādo i ſctāz ſcp̄turaz meditātōe z limādo poliret: ac poſter̄ moni
menta relinq̄ret ſui exercitiū ſaluberrimū: neſ min⁹ fructuoſiſſimū p̄fundiffi
mūq; poſter̄ op̄ coap̄raret operā ipendit̄ exactiſſimā. **Hic** liber oīm nimīz
meoq; iudicio oī videt̄ redolere ne dūtarat dīſſima ſed z humana ſapientia
q̄ppe q̄ z oratorie artis dyaletice ſoſculoz: necnō z ſumme n̄ſe theos̄s clare
at luciditate. **Hic** nempe z qd̄ ingeniū eracuet: co op̄et volūtati: z mentē am
pliſſimis dulciſſimiq; exuberare faciat gl̄mentis: inuenies q̄ q̄ſi torrens ple
no gurgite preſtat affluenē cunctis: q̄ diuino amore q̄ſi mellicrato animus
dulcido nectareq; p̄ſtringat̄ ſuauiſſimo. **Hic** deniq; nō mō meditantib; cuz
yſaac in agro dñico ſponſam ēt meſopotamit̄ offert cui copulenē cui⁹ coniu
gio doloꝝ mat̄erne mortis leniat̄: ſed z p̄dicatozib; z lectorib; campū pateſce
re faciet ſcripturaz: q̄ten⁹ agie ſtra inimicoz ſeuiciā pugnaturis arma vi
rūq; dulciſſono carmine canat. **Eya** age **Iacob** chariſſime z arte tua in lu
cem q̄ iam dñi latuere haud ſegnū citiuſq; profer q̄ facto nomen tuū laudeſ
q; manebunt p̄petim. **Vale.**

Carmen panegiricū eiūsdē in opus Pascasij
super lamentationibus. Hieremie.

Si veterum ſeruens ſtudiū q̄s voluerit. acta.
Qui chriſto ſoboles hic genuere patrum
Sedule comperiet dederint que numina nobis
Ocīa ſi noſtra his rumpere complacet
Spiritus afflatu fouerit q̄dulciter artus
Iuderit z ſapida pocula queq; ſuo
Non tibi doctus areſtortiles. nō plautus. hyarbas.
Grata hominī fuerint. nec tibi plaro dedit
Pascasius celeb̄ dictus ratbertus z abbas
Torbeienſis tiro cum hieremia gemit
Hic ſenſu tripl̄ci queſine lamenta p̄iorum
Diſſerit. ingratos corripit. ipſe mala.
Congeriem extollit virtutū ad ſidera celī
Qua mens grata deo fitq; beata ſimul
Eſt rariſſimus hic liber z paucis bene notus
Doctis. ad lucem nunc prodit̄ erbaream
Palladis ingenio z iacobus p̄fortz beymūſ arte
Sculptis litterulis conficit̄ ere lib̄ros
Congelſiſq; facit ſcriptum ſine harundine paſſim
Legis vt accendat lumen apoſtolice
Hunc tibi quem cernis ſupero tam luce coruſcum
Conde librum. paruo congeres ere tuo

Sunt nonnulli stulti dogmatis magis zelo amaritudinis quam dilectionis inflammati asserentes monachos quia mundo mortui sunt et deo viuunt sacerdotali officio indignos: neque priuam aut christianitatem seu abso- lutionem largiri posse per sacerdotalis officij inuinctam gratiam sed oino fallunt. Nam si ex hac causa veteres emuli vera predicarent: apostolice sedis copar beat' Gregori' monachico pollens habitu ad summum apicem nullatenus conscenderet. cui soluendi ligandi que preces concessa est. Augustin' qui eisdem scitissimi grego. discipulus an- gloz predicator egregius. et pannonicensis martin'. alij quamplurimi preciosorum monachorum habitu fulgentes: nequaquam anulo pontificali subarrarent. Neque enim Benedict' monachorum preceptor. huius rei aliquo modo fuit interdictor. sed eos secularium negotiorum dixit expres esse dedere. quod quidem apostolicis documentis et san- ctorum patrum institutis. non solum monachis: verum etiam canonicis summo prelo imparet. Veris enim et perspicacibus sanctorum patrum exemplis vel mundo mortui sint precipitur. Aredim' enim sacerdotibus monachis: ligandi soluendi que officium dignam mi- nistrari. si tamen digne contigerit eos hoc ministerio sublimari. Quod euident' affir- mat quod status monachorum. huiusmodi considerat. Angel' enim grece: latine nuncius dicitur. Sicut unusquisque ordo angelicus quanto vicinior deum contempletur: tanto sublimi- us dignitate firmatur. Nunquid non ut cherubin monachi seras velant. Due in capitis quoque caput tegit. veris demonstrationibus affirmat. Illud vero quod in brachijs extendit: alas duas esse dicitur. et illud quoque corpus condit' alas duas. Sic ser ala- rum numerus certissime significat. Decertantes contra monachos in hac re sacer- dotalis potentie arcere officio precipimus. ut ab hominibus nefandis ausibus im- pesteri reprimantur. quia quanto quisque excelsior tanto sublimior. Hec ex decretis Bonifacii pape.

Pascalius Ratpertus monachorum omnium peri- plima. scilicet Adelmanno seuero plurimam et sempiternam salutem. Multo co- goro: longoque confectus vite redio: tristes lacrimarum inire modos. Semebunda tamque profecto meis pregrauata malis: inopinate senectus non vocata ve- nit. Quam dum inspicio. specie deformat: aliena phozresco: eo quod me subito an- timo non mutatus quod fui non inuenio. Euadere tamen nequeo: illa decipiente que admissi. Unde congelatus visu longiori durior effectus. nullis iam emolliari queo fletibus: quibus multis miseriis. meorum intus forisue premar doloribus. quibus cotidie saltim ad suspiria propulsus. Hieremie prophete: inter discrimina vel time vite threnos explanare decreui. Siquidem etiam ut emolliar lamentis: qui- nus nihil sic addiscam fragilis vite excidia deplorare: quomodo plangit sanctus ille aliena. Et quia hec etiam alios poscit mores: sed sero hortante scriptura. quia semel domum luce intraui: propositi tanti operis studia non indiscussa transire. sed neminem latinorum legeri explanasse threnos: quos propheta symphonizando metro vo- luit legentibus commendare. In quoniam nimirum opere si quippiam posteris condignum enoda- uero. tuo frater iudicio decernendum transmittito: quia nulli magis nostra congruere putavi. ad quoscumque oculos direxi. quam tibi que et senectute coequar et cottidiana precum fletibus antecellis.

Incipit in lamentationibus Jeremie prophete disertissimi viri reuerendiq; patris dñi Pascasij Rapperti abbatis Corbiensis Liber primus.

Sicut in diuinis litteris diuersa leguntur cantica: ita et spiritu sancto reuerente lamentationes diuerse. Et sic proprie appel-

lat liber salomonis cantica canticorum: ita et appellari queunt threni Jeremie lamentationes lamentationum. Sicut enim omnino precellunt illa in quibus sponsus ac sponsa dulcibus fruunt amplexibus: ita lamentationes iste vincunt omnia scripturarum lamenta. in quibus ab eis, suis sponsi a sponsa magnam cum fletibus vehementius deploratur: ex quo loca ciuitas sedere ac domina gentium quasi vidua amarissime satis plangitur. In illis quippe canticis diuersa introduunt ad gaudia nuptiarum personarum istis vero diuersa plangunt. Illa siquidem decent in patria: ista vero in hac nostra peregrinatione. De his quippe canticis dicitur quod deceant in syon illa celesti. ut dauid psalmigraphus canit. Et decet inquit ymnus deus in syon. et tibi reddet votum in iherusalem. De istis vero idem propheta. Dominus cuius est auxilium abste-

ascentiones inquit in corde suo disposuit: in valle lachrymarum. in loco quem posuit. Vallis namque lachrymarum: presentis vite conuersatio recte designat. Locus vero: christi ecclesia in qua vnusquisque positus. per celestis patrie desiderio deplorat. ascentiones in corde sibi disponit: ut ad illa felicitatis gaudia quibus deuotus veniat. Alias vero non nisi corde ascendit. ubi fidelis quilibet dum vario conuocationis sue gradus meditando disponit: varijs itrozus cor de gemitibus afficit. Hinc sane constat. quod multa sunt genera fletuum: multe et differentie lachrymarum. Aliter enim desit illi qui propria. aliter qui aliena plangit detrimenta: aliter per timorem celestis patrie. aliter vero per immanitatem scelerum et terrore gehennae: aliter vero per dolorem cordis. aliter per amorem pie ac sancte conuersationis. Que nimirum lachrymarum genera scriptura diuina latius explarat: cum in diuersis scripturarum locis singulorum varios demonstrat affectus. et lamenta replicat. In quos dauid. fuerunt inquit mihi lachryme mee panes die ac nocte: dum dicit mihi cotidie ubi est deus tuus. Et alibi. Laboraui in gemitu meo. Natate facias tota nocte lectum meum: lachrymis meis stratum meum. Aliquaui per amaritudinem oculus meus: quia consumpsit me ab vnuersis hostibus meis. Quibus itaque verbis patet. quod multis sancti mouent affectibus: eo quod et ipsi voluerunt illud in totum quod ezechiel ostendit. sum enim se sensu mentis traiecerit. in quod erat scripte lamentationes. et carmen et reuerentia lamentationes videlicet. quod in eiusdem litteris conscripta est per prophetas. atque ploratus omnium sanctorum: ut psalmista canit. Qui seminat in lachrymis: verei gaudio metet. Quare vera spe certi prior-

ms sanctisabant et flebat mittentes se
de in sua. Propterea et carmen in eo
rem libro sequitur: ex quo iustorum gau-
dia nuntiant. Nec tamen ne tacet: eo quod
illuc multis in locis expressa damnatio ge-
probo et comprobatur. Sed lamentis in
hac valle lachrymarum afficimur: et in
futuro ad eterne vite gaudia et canti-
ca leticie perungere valeamus. De quibus
perfecto lamentis in eisdem dictis legitur.
Scandite corda vestra et non vestimenta
vestra. Miseri estote et lugete: quia beati
qui lugent nunc. Ritus vestri in luctum
conuertatur: et gaudium in merorem. Et ut
de promissione gaudii sequentis hilare-
scas: habes in eiusdem voluminis coe-
ge. Beati qui habitant in domo tua do-
mine. in secula seculorum laudabunt te. Et
sicut per quemdam sapientem Augustinus de
celesti hierusalem predicat. Rapide peritosorum
mundo oes platee eius sternerent: et per
omnes vias eius allela cantabunt. Quod
nobis carne celestis patrie ciues nunc
clare venerant: cum concorditer clamabant
Gloria in excelsis deo: et in terra par-
tibus bone voluntatis. Sed huiusce
modi canticum celestis patrie sunt gau-
dia. Lamentationes vero spiritus sancti: aut
ex merore: aut ex desiderio eterne vite
cordis infusio. Legimus tamen lamentatio-
nes super solitionem iherusalem. et super
abysalon. Que perfectio lamentationis
ac meroris sunt plena. Fleuit quidam et ex-
chias fletu magno: fleuit et petrus a-
marissime. Haste merito ut diximus
lamentationes lamentationum vocantur
quia generales sunt: et sic prendit ad
spiritum: ut rursus spiritus ad genus referatur.
Sicque terrene illius hierusalem. et populi
excidia deploratur: ut presentis ecclesie
damna desistere non permittat. Sicque ge-
neraliter populi noui ac veteris eorum
lugent quod a fide commere et captiuantur

ut vniuersa que templum fuit spiritus sancti
detrimenda plangere non desistant. Sicque
ad presentem captiuitatem sub qua idem ean-
dem prophetiam condidit oculum intendit:
ut et extremam que facta est sub iusto et
vespasiano penitus non omittat. Quid
plura? Omnium presentis vite causas
ac ruinas cernens propheta: et gemendo
mouetur ad singula. ut singuli addi-
scant propria sic desistere. quomodo ipse
deplorat communia et aliena cuiusque
delicta. Ideoque quadruplici trenos to-
tius lamenti. ut estimo contexit al-
phabeto: quia tam nos quod et huiusmodi
quatuor constas: conditus elem-
entis igne videlicet et aqua. fere et ter-
ra: ut qui quatuor existimus existens
sub quatuor recte plangatur littera-
rum alphabetis. Quare propheta
non solum presentia. verum preterita et futu-
ra lugeat: liber parali pomonon ubi le-
gitur insinuat. quod mortuus est io-
hannes rex et sepultus in mausoleo patris
suorum. vniuersusque iuda et hierusalem
luxerint eum. ieremias inquit maxime
Quibus profecto verbis ostenditur
quod non solum presentia et futura. verum
etiam ad preterita lamentatio hec sup-
erextenditur: ut sub quadrato celi car-
dine presentis seculi delicta. quadrato
lugeat alphabeto: et ad lamenta om-
nia inuitet. Propterea et nos non mi-
nus super eiusdem ciuitatis ruinam
quam super ecclesie damna: superque
animarum discrimina. decreuimus easdem
tripliciter exponere lamentationes:
et put oportuerit ad eadem tria tem-
pora sensus dirigere. Neque silendum pu-
tauimus. quod propheta sanctus sicut
diuine legis interpretes Jeronimus re-
statuit: huiusmodi tanti lamenti lege me-
tri crediderit. Et quo etiam apud lati-
nos per singula sententiarum principia

penit et humilitas

Capitulum I

Fo. III

Angule hebreorum littere pnotantur. In quibus in sua propria lingua vi fertur unusquisque versus incipitur. Neque igitur est credendum. quod tot littere vacent a mysterio: cum nec unus apex iore pretermittendus sit in lege. Unde quid singule littere interpretantur intelligenteria singulis sententiis est reddenda. Nam aleph doctrina interpretatur. Doctrina vero illa est vera: qua deus cognoscitur: et proprie cuiusvis status. vel defectus non ignorat. Non enim doctrine quilibet recte insisteret. semetipsum penitus non agnoscat. De qua sane esaias propheta gloriatur inquit deum in doctrinis. Ille ergo deum digne glorificat in doctrinis: qui et eum laudare de suis non cessat. Neque ea que de se ipse admisit. aut primus defleat. re non ignorat. Quia bene propheta doctrinam percepit: qui merens spiritu repletus aiebat dicens.

ALEPH Ca. i.

Quomodo sedet sola ciuitas plena populo. facta est quasi vidua. domina gentium: princeps provinciarum: facta est sub tributo.

Non quod hic mentis ciuitatis hiernalem luceat: sed per eam tropice populus in captiuitate ducatur amare plangitur. Iuxta illud Esaias propheta: quod omnibus deinde mirata bonis filia se non reuera sit ab hostibus sola. sicut tugurium in cucumerario: et sicut ciuitas que vastatur. Sicque moribemēs

exclamatio propheta: plena fletibus. plena doloribus. plena omni admiratione. et stupore merentis. In qua patenter insinuat subuersionem misere ciuitatis. et ruinam scelesti populi. non solum sub calceis accidisse: verum sub tiro et vespasiano plenius omnia completa fore. Pactenus nec solus nisi per exaggerationem doloris sedere iure dicitur: ubi de pauperioribus terre cultores innumeri relinquunt. quibus et godolias preesse iubet. Nec tamen ciuitas diruit: sed integra eius vastatio usque ad illud differt. christo duci peremptor: quod nec lapis super lapidem secundum domini sententiam neque populus in ea relinquitur. Interea etiam post reuersionem tante captiuitatis: rursum paulatim creuit virga furoris dei. quod non est ad deum postmonita et correptiones prophetarum conuersa perfida gens iudea: sed beneficiis dei semper ingrata. supplicia sibi atrociora contraxit. De qua sane gente moyses. scio inquit contentione tuam et cruciamentum tuum durissimum: semper contentiole contra dominum egistis. Nec non et stephanus. dura inquit ceruice et incircumcisi cordibus: vos semper spiritum sanctum resististis: sicut et piecius. Propterea frequenter flagellis attriti. ab hostibus oppressi: penem malis omnibus affecti. neque ex toto corde crediderunt: sed exacerbaucrunt deum excelsum et testamonia eius non custodierunt. Et ideo captiuitatis iam decem tribubus in assyrios: duoque que remanserant sequentes domum dauid: et specietenus deum colentes: paulatim crescente eorum malicia: prius in chaldaea durius captiuatur. Hinc quoque quasi sola sedere ciuitas plangit et vidua facta sub tributo. que fuerat prius domina gentium: earumque quas subuerterat. Nam vi-

dua sedere mirat. nō solum qz capiti-
uatis regibuz sacerdotio destructo
desolataz funditus: verū qz pfanato
templo et omnibz vasoz gloria explo-
sa. mor dei auxilio destituta tuacut
z sola inter hostes plena ignominia
relinquit. ¶ Corū spiritalis lacrimo-
sius quoniam ecclesia culpis erigen-
tibus sponso xpo viduatur: a ppheta
vel sanctis vris plangitur: quomodo
seder sola ciuitas: Sola quippe sede-
re iure queritur. cum dei z omnibz san-
ctoꝝ desolata angelo z auxilio: ius
foris ab hostibz vastatur. Alioquin
nisi sola esset. plangēda nō esset: quia
non possunt lugere filij sponsi. Quidū
cum illis est sponsus: immo gaudio
gaudent amici. propter vocem sponsi.
Cum vero matrē scz ecclesiā a sponso
viduatā senserint: recte non solum si-
lios. verū etiam amicos oēs flere conue-
nit. De quoz nimirū collegio seremi-
as ppheta dei exiterat: qui pre omni-
bus z pro omnibz tā immaniter desle-
bat. Flebat autē nō sola z edificia sed
ruinā hominū. Que recte ciuitas be-
ne sedere dicit: qd plorantis est habi-
tus. Unde iob in sterquilinio sedisse
phibetur ut affectū exprimeret dolen-
tis. Nam z ipse dolens interpretatur
Sic z dauid de hac ipse captiuitate:
super flumina inquit babilonis sedi-
mus z fleuimus. Ac si patenter dicat
Quia i throno regni. imo in summo
celi ceruice stare noluim: iure sup flu-
mina reptationū flentes ac fugientes
supra modū dolem. Juxta illud esaiē
phete. Descende sede in puluere filia
babilon: sede in terrā. nō est solū filie
chaldeoz. Ita et hierusalem nostra.
quoniam in pfusione peccatoꝝ venerit
nō est ei solū. neqz thronus. neqz vlla
dignitas celsitudinis: sed in terre pul-

uere sedere iure phibet. Propterea p-
pheta plangit non tū quia sedet pul-
ueris et terrenis operibz sordidatā
imo qz sola sedet. Porro solatqz qua-
si vidua. Vidua voco qz pro sedita-
te turpitudinis sue. a sponso sit dereli-
cta. Sed notandū qz qsi vidua. z nō
vere vidua dī: qm z si a sponso despi-
citur. sponsalitatē tū ei iura manet
ut si redierit. poraqz dilectionis opa
impleuerit: sponsum saltem per pignit
imortalitatem recipiat. Quā desiqz
veste remota: nullius sub tributo la-
cet debiti: sicut paulus apłs insinuat
dicēs. Nihil inqz aliud debeatis: nisi
ut inuicem diligatis. ¶ Populoꝝ ce-
autē aia sola. sedere digne plangit. qsi
vidua exuta virtutū bonis. q se dñō
subiungauerit chaldeoz spōsumqz cō-
tēperit pubertatis sue. Chaldei nāqz
captiuatē interpretant. Captiua ergo
aia ducit: cū a solio celestis patrie vir-
tus subacta. sub pte demonū redi-
gitur. Cui mor ppheta dī. Intra in
tenebras filia chaldeoz. Ac si paten-
dicat. Quia in luce stare noluisti vir-
tutū. filia facta dei munere adoptiōis:
intra mutato noie in tenebras perpe-
tue cecitatis. Quā ppha animā cōspi-
ciens sponsi auxilijs culpis erigentibz
desituta: gemit et damat. Quō
seder sola ciuitas. Si videlicet qndā
tribus z suffragijs scōꝝ qsi ciuitas
plena pplō desolata. Que pns polle-
bat diuinis opibz inf frequentias sorda-
liū: nūc inter hostes aduersarioꝝ sor-
det squalida: cui nulla ē societas san-
ctoꝝ. nulla cōscriptio sacroꝝ dei: nulla
cū sponso cui se deuinxerat amore di-
lectionis picipatio: sed redacta sub tri-
buto vitioꝝ. cotidie omnibz exoluēdo
debitis sit alligatio. Un vñ electoꝝ
merito plangebat dicēs. Multis me

inquit pater meus creditoribus reliquit
obnoxii: quibus exoluendo cotidie labo-
ro, sed vineorum hacren? satisfacere non
queo: castrimargie deplorans incita,
metra. Constat igitur quod multa sunt de-
lictorum tributa quibus anima obnoxia ni-
si rursus dei auxilio liberata: persistens
non valet recipere libertatem. Hinc mi-
sericors dominus et malis nostris ad iracun-
diam promptus: fornicantem animam hortatur
dicens. Plange quoniam ego accincta sac-
co super virum pubertatis tue. Super viri
pubertatis sue anima quoniam ego plan-
git quoniam plenissime charitatis amore p-
fusa sint coniugii federa considerans con-
funditur. Et sacco accincta ciliis sua
sacra desicere iubet: quoniam penitendo
ne a domino iudicetur in se et deos se peccato-
res prius corripiat. Deinde super virum
pubertatis sue viri dilectionis opera p-
ficiat adhortatur. Unde sequitur vox plangentis

BETH
Plorans ploravit in
nocte et lacrimae eius in
maxillis eius.

Quae nam sit quae plorat Beth lsa ex p-
cipio et suis insinuat. quod dom? interpretari
ostendit. Beth quippe dom? interpretatur
Scilicet illa cum quae iacob ingressus in egyptum
postea domini suffragante demen-
tia mirari: erigentibus culpis rursus ad
captivitatem in babilonem reducit: et ideo
amarissime plorare prohibet. Plorat
autem in nocte: quod in die nulla dabatur
eis requies: saltem ut suis consolarentur
lacrimis: et oculos sero abluerent
quos ad idola prius male leuauerat
et quod graui? est ex oibus amicis sibi pes-
sime blandientibus: propheta testem nullum
qui consolabatur, imo facti plangunt ini,

mi. Lacrimae inquit eius in maxillis eius
ut maiori inducerent confusione in ho-
stes et suis saturarent opprobria. Pa-
ter igitur sensus quod propter idolatriam ipsa
in captiuitate ducta babilonem: plenus
seculorum suorum ignominia, dure satis
ab hostibus traccabatur. Sed durior ac-
cidit ei captiuitas, quae sub tito et vespasi-
ano teste iosepho facta legitur: ita ut in
presentiarum nihil durius contingere pos-
tuisse iure credatur. Ex quo profecto liquet
quod dei eos patientia diu sustinuit ad
penam: et ira quam sibi thesaurizauere
furoris dei vehementer adcreuit. Sed
iuxta allegoriam christi ecclesia. scilicet illa celestis
hierusalem quae de celo descendisse a domino mo-
nibus adornata suis legitur: plorans plo-
rat in nocte in adversa videlicet huius
vitae: quod licet praesentia et praedestinata sit ad
gloriam superne contemplationis. tamen adhuc in-
ter caligines versatur ignorantiae et disci-
mina nostrae cecitatis. unde signantur ait.
Quia profecto non solum per maius quod foris to-
lerat gemitus dolorum: verum per huius erunt
infirmis suarum. et maculis quibus interius
afficit flendo gemit. Plorat quia non
minus quod sentit iterius: quod quod et tolerat exte-
rior. Sed per copulatio in cubilibus secretorum
suorum cordium: ruc demum exteri? lachry-
mis iterius huius rebaptizatur. De fons
te quippe interius nascitur gemitus et lachryma
quod foris producit. Ideo secundum scripturam
secundum idiomata recte christi ecclesia plorans
plorare dicitur: sicut et gaudio gaudere, et
vita vivere: quod profecto sicut maius aliquid
est significanti? vita vivere et gaudio
gaudere quam simpliciter gaudere vivere
re: ita maius est, plorans ploravit di-
cere: ut veritate in sinu et perfecte copu-
lationis interius et affluentia demonstrat
lacrimarum exteri? quatinus non minus
exterior quam et interior: homo ad integrum
reformatur abluatur. Hinc est quod sequitur.

Lacrimae in maxillis eius. Per maxillas namque rectores ecclesiarum significatur: qui sciunt sua et aliena delicta curare ac plangere: non detegere. De quibus bene in canticis canticorum colaudatur. Bene tue sicut fragmen malicou nicti absque eo quod intrinsecus lateat. Ergo in maxillis namque pulcritudo ecclesie ostenditur. Verum quod per eas intra corpus omnia transiunt. eorum designatur officium predicatorum per quos ipsa cotidie fidei in christo renata aggregatur. Unde dum plus ceteris in christi corpore laborant: plus gemunt et plorant. Plorant itaque gaudent cum nutriunt et generant ad fidem electos: plorant dolent et lugent eos quos saluti in nocte versari delictorum vel errore cecitatis. Adcirco et in nocte plorare dicunt. Plorat autem in nocte: quia in melitica posita. te nebras delictorum suorum non ignorat. Et lacrimas in maxillis portat: ut pulcritudo ipsius cotidie renouetur. Ipsi quidem sunt maxille ecclesie quae et cortex malipuncti: quia non solum transiunt nos in corpus christi sed et tegunt. cum rubore pulcritudinis christi sanguine decoratos. et celant omnia infra ipsius viscera quae intrinsecus latent. Dicunt ergo bene ecclesie fore etiam et sicut turtur: ut eos designet qui solitaria et castam diligunt vitam. Dicunt et sicut areole aromatum quae consistunt sunt a pigmentariis: cum et eos insinuet Theorica sectant vitam et orationibus die nocteque deseruiant. In quibus vere est pulcritudo ecclesiarum: et virtutum odor: quod in petus fluminis inter letificat. et vberum lacrimarum inebriat. Quia nimirum eorum lacrimae omnia sunt lamenta etiam eorum quae practica gerunt vitam: dum hi maxime gemunt per omnibus et desolentur: qui sunt ac si areole virtutum consistunt a pigmentariis. apostolus videlicet et apostolicus viris. Prodest namque maxime laborum

et quicquid maxime secus pedes domini dei plorat. et ideo bene christi ecclesiarum lacrimae in maxillis defluere probantur: quatenus omnium charitatis vota unum holocaustum fiant. Plorat ergo sponsa longe ab sponsi sui remota perplexa in hac valle lacrimarum quasi in nocte ignorantiae. Amen subarrata dote dilectionis: et inebriata vino copulationis plorat. primum in pastoribus et rectoribus suis non solum per illius patrie celestis desiderio verum et propter quorundam suorum reprobam vitam. Plorat in his maxime qui se huic mortificationis sedulo. Plorat autem in virginibus: plorat in viduis: plorat in omnibus qui se in presentiarum peccatis nos egentesque recognoscunt: quia beati qui lugent quam ipsi consolabuntur. Marie tamen sponsam tunc lugere convenit quam (ut propheta gemit) nemo est qui consoletur eam ex omnibus charis eius. Profecto quia sponso peccatis exigentibus exacerbat. mox non modo angelorum auxilio atque omnium sanctorum destituitur: verum etiam spissiori consolatione frequenter desolata: ut amici qui gaudent ad vocem sponsi et auscultant offensus illo magis luctu adhibeant: nonnunquam lamenta quam vilius consolationis fometa. Unde sequitur

Omnes amici eius spreuerunt eam et facti sunt inimici.

Quia nimirum offensus deo nemo sanctorum qui ab eius discrepet equitate: donec per penitentiam christo propicio: rursum reconcilietur ad ventam. Et ceterum iuxta tropologiam. Anima bene plorans plorat in nocte: quae se intelligit cecitatem delictorum suorum vnde quod obfuscare. Quia sane peccati nocte

Item ppheta longe superius satis cre
erat et deplorat. De qua Job ille do
lens: Sit nor (inqt) illa solitaria nec
laude digna. Quando hic nanqz no
cte animaz inuoluit merito plorans
plorare ppheta. et hoc nō suo arbitrio
sed dñi gratia. Propterea in psona
dei prius ppheta voce plangentis cla
mat. Quomodo sedet sola ciuitas et
cetera que sequunt. Alio qñ nisi domi
nus eam prius videns solam sedere mi
sericordia mor? planxisset: ipa se mi
nime plorans desleret. Sic nanqz qz
resperxit domin? petrum: ipse recorda
tur verbi bñcti mox fleuit atqz mis
it me. Quod si bene perpendis: ita in
oibz scripturarū scāz inuenies locis
eos perfectē post culpā redisse ad pe
nitentiā lamenta: quos prius dei pre
uenit et diuina respexit clementia. la
chryme inquit eius in marillis eius.
Naxille nāqz anime intima est eius
cōscientia, quia sicut vultus in maril
lis format: ita vniuscuiusqz qualitas
in conscientia monstrat. Ideo lachry
me in marillis iure esse pphibentur: vt
nunqz cōscientia peccatrix a fonte la
chrymarū arida inueniat. Sed fm
dauid coram se semp peccata sua pro
ponens: ea que admittit pūtre flet
bus non obmittat. Sin alias nemo
est qui cōsoleat omnibus charis ei?
Consolatore amisso se3 spiritus sancto
effugato: presertim cum omnes ami
ci charissimi videlz prauē delectatio
nis sue affectus facti sunt ei inimici.
quando in die allocutiōis nouissime
fm aplm insurgent. miseras acusan
tes inuicem cōscientiam cogitationes
aut defendentes: tunc itaqz non solū
charissimi affectus prauitatis: qñ nūc
quasi amici vident pūlcendo infeli
cem spernent aculantes animā, verz

etiam ipsi demones persuasores pes
simi. qñ nunc decipiendo blandiuntur
incautos atrociores: tunc econtra cū
omnibus que gessimus instabūt inf
mica. Quapropter quando consolati
tem anima spiritū amittit diuinū: in
stantē imploret eundem: vt fm mul
titudinem doloris sui consolator idē
qñ et paracletus animā desolatam rur
sus letificet quandoqz vt ad sui spon
si oscula hostibus deuictis reconcili
atū perueniat: sequit

GIMEL

Gimel littera que plenitudo
interpretat. Plenitudo nāqz
delictorū migrare fecit miserā iudeaz
in captiuitatem: quia cumulādo sibi
atrociora delicta. dei puocauit iram.
Alioquin: nisi completa esset ma
licia: ad tantū dedecoris ignominia3
gens illa prius dilecta deo nō perue
nisse. Nam iustus iudex deus abrahe
amico suo terrā chananeorū in here
ditatem cum pmitteret necdū se dare
posse denegat. quia (inquit) necdum
completa sunt peccata amorreorum
quāto magis gentē gloriosam sibi3
valde dilectā nō nisi ob plenitudinē
et enormitatem scelerū suorū inimi
cis traderet. Idcirco in hac sententia
trāsmigrationis iuda. iure gimel id ē
plenitudo pponit vt sit sensus. quia p
plenitudine peccatū captiuata est inter
hostes. Et nō solū emm? inf? chaldeos
in babiloniā: verū ad exaggerationē
crudelissime captiuitatē etiā inde lon
gius ppter afflictiones. et multā serui
tutē trāsmigrasse inf? exterarū passim
gētes. Nec inuenisse requiē amarissi
me deplorat: qñ seruo3 est infidelū.
cū nimia pūnt seruitute passim fu

ga inire. Nec immerito qz libertate amiserat leuissimū spnentes iugū dilectionis dei z repromissionis de xpo si nimia cōterant afflictiōe z pmanē seruitute: vt qz veluti cā non cōtremuunt abel xpm videlicet frēm pimeret vagi ac pfugi bucellucqz habitēt in gēres. Nec vlt inuinentes requiē sed secū semp portātes confutionis sue ignominia perrantes. Unde sequitur.

Omnes persecutores eius deprehenderūt eam inter angustias.

Scilicet a quoz captiuitate crudelis oppressi per fugā euaserāt: bi eos rursus psequētes inter angustias multipliciter afflictiōs. nullā habētes requiē in dispōnē gentiūz minaciter deprehenderint. Quibus nra hierlm frequenter iuxta anagogen ppressa malis amarissime quoqz plangit. qd mīgrauerit libertate obmissa xpi in seruitutē gentiū z afflictiōē nimiam viciōrum intra quas pfecto nullā inuenit quietē. sed inter angustias a persecutoribus afflictiōis intue deprehensa affligitur. Quod et si ad litteras sup hanc nostram que recte confessio appellatur: talia volueris interpretari. habes de plurimis vñs offenso dño cōtūdie peccam lacrimabiliter plangit ecclesijs: qz culpis exigentibus iugo premunt paganoz z nimia vastant afflictiōe: sub crudelissima eoz seruitute oppsi. Quā si nostri diuino p̄mōri timore p̄timefcerent ad p̄sens nequaqz hanc xpi ecclīaz diuiti ita cōscinderentz dilaniarentz neqz offensa dei manibz sup se (vt ita dicā) attraherent. In tantum vñdīqz inimici si ingruerint vt nō nisi inter ciuilia bellaz

z discordiaz flammaz. inter depopulationes patrie: z direptiōes ecclīaz dei. inter seditiōes z fraudes. in scādalaz rapinas. inter oppsiōes pauperū z cedēs nōmet inuicē psequentes sine respectu dei: qz ignauit in fidiās z flagitia dephendent. z iō cūz p̄pheta possum exclamare gementes qz nec nullā etiaz inter ministros altaris intus forisue habem? requiem in pmo migrām? a malo in pei. tam diu p̄p̄oz oppsi mole z a p̄secutoribus vbiqz inuisis inter angustias deprehendimur. S; z anima mortalit viciōz afflicta seruiente nra. in q sola xpi cōfessio voce sonat male transmi. grati dñi de vicijs cōtūdie ad alia captiuat. Ex qd apls ingemiscens clamat. Glideo inqz in mēbris meis altam legē repugnantē legi mēis mee z captiuantē me in lege peccati. Que nimirū emigratio tam de lege venit peccati: vt nulla sit alia euadendi via nisi quā ipse demonstrat. Infelix inqz ego hōi qd me liberabit de corpore mortis. Tū fideliter continuo infert. Gratia inqz dei p̄ iesum xpm. S; mīsera qz ab hostibz z p̄secutoribz suis inter angustias pregnantū more in extremis malefessa deprehendit. Unde dñs. Vt inqz pregnantibz z untrictibus in illa die. Sequit

Vae syon lugent eo qz non sint qui veniant ad solēnitatē. Omnes porte eius destructe. sacerdotes eius gementes: virgines ei? squalide et ipa oppsa amaritudie.

Jam itaq; pmissio genere; transiit ad
singulari species psonarū; q̄tin⁹ dū
z gen⁹ p species diuidit; z species re-
integrant in genere; luctus amplius
multiplicet; crescatq; dolor. Et qz pla-
cuit pphete threnos legemetri cōpo-
nere; seculari eloquentiā discipline fi-
guris interdū ornat ita vt mor p me-
taphorā p̄prietatē horū sermonū red-
dat. Vñc quoq; vie inq̄t syon lugēt;
nō qz viaz quib; nō est sensus: que at
essē luctus; s; qz poterant luctū excita-
re transeuntib; lugubresq; videri; eo
qz nō sint qz veniant ad solennitatē ei⁹.
Et nec mirū d; videri si vie syon luge-
re dicant; s; z moyses dans iegē tes-
tes aduocet celū z terrā. Attende ce-
lū z audi terrā vba oris mei. Ac de
inde easas post p̄uaricationē eiusdē
legis; eosdē rursus reduat in testimo-
niū; vt cuncta elementa cognoscant;
iuste deū in vltione mandatorū suoz
ad iracundiā cōcitari. Sicq; vie sy-
on lugere plangunt; quatinus iuste
dei offensa cōrigisse eodem in populo
intelligatur z tabularū quadrata in-
tromittitur species s̄m anagogen qd
Deleth littera sonare dicitur.

DELETH

Deleth nāq; tabularū interp̄-
tatur. Quārū deniq; officio
ecclesie domus cōnexa qua-
drato confurgit culmine. Huc quoti-
ens nra syon itus forisue suis exigen-
tibus culpis repletur amaritudine fu-
roris dei; merito lugent vie; porte de-
structe iacēt. sacerdotes gemunt. vir-
gines squalide deplozantur vt totius
tabulatura domus quaternario defi-
gnata numero cōcussa videatur. De
quibus plane longe superius ppheta

dicit. State in vijs z videte z interro-
gate vias dñi; z vt alij codices habēt
de vijs dñi que sit via bona et ambu-
late in ea. Ne forte oberrantes in via.
idcirco nō solum stare iubet verū z vi-
dere; deinde interrogare vias sempti-
ternas. idem patriarchas z pphetas q̄
sit vi bona; sicq; ambulare i ea. Nec
igitur in merito vias dixerūt eos iure
appellari. p quos ad vnā veramq; per-
uenitur viam; vt sicut lux sunt sancti
p̄dicatores. dictis alijsq; a xpo nomi-
nibus sublimati; ita sint vie superne
syon. ac porce interpretati. Unde z a
quodā poetarum prima credendū via
abrahā appellat. Que sane vie quo-
tēs deficiūt z nō sunt. qui veniant ad
solēta celestis patrie lugent z gemūt
p̄sertim quia porte destructe vidētur;
ita vt nec ipsi qui officio dicunt p̄esse
introeant nec alios introire p̄mittāt.
Ululat ergo propheta qz vie syon lu-
geant; ululat z porte qz destructe iacēt
Quarū vnū erit officium perueniē-
di ad vite gaudia; sit vnus ploratus
z luctus diram ad penitentiā. Dein
de sacerdotes gemētes dicuntur; vir-
gines etas squalide; quatinus squalor
respondeat ad destructurā porta-
rum. gemitus ad luctum viarū; si-
cuti et virginitas recte sacerdotio co-
pularur. eo qz sint regale sacerdotium
omnes; sacerdotūz quoq; nō minus
castitati aptatur. qz z virginitati deco-
ris. Quibus constuprationis gradibus
digne nō tam eorum plangitur vitā;
qz z sequentiū reprobatio in filijs de-
plozatur. Unde oēs repleti amaritu-
dine generaliter cōqueritur; iuxta qd
dictum est. Quia si patitur vnū mem-
brum; compatiūtur omnia membra
Preterea quia si sint qui veniant cor-
poris gressibus ad ecclesie lumina.

Liber

pauci ad modū in cōfrequentatione
vsq; ad cornu altaris dei. qui eius fe-
stina cōcelebrent gaudia; dñi porte de-
structe sunt; vñ spinarū sordibus re-
plere vacant. Sacerdotes pro culpis
gemūt: viciozū feditate vīginitas
squaler. ¶ Eisdemq; malis moroliter
anima repleta fūget. ingemiscūt olim
habite vīdites: qz nō sunt qui veniāt
ad solēnitatē eius; sponso sibi ablato.
Sponsus autē anime mor offendit:
cū anima de arce superne intentionis
ad exteriores post lapsum actiones
se detecerit. Unde volens more solito
effectus prioris vite recipere vt ad in-
terna gaudia celebranda occurrant:
sentiet qz nō sunt qui veniant ad eius
votiuē solēnitatis gaudia. Solen-
nitas ergo ipsius est intima celestis
vite fructio. Ad quā per cōtēplatio-
nem prius ingressa digne non modo
sunt: verū paradiſus anima vocabit
Luius nimirū vñ lugent effectus vi-
delicet quia nō sunt ingruentib; ma-
lis qui veniant ad solēnnia diuine cō-
tēplationis. eo qz porte hñq; scz en-
suū destructe iacet. Nam sicut sunt
porte mortis: ita et iusticie. De quib;
sane portis. aperite mibi psalm⁹ (in-
quit) portas iusticie et ingressus i eas
deinde p̄stebor dñō. hec porta domi-
ni. iusti intrabūt per eaz; aperite por-
tas. et ingrediat̄ gens iusta. Quas
dum angeli aperiunt. nō ille iudeorū
abiect⁹ intrat populus: sed gens tur-
mecq; virtutū. Quas nullus ingredi-
tur nisi qui de portis mortis viciozū
scz eleuatur vt adnunciet omnes lau-
des christi in portis diuine cōtēpla-
tionis. S; quia mors ad nos intro-
iuit per fenestras nostras. squalor vir-
ginitas anime: et regale nostrū gemit
sacerdotiū; dum replemur pro virtu-

Primus

tibus intus amaritudine delictorū.
Et ideo primū egrediamur de portis
mortis. que pualere nequeunt aduer-
sus apostolū; deinde portas p quas
mors introiit. sensus (videlicet nōs)
rursus edificemus; interrogātes que
sit via bona devij⁹ dñi. quia sunt vie
que vidētur hominib; bone. quarum
nouissima demergūt in profundum
iferni. Idcirco et si multe sūt vie. mul-
teq; tanue: vna semp in capite teneat
per quā solūmodo iusti ingreditur
ad vitam et pergit per eam.

DEE

**Acti sunt hostes ei⁹
in capite: inimici ei⁹ lo-
cupletati sunt quia dñs
loquutus est super eam
ppter multitudinem ini-
quitatum eius. paruuli
eius ducti sunt in capti-
uitatem ante faciem tri-
bulantis.**

Querēdū qñ vel vbi dñs locutus sit
sup eā. aut qd locut⁹ sit: ne forte ideo
talīa eis cōtīgisse aliq; dicat. qz dñs
locut⁹ est. Q multis scripturaz in lo-
cis ita simplr dictū reperies quasi dei
sentētia p̄scribere aliq; videat̄ ad id
q; inferi: sed nō ita intelligendū. alio.
quin deus iniust⁹ videret. Nā de hac
snia legimus in deuteroniō. qd p̄ce-
perat moyses stare ruben. ceterasq;
trib; sup montē hebal ad maledicē-
dum: si dei noluerint audire et custo-
dire mādāta. sicut e regione alios ad
bñdicendū si obedierint nec declina-

Verint ab eius pceptis. Inter que ni-
mirū maledicta si nolueris audire vo-
cē dñi dei (inquit) tui vt custodias et
facias oia mādata eius. tradet te do-
minus corruentē ante hostes tuos et
disparis poia regna terre: opprima-
risq; violentia nec habebas q; te libe-
ret. Filij tui et filie tradent alteri ppo
videntib; oculis tuis et deficientib; ad
conspēctū eorū: tota die nec sis fortitu-
dos in manu tua. fructus terre tue et la-
bores tuos comedat pplus. quē igno-
ras. sūq; semp calumniā sustinens. et
oppōsitis cūctis diebus: filios genera-
bis ac filias et nō frueris qm̄ ducunt
in captiuitatē. Advena q; tecū versat
in terra ascendet super te. eritq; subli-
mior. tu autē descēdes et eris inferior.
Ipse erit in caput: tu eris in caudam.
Hoc totū quare dixerim? Quatinus
ex hoc intelligeres qd dñs. vel quare
locutus fuerit sup iniquitatē hierl̄m
vt non p̄scriberet eam ad culpā: sed vt
monendo reuocaret. Qd quia noluit
obedire: hec oia iusto dei iudicio acci-
disse: que ppheta lachrymabiliter de-
plorat: et nihil ex omnib; pphetie ver-
bis q; moyses minatus est in aliquo
defuisse. Propterea hec (vt reor) huic
capitulo pponit. ¶ Hec siquidē ista
interpretatur. Et est sensus (quia relati-
uum vel demonstratiuum est) q; ista sunt
iudicia adimpleta. q; moyses olim si
peccauissent dñs: cominabat. ¶ Un-
quatiē nre hierl̄m p̄nt videlicet ec-
clesie talia p̄tigerint. delictorū iudicia
valde ingemiscēdū: q; sūt hostes ei⁹
in capite. scz aut heretici. aut pagani.
sicut multis iā cernimus ecclesijs: cer-
te aut malī et pessimi christiani: qui nō
minus et ipsi hostes iure sunt appella-
ti. Et locupletant inimici faciūdia di.
spatand; cū sit multa intelligentie pe-

nuria in v̄ris q; sepe ecclesiasticis: in-
tantū vt d; his qd ppheta minatur iure
dictū accipias. Mittā i eis nō famē pa-
nis neq; sitim aq;: s; audiēdi verbi dei.
Qd cū tollit q; gladi⁹ spūsc̄ti ē: secte
hostes: heretici videlicet et p̄suafores
ecclesiāz dei sūt in capite: et de septu-
rarū sanctarū dogmatib; locupletant
ppter multitudinē iniquitatū nrarū. De
inde canes murgi: nō valum⁹ latra-
re. orthodoxā videlicet fidē defendere
aut plebīb; debitā eruditionis doctri-
nā impendere: paruuli ducunt ca-
ptiui ante faciem tribulantis. Ergo
q; paruuli sunt in doctrina: nō habē-
tes rectores ac defensores ecclesiarū
q; sollicitudinē et curā gerāt p his pa-
storales: ducunt aut ab inuisibilib; ca-
ptiui. aut certe a visibilib; nō min⁹ in
errorem. quā et ad flagitia viciorū an-
te faciem tribulantis: ita vt in lecti ha-
beāt a quib; ducant v̄nculis delicto-
rum suorū cōstricti. ante faciem tribu-
lantis: et si inuiti ne possint redire. aut
d; iugo se excutere viciorū. ¶ Infelix
nimis et valde lugēda iuxta mortalē
intelligentiā: anienre captiuitas: qm̄
etiā et ei hostes sunt i capite. libertate
xp̄i amissa: et inimici maligni videlicet
spūs de nris locuplerati v̄rib; fortio-
res. Un̄ p̄te monet si spūs (in q̄t scri-
pturā) potestātē habēt ascenderit su-
per te locū tuū ne dimiseris. Alioqn̄
si nō suadentes misera infelixq; ania-
pius audisset hostes: nequaq; in ca-
pite essent. Deinde paulatim vsu vici-
orū excrecente. de nris iam mal' acti-
bus cōtra nos ipsi aduersarij locuple-
tiores fortioresq; fiunt: ita vt nisi au-
xilio dei effugere valeam⁹. Sed quo-
mō effugere possim⁹ cū pius dñs irri-
tar⁹ malis iam ppter penā peccati es
iniquitatū nrarū vindictā ista locus⁹

Libri

fic. Qui semel loquitur iuxta iob z idip-
sum non repetit. Verum non adeo despe-
randum neque a consolatione cessandum;
quod non nisi paruuli aut imbecilles. cer-
te aut negligentes itatenus captiuam.
Que nimirum captiuitas valde horre-
da. cum z traheris multis inretitibus la-
queis ne ab his deflecti aut cessare que-
as ante faciem tribulantis qui male ce-
pisti. Vides namque producentem interdu-
z sentis a quibus minaris. nec tamen relin-
ctari puales nec resistere donec mise-
rante deo disrupantur vincula rursum;
z soluat captiuitas. Intellegit profecto
que dico; quicumque infirmatur talibus
se inretiuit vinculis. cum volens se nec
possit expedire. contra quem defecit iam
pena peccati z hostes de suis locuple-
tiores facit viribus. oppugnat tamen in ca-
pite. ut aliqui etiam ipsam boni intentio-
nem polluant; deinde tanto eam ple-
nius possident; quanto z pricius domi-
nantes tenent. Recedat z longior usus
atque carnis oblectamenta sepe precipi-
unt z inlicitum animam renitentem; iuxta
quod per Salomonem in puerbiijs dicitur.
Qui seruus suus a puericia nutrit in de-
licijs; postea sentiet eum contumacem
carne volens carnalesque affectus ostē-
dere. a quibus vix aut nunquam nisi gratia
dei liberamur; z tanto difficilius ac duri-
us quanto z prauementi quasi superi-
ores in capite fortioresque dominantur.

Ubi

Egressus est a filia sy-
on omnis decor eius. Fa-
cti sunt principes eius
velut arietes non habē-
tes pascua.

Primus

Ubi vau preponitur quod interpretatur tunc
ut sit sensus quod ista superius premissa
z ea que nunc dicuntur de reciproca
tione veniunt vindicte. Ideoque per eas
litteram quasi sub vna copulativa con-
iunctio; due iudicioz dei adnectunt
sententie. Obsessa quippe hierusalem exteri-
us omnem decorem pulchritudinis fuerat
quod iocunditatis perdiderat; intrinsecus
rebus expoliatis; temploque ac sacerdo-
tio destructo. ipsaque fame ac pestulen-
tia laborans; nullius ope sustentabatur;
eo quod principes eius z rectores disso-
lutis viribus; ut moyses ex psalmo iusu-
is maledictis similes; pauidi cor-
dei; non defensionem ciuium sed fugam non
habentes; pascua christi ante ultimam hanc
captiuitatem que pemerat inerti corpo-
re meditantur. Mystice autem egre-
ditur omnis decor a nostra syon. scilicet ecclesia
christique vere non modo filia. imo z spon-
sa vocatur. De qua sane in canticis.
Ecce tu pulchra es amica mea; ecce tu
pulchra oculi tui columbarum. Et pau-
lo post. Tota pulchra es amica mea; z
macula non est in te. Egreditur autem omnis
decor ab ea; quoniam hereticorum rabie deper-
uata fides intrinsece corrumpitur. De qua
recte fide in psalmo canitur. Confessionem
z decorem induisti amicum lumine. Sed
tunc omnis egressus decor ab ea iure plan-
gitur; quoniam arietes ei pastores videlicet
z rectores non inuenientes pascua vite
in sacris voluminibus vadunt absque for-
titudine tibi diuini. quocumque eos er-
ror impulerit ante faciem consequentis; ut
qui minare gregem sibi commissum ante
se ad pascua sancte vite pretermittunt;
nec ipsi ea inuenientes. iam minime effe-
cti. digne impelluntur ad errores; et
vadunt absque robore virtutum ante fa-
ciem eorum captiuati. quorum finis est in-
teritus. quia terrena sapiunt. Omnis

nāq; decor i vniuerso est ordine eccle-
siastico: maxime tamē in sacerdotib;
xpi z ministris sacri altaris. nec nō et
in virginib; que supra tā squalide me-
morant. A qb? tñ omīs regressa pul-
critudo vel decor iure plangit: qñ nō
minus rectores ouiu z ministri earū
q; z virginitas fide q; p dilectionem
opat intus forisue expoliant: nullam
geretes curā p cultu pietat; nullāq;
sollicitudinē sanctarū virtutū. ex medi-
tatione diuine legis; s; luxu volupta-
tū suarū p varia scelerū suorū deside-
ria iuxta suggestionē cogentis hostis
abducunt. Qui piculi malū cogma-
time respicit: q in loco regiminis con-
stituti: potius secularia desideria q; mā-
datoz vestigia sectantes: nō solū se q;
z alios suis exemplis z negligentia pe-
merunt. A quib; rationale iudiciū pe-
rigit: vestimentoz glia prauis actib;
obfuscat. Sic z anima malis infecta
morib; decorē suū reliquit: qñ p inca-
riam cogitationū suarū virtutū pdi-
dit ornamentū: nec ei subueniūt pn-
cipes suū rationales sc; animi sui mo-
tus: vel scāz scripturarū doctrine tra-
ctatus in qbus resistere debuit perse-
quentib; se inuicem ac inuicem: ve-
rū magis defectio virtutū: robore su-
is astricta delictorū nexib; ppeit i
fouea eterne confusionis.

Et recordata est
ierlm dierū afflictionis
sue z puaricationis om-
niū desiderabiliū suorū
que habuerat a diebus
antiquis: cū caderet po-

pul⁹ ei⁹ i manu hostili.

Nō ad cōsolationē s; ad dolorē magis
z luctū recordata dī hierlm: cū cade-
ret ppls eius in manu hostili omniū
desiderabiliū suorū q; habuerat. Quia
hac est pfecta vltio: vt nō minus do-
leas p bonis q; habueras ab hostib;
direptis: quā pro malis que toleras
ab eis sine vlla cōsolatiōe tibi inla-
tis. Et hec est **Eai** q in pncipio netaz
Eai g littera hec sonare d;: vt sit titu-
lus dilectiōis q; hec sit diuina pecca-
torū plectra vltio. longe diu a legis la-
tore iudeis repromissa: cū caderet in
manib; hostiū: q null⁹ futur⁹ eēt eis
auxiliator Immo

Et viderunt eaz inquit
hostes ei⁹: z deriserunt
sabbata eius.

Nō z nos vq; hodie facim⁹ vidētes
ociosaz supuacua sabbata iudeorū de-
ridem⁹: qñ eū in quo requiescere vera
requie debuerant. pimentes amiserūt.
Et hec est vt dixim⁹ pfecta delictorū
recompensatio. primū in manib; ho-
stiū caderet: deinde recordari nō solū
dierū afflictiōis iugiter s; z puaricati-
onis. nec nō omniū desiderabiliū bo-
nurū rerū vsus inbiare: vt de afflictio-
ne nouus cottidie nascat⁹ dolor. De
puaricatione vō meror cōfessionis z
de habitib; bonis sp innouat⁹ ardor in-
remediabilis cōcupiscentiarū. Por-
ro z de officio sue religiōis obprobri-
um z derisio inf; affligentes se vt in-
ferret dire crudelitatis. Quid putas
inter tot angustias. qd recordari po-
terat gens illa dierū: quando egressa
est de egipto cum signis z mirabilib;
quando eis deus dux erat: z comes
itinantis: quando columna ignis pre-

cedebat in nocte: et columna nubis in
die: quæ fluebat eis mâna de celo et ca-
stra eis erat angelorum exercitus. vel
multa talia et huiusmodi facit: huic
populo que legunt. Quid putas om-
nium earum desiderabilium cum recor-
darentur: quantis poterant doloribus
pregnari. ¶ Juxta spiritalem vō in-
telligentiam hierl'm nostra cum sepe
intueatur: quod cadat populus eius in
manu hostiliū inimicorum et recorda-
tur dierū prevaricationis nostre. atque
afflictionū quibus impugnamur ab ho-
stibus: quod videt quantis immincat
luctus ac gemitus. Tunc quæ alius per
superbiam: alius per auariciam: alius
per luxuriam corruit in flagitia: necnō
et per mundi oblectamenta carnisque de-
sideria: cum multos cotidie cadere
conspiciat in manu hostiū inimicorū
quid estimat sponsa xpī inter tot mi-
seriarū nostrarū scelera et damna. Quā-
ta in suis electis per nobis adhibeat sa-
menta. Quantasque lacrimas. Deinde
cum recordatur charitate perfusa om-
nium desiderabilium que nobis in cæ-
lestibus sunt: data omnium sanctorum
confortia: unde et nos plabimur et ip-
sa peregrinari: presertim cum et solen-
nitates nostre atque sabbata festiuita-
tum nō minus violantur a nobis quæ et
ab hostibus deridentur. Necnō ubi vel
qui sit deus noster frequenter querit.
Unde vnus sanctorum. Fuerunt (inquit)
mihi lacrimæ mee panes die ac nocte
dum dicit mihi cotidie ubi est deus
tuus. ¶ Secundum moralem vō intelli-
gentiam anima tunc licet sero recor-
datur omnium desiderabilium suorum
cum conspiciat vndique ab immundis
spiritibus artari: et in manu hostili om-
nes affectus cordis corrumpi: vel quæ

quid in ea stare securus videbatur: om-
nia sibi pro vastitate demonum in rui-
nam venire vitionis diuine. Tunc
quippe prevaricationis facta omnia
occurrunt. tunc afflictionis pessime
que per multa oberrauerat facinorosa re-
cordatio: non ad suffragium consola-
tionis: sed ad augmentum pene oc-
currit. iuxta illud quod (scriptura teste)
impij sunt in inferno dicturi: Erraui
ergo a via veritatis: et iusticie lu-
men nobis non luxit. Sol non est or-
tus nobis: lassati sumus in via ini-
quitatis et perditionis. Ambulauimus
vias difficiles: viam autem domini
ignorauimus. Quid nobis profuit
superbiataur quid diuitiarum opulen-
tia contulit nobis? Transferunt om-
nia illa tanquam umbra mortis: in mali-
gnitate nostra consumpti sumus. Nec
dubium quin derident ipsi maligni spi-
ritus ocium: quod negligentes inuti-
liter ducunt. per presentis vite spacia
Idcirco sequitur. Viderunt eam hostes
et deriserunt sabbata eius. Hostes ei
videntes sabbata anime tunc inrideant
cum maligni spiritus ipsa vocatiōis
nostre ocia: ad cogitationes inlicitas
pertrahunt. Quod valde monachis
pauendum: vel his qui seculi actibus va-
care videntur: ne forte vanis occupent
studij: et eorum sabbata non solum ab
interno reprobantur iudice: verum de-
rideantur ab hostibus. Nam vnaque
que ania quo remota ab externis acti-
onibus seruire deo creditur: com-
mota tyrannidi cogitando inli-
cita famulatur. Quod si de vanis cogi-
tationibus nostra sabbata derident
pertimescendum valde: quid de his agē-
dum qui sub ipso vite ocio etiam va-
ria flagitia committunt. Unde si va-

care volumus soli deo vacemus. Iu-
ra illd. Facate et videte quoniam sua-
uis est dominus; beatus vir qui spe-
rat in eo.

CHETH

Peccatus pecca-
uit hierusalem:
propterea instabilis fa-
cta est. Omnes qui glo-
rificabant eam: spre-
runt illam.

Causam vindicte in principio ex-
pressit huius sententia: quod ob magni
rudinem scelex hierusalem illa que in ser-
nitutem genuit filios transmigratio-
nis: promeruit excedium. Sed que-
rendum quod peccauit peccatus: tam
nefandum: ut pro omnibus hoc vni
imputet et ad damnationis cumu-
lum. Hinc puto quod et dominus in eu-
gelio de iudeis. Si non venissem: in-
quit: et locutus fuisset eis: peccatum
non haberent. Quid est quod dicit pec-
catum non haberent. Nunquid sine peccato
erant: antequam christus ad eos venisset?
Quis hoc vel stultissimus dixerit? Sed
est magnus quoddam peccatum quod pecca-
uit hierusalem. Et quia quod christus venit
et locutus est eis iudei habuere: et non
de omni peccato dictum accipiendum.
Est autem aliquod peccatum quo tenent
omnia peccata: quod unusquisque non ha-
beat: dimittunt ei cuncta peccata. hoc
est plene peccatum incredulitatis: quo
gens illa semper fuit detenta idola co-
lendo: quod in christum credere noluerit. qui
propterea venit ut crederent in eum.
Quod plene peccatum si non venisset uti-
que non haberent. Si diuentus quippe ei?

quantum credentibus salutaris: tantum
non credentibus exitibilis factus. Un-
de dominus videns ciuitatem illam fle-
uit super eam: quod si cognouisses inquit
et tu: et subaudias: fletes. Deinde cau-
sam sui fletus denunciat. Non relin-
quent in te lapidem super lapidem. eo
quod non cognoueris tempus visitationis
tue. Quod quia non cognouit hierusalem li-
cet semper idolatra existit et incredula.
idcirco instabilis facta est et non est
in ea lapis super lapidem derelictus. et
omnes qui glorificabant eam spreue-
runt illam: quod videre ignominiam eius.
iuxta illud. Eate. Popule meus qui
te beatificasti: ipsi decipiunt te: et vias
gressuum tuorum dissipant: sive concur-
bant: volens scribas et phariseos ostē-
dere. Quos idem propheta exactores
appellarat. non magistros: nec non et
supra inlatores: quod propter munera que
exceperant etiam sapientes non solum pec-
catores in populo non corripiebant. ve-
rū per diuitijs atque suis commodis: ma-
gnis efferebant laudibus. Et hinc co-
trario plebs delinquens: beatos vo-
cabat eos: et columnas domus dei. ac
cetera que solent adulatorem pferre.

Quia inquit gemens
et conuersa retrosum.

Formam exprimit eorum qui capti-
uant. Quod dum eunt ante faciem sub-
sequentis. frequent retro respiciunt do-
lentes ad solum patrie: dulciora ea que
retro sunt cogitantes ac gementes su-
spirant. Ceterum iuxta anagogen
tiens nra hierusalem aliqua deprauat he-
resis in suis membris. quod peccauit per
instabilis puagat. et nulla soliditate si-
dei ubi vel ubi figit: eo quod quia vide-
batur fundata super soliditatem pe-
tre que christus est in eo noluit permanere.

b ij

Libe

Primus

Quos q̄ glorificabant plebs affatu
cum viderint ignominia eoz detecta
z cōculata ab orthodoxis verisq; ca
tholicis spernunt z testant eos cū ab
horruerint q̄ cūversū sunt retrosum
S; q; Hec hūc saphico pponit qd
vita interpōt; querendū quē recte in
principio vita p̄tula; vbi nō aliud
p̄tula; z peccati pena denuncia; nī
si qd finis huius lamenti quid innue
rit designat; cū a p̄ncipio huius operis
non alius q̄ p̄beta gerit z loquitur.
¶ Nunc autē quantū ad tropologia;
attinet, anime vita ē post lapsum cri
minis; post vincula; post captivitātē
nō semp in babilonē est in cōfūso.
nem viciōzū intenderet in exteras re
nebras ire. immo retrosum ad luce;
respicere z ad patriā de qua longe ca
ptiua ducit gemens iugit̄ suspirare.
Nam de peccato p̄ fidei instabilitatē
cōgit; q̄ infelix sit instabilis z p̄ di
uersa rapit. Alioqn si supra petrā vlr
tutū fixos haberet gressus; nequaq;
eum vis vento; vel temptationū flu
mina detestātōne fidei sue depellerēt
Sed nōnunq; euenit vt anima ple
na sordib; atq; despecta. p̄ sue cōfūso
nis ignominia; respiciens retrosum
ad ea que amiserat vel sero ingemi
scat. Et hec est vita de tenebris ad lu
cem respicere; de confusione peccato
rum; id est de babilone ad illam cele
stem hierusalem licet retrosum inge
miseret; de vicijs ad virtutes gressū
deslectere. Non enim semp malū est
retro redire vocemq; post tergū mo
nentis audire; fm qd Esaias fatetur
dicens. Et erunt (inquit) oculi tui vi
dentes p̄ceptorem tuū; z aures tue
audientes verbum post tergum mo
nentis; quia p̄fecto si nos ei terga de
dimus; pius ac clemens dominus nō

dedignat̄ reuocare nos de post tergū
nostris exasperatus malis; vt ad euz
quasi retrosum faciem cōuertamus
z vnde cecidimus redeamus. Vnde
sane angelus in apocalipsi iohannis
Memento vnde cecideris; z age pe
nitentiā; prioraq; (inquit) opera tua
fac. Et hoc est retrosum anime inge
miseret; ad deū p̄ cottidiana lamen
ta redire; plenaq; charitatis opa ad
implere. Nam z maria cum de domi
ni dubitaret resurrectionis rēgressu;
prospiciens in monumētū licet ad an
gelos in albis sedētes intenderet, do
nec retrosum respiceret; ielū quem
q̄rebat minime inuenit. Necq; euāge
lista; cōuersa est (inquit) retrosum z vi
dit ielū stantem. Retro ergo stabat
saltem eam vt post tergum moneret;
quia illa versa erat. Conuersa ēo re
trosum gemens; mor vidit quē que
rebat; quē cum iudeis prius mortuū
credebat. Sic quippe bierlm illa que
peccatum peccasse impietatis plan
gitur. quia multi ex ea christum reco
gnoscentes; z credentes; retrosum ad
eum ingemiscens; mor cū in lege quē
mortuū estimabar inuenit. Quivcro
ad exteras ire vlronei tenebras de
creuerunt; vsq; hodie huc illucq; ista
biles ac si eam portant ignominie he
signum; z semp captiui ad babilone;
scz ad confusione trahunt. Unde
velim agas tandem anima expurgi
scere. Noli queso licet in p̄fundo ma
lorum diuersa contempneret; retro
sum ad ea que omiseras virtutū ope
ra suspirans; memento vnde cecide
ras. Q̄ si queris vnde; sane de celo
vbi nostra conuersatio esse legit̄. Un
de Paulus. Nostra inquit conuersa
tio in celis est. Memento quo nomē
tuum quando ad baptisimū gratiam

Intraſti dederas: in libro vite diſſe
tius cōtribendū transmiſeras. Quia
ecce diſſe te recognoscat. nomenq; de
letū tuis ingruentib; malis cxiſtimas
ſi nihil aliud q̄ tenebras mortēq; ha
etenus intendiſt: retroſq; respice cō
uerſus ⁊ audi vocē te poſt tergū mo
nentis gemens. Fateor q̄ mor vitaz
tibi iefum ſc; aſtante inuenies. Quē
ſequi ſi nō deſieris fidei aſcendentem
ad patrem: candē vitā illuc vnde cor
ruas reſpoſitam inuenies.

LETH.

**f. Ordes ei⁹ in
pedibus ei⁹: nec
recordata eſt ſinis ſui.
Depoſita eſt vehemen
ter: nō hñs ſolatore**

Seruat luctū q̄ inſtabilis facta ē hie
ruſalē nimis: ⁊ ideo more ſemp vian
tium ſordes eius plorat habere in
pedib; nō q̄ ad litterā ſolūm eā lu
geat tant⁹ pphetaz eo q̄ ſordidos ge
ſerit pedes. qd̄ ſimolū ſatis videri p̄t
ſed quia ſm interiorē hoiez pollutos
habeat pedes. Unde ſordes inq̄t ei⁹
in pedib; eius. Habuit autē et ſyna
goga pedes ſuos. eos videlicet q̄ eaz
efferre debuerāt peruā que xp̄us eſt:
ad omnia ſtutū incitāmēta. In qui
bus proſectio quia ſordes eius erant
ſcelera ſc; ⁊ delicta. nō eſt recor data ſi
nis ſui. Idcirco depoſita eſt vehemen
ter: de ſolito regni ad ignominia tan
te captiuitatis. Duplīciter namq; illam
plangit aut triplīciter: vñ q̄ tanta cō
tra deū gens illa cōmiſit piacula. vel
q̄ p̄ his in pñtiāz ſine fructu pñci
tam nefanda prouit diſcrimīa. Deide

qd̄ gū⁹ eſt poſt flagella q̄ noluit ad
deū redire: atrociora ſibi adtraxit ſup
plicia. Hic quoq; nō eſt inq̄t recorda
ta ſinis ſui. Finis autē legis ad iuſtici
am xp̄s. Et inde eſt qd̄ ſuſtinuit quia
noluit recor dari vel recipere: q̄ finis
eſt nō minus ei⁹ dē hō legis ad gra
tiam: q̄ ⁊ tot⁹ cōſummationis ſeculī
ad pfectionē. Pro quo tantis ppeſſa
malis: vit tandē p̄ta ſua voce vehe
menter exclamat dicens.

**Vide dñe afflictionē
meam: quoniam irat⁹ eſt
inimicus meus**

A principio namq; huius ſletus vſq;
ad hunc locū lamentationes ſunt. p
phete ac verba: ab hinc autē iam ipſa
ſua incipit deſlere delicta: vel retribu
tionis ſue ſupplicia ⁊ ideo reor q̄ iu
re Thetb littera pponit. Thetb q̄ppe
bonū interpretat. Bonū inq̄t pphē
ta q̄ humiliasti me. Ergo humiliata
hūilim in omnib; vehementer: tā nō
pphetam ſuſtinēt plorantē: ſed ip̄a cū
ingenti luctu exclamat dicens. Vide
dñe afflictionē meaz: ac deinde more
iudaico vult iudicē deūz excitare: ad
zelū ⁊ odiū hoſtiū: qm̄ erectus eſt in
quit inimicus meus: ac ſi dicat cōtra
te in ſupbiam: eo q̄ nō tuo factū iudi
cio in me iudicet: ſed ſuis deputat viri
bus: ſuaq; laudat numina. Idcirco
vide p̄mū afflictionem meā crudelē:
⁊ non faciō: a mea pro quibus iſta
patior. Deinde q̄ erectus eſt p̄tra te
inimicus meus. ¶ Syſtice autē nra
hierlīm ſordes geſtat in pedibus: qz
in h⁹ vite ſolitudine nemo ſine ſqua
lore incedit viciōz: ſaltem in pedib; q̄
bus terram p̄mam. Unde ⁊ dñs vt
formam humilitatis ſuis trāderet dī

scipulis pedes eorum lauit: et ad inuicem nos lauare iubet: ut intelligamus disciplinam humilitatis in hac puluerea vita: quod nemo sine sordibus ambulat. Propterea et alibi apostolus excutere iubet: quod quauis speciosi dicantur pedes iuxta apostolum euangelizantium bonae euangelizantium pacem. apostolos uolens intelligi: uel apostolicos viros. quorum (ut dixi) dominus idcirco pedes lauit ut pulchri essent et mundi ad predicandum. ut in toto terrarum auro mundi speciosi discurrerent: breuius doctrina christi mundi implerent. De quibus plane predicatoribus christus ad sponsam in canticis. Quasi pulchri sunt inquit gressus tui in calcia mentis tuas filia principis: quod pulchri quidem preceptorum dei via curretes: alios ecclesie membris ducatum prestando colaudant: non sui nuditate arbitrii sed munitione atque preceptione diuine preparationis. Ex quo et gressus colaudant pulchri in calciam mentis et calcia: ti pedes in preparatione euangelij pacis esse iubentur. Alioquin gemitundi electi plangunt: non immerito in presentia: rum sacerdotum reprobam vitam et dicunt: quod sordes sponsi christi in pedibus eius: nec sunt recordati finis sui quasi omnino eorum culpa totius ecclesie ruina non esset. Habet enim et ipsi pulchritudinem suam sed non illam quae a domino laudatur. Unde quod tunc venit sponsus pulsans ad ostium ecclesie: multis eam tribulationibus stimulat inuenit autem securam eam nimis affluentem deliciis: carnisque occupatam opibus: per quae hostis ad eam ingressus clausit ostium cordis: ne sponso pateat intrandi locus. Tradidit. Speri mihi soror mea amica mea: columba mea immaculata mea: quod caput meum ple: nu est rore: uel cetera quae sequuntur. Quibus perfecto quae sepe mali sacerdotes

blanditijs delinunt: nequaquam intelligunt sororem christi et amicum: nequaquam satagunt eam excitare: ut sedulo cor de sponsi sui aduentum ingemiscat: simplex ut columba: immaculataque maneat: immo si non uerbis de talibus et per talibus ope ipsa loquitur. Expolita ui me tunica mea: quomodo reinduar eam. Laui pedes meos quomodo inquinabo illos? Qui omnino pessima consuetudo vix aut nunquam tollit. Unde doctores expoliati tunica garritatis quae sola cooperit peccatorum sordes: torpent ac si puellarum delicata aliqua lotis pedibus quae expoliata de lectulo quiescit non ita ad surgere: praua consuetudinis suae oblectamenta reuocare. Sicque tales nolunt dilectionis dei et primi: tunica expoliati reindueret: nolunt pedes quos semel de via angusta subtraxerant: per malam delicias consuetudinem et desideria: quos ad lotos cum magna contritione cordis rursus ad preparationem euangelij dirigere. Quibus quasi exorsa est iam omnis uis uilitas: et carentes seculi: omniaque sanctorum exempla et rigor atque paupertas christi disciplina est. Qui huiusmodi ter requiescant: delictis: accurati curam tamen sordes uiciorum gestant in pedibus: Unde sanctorum chorus plorat. Sordes inquit eius in pedibus eius. Nec recordata est finis sui: quod omnino tales finis sui si recordarentur iudicio: nunquam hinc exorbitarent a via quae angusta dicitur. Hinc quoque deposita est inquit uehementer: non habens consolatorem: quia et si uident instare suis ero: mari deliciarum infulsis: depositi sunt iam in conspectu diuinae maiestatis: non habentes spiritum sanctum consolatorem: qui alios consolari debuerant: et ab omnibus releuare angustias.

Tropologicè de anima fordes su-
is habet in pedibus: que victoriū pol-
luta sordibus: sordibus celestis vite p-
diderit: et candore pristine cōuersatio-
nis. De qua bene Esaiā. Cōsurge cō-
surge inquit hierlm: excutere de pul-
uere: surge et sede. Neq; em fieri pōt:
ut ania que foris expoluerit vias su-
as transcurrentib; terrenisq; se sociaue-
rit actibus: ne fordes habeat in pedi-
bus. Unde qdam sanctorū. Humili-
ata est ait in puluere ania nostra: con-
glutnatus est in terra venter noster.
A quibus deniq; sordibus cor die la-
uandi sunt pedes. ne forte obliuiscā-
mur finis nostri et deponamur ad ig-
nominia cū parib; vllō in crinse-
cus cōsolatore. Dicat ergo anima. di-
cat et ecclesia talibus sordibus: vlt depo-
sita pulueris actib; vide dñe affli-
ctionem meā qua me indefinenter af-
fligit inimicus: et cōsidera nō peccatū
qdem vt puntas: s; afflictionem qua
affligor vt liberet: qm erectus est ini-
micus meus qui nō tuis asseribit tu-
dicijs q; pualeat sed q; liberare neq;
as insultat. Ex quo probeta David.
Multi dicūt (inquit) anime mee nō
est salus illi in deo eius. Idcirco cum
ingenti gemitu anima nūc implorat:
inde dñe. et cetera que sequunt.

IOH

In Anū suam misit
hostis ad omnia
desiderabilia eius quia
vidit gentes ingressas
sanctuariū tuū. de qui-
bus pceperas ne intra-

rent in ecclesiam tuam

Ubi Ioh quantū intelligo recte pre-
ponitur: quatinus scire liceat q; pri-
cipium ruine hierusalē eorumq; anti-
marū fuit: quia dominus vidit gen-
tes ingressas sanctuariū suum. spiri-
tus videlicet immundos carnalesq;
effectus de quibus mandarat prius
ne intrarent in eccliam suam: et ideo
quia primū ingressi sunt in animab;
eorum gentes immūdarū cogitatio-
num. misit hostis manū suam auda-
cter et potenter ad omnia desiderabi-
lia eius. scilicet ad sancta sanctorū in
quibus nō licebat nisi solis sacerdoti-
bus introire: in anno cum sanguine.
Vixit quidem manū et abstulit om-
nia vasa decoris et pfanauit sanctua-
rium dei. Sancta sanctorūq; pstita-
it. detexit ac polluit. Quia prius dñs
ob immanitatem scelerū repulit ea. in
quibus habitauerat inter homines:
et tradidit in captiuitatem virtutes eorū
et pulchritudinē eorum in manus ini-
mici. Cōdūxit quidem in gladio po-
pulū suum: et hereditatem suam spre-
uit. **S**ecūm anagogen deo et si pau-
ca premiscimus habet sponsa chri-
sti hierlm: que est mater nostra: sua
desiderabilia ex quibus non licet ede-
re: qui ex aduerso sunt. Ad que nūm-
rū hostis interdū manū mittit: quia
prius gentes ingrediunt sanctuariū
dei carnis amplectētes ppuiciū: et nō
habentes circūcisionē xpi: mali vici-
ministri altaris seu heretici q; magis
etiā ad offensam puocant oculos di-
uine maiestatis. Pro quorū errantib; et
delictis misit hostis manū suam ad
omnia desiderabilia eius. fidē indiut-
ue trinitatis cōtaminās. baptisma re-
scindens: corpus et sanguine dñi indi-
gne contrectans: doctrinā suā eorū
b. iij.

peno omnia queq; vasoz preciosa scz
oues xpi quasi lup^o deuastano: z hoc
est principiu tantu piauiliq; indigni
ecclesiam dei ingrediunt. Qd sane ma
lum illos in capite respicit: q talia cu
possent phibere ne fierent negligunt
¶ Sed z anima tropolice plangit a
pbera. sangisq; viris qua ingressi q
bus non erat licitu eam attingeret: co
taminant scz puerse cogitationes z vo
luptates prauae. Quibus ingressis ex
terminant signu circumsionis nostre
qd est signu fidei: z polluit incircu
se mentis pputio sanctuariu rante p
fessionis. Tunc itaq; pfanato ia tem
plo cordis intus mittit manu sua de
mu audacter hostis ad omnia ei^o desi
derabilia: z aufert omnia virtutum ez
namenta. Nonunq; ho primu ener
uat fidem dei: que iudicia aufert. the
sauros totius maiestatis dei euacu
at: vicioz incitamenta mouet: eracuit
virus. Deinde dum mens deliberat
pulsantibz vtrum aperiat quandoq;
spem immutat: ipse p spe omniu re
rum inuisibiliu q no vident z credun
tur future: penitentie spem repromit
at sibi carnalis delectato iam inlecta
Sicq; quasi securior anima pmum
charitate dei ac primi sui: expoliat
tu omnis fidei armatura tollit: z pro
sternit fortitudo: z ex integro hostis
ad omnia deinde manu mittere non
formidat Tunc itaq; pudicitia corru
pit: violat castitas: gule concupiscenti
am archimagirus ille pnceps coco
rum exaggerat: vt omnes anime mu
ros destruat z inflammer: prudentie
oculos effodit: iusticie vestem conscin
dit: pacem z concordia tollit: ferit man
suetudine: mo destia elidit: benignita
tem exasperat: ad vltimu aufert gau
dium sancti spiritus: z sic quasi deuun

demiatam omnibz bonis misera ani
mam sine consolatore: ac nudam in suo
sanguine derelinquit. Un sequit

Amh

O Anis populus
ei^o gemens que
rens panem dederunt p/
ciosa queq; pro cibo ad
refocillanda animam

¶ Vide qd pfuerit q pphet a se no pla
gentem hierlm planxerit. Naz supra
in quibusda suis seplangisse qsi nobi
lioribz membris lugens ppha pquerit
¶ Nunc ho iam gemens recepto vitali
spu omnis plus phibet. Ad hoc qpe
gallina fouet oua sua. suoq; calore q
si coanimant: vt formant omnia itroz
sus ad vitam. Sicq; spirituales virt
eos coanimare ac fouere vel plangere
re consueuerit: q nescit cur plangan
ceteru quanta mala passa sit gens iu
deo: in fame. pestilentia z clade: diu
ni exponunt libri: z iosephi non tacet
historia: quibus omnis populus ob
pressus malis gemit: quantaq; dede
runt preciosa pro cibo ad refocillanda
animam nullus est qui enumeraret
no q anima istis alatur cibis: sed an
ma pro pnti vita posuit sicut z alijs
qbusq; inuenit loca ¶ Spiritalis au
tem recte ois ppls lugere dicit: quando
fame verbi dei paritur. z querens pa
nem q de celo descendit a doctoribz
nec inuenitur. Pro quo sane male vi
dentes dolent z gemit: quia dederunt
queq; piosa pro cibo. scz celestia ami
serunt pterenis: sempiterna p cadu
cis. Ad refocillanda animam z no sati
anda: quia cuncta in pntiaru misera

desiderijs innumeris. et succendā animā
refocillare quidem queunt. satiare
ho nunq̃. Hinc q̃s ois p̃ls gemen
dicit et querens panē: quia praua bo
minuz multitudo affligitur. et quasi
excruciat: dū non ad vorū p̃sentis vi
tare delitij ac iocūditate affluēs ad
impletur. ¶ Tropice vero aia queq̃
p̃ciosa pro cibo dat: q̃n virtutes men
tis in appetitu trāstorie delectationis
inclinat: et refocillare animā nititur
dū pueris suis desiderijs satisfacere
conatur. Unde ois populus gemen
et querens panem plangitur: quia licet
p̃ciosa queq̃ virtutū p̃ cibo dederint
oēs concupiscētiarū affectus nō satian
tur visu vel gustu ceterisq̃ sensibus. et
ideo si que redierint virtutes intro:
sus ad animā. vel ipsa dei recreata spi
ritu: vna cū omni electorū multitudie
iure plangendo clamare dicitur.

**Uide domine et cōside
ra quia facta sum vilis.**

Ac si dicatur. Facta ergo sum vilis:
quia man⁹ dñi tetigit me. Hoc p̃ppe
Laph hebreū sonare dicitur. Quā
igitur domini cum aut ad puniēda
peccata. aut ad reuelanda supplicia
certe aut ad instruēda miseram ani
mam. negligentēq̃ ecclesiā attigerit
bene mor ad se rediens voce sua dicit
Uide dñe (vt supra dixim⁹) nō meorū
delictorū scelera sed mala et supplicia
quib⁹ patior: et considera tui iuris fa
bri: quia facta sum vilis. Vilis q̃p
pe plebs dei efficitur: quādo prauorū
numero crescente infra ecclesiā non
summa et celestia: sed abiecta queq̃z
terrena sectantur. Anima ho que p̃
us multis deprauata oblectamentis
male gloriabāz elata fastu viciorum

cū eam manus dñi tetigerit: mor vi
lem se factam recognoscit. que fuerat
prius ad imaginē condita sui creato
ris. Alioquin nisi manus dñi cā tan
geret ad tantā humilitatē gemitum
coram sui cōditore. nunq̃z redire. Id
circo nō absurde Laph que man⁹ in
terpretatur licet tacite p̃notatur. Et
vt intelligas que dixerim vocem cla
moris audi que sequitur.

LAMECH

**Vos oēs q̃ transi
tis p̃ viā attendi
te et videte si ē do
lor sicut dolor me⁹ quo
niam vindemiauit me
dominus vt locutus est
in die furoris sui.**

Cui lamech ante ponitur. Lamech
nāq̃ disciplina vel cordis sonat: et vi
dendum si nō disciplina sit. p̃betalis
talit tantusq̃ peccatorū vel flagitiorū
dolor cordisq̃ cōuersio. Nam primū
post lamenta retrosum supra conuer
sa legitur. Deinde paulatim iam voce
sua clamās quasi ad sensum redierit
semel et secundo. Uide dñe (inquit) af
flictionem meā. et cetera que sequunt̃.
Nisi q̃ in vno corū metro ludens mo
re poetico: ita q̃ rectus est inimicus
meus. in fine concludit. in altero vero
quoniam vilis facta sum terminatur
Nūc quoq̃z quasi receptis virib⁹. de
arce mentis nescio qua subuecta syon
culminis altitudine vidēs. O vos (in
quit) omnes q̃ transitis per viā. Et si
ad litterā p̃p̃iū esse dolentiū cogno
scitur. Tanto laborem suum ceteris

pluriorē censeret quāto passionē alio-
rum minus studuerint intelligere. Tū
q̄ maior dolorē suū unde et aliorū
minus suo coequari consentiūt. Ta-
men si que reliquie salue facte sunt: co-
ram dño vna cū populo non immeti-
to talia pclamant: qñ et sanctificatio
deserta omnis efficitur. destruuntur
altaria thimiamatis scz et holocausto-
rum templū ad solū vsqz diruit: psal-
terii eoz humiliaz. ymnus conticuit
et exultatio tota dissoluit. lumē eande
labri extinguitur. et archa testamēti
diripitur: sancta oia contaminantur
et vasa queqz p̄ciosissima transferūtur
ad exteros: in omen quoqz dei qd gra-
uissimū est super eos qd nominatuz
erat p̄fanatur. necnō et libri cōcreman-
tur. ad ignominia sacre legis. sacerdo-
tes vero acleuite captiuant: virgines
iniquē cōstuprantur. et mulieres me-
chia patiuntur. Deinde iusti cum im-
pijs et sceleratis rapiuntur ad excidiū
paruli alliduntur. iuuenes seruitu-
te coronantur: et fortes inualidi figt.
et qd omniū signozū maius est syon
ipsa quia de gloria sua repulsa est. tra-
ditur in manibz impioz: qui eā semp
et deū odere. Pro quibz et huiuscemo-
di talibz videant quibus mens est ad
videndū si potuerint: tunc chorus il-
le sanctaqz ciuitas ciulare. quādo nō
minus celestia populus. quā et terre-
na simul amittebat: p̄spera et delicia-
rum oblectamēta. Quoniam vindemia
uerat eam dñs iusto iudicio suo om-
nibus bonis in die ire sue vt locutus
est in legis sue maledictis: et p̄phetaz
eloquijs. Eteruz nostra syon cui⁹ iā
fm apostolū in celestibz est puerlatio
videamus quomodo ab excelso celi
vertice in terris posita sua mēbra cō-
spiciat: et singula que diximus de illa

terrena cuncta in nobis expleta. nihil
cotidie explenda videat. Unde voca-
ferat ad eos qui transeunt per viam
fletus et ciuilans. Q vos omnes (in q̄r)
qui transitis per viam. Et qui sunt q̄
transeunt per vias. vel que est via per
quā trāscunt: nisi p̄fecto sancti de qui-
bus dauid canit dicens. Euntes ibāt
et flebāt mittētes semina sua. Euntes
ergo electi q̄uis videant multis oc-
cupari negocijs agende vite semper
eunt: dum quisqz agunt ob am oēs
celestis vi. in spē cū fide agunt. Dein-
de per viam que christus est. eius se-
quentes vestigia: neqz a dextris. neqz
a sinistris declinantes. festini vadūt.
Ad paschales nāqz vocati dapes. pa-
schalia celebrantes vorat: agimur vt
iustum est ex lege festiuates cōmedūt
Quos cum inspicit ecclesia via regia
gradientes ad patriā: ipsa pregnans
quia nutrit filios et generat. multis
p̄pedita paruulorū curis dolens cla-
mat dicens. Q vos omnes. nō vt eos
retardet a via: s̄ vt eos inuitet ad cha-
ritatis dona. Attendite (inquit) men-
te et videte. in intuitu dilectionis: si est
dolor: sicut dolor meus: quia fm sen-
tentia redemptoris nostri ex euāgelio
Mulier cum parit tristitia habet. Et
hec sponsa xpi virgo quia parit et ge-
nerat: nutrit et lactat: omniū nostruz
mater in tristitia contristatur et in hu-
militate luget. quoniam videt q̄ pene
omnes in perditionē vadunt. et exter-
miniū vire: In alijs quidē vsqz mor-
tem periclitatur ab alijs vero paritēs
psequitur. alios teneros lactat. alios
exasperatos vir ad vias vite reuocat
alios ire nolentes et pigros expectat
alios p̄cipites vt cū suis cant. castigat
ne forte tales hostis extra castra inue-
niat: nimirū quia omnes isti trāseun-

tes. per viam cū sponsa xpī in castris militant. De qua sane in canticis que est (inquit) ista que ascendit per diler, tum sicut aurora cōsurgens. pulchra vt luna. electa vt sol. terribilis vt castrorum acies. Ad quos itaqz transeuntes vel ascendētes. sit vox ab excelsozibus mēbris. O vos oēs qui transitis per viam. attendite et videte si est dolor sicut dolor meus: quia sūt alia que p his omnibus ingemisco. alia q̄ a his que intus forisue sunt tolero: alia vero que quia differo: ex desiderio sustineo. Pro quibz et alijs huiusmodi dispendijs vos implozo: quibus cor est attendite licet ad brauiuz superne vocationis vos deuotio indefessa rapiat. Videte queso dolores meos: quia iuxta exemplar quod mihi ostensum est volui filios quos genui pducere. et cōpaginari: s; oberrantes vel spernentes aut elanguētes. pauci sunt. q̄ expeditunt iter. Pro q̄bus et diuersa rapioz. infirmo: cū infirmantibus et vroz cum scandalizantibz. sio iudeis tanqz iudeis. et omnibz omnia sum facta. nec tamē queo ad meliora vniuersos puehere. Idcirco lugeo indefinenter etiā eos. q̄ peccauere et nō egere penitentiā. Dissentor sollicitudine multa omnium ecclesiariū dei: et gaudeo cum gaudentibz: fleo etiā et cum flentibus. Propterea obsecro attendite si est dolor sicut dolor meus: maxime p talibus quia imoro. Extendi te oculum ad illud extremi iudicij tēpus: et videte quoniam in die furoris sui inessuit me dñs. vel vindemiauit et locut⁹ est: q̄ redderet vnicuiqz iuxta opera sua. Et ideo palearū multitudinem simulz stipulam cū omni lito: vel quicq̄ degenerauit a vero semine tradidit igni terzinguibili. Nec

tibi videatur lector absurdū qd̄ preteritum su per futurū interpretari sumus ex cōsuetudine pphetarū: quia ea que futura sunt apud deū: tam sic sunt vt futura sunt. et ideo in scripturis diuinitas quā sepe pterita p futuris accipitur. Anima vero mortaliter videns se pgrauari vicij: nec tamē a deo cecata vel deposita. ne videat alios festinantes cū ingenti desiderio tendere ad supernā patriā virtutū gressibus. Et non dico tendere vel trāsire: verū etiā euolare cū summa celeritate: postestioraqz dorsū earū in pallore auri. Quas cum viderit bene per viam virtutum gradientes incedere. imo euolare. anima quelibet vt diximus delictorū oppressa malis: quid putas languens dicatur. Q̄ si oculi sunt vt videat. et cor vt intelligat: nōne mor gemas licet malis deprauata moribz cum ingenti merore iure clamat dicens. O vos omnes q̄ transitis per viam. attendite et videte q̄bus iaceo sanciatā vulneribus. quibus cruenta malis. quibz adstricta vinculis: q̄busqz onerata flagitiorū ponderibz vel quibus debilitata et inlecta cottidie passionibus: qm̄ iusto suo iudicio culpis ingruentibus meis vindemiauit me dominus vt locutus est. qm̄ tam p pena peccati nō solū amisi bona virtutum omnia. quibz me decorauerat spūs veruz retrosum et inferni de summo celi vertice peritū pfundū. Tradidit me quidē in die furoris sui. meis exacerbatus malis in reprobū sensum: vt facerē ea que nō cōueniūt. Et ideo tantis inuoluta criminibz: vos omnes qui plēntē cōtēpnitis vitā. nec fixistis in ea gressus. nec quasi viā eam aspiciatis qui vobis viā que xp̄s ē elegit: et queso q̄ transitis p viā cōsiderate si ē

dolo: sicut dolo: me. Que celestia z
sempiterna inlecta mal' amisi: z ta dira
supplicia in die ire thesaurizavi. Qsi
adhuc aliquid in vtero mentis, quasi
pregnas habere video: virtutu z enu-
trire cupio affectus. mor audio spen-
sum clamantē. Ne pgnantibz z putri-
entibus: eo q mcdū meis pgrauata
fetibus: nō dico euolare: verū nec in-
cedere valeo vobiscū. Unde sequit.

MEM

D Excelso misit
ignez in ossibus
meis z exaudiuit me. Ex-
pandit rete, pedibz meis.
is. cōuertit me retro: sū
Posuit me desolatā. to-
ta die merore confectā.

Ergo de celo misisse ignem in ossibus
hierusalē supernā vindictaz insinuat.
Et ille forte ignis constat missus de
quo in Job legimus. q tactas oves
ignis dei q de celo descendit, puerosq
cōsumpsit: aereas insinuans potesta-
tes. quibus erudandi eos vsqz hodie
potestas datur. Et bene i ossibz ignis
missus dicit: vt oia iudeorū qcuqz
fortia esse videant. interius exteriusqz
possessa flagellis erudirentur qui pia
dei monita prius noluerant audire.
Sicqz addiscerēt eū omnimodo de-
inceps subici deberēt. Vñ (in q) z eru-
diuit me. Expandit aures rete pedibz
eorū quia eos post voluptates z desi-
deria cordis eorū pspere vsqz ad fines
vite ire nō pmisit: sed cōuertit eos re-
tro: sū vt dolores z durissimas sen-
tiant angustias tribulationis. p suis

peccatis ad inuentionibz. Q aut po-
sita ponitur desolata: tota die merore
cōfecta. ipse visus. pbat. q tota die sz
vsqz ad finē seculi semp in desolatiōe
iudei erūt: merore angustiarū pfecti.
¶ Scdm allegoriā. & ex ipsis illi q
credidere, vel nostra hierusalē que si-
mul vna facta est de gentibz. merito
de excelso (inquit) misit ignez in ossibz
meis: vt omnia virtutū fortia robora-
rentur intrinsecus in ecclesia. z erudi-
retur diuinitus ne yltra idolis de-
uaret. z vqz oblectaret seculi blandi-
mentis. Et hoc est q Mem littera so-
nare designatur. Mem nāqz ex ipsis
interpretatur. Ex ipsis ergo donis que
per ignē sancti spūs sunt missa xpi ec-
clesie in ossibus. gratulabūda gemit
q erudierit eā ad doctrinā casti amo-
ris. z ex ipsis confundit z erubescit er-
roribus. z vicijs quibz male deservie-
rat prius. Expandit (inquit) rete pedi-
bus meis z cōuertit me retro: sū.
Nimirum rete sancte p dicationis ex-
pandit coram pedibz electorū dei. ne
irent post vanitates errorū z cōcupi-
scentias vite: sicqz cōuertit eos vt irēt
post se retro: sū. Qd sane rete aplīs
cōmisit expandere: vel apostolicis vi-
ris: nō solum vt eā que plorat retrabe-
rent ad viā veritatis: verum vt iniret
rent z acciperēt. z cōuerterent retro:
sū. Vñ cū electorū ab omni via
mala (inquit) prohibuit pedes meos.
Sed quomō posuerit eam desolatā
tantis ditatā muneribz: nisi q in p sen-
tiarum qsi desolata videtur ecclesia.
q non p sentia bona r: qrit sed eterna.
Posita nāqz est. desolata ex his om-
nibus q prius sectabatur: tota die me-
rore confecta doloris z amoris. Ex q
supra etiā ad eos q ptransiunt. imen-
sas lachrymarū suarū emittit voces.

O vos omnes et cetera que sequuntur.
Porro anima peccatis obnoxia: dum
p suis iniquitatibus a domino non quiescit cor:
ripitur: ad se introitus rediens dum sa-
lubri dolore compungitur: quasi de ex-
celso in suis ossibus ac si medullarum
cogitationibus ignem venisse non du-
bitat. Pro quo diuinitus ad tacta ca-
stiga: et eruditus disciplinis diuinis
Et quod sentit recta doctrina dei coram
pedibus expansa: vadit retro: ab-
stinendo se ab illicitis. Luxum volu-
ptatum suarum pristinum: et concupi-
scentias in lacrimas peruenit. Et tan-
to fortius constringendo semetipsum
plangit: in ore luctus confecta. no-
lens illam presentis vite noxam recipere
consolationem: quanto scelestius per va-
ria desideria se diutius considerat ob-
errasse.

Mich

v Vigilauit iugum
iniquitatum mea-
rum in manu eius: conuo-
lute sunt et imposite collo
meo.

Vigilare igitur iugum iniquitatum sua-
rum deplorat in manu domini: quod tempore
late vindicte tandem in eam aduenit.
Ergo quasi dormire iugum iniquitatum eo-
rum fuit: in torpore nequicie secare i-
pse neque quiescere. Sed vigilauit in ma-
nu domini: iuxta quod idem propheta do-
mino interroganti respondit dicens.
Quid tu vides ieremia? Et ille. Ego
inquit video virgam vigilantes. Qui
dominus. bene inquit vidisti. quod vigilabo et
ego super verbo meo et faciam illud. Quia
nimirum licet nobis torpenti latere.

tur: vigilant semper in manu domini dum
nos ad vindictam iuste retribuimus
accusant. Unde dominus Layn neganti.
Quid fecisti? Ecce vox inquit sangui-
nis fratris tui Abel clamat ad me de
terra. Et conuolute sunt inquit iniqui-
tates: et tanti ponderis quo premor
et imposite collo meo. Quia bene inquit
per torque aurea: funiculo iniquitatis
hierkin collo suo circumdat: et quasi in-
go premittit: ut vigor virtutis deficiat
Quia cumulus peccatorum quod diuturno
tempore variis transgressionibus coa-
ceruauit: opprimere se ad suffocandum
et constringere ingemiscit. Unde scri-
ptum est: funibus peccatorum suorum vnus
quisque constringitur. Et ideo infirma
ta est virtus iudeorum: deditque eos do-
minus in manu de qua donec pleni-
tudo gentium introeat non poterint sur-
gere. Et hoc Aun littera denunciat.
quod sempiternum interpretatur. Sempit-
ernum enim iugum eorum est et infirmitas per
uariationis. atque captiuitas perpetue
damnationis: qui sine fine si possent
peccare decreuerunt. Porro iuxta mi-
sticos allegoriarum sensus gemit eccle-
sia: quotiens temptationibus dat inui-
meris: quod vigilauit iugum iniquitatum
eius in manu domini. et ideo hostibus tam
visibilibus quam et inuisibilibus affligenda
intus forisue subducit. Amissis quoque mo-
nitionibus: quod ab sponsio accepit per ornamen-
tis: gemit super iniquitates suas. Unde
conuolute sunt inquit et imposite collo
meo. Esaias quod deus iam olim quod dixerit
dominus. Eo inquit quod eleuate sunt filie sy-
on. et ambulauere ex tecto collo et nu-
tibus oculorum ibant: et plaudebant am-
bulantes: et pedibus suis composito gra-
du incedebant: quod auferenda essent om-
nia earum ornamenta. Inquit quod nimirum tor-
ques et monilia describit fimo propheti

cus. Que omnia ad virtutes sunt re-
ferenda. Torques quoque ad peccata
usque pendentes intelligentia ac prin-
cipale mentis in corpore demonstrant
Et monilia que uno sermone omnia si-
gnificant ornamenta. Quibus gemis-
sis ecclesiasticis viri quique mulieres affe-
ctu ambulantes extenso collo et nutibus
loquuntur oculorum: plauduntque tam ma-
nibus quam pedibus: et composito incedunt
gradu seculi sectantes gloriam: et alia quam
plurima que supra promiserat: nec dubi-
um quoniam iugum iniquitatum eorum vigilat
in manu domini: a quo iure puniuntur et tra-
hantur que setantis expoliaturunt virtutum
ornamentis. Unde conuolunt iniqui-
tates in funiculo indissolubili: plan-
gunt ab ecclesiis: impositae sint collo
ei: suis scilicet membris forte ad suffocandum
sicut iudam laqueo se suspendisse le-
gimus: vel ad supplicia pertrahendus.
Unde plorans infirmata est: inquit:
virtus mea.

**Vedit me dominus in
manu de qua non po-
tero surgere**

Propterea quod extrema ultio omnibus
impis et peccatoribus in fine calamitas
erit sit futura. nec aliquando cruci-
atibus sit cessandum: eo quod in exterioribus
tenebris impiorum vermis non morietur
et ignis non extinguetur. Ubi qui semel
ingreditur iam ulterius egredi non pmit-
titur: sicut dominus insinuat. Et non exies
inde inquit: donec novissimum reddas
quadranter: id est donec minima que-
que persolvas delicta. Nam superior sen-
tentia sicut ex Demetrio est ex istis que do-
minus de celo misit convertit eam ad
penitentiam retrosum: ita ex iugo iniqui-
tatum quod vigilavit in manu domini: et ab
oculis eius ablata essent iudicata: quia

thesaurizavit sibi iram in die ire. Non
quod sempiternus sonat impegit: visus
sensus: quod iusto dei iudicio que corde im-
penitenti aggregat iram: supplicium sem-
piternum: de quo manu non poterit surge-
re incurrat. Non quod ecclesia prescisa et pre-
stinata his credenda sit supplicium: sed
quia quicumque in membris suis ac-
ciderint: sibi deputat. Idcirco hec tam
dura sibi accidisse plangit et plorat.
¶ Tropologie autem patet sensus quod
iugum iniquitatis vigilat in manu domini
anime. Ne vicis et sceleribus subdige-
rit: nisi ea cotidie penitendo coram su-
is oculis posuerit. Hinc david quo-
que: et peccatum meum coram me est semper. No-
luit quidem ipse e regione vigilaret: et ea
fletibus ablueret. Idcirco coram se semper
ea statuerat: et ne vigilaret iugum iniqui-
tatum eius quod ipse sibi collo imposuerat
in manu domini: fletus ac gemitus aiebat.
Averte faciem tuam a peccatis meis: et
omnes iniquitates meas dele. Ac si
diceret. Nolo tua in manu vigilare:
sed oblivioni eas tradas: mihi quod ipse co-
ram assistant: ut impuniantur fletibus et
pugile reddant. Sed quia misera inter-
dum anima: male secunda facit: iugum quod
sibi contexit iniquitatum propter impeni-
dine cordis oblivioni sibi tradidit.
Vigilat vero in manu domini: quod nullum pec-
catum multum abicit. Quia et voluntas in
collo eius mori iustitiam iudex iniquitates
restituit: que eas oblivioni posuerit. ut
ferat ipse que sibi thesaurizavit. De-
inde ad ultimum tradit in manu de qua
quisque semel ingressus minime pote-
rit surgere: quod dum potuit sempiterna
supplicia: que per elementum denunciat
noluit puidere.

**SAMUEL
Bstulit omnes ma**

**gnificos meos dñs de
medio mei vocauit ad
uersum me temp⁹ vt cō
tereret electos meos**

Nec dubiū qñ hec pleni⁹ in illa extre
ma captiuitate iudeis accidisse: qñ
null⁹ pphaz inf eos remāsisse credit⁹
non sacerdos q hostias offerret: non
scriba docer⁹: in lege cui⁹ doctrina eru
dit⁹ sicuti Daniel deplorat dicens
Dñe inquit nō est in tpe hoc pcepit:
nec ppheta vel durineqz holocaustū:
neqz sacrificiū neqz incensū: neqz lo
cus pñiciāz cos re: vt possum⁹ inue
nire misericordiam. S; hec meli⁹ (vt dixi)
ad illā referunt extremā: qz in hac q
sub chaldeis accidit Danielem fuisse
nulli dubiū inter eas: necnōz Ezechi
el ibidē pphetare exorsus est. ceteriqz
pphetarū euz co. Idcirco in extremis
sub Tito z Vespasiano omīs magni
fici: qd Samech insinuat: ablati sūt
de iuda. Samech quippe adiutorūz
sonat. Tunc q omē adiutorū ab eis
recessit: qñ nō solū oēs magnifici ca
priui ducti sunt iuxta Esaiā. Auferaz
inqt ab ierlm validū z fortē. omē ro
bur panis z omē robur aque: pñcipē
z qñquagenariū ac prudentē mystici
eloqui⁹: z eos omīs quos longū enu
merare duxim⁹. Verū post passionēz
xpi oīs gfa z donatiōes sublate sūt ab
eis: qñ etiaz ipsos angelos clamasse
legim⁹ in portis ierlm: transeam⁹ ex
his sedibz. ¶ Ceterz mystice nra ierlm
quotienscunqz tribulatiōibz premitt⁹:
z angustijs qñiens psecutionibz agi
tat⁹: vel etiā hereticorū impugnat⁹ ho
stibz. Nec dubiū qñ plangit dicens.
Abstulit dñs de medio mei oēs mag
nificos meos. Intantū vt legat⁹ qd se

pe in toto orbe frax paucis remanse
runt epoz magnifici vel sacerdotum
qui doctrina sana recte catholicā de
fenderent fidem. Ex autem gemit qz
vogauerit aduersus eam temp⁹ vt cō
tereret electos eius: qbus nulla erat
fidei defensio vel doctrinarū. Non q
tempus ad aliud contrabat⁹: sed cul
pis exigentibz suis: causa vindicte dei
accidisse: quoties accidit lugens plā
git z gemit. ¶ Nam fm tropologiaz
anima suos magnificos plangit ab
latos: quando sensus optimos virtu
tum in se sentit captiuos. Pro quibz
contra eam dñs vocauit tempus vin
dicte: cum suum diuinū aufert adiū
torū. Hoc sane Samech sonare dī
rimus. Quo ablato: mor eam intm
cus vicis captiuū a statu recte fidei
z bone conuersationis in confusione
erroris ducit. Sanctorum predicatorum
doctrinam z exempla a conspe
ctu cordis eius per obliuionem aufe
rens. electos mentis conatus conte
rit: quatinus eam spoliata virtutibz
facilius interea aliena possideat
ne per recordationem suam dogma
tis z meliorationem vite ad statum
pristinē cōuersationis redeat.

AN

t **Oracular calca
uit dñs virgini fi
lie iuda: idcirco ego plo
rans z oculus meus de
ducens aquam**

Oracular itaqz iuxta scripture san
cte consuetudinem interdum pro vl
tione atqz supplicijs pctōz: interdūz
c ij

in congregatione nouarū frugū. pro
penis ponit atq; tormentis: ut est in
psentia: qd hieremias plangēs euer/
sione ierlm ait. Torcular calcavit do/
minus filie iuda. ideo ego ploro Qd
Esaiam cū dñs quasi celos ascendēs
ab angel' interrogaret. quare rēbruz
est indumentū tuū: et vestimenta tua
sicut calcātū in torculari: respondit/
se ferē. Torcular calcavit solus: et de
gentib; nō est vir mecū. Hoc nanq;
torcular in quo et malis supplicia et bo
nis p̄mia calcant: solus ipse calcavit
dñs: q̄ nullū habuit adiutorē. Neq;
em̄ angelus: aut archangel'. throni
vel dominationes: aut vllus celestiu
potestatiū corp' humanū assumpsit.
et p nobis passus est et cōculcavit ad/
uersarias fortitudines atq; cōtrivit:
nisi ille qui loquit in psalmo. Saluū
me fac dñe qm̄ defecit fance'. Et hoc
itaq; torcular calcavit dñs virgini fi/
lie iuda in die passionis sue: ut et cre/
dentibus p̄mia: nō credentib; et o et
psequentiū ac cruciagentib; ultio p/
petue captiuitatis et supplicia eterne
damnationis manerent. Calcavit q̄
hoc torcular: q; cuncta aduersantia i
sua redegit p̄tate. S; vidēs p̄pha du/
riciam cordis iudeorū: plorās gemit:
q; calcauerit ei saluator virgini filie
iuda torcular aduersarie oppressiōis
sue ad liberandū. Ipsa et cōtrario
de remedio tormenta sibi tam exte/
me captiuitatis q̄ et ppetue damna/
tionis ingessit. Et ideo inq̄t ex psona ip/
sius sinagoge ego plorans et ocul' me/
tis deducēs lachrymas. q; fact' ē a me
longe consolator: cōuertens animas
meas. Quā longe aut a iudeis factus
sit consolator cōuertens animā corū
nos ipsi pbamus: qui duricia et cordis
eorū sepe adgredimur: q; quanto p

pe est domin' omnibus innocentiū.
cum in veritate tanto elongat ab his
q̄ fide querunt eum et nolunt recipere
veritatem: oppido q; xps veritas est.
Et hoc totū est qd p̄pheta plangens.
seruans metatōrā. Quia vinea quaz
ex egypto plantauerat dominus. ipa
et diu sterilis et infructuosa pmanēs
dicit: qd expectavi ut facerervas et fe/
cit labruscas. Unde dñs torcular qd
indidit calcavit: et q̄si pessimis acinis
captiuitatē pessime inuersionis p̄pa/
rauit. Allegorice aut torcular calca/
uit dominus virgini filie iuda: q̄ ec/
clesie p passionē suā om̄es aereas po/
testates subiecit. Ipsa nanq; est virgo
filia iuda: ex q̄ orta est ecclesia: q; de
syon eribit lex et vbum dñi de ierlm
cui calcavit dñs torcular sol' pessime
oppressionis iugum ut esset libera. S;
q; xpo calcante illud multis sub eo re/
deunt in amurcā. idcirco plangens p
pheta. Ocul' inq̄t me' deducit aquā
¶ Propterea etiā Bin hebreū antepo/
nit: qd fons vel oculus interpretatur
Qui nimirū fons qm̄ plūm crucis p̄/
sit: de xpi latere manauit. Ex quo te/
ste euangelista mor sanguis et aqua
exiuit. De quo sane fonte sponsa xpi
non solum renascit: verū et dotatur.
Ipse nāq; nobis est fons vite in mor/
te sua referatus: de quo fluunt om̄es
thesauri sapientie dei atq; sciētie. Et
quia Bin etiam oculus interpretari
dicit. Nec immerito de fonte inebria/
tus deducens aquam lachrymarum
plangitur.

**Quia factus est inq̄t
a me longe consolator
conuertens aīam meā.
¶ Quotiens ergo ecclesia tribulatio**

nibus afficitur, quotiens auxilio desolatur: diuino ad lachrymas quasi ad consueta recurrit arma. Et notandum quoniam non conuertit doctore monere exterius: quia longe est ab ea paradisi spiritus qui eam instruat et erudiat in, trinsecus. Ideo et filij eius quippe fiunt perdit. Propterea quisquis doctoris officium vult explere, quoniam ecclesiam sibi commissam minus viderit conuertentem: de fonte hauriat amoris. vnde lachrymas pducatur donec consolante conuertentem aduocet. Paracletum spiritum. Alioquin quodam offenso deo erigitur inimicus, et extollitur filij qui necesse fuit ablatari, neque possunt in virtutem perfectam transire. pducunt et alliduntur, quousque a dei refoucantur et consolentur spiritu. Tropologicè vero anime virtutibus infundetur bonis operibus vacue, nec fidei fructu gignenti, dominus torcular calcatur: quando eam pro sterilitate sua et ociositate inimica, penam condigne vindicte luere cogit. Tunc quoque finis superioris interminabile lamenti luctu, oculus quod districte deducit aquam: cum sentit se amisso consolatore corde impenitentem ad ea rueri indefinenter: quo fletus oculorum et stridor dentium pronuntiat. Et quo fletus ingens anime dolentis describitur: ut sciat quod post vanam leticiam huius mundi, omnis consolatio presentis vite illi est auferenda, fructus veri sunt malorum, sed operum dissipatur: et solus inter tormenta varia illius dominabitur.

ME

e Xpandit syon manus suas non est qui consolatur eam, Mandanda

uit dominus aduersus iacob, in circuitu eius hostes eius, facta est hierusalem quasi polluta menstruis inter eos.

Quod autem expandisse manus suas syon plangitur: dolores quasi parturientis insinuat. Unde et alibi. Sicut expandit natans ad natandum manus suas: sic et syon inter angustias. Et elias. Angusta inquit possedit me sicut angustia parturientis. Que nimirum angustia cordis est, et in manibus exclamatio oris. Ideoque Phe in principio versus scribitur. Phe namque oris interpretatur. Quia nimirum dum syon manus suas expandit inter angustias: signum est oris, non valens vocem suam pronunciare gemitus: quia sine consolante, multo dolore premittitur. Propterea et propheta alius recedit a me inquit amare flebo. Nolite incumbere ut consolemur me super vastitatem vel contritionem filie populi mei. Quod dicit quia mandauit dominus aduersum iacob: ostendit quod ipse dominus adduxerit super eam non minus postea romanos, quam et per chaldeos. Ex quo patet sensus: quod nunquam non dico aduersum eam verum neque gentem illam aduersus aliam consurgeret, nisi precipiente deo iusto, veroque suo iudicio. Et facta est hierusalem quasi polluta menstruis inter eos: quia execrabilis est mulier eo tempore quo menstrua patitur: ita et illi execrabiles erant iudei, et sunt usque hodie tam nobis quam et hostibus suis. Et iterum nostra hierusalem quotiens hereticorum vallatur exercitu: non erubemus quia dominus aduersum iacob

c. iij

Liber

mandauit scz aduersum ecclesiam. que debuit vicia supplantare et doctrinaz pueri dogmatis. ne circū daretur obfidione hereticorū. quia consolatorē amisit spiritū factū. et doctorē sine quo nullus ad verā eruditur fidē. nullus releuatur a viciss. nullus potest. consolari inf hostes. ideo expandit manus suas quasi ad pces inter dolores et pressuras. Hec est ei villarior oris digna. qua possit hostes reuicere: suaqz defendere dogmata. Unde fit q̄sepe quasi polluta ppter feditates carnalium operū. sanguinolentaqz inlecebris vite desideriorū inter hostes: a q̄bus intus forisqz impugnat. Et ideo dñs de talibz. Vt pregnatibz et nutritibz in illa die. Porro moralit̄ animā credentibz que quondam erat speculum deo. et supplantatit̄ vicioz. cum pro malis actibus suis traditur spiritalibz nequitis: frustra querit̄ consolatorē extrinsecus. que spiritales perdidit consolationem interius. Et ideo q̄condignē mādauit dñs aduersus iacob quondā supplantantē vicia. Nunc v̄o solo nomine aduersus animam eodez decoratā vocabulo. quia noluit subesse deo. eiusqz obedire m̄a. datis. v̄ in circuitu eius vndiqz hostes eius eam obsidiātine possit effugere. Unde q̄sepe videns se vallataz expādit manus suas inter angustias cogitationū. Nec est vox oris. nec vlla excusatio sermonis: nisi quia facta est quasi polluta menstruis inter hostes. scilicet cruentis operibus maculata. Quibz profecto menstruis quomodo anima careat: p̄sertim cū propheta dicat. q̄ omnes iusticie nostre coram eo quasi pannus menstruare. Sequitur.

Primus

S A D E

Iustus est dñs q̄ os eius ad iracundia prouocauit Audite vniuersi ppli. et videte dolorem meū. virgines et iuuenes mei: abierūt in captiuitatem.

In principio versus sade littera exponitur: que iusticie interpretatur. et ideo quia iusticie dñi recte creditur. bene q̄ iustus est dñs p̄dicatur. quia inq̄ os eius ad iracundia prouocauit. Quis quidē iudiciū priorū versu ex p̄be littere iusti p̄uult. Et ideo Sade scz iusticias eius. quia iustus est dñs cōfiteri nō distulit: quia os eius ad iracundia prouocauit. Supra etiā eas qui trāseūt per viā scz quasi pauciores. Nunc v̄o ad cōsiderandū bierlm vel p̄pheta dolorem suū in differētiā cū obsecratōe vniuersos inuitat: q̄tinus quos vna conditio ligat nature: vna fiat vastitatis ei⁹ cōpassio. Nā supra v̄gines squalidas luget. et puulos ductos eē captiuos: nunc v̄o robustiores quosqz iuuenes et virgines captiuatas plozat. Idcirco quātū adcreuit malū: tantū et dolorem gemitus multiplicat. Unde nō q̄b̄ licet diē via regia gradientibz verū oēs ad lamētū inuitat. Audite inq̄ obsecro vniuersi populi. et videte dolorem meū: qm̄ non absqz magno intuitu et cōsideratione discerni potest. Mystice autē est ecclesia supra quam recte oris iudiciū p̄uult: quia os dñi in scripturis sanctis ad iracundia prouocauit. Quo nimirū iudicio. cōcreta

didicit dñō cōfiteri. Iustus est inquit
dñs: quia os eius ad iracundiā puo-
cauit. Producit nāq; querela tanti di-
scriminis ad agnitionē sentētie iusti
iudicis: vt addiscant cuncti si nihil sit
sine causa sup̄ terrā. q̄ sponsa xp̄i pre-
cioso redēpta sanguine: nō sine dei p-
uidentia tantis tūditē tēptationum
fluctibus. et impugnat ab hostibus.
Et em̄ cōfiteretur quia os dñi ad iracū-
diam puocauit: nō q̄ mēbra hoīs deū
doceat habere: sed sicut affectus huma-
ni tropice adscribunt ei. ita et mēbra.
Quia illud incircūscriptū lumē et im-
mensa dei maiestas. linamenta cor-
poris nō nouit habere: sed p os vbi
de ore patris pgenitū se ad iracūdiā
puocasse confitetur. ac si dicatur. Vt
p̄caus actib; iustis puocauit iudicem
atq; compulsi naturā clementē. durā
contra me ferre sententiā: idcirco au-
dite. obsecro vniuersi populi. et vide-
te dolorē meū. Oēs ad videndū dolo-
rem suū inuitati: quia calamitatē suā
multiplicē. et inestimabilem p̄pensat:
vt aliorū cōpassione anxietatē suam
quodāmodo alleviet. De quo sane sensu
iam supra dixisse sufficiat: nisi q̄ iuue-
nes abijisse in captiuitatē hic ampli⁹
deplorat. Deniq; iuuenes q̄s de fon-
te baptismi mater ecclesia edidit. et vir-
gines quas immortalī sponso xp̄o fide
cōsecrauit: quorū aut heretica pra-
uitate conrumpunt. aut vicioꝝ vltio
cōstuprant. nō loco sed mente in babi-
lonem id ē in cōfusione peccati capti-
uant: qm̄ qui meretrici cōiungit vnū
corpus efficitur: et inde est q̄ tantus
luctus et dolor adhibet. vt vix ab vni-
uersis etiā videri vel intelligi credat.
Eterum anima que iam ex oris iudi-
cio supplicij castigatur: iure p̄fiteretur
q̄ iustus est dñs in his que patitur:

quia ipsa prius prauis inlecta deside-
rijs. os dñi vt digna peccati p̄ pena
sententiā contra eā proferre ad iracū-
diam puocauit. Nō em̄ aliter potest
quia iustus est in omnibus vñs atq;
operib; suis. Quia ergo sententiā cō-
fessionis sue anima opprobrio pfusa.
nō audet oculos ante iustū iudicem.
quem ad iracūdiā puocauit erigere
sed ad vniuersos sui cōsortes clama-
re non cessat. vt eius dolorē audiant.
eiusq; luctū videant. Deniq; quia ta-
lis est nature nostre affectus. vt dolo-
ris nostri vel gaudij alios queramus
q̄s p̄ cōparticipes: quatinus eorū so-
lacione suffulci. pond⁹ tristitię vel gau-
dij splendorē. leuius tocūdiusq; fera-
mus. Unde ille in euangelio. qui ouē
p̄ditā requisit. vñ mulier q̄ dragmā
adinuenit: cōuocat amicas et vicinos
volentes habere cōparticipes gaudij
sui: cōsortes leticię. Quantomagis
anima debet cōuocare om̄s que suos
nō audet oculos erigere. pudore con-
fusionis sue oppressa. ad deū quē ma-
lis suis ad iracūdiā p̄duxerat: vt ad
clementē iudicē intercessores p̄ com-
passionem doloris et amoris existant.
Quare iuuenes et virgines captiuan-
tur: ostendit se magis inde dolere dñū
viderit robustiores cordis eius affe-
ctus vel virgineas cogitationes i cō-
fusione ire misere captiuitatis. Spem
vteri sui ab hostibus violari. profecto
quia quando quisq; viderit sobolem
deperire suā certus est spem future ge-
nerationis sue amisisse.

C O N F I T E R I

V Deuamicos me
os et ipsi deceperunt

c. iij

Libet

**me, Sacerdotes mei et
senes mei in vrbe con/
sumpti sunt quia quesie
runt cibum sibi vt reso/
cillarent animam suam**

Primum ergo Loph querendus; quid
interpretatur; coph quidē vocatio dici
tur. Unde cōtinuo quasi adludēs ad
litterā. vocauit inquit amicos meos et
ipsi decipere me; egyptios volens si
gnificare. quoz semper iudei vsi sunt
amicicijs. Sed in tēpore prime capti
uitatis aut vltime sub romans ipsi
decipere illos; quādo vocantes eos
in quibz. teste Esaiā maxime confi
bant. nullum p̄buere auxiliū. Hoc et
raspascen in eodē pphete libro clama
se legimus. q̄ multa in eis fiduciā
habuerint. Sed quomodo eis dece
perint vocati. Esaias p̄dit. Quia in
quit erit terra iude egypto in die va
stitatis eoz; in formidine et pauore
omnis qui illius fuerit recordat̄ pa
uebit a facie cōsiliū domini exercitū
q̄ ipse cogitauit sup eam. Et quo in
re decepti dicunt; quia magis spera
rent in eis derelicto dei auxilio. Et q̄
bus nō dico q̄ eis auxilio fuerint ver
erinde magis offenso deo. etiam eis
formido atq; pauor pro reco:datōne
eozim adcreuerit. Quia autem sacerdo
tes et senes in vrbe cōsumpti plangun
tur; nulli dubiū quin sub babilonis et
ib romans id accidisse. ¶ Juxta ana
gogen vō vocat sepe amicos ei; eos
videlicet q̄s in fide socios habere pu
rar. Ipsi vō decipiunt eam corrupti
fide intus; quia latent; certe aut foris
dum ex nobis ererunt. econtra quia
pugnāt. Hec nō et mali christiani q̄li
bet sublimiores. p̄fecture in fastibus

Primus

cōstituti. quoz sepe vititur ecclia ami
cicijs. interdū eam decipiunt q̄busti
bet prauitatis sue ingenijs. vel inlece
brose. vite exemplis; non q̄ amici sunt
hij; sed iuxta antifrasiū eo q̄ sint qua
si socij mente; scelerati fide. et operti
bus. ecclesie deceptores. Et q̄d peius
est tunc tales contra nos crudelius se
uiunt. cum sacerdotes et senes quos
greci gerontas vocāt. in nobis fame
verbi dei cōsumpti laborant. P̄ferē
tim quia sectantes carnalis vite lu
cra; magis querūt cibum quo miserā
refocillent vitam. vti iam supra expo
suim⁹. quā epulas illas celestes de fer
culo salomonis. Ex p̄endio q̄d pa
ratum i euāgelio p̄dicatur. sapientieq;
cōuiuiū. Ad q̄d omnīū vocatio Loph
littera designatur; que v̄ dixim⁹ voca
tio interpretatur. vocat autē et anima
moraliter amicos suos. dulces videli
cet suauisq; carnis sue affectus; sed
ipsi quoz dum frui amicitijs mor
eam decipiūt. Et quia regale sacerdo
tium esse debuit; voluptatibz et deside
rijs inlecta. quasi pro cibo ad refocil
landas carnis sue cōcupiscentias la
borat. Quibz consumpta; dignitates
sacerdotij. et maturitatē cōsiliij. et in
digentia sapientie; et inopia virtutum
perdit. A egyptijs vane quidē auxilia
bitur; quia mundus transiit et omnis
cōcupiscentia eius. Est autē baculus
barundineus atq; cōfractus; idcirco
potius super se innitentes lacerat. ac
manus p̄ferat; nec vnq̄ suis amato
ribus p̄fectā p̄speritatē p̄ferre potest.

RES

v **Ide dñe quomo
do tribuloz venter**

meus conturbatus est.
Submersum est cor me-
um in memetipsa.

Nunc hierusalē pudore cōfundit nec
audet oculos levare ad deū. Nūc spe
venie subleuat; z de misericōdia psumit.
Idcirco vide dñe inquit qm̄ tribulor
q̄tinus pium iudicē cruciatus flectat
ad clementiā. z pudor adveniā Nam
venit q̄ doler fō: m̄a exp̄imit mulie-
ris in vtero periclitat̄is; quia repleta
sum inquit amaritudine. Ex quo nisi
ex parte se tactā insinuat. sed repletaz
omni amaritudine doloris et mero-
ris. cor eiusq; subuersum est pondere
tribulationis desier. eo q̄ foris dese-
uiat gladius persecutoris. intus vero
mors similis p amaritudine tribula-
tionis. ¶ Et v: ad anagogen ventat.
Res lra qd̄ innuat videam. Siqui-
dem Res capitis interpretatur. Cōtur-
batio autē ventris. vel subuersio cor-
dis: mētis est gemitus. Mens vō cu
insubiet anime caput est: ac p hoc iure
conturbatio capitis. z subuersio dicit̄
ipsa. dñ repletur amaritudine multis
vulnerata. Nec dubiū quin dolorem.
tribulationeq; suā. cotidie clementissi-
mo exponit iudiciū: z insinuet. Sz ha-
bet ecclesia venerem; de quo in sponsi
laudib; ab ipsa declamat in canticis
Venter inq̄t eius eburneus distinet
saphiris. Nemo igit̄ ventrē esearū om-
niū receptulū ignorat; vbi totius cor-
poris vicus z substantia cōgesta de-
coquit̄. Per quē illi recte intelligunt̄
qui licet alios nō studeant suo sermo-
ne docere; cibū tñ aīarū. panē videlicet
q̄ de celo descendit. vna cū spūsancto
intus cōdere acruminare more mun-
dorū animalū. nō obmittūt. Quē sa-

ne cibū primū suscipiunt p fidē; dein
de cōcoquunt igne charitatis. p bonā
cōuersationem vite; z meditationem
Quorū vox p elatā pphetā clamar dis-
cens. A timore tuo cōcepimus dñet
z peperimus spm̄ salutis. Nūc toties
quidē ventrē ecclesia gemit conturba-
tum; quoties varijs allidit̄ tēptatio-
nibus. intantū etiā vt ipsi foris intus.
ue tormētis pgrauent̄; ac deinde cor
meū ait subuersum ē. quia omnino il-
lud qd̄ sponsus iusserat in canticis. nō
implet̄. Pone me inq̄t vt signaculū
sup cor tuū. Qd̄ si poneret hostes eā
nō adirent. vt subuerteret̄. Et ideo qz
noluit retinere dulcedinē tanti amo-
ris vt esset fortis quasi mors eius dile-
ctio; replet̄ q̄sepe oim amaritudine in-
tus forisue tribulationis. quatinus se-
riatur exterius gladio persecutore. inte-
rius vō felle amariori. Doctrina autē
hereticorū certe p improbitate morū
mori simulata est vicioz. ¶ Porro
moraliter aīa varijs vexata dolorib;
ventrē valde turbatū p mente gemit
quia in sacro eloquio solet ventris no-
mine. vel vteri. mēs designari. Et hic
est qd̄ p salomonē dicit̄. Lucerna dñi
spiraculū hoīs; que inuestigat oīa se-
creta ventris. Ergo lux dei oīa ven-
tris secreta inuestigare dicit̄; quia oc-
cultā mētis penetrat. vt facta q̄ ipsa
latabāt animā. ante eius flenda ocu-
los reducat. Et ideo vt dixi quia mēs
caput anime designat. bene capitis ē
iste gemitus. q̄ p Res litterā ostendit̄
Ex quo oīa cōturbata z subuersa in-
nuat dicens. Glide dñe. Hinc quoq;
ipse Jeremias longē supra ventrē me-
um ventrē meū doleo; vt ostenderet̄
quod dixisset; adiungit. sensus cordis
mei cōturbati sunt. Alteri nāq; nomie
recte mens accipit̄; quia sicut ples in-

utero. sic cogitationes in mente gene-
rantur: et sicut in ventre cibi. et in men-
te continent. fidelis enim anima temptationi
bus varijs fatigata merito se intus
forisue morte simili attrita deplorat:
quia foris persecutionibus. et intus angu-
stijs lacerari non ignorat. Sege enim
foris flagellata astringitur: intus vero car-
nalibus fatigatur suggestionibus.
Hinc est quod ait.

Foris interficit gladius.
et domi mors similis est
Foris quidem gladius interficit cum
nos exterius feriens vindicta conficit:
sed domi mors similis est. quia et fla-
gella quidem sustinet et tamen intus pascien-
tia a temptationum sordibus munda non est.
Unde quod bene capitis vox est. i. mentis
plangentis. ac dolentis. Unde dominus et af-
flictione mea etc. Unde sequitur.

S I N

a Audierunt quia in
gemisco ego. et non
est qui consoletur mihi: Omnes
inimici mei audierunt
malum meum: Letati sunt
quonia tu fecisti:

Nulli dubium quod omnes inimici iudeorum
Esaiam letati sunt teste in corporum vastatio-
ne: maxime quod videbant eos dei auxi-
lio et consolatione destitutos. de quo
prius prius gloriabantur. Quia profecto
hierusalem sic sita erat inter hostes: quasi
navis inter medios maris fluctus et
quibus quod sepe perlebantur: tamen nunquam nisi
cum deum offenderent: ledi poterant.
Quod et ipsa recognoscens edocuit divi-

nus institutus. non suis attribuit in-
imicis. neque illorum deputat viribus: sed
dei iudicio quod profertur. Unde letati
sunt inquit: quonia tu fecisti. ac si dicat.
Licet illi letentur quasi ex eventu: ta-
men decrevisti iusto quod patio: pro
reatu. Sequitur.

**Adduxisti diem consolationis
meae: et fiet similis mei**

Udidit ergo hierusalem diem consolationis
sue futuram. imo prophetat: et quem quasi
preteritum repromittit. venturam sub cito
non dubitant. Interea et quod cretat ma-
gis spiritu prophetie ut deterreat aduersum
ciatque destructis et baptizatis ceteris
vndeque regnis. novissima scilicet quod ipsa
babilon et regnum eius destruendum
esset. Hinc est quod sequitur. fiet similis
mei. Voce loquitur eorum qui sibi sem-
per animos iudicii conciliari satagunt
et contra hostes insigere. **¶** Spirituali
vero ecclesie plorans mala presentiarum.
que sibi suisque inferunt: gemit quasi per
Sine litteram que dentium interpretatur.
Dentium itaque fletus est eorum. de quibus
legit in canticis. Dentes tui sicut gre-
ges detonsarum. que ascendere de la-
tiacrotoem gemellis scilicet sterilis non
est inter eos. Quos nimirum dentes
eos esse opinor. quod non lacte doctrine in-
digent. sed iam infantie transcendunt
etate. Qui non solum solidum sibi cibum
querunt mandere: verum et virtutum ossa
fortia quilibet membrum ecclesie dividere
ac ruminare. Unde unus eorum dominus cum
universa repentina de celo submitteret
macta inquit manduca. Tales igitur
discretissimi doctrinae acumine sunt
mactare vitia: et animas credentium in christi
corpus manducando transire. Sed quia
dentium incurrimus mentionem: noverimus
eorum diversa esse mandendi officia. alij

quidē diuidit. alij cōminuit z rumi-
nant; alij voces formant. z cū lingua
sonos discernūt. Sicq; sancti alij sūt
vt greges detonsaruz; q̄ a sua expolia
ei veritate. fetib; suis lac doctrinaz
z indumēta virtutū ministrāt. alij vt
de iude dentib; pphetizāt. q̄ lacte can-
didiores cēt; pulchritudinē decoris
ex officio ad summā subtilitatē verbī
ministrāt. De q̄bus tātundē dentib;
dicit apls ad Hebr̄os. Ex p̄fectorū
est abus solidus; q̄ pro possibilitate
sumentiū exercitatos habent. Insus.
ad discernēdū boni z mali. Qui pro-
fecto dentes. quia p̄ omnib; curam z
solicitudinē gerunt. Audire inquit
quia ingemisco ego z nō est q̄ cōsole-
me. Audire scz inimici quos mor le-
tatos insinuat. Audierūt inquit q̄ spō-
sa lugeat a sponso destituta. lz p̄mise-
rit q̄ cū ea semp sit affuturus vsq; ad
consummationē seculi. quia etsi adest
semp p̄sens q̄ nūq; z nunq; abest per
maiestatē; q̄ frequēter tamē multis
et causis dimittit sponfam tēprari. si
ne cōsolatione vt videt sui auxiliij. Et
quo ait. Uiderē quia ingemisco ego.
Besi diceret. videre quia nunq; suspi-
cati sunt qd̄ semp optauerūt; z videre
non solū q̄ ingemisco. verū etiā mala
ingentia q̄ sustineo; et inde letati sunt
quo audierūt malū meū quo patior;
quo lugeo. quo sine cōsolatione etiā z
in mēbris meis petiora cōmitto. Qui
nō sunt ecclesie inimici manifestū est.
q̄ om̄s nequitiē spirituales in celestib;
z aerei spūs z potestas tenebrarū ha-
rum. qui ei aduersant; meo z hereti-
ci z falsi christiani. a q̄bus int̄ forisue
impugnāt; tamen nouit sponsa xp̄i lz
illi seuiat. q̄ nō nisi dei dominant p̄-
missu. Et hinc est qd̄ dicit quoniam tu
fecisti. Sicut ipse dicit p̄ p̄phetā alibi

Ego dñs creans malū; z facies pacē
Facit ergo pacē; z creat malū; quādo
suo iusto iudicio permittit illud fieri.
Adduxit autē diē cōsolationis et fient
similes mei. Nec magis ecclesie con-
gruit; quia nulla cōsolatio restat iu-
deorū captiuitatē extreme. Vñ paul⁹
apostolus. Iustū est inq̄t apud deū;
retribuere tribulationē. his q̄ vos tri-
bulant; z vobis q̄ tribulamini requiē
nobiscum in reuelationē dñi hiesu xp̄i
de celo. cū angelis virtutis eius in flā
ma ignis dantis vindictā his qui nō
nouerūt deū; z qui nō obediūt euāge-
lio dñi nostri iesu christi. Et hec est cō-
solationis dies. quā om̄s electi dei in
spe habent probata; quoniam patiēter
omnia in presentiarū sustinent. Q̄er
oppressorib; supplicia. z sanctis p̄mia
sit daturus qui reddet vnicuiq; iuxta
opera sua. ¶ Scdm tropologiam vō
plorat anima q̄ audierint inimici. qz
ingemiscit offenso deo. et exaggerat
mala que tollerat; p̄sertim quia anxi-
a tim anime z doloribus afflicte; hoc
videtur sepe augmentū sui meroris;
q̄ ille in quem spem habuerat. conso-
lationis sue differt opem ferre. z auxi-
lij solatium. Hinc z maximū ei mero-
rem indidit. q̄ eam inimici derideāt.
scilicet hostes inuisibiles qui p̄us in-
tus male blandiebāt; z non solum hī
verū z propria cōscientia grauius ac-
cusando insultat. ipsa. p̄ vicia que du-
dum dulcia videbantur atrociora se
ostendunt z amara. Quod si ad noti-
ciam eorum etiam qui cōsortes sunt
tanti mali. aliquādo nostra peruene-
runt facinora; discernuntur vtrum ne
inimici sint. an amici dñi derident q̄
cōpari debuerant z lugere. De quib;
dauid. Qui custodiebat inq̄t animā
meā; cōsiliū fecere in vnū dicētes. De

us dereliquit eū. psequimur cōprehē-
dite eū: quia nō est q̄ eripiat. Sed q̄
uis ita seuiat aduersarij: habz anima
dentes suos de carne xpi z de ossibus
eius in animo elīmatos. quozuz vox
ad deū vt ingemiscat z lugeat. Logi-
tatus videlicet spe. fortes q̄ sēunt: v-
uidere inter p̄spera z aduersa: qui sci-
unt cōsolantem spm̄ requirere. nec de
dei misericordia vnq̄ desperare. Vñ
inq̄r. adduxisti diē cōsolationis: quia
scit fortis ania. z penitentibz post an-
gustias veniā pmereri. z insultantibz
supplicia retributionis a iusto iudice
interrogari. Hincq̄ sequitur.

III

i Aggrediatur omne
malū eorū corā te:
z deuiſiōem eos sicut
vindiſti me. p̄ om-
nes iniquitates meas.

Hij versiculi habent tau. z hec sunt si-
gna q̄bus plurima in litteris passim
diuinis significant: q̄ non minus hic
q̄ z alibi habent. Siquidē tau signa
interpretatur. Plurali numero q̄ ad b
signū illud p̄monstrat. ex quo cuncta
secretoꝝ dei q̄ signata sunt reſerātur.
De quo sane signo ezechieli prophe-
te angelus. imō ipse dñs. transi inq̄
p̄ mediā hierusalē. z signa tau in fron-
tibus viroꝝum gementiū z dolentiū.
Per q̄d nimirū signum nullū dubium
erit dñi. z eius recte passio designat:
sicut z ex ipsius caractere cognoscit.
In qua parū de se est crucis. nisi q̄d
supra extēplū p̄minet. Unde iam z
ex mysterio in frontibz viroꝝ gemen-
tium z dolentiū signari cōmendatur

Et ne parū tibi videat. scias eam esse
nouissimā. hebreoꝝ litteraz. sicut et
grecorū. De qua dominus. ego sū
inquit alpha z o. initium et finis. Q̄ si
ipse xps cō dicit finis videlicet: quid
puras minus p̄ tau cruces significari
posse. quia iubent oim̄ gementiū ac do-
lentiū frontes cōsignari z consecrari.
ne ledant ab his in quoz manibz va-
sa interfectionis p̄ mediā hierusalem
ad puniēdas animas deferunt. Nā
omnes littere signa sunt verboꝝ. ver-
ba docet dictiones rursus signa sunt
rerū z operū gestoꝝ: ex q̄bus z in q̄
oia. nō dico p̄sentia. verū etiā z futura
p̄signant. Sed quā tau signa interp̄-
tari dixim⁹: que sunt ipsa signa vel cu-
ius sint signa videam⁹. Omne enim
signū alicui⁹ est: quia omnino aliud ē
q̄d signat. q̄ aliud ē q̄d signat. Idcir-
co que sint signa q̄ hui⁹ littere designā-
tur caractere. vel ea cui⁹ sint signa: nō
absurde querit. Dixim⁹ iam supra q̄
tausignū est. Immo iuxta interpreta-
tionē eius: signa sunt crucis. Et vt ve-
rius loquar. pene ipsa crux est: vnde
signari quomō p̄missum ē in frontibz
gementiū z dolentiū iussa est. Sed
tunc signū erat future crucis: nūc v-
tā ipsa crux est vel in ea potius res est
nre redēptionis. Sed quia tau finis
est hebreoꝝ elementoz: ipsa vō ele-
mēta totidē sunt. quot z libri veteris
testamenti. quoz ipsa sunt signa. Vñ
nō incōuenienter reor. q̄ sicut omni-
um elementoz finis ē: ita totidem li-
broꝝ veteris testamenti finis ē crux.
passio videlicet iesu xpi. q̄ finis est to-
tius legis ad iusticiā. Propterea oia
illa libroꝝ diuine auctoritatis signa
dñice narrationis. z redēptionis nre
sunt sacramēta. Et ideo iure Tau si-
gna interpretat: vt p̄ eadem hoc vñm

adnunciet. ex quo ut dixi omnia refe-
rant signa: et pateant vniuersa. Nec
nō et lamentationis nre a principio in
quibus multa pcurrerūt signa iudicio
rū dei dign⁹ est finis ut gementibus in
pſentia: et dolentibus quorū in fronti-
bus crux signata. pmicat merces la-
borū recompenset a dño et his q̄ eos
tribulare nec signa tanti opis volue-
re agnoscere digna retributionis cō-
sequant^r vltio. Et hinc est qd̄ dicit. Non
opantis affectu s; pphetis spiritu.
Ingrediat omne malū eorū. Et dicit te.
et vindemia eos sicut vindemiaſti me
ppter om̄s iniquitates meas. ¶ Quā-
tū ad litterā expectat. sic factū est et in
ceteris regnis iudeorū inimicis. Le-
ge pphetas et omnia cōplera reperies
Sed ad nram hierlm̄ hec om̄ia me-
litis congruunt que orat indelicient^r
etiā de sub ara dei sicut legit. Quare
dñe nō defendis et vindicas sanguinē
nrm̄: et cetera q̄ sequunt^r. ita et hic cho-
rus fidelū ut rememoraret^r in cōspe-
ctu dei psecutorū. crudelitatis et vltiois
vindicta iustū dei iudiciū eos tam iā
qz adphendat humiliter et pdat. q̄ sup
biendo crudeli nō timuerūt psecutio-
ne xpi ecclesiam verare affligere vlt^r pu-
uit. Unde inquit egrediat omne
malū eorū. corā te qz pfecto qñ talia et
tanta eorū in calūmnia malicia quasi de-
nescire et nō videre putabat: quē nul-
la latent. Ingrediat aut^r malū omne
eorū corā te ex his impondere et pū-
ant sine fine. q̄ finem suis prauis ope-
ribz noluerūt impendere. Vindemia
eos q̄ me vindemiaſti. Vindemia-
re eū vñquēqz est. operū suorum fru-
ctum recolligere. Et ſeuat metaforā
ex vinea quā ex egypto adduxerat vlt^r
ex ea quā in euangelio ipse plantarat.
Vindemiaſti ḡ hostes suos vñs. q̄ san-

ctos ei⁹ in hoc ſeculo vindemiaſti qz
ad pbatōz eorū opprimere ipse pmiſe-
rat: qñ in futuro iudicio ppetuā vlti-
me vñquēqz recipiet pū gessit. Sed
ali^r vindemiaſti sunt ſc̄i quod dñm in
hoc ſeculo: et ali^r ipſi in futuro. Quia
ſancti tpalia amiſerūt et contempſere
bona: impij vō et amatores ſc̄i ſem-
piterna. Et hec est equa recōpensatō
qz sicut hi de vindemiaſti sunt ab om̄i-
bus h⁹ vite gaudijs ut ipſi ex cōfeſſio-
ne vere humilitatē cōfiteant^r ppter iniq-
tates ſuas: ita et illi a futuris ppter in-
prietates ſuas et mala ſua pūantur.
Deinde ſicut ſc̄i eorū iuſto dei iudicio
prulere pſſuras. ita et illi erratibz ſuis
penas ſempiternas. Vñ ne ptingant
talia plorans ac gemens dicit ecclesia.

Multi em̄ gemit^r mei et merens cor meum

Siquidē qz multi excessus: multi et
gemitus. Et qz mult^r dolor: multus
et cordis meror: si quōtandē queat di-
cere dño miſerantes ſim multitudinē
dolorū meorū in corde meo cōſolatio-
nes tuas letificauere animā meā. Sed
hic multitudo dolorū. h̄ in ſpū ſpe in-
tus interdū cōſoleſ: Alibi vō cōſola-
tionis erit remuneratō. Et iō donec
veniat q̄ futura ſunt plen⁹ edoce de
om̄ibz dicit ecclesia ſeu anima ſc̄a mul-
ti gemitus mei et cor meum merens.
¶ Que nimirū anima etiā moraliter
expaſa corā dño rogat dicēs. Ingre-
diat om̄e malū eorū corā te qd̄ malū
qz mihi frequent^r ingerunt et offendūt
in ſuis forſue frequent^r et inſligunt in-
grediat corā te reuincas et enertes
qz meīs nequeo viribz euadere. Naz
vbiqz me verto nō niſi eorū mala vi-
deo. Et qd̄ graui^r est etiā in memet il-
la fabricata ſupra doſū reperco. Id̄

Liber

citico figmentū agnoscis. Ingrediaſ
corā te malū eorū: vt exuar z tu vincas
cū vincas talia nō curare. Deinde
mia eos ab omnibz fraudibz suis: ne
fructū de me capiant: sicut zine vīn /
demiaſtī qñ z tua mibi dona furore
cōmor⁹ subtraxiſti: z in pñtiarū gau
diū pfecte vitē ppter omes iniquitates
meas abſtulīſti: vt z mibi de merore
rursus gaudia z illis de sua inuoca
bili crudelitate supplicia exereſcant.
Et hec sunt signa pñt q oīa signoz fa
cta sunt miracula. Cū dauid in psal
mo. Dedisti metuentibz te significati
ones vt fugiant a facie arcus. Quas
q noluerint p̄cauere deuantant ad ea
q cōsonant sc̄pturę sanctę pmonstrāt
Hinc quoqz z sapia ad extremū ocu
lū intendens. innoua signa in q̄t. imu
ta mirabilia. glorifica manūz brachi
um dextrū. excita furore z effunde irā
extolle aduersariū: z afflige inimicū.
festina temp⁹ z memēto finito. Ergo
rogati innouare signa q cortidie sūt
vt cōuertat iusticia in iudiciū n: sem
per affligant sc̄i s̄ vnusqz recipiat
put gessit. Ac si dicat. Quia vsqz ad p
sens facta sunt: vt effugerent: nūc im
muta mirabilia iuxta qd significata
sunt vt pueniant. z iō in fine vsqz hui⁹
lamenti p̄ z hau litterā signa pmonu
it: z versibz lacrimabilis q futura s̄
pphetando cūcta ppleuit. Propterea
z nos finito alphabeto pmo put po
tuim⁹ finē libri dem⁹ z oro suppliciter
oīm votis cūcto qz lamentū abluar i
visceribz iesu xp̄i: qz mibi mer nō suffi
cio quatin⁹ q cū oīmbz z p oīmbz im
manibz delictis: etiā in oīmbz clementer
z cū oīmbz ad veniā merear exaudiri

Finit in lamentatiōi
nibz Pascaliū Ratberti monachorū

Secundus

omniū peripſima votoz liber p̄mus
fletibz explicand⁹. Seni Adelmāno
operepicio consecratus.

Inter nos ex par

i te vt dictū: virozū ē charissī
me in dandis accipiendisqz
muneribz: p̄cipue ea estimanda sunt
officia si liquido cōstiterit nihil a me
aliud qd tibi cōgruenti⁹ afferre iuxta
qd potuit explicitiū nec a te vnqz quod
chari⁹ p̄gentuolentia coplecteret⁹ acce
ptū: p̄fecto cōsenſcentibz nobis hoc
longe tuū semp constat fuisse officiū
orationibz incubere. insistere lamen
tis: z vel nostra vt aliena facinora de
flere. Hinc est q explicatio in lamenta
tionibz pmo litterarū alphabeto ad
secundū manū porrigim⁹ vt habeas
ampli⁹ qd defleas charitate cōpun
ctus si nō est i me ex quo gaudeas ma
lis amaricatus.

Incipit in lamenta

tionibus Pascaliū Ratberti mona
chorū omniū Peripſima votozū Li
ber secundus Fletibz explicand⁹ Se
ni Adelmanno operepicio consecrat⁹

Eddidier

go in prioribus
singulis saphi
ei merri clausu
lis ireno⁹ ver
suum singulas
cū interpretatio.

nibz suis litteras. forte non vt idē p̄
pheta p̄fectus intellexit cur sic eas in
diderit: sed iuxta ingentolū mei sensus
saltem lect⁹ ex hoc vt agnosceret q nī
hil in eisdem litteris vacat a myste
rio. Et p̄uellent capaciores qui quis

tam diligenter diuina pscrutari elo,
quia. Nec dubitū quin altioraz pfun
diora inuenissent et etiā in sermone q̄
vilius secularis discipline eloquenti/
am: Inō q̄ sancti yriſeam studuerint
sectari: sed ipsa q̄si ancillula videt: sa/
pientie deferuire. Un̄ pphete q̄ vigin
riduo elementa sunt p que scribi ē be/
braice omne qd loquunt et eoz vicijs
vor humana cōprehendit: placuit to/
tidem pncipia versū eisdem exoriri
litteris: vt et versū poetica deserv/
ret disciplina et nobis ex ipsa diuina
aperirent sacramenta. Sed q̄ longū
est p singulas scōi h̄ libri clausulas.
singulas interpretationes earundē in/
terserere litterarū sensusq̄ ex his ex/
ponere: decreuimus eaz cōnexiones
more doctoz in principio adnotare.
relinquentes lectoris arbitrio quō et
ipse suo ingenio singulas intelligen/
tias suis reddat sensib. ¶ Est cū p/
ma cōnexio quattuor: litteraz Aleph
Beth: Gimel: Deleth. vt sit sensus.
doctrina. domus. plenitudo. tabula/
rum. ¶ Et sicaz due iungant extreme
erit doctrine tabularū in quibz lex di/
gitō dei scripta est plenitudo domus
quatinus ex doctrina libroz aut ta/
bularum: plenitudo domus dei re/
pleat. Sin aut plenitudo rursus ta/
bularū vixerit: erit sensus: q̄ de ple/
nitudine scripturarū doctrina dom⁹
repleatur. Et quia omnis domus sa/
lomonis intrinsecus tabulata legi.
si tabularū sup eos volucris interp/
tari: quoz iuncturis et latitudine cla/
ritatis inter quelibet. tota dom⁹ emi/
nentiora vestit et compagina: opor/
tebit intelligi q̄ doctrina eorum ple/
nitudo sit totius domus. Quarū ita
q̄ doctrinarū intelligentia de fonte
nascitur timoris dī: vt pueniatur ad

sapientie culmen. Sicut ppheta. a ti
more tuo inquit concepimus dñe: et
peperimus spm salutis. ¶ Scōa con/
nexio est: Beth: Hui: Tai: Theth. que
interpretant ista et hec vita. Ubi si ea/
rum iungas extremitates. duasq̄ cō/
nectas medias: erit intelligentia q̄ et
hec que pmissim⁹ in ista vita sē neces/
saria: et scientia scripturarū ista sit vi/
ta p quā xp̄us agnoscit: et sempiterna
credentibus preparat. In cui⁹ nūm/
rū tabularū libris: inō alia ezechielī q̄
carmen et lamentationes ac verscripta
monstrant. Et ideo vt estimo talia p/
signant qualia sectari oporteat ne ve/
lud vltimū aliquis incurrat: et ista si/
tim pñtiarū vita eoz q̄ de infantia
in virū ablactant pfectū. ¶ Tercia cō/
nexio ē: Theth: Joth. qd sonat bonū
pncipiū. Et h̄ vere bonū pncipiū iure
credit: in q̄ cū doctrina a timore dī cō/
cipim⁹ lamentationū instituta donec
ad spm salutis plenissime veniat. Quia
sic supra ostēdū ē in hac valle lacrima/
rū zgruū. Et h̄ bonū pncipiū ē the/
nos et lamentationes sectari: eo q̄ euan/
gelio testē: beati q̄ lugēt ipi z solabū.
Demū vt ad illa celestis vite cantica p/
ungat. alioq̄ nisi h̄ bonū pncipiū h̄
incipiat: ad ea minime puenit: et em̄
q̄ ex pre cognoscim⁹ et ex pre ppheta/
mus. Nūc q̄dem p speculū videm⁹ in/
enigmatē. tūc et facie ad facie. qm̄ de/
us absterget omnē lacrimā ab ocul/
electoz: et luc⁹ cessabit. ¶ Porro q̄r/
ta cōnexio que et media de septe est ha/
bet Laph. Lamech. qd est man⁹ cor/
dis vel discipline. Quāvis q̄dem ad
hoc vt extendant ad opera pfecte cha/
ritatis. Cordis et luc⁹ vltimatio
et discipline intelligentia vt ea oia mun/
da sint nobis coram dño referunt.
¶ Qd satis nobis quinta litterarū ex/
d ij

planat p[er] fo[r]ba ubi legi[tur] Dem. Num
Samech. q[uo]d est ex ipsis sempiternis
adiutorii. Et puto q[uo]d tria hec nulla
explanatione indigeant. Nimiru[m] q[uo]d
tam ex duob[us] medijs supple[n]t sup[er]io[r]
ra: q[uo]d etiā z inferiora tria ex ipsis re[s]
munerant. ¶ Unde sexta p[er]n[un]t[ur] hoc
habet Bin. p[er]be. Sade. fons sc[ilicet] siue
ocul[us] z o[mn]is iusticie, q[uam] ex cordis ge[n]
mitu fons manat pietatis: z ocul[us] in
tus a deo inluminat[ur]: quo deū inno
uissimis videre valeam[us]. Siquidem
z ex manu oris que loquit[ur] celo recu[n]
dunt. Ubi bene q[uo]d a m[an]u de aliquo epy
tasiū condens. Sic vir inquit despi
ciens mundū z terrena triumphans
diuitias condidit celo ore et manu.
Quas recte diuitias p[er]fecte vite iusti
cias congruit intelligere spū sancto ac
testate q[uo]d ait. Disp[er]sit dedit paup[er]ib[us] iu
sticias ei[us] manet in sc[ilicet] m[an]u sc[ilicet] l[icet]. ¶ Sequi
tur aut[em] extrema connerio q[uo]d est septi
ma: in q[u]a sunt Loph. Res: Syn. Tau.
Et interpretant[ur]: vocatio: capis: den
tium: signa. vt p[er]d[ic]tes articulata yox
intelligat[ur]. eo q[uo]d hec elementor[um] v[er]ba
bula que p[er]missa sunt z lamenta tanti
opis signa sunt o[mn]i vocū sc[ilicet] t[er]m[in]i sc[ilicet] r[ati]
p[er]t[ur]az z vocatio summi capitis n[ost]ri
b[er]esu xpi p[er] que venit ad patrem z ad
regnū sempiternū. Nec dubiū q[uo]d sc[ilicet]i
patres immo spū sanct[us] i septenario
numero isto mysticos indidere intel
lect[us]. Unde z medios eor[um] ad vtrosq[ue]
q[uo]d ternarios literarū ordines respon
dit. Et si voluer[is] animaduere elem[en]
tor[um] iuncture sensib[us] suaz e contra cō
nexionū p[er]sonant. iam quid ipse tere
lamentationis auferat videamus.

ALPH

q[uo]d **Homō obterit**

caligine i furore suo do
minus filiaz syon. Pro
iecit de celo in terraz in
clitā israel.

In his trib[us] saphici metri alphabeti
vnū principiū est dilectiois. vnaq[ue] ex
clamat[i]o. plena dolorib[us] plena omni
admiratione z stupore. Idcirco velim
nō transitoria lector: talia p[er]pendas
sed affectū tanti luctus diligent[er] in
tuitu cōsideras z intelligas: q[uia]nta cha
ritate: quanto amore sc[ilicet]i afficiebant[ur]
quantaq[ue] dilectionis flamma: intus
moueant ad omnia: ita a[ut] omniū
causas suas esse facerent: z cū ingent[is]
solicitudine singula p[er]curarēt. Qua
propter Jeremias q[uo]d hierlm q[uo]d accide
rint: cōsiderare non sufficit nō solū se
mel z scōo verū z tercio idipsuz exda
mationis v[er]bū p[er] p[ri]ncipia repetit la
mentationē. Quomōdo sedet vel quō ob
terit dñs aut quō obscuratū est aurū
optimū: tam improuise atq[ue] insep[ar]
te quā ex o[mn]ib[us] gentib[us] sibi elegerat.
vt esset ei in deū z ipsa illi in populu[m].
Quō inquit obterit dñs caligine in
furore suo filiaz syon: De q[u]a p[er]fecto: ca
ligine questio esset nisi accidisset i[n] i[n]
rore suo: q[uo]d omnino alia est caligo ad
quā accessit moyses in monte in qua
erat deus z alia que sub pedib[us] inibi
visa est z in psalmo sub pedib[us] p[re]dy
catur. alia v[er]o qua in furore dei ierlm
obterit: q[uo]d nimiru[m] hanc tenebrosus
turbo possidet q[uo]d q[ui]sepe furor dei re
cte interpretat[ur]. In illa v[er]o esse de[us] d[icitur].
sicuti z ei q[uo]d sub pedib[us] est p[er]c[us]s[us] p[er]dicat[ur].
Vbi p[er]sideras o[mn]ia q[uo]d de h[uius] p[ro]p[os]ito fece
rat q[uo]d magna: q[uo]d innumera: q[uo]d horribi
lia v[er]o inscrutabilia: z cernens q[uo]d acci
derant. cū ingenti gemitu exclamare

nō sufficit qd de tanta adoptione vt si
lia vocaretur dei: de tam immensa glia
de summo celi vertice z magna felici
tate ad tā maximā miseriā i die furo
ris dñi z vindicte deuenerit. In die si
quidē furoris: z nō in die dñi. Quia
hīc ipse furor dñi certū hec dies vindi
ctē dies furor fuit. Habuit qdem si
lia syon diē dñi. Et qz in die salutis sue
noluit observare diē dñi quā Abra
ham pater ei⁹ viderat z gaudius est.
Idcirco impigit in diē furoris dei
¶ Juxta anagogen vō nō min⁹ inge
milens dñi: quotiens mater nra caligi
ne obtexit pctor z erroris aut ignorā
tias: q tant⁹ munerib⁹ a deo ditata cre
dit⁹ z laudib⁹ pdicat. S: qd⁹ pater est
habebat illa tunc q̄uis offēso deo q
eā in defessis gemitib⁹ lamentarent.
Nostra vō nescio si vlt raros habeat
q ea intelligent aut recogitent qd pa
timur afficimur malis. Profectam
nanqz de celo inclitā isrl cōspicimus
qn̄ terrena sectari eas z carnalia vide
mus. Profectim (fm aplm) nra cōuer
satio cū in celis esse deberet: nos ecō
trario nūc tps nō nisi caductis et mū
dantis incubimus negocijs z turpia
meditamur: qd aliō putas nisi qz do
minus abiecit nostris interuenti
bus malis z pēcit nos in terra.

Nec est recordat⁹ sca belli pedum suorum in die furoris sui

Quia et si illa syon pulcherrima dei le
git habitatio angelico ministerio et
ducatu ac dei ptectione suffulta et in
deserto multis miraculis ac diuinis
solatijs diuissime p moysen z aaron
ceterisqz scriis patrib⁹ educata vt vo
cabulo scabelli pedū dñi ppr statū di

uini cult⁹ merito potiret. In nra sy
on gliosior ab vtroqz testamēto pdis
casita vt videret z pvideret eā moy
ses qn̄ ascendit in montē: aaron. s. na
dab z abud vna cū septuaginta d⁹ sent
onib⁹. Et viderūt deū isrl in q̄. z sū pe
dib⁹ ei⁹ q̄si op⁹ lapidis saphirini: q
si celū cū serenū est. In qd⁹ pfecto ver
bis pater sensus q eccliam in spū pū
derit dei sub pedib⁹ ad futurū. Pro
pterea q̄si celū cū serenū est: ait. qz cel
li enarrant glām dei. Quā remittere
volens dñs baptismi sacramentis. i
specie saphirini lapidis eā sibi sub pe
dib⁹ in enigmate demonstrauit. Et iō
pheta in spū reor q nō min⁹ illi⁹ po
puli ruinā q̄ z nre syon discrimina di
uinit⁹ puidens flebat nobis cū a deo
detecta multotiens in die furoris do
mini vt nō recordaret scabelli pedū
suorū. Qd sepe cōtingit ppr pccā ppli et
nūc accidisse iure plangit. cui pesse de
buerat xps. z deambulare q ei nunc
tempis pessime dñs aī inimic⁹. Nec re
cordat⁹ solū sui aut scabelli pedū suo
rū in die furoris sui: qn̄ dei impugna
tur iura i nobis z dñant mala. ¶ Le
terū anima peccatrix moralit⁹ q quō
da lumen scientie z speculū diuine cō
templatōis habuit. Cui⁹ z nomē scri
ptū in celo fuit nō min⁹ lugenda cre
dit⁹: qn̄ in terra pstituit z p̄sanat. qn̄
vicijs polluit z ingnat. qn̄ pedes dñi
vestigia videlicet pceptoz ei⁹ de cor
de explosis gressib⁹ abolent dei cum
esset templū habitans de⁹ in ea et de
ambulans: ecōtrario nūc ppr cecitatē
cordis z neq̄tiā prauē actōis. de cul
mine trutū q̄si de summo celi t̄rice i fe
ditatē flagitiorū. plapsa in die furor
dñi ab hostib⁹ cōculcat⁹: diripit⁹: z di
laccrat⁹. Nec ē dñs recordat⁹ ei⁹ qz no
luit stare in luce trutū. Prop⁹ qd et
d iij

tradidit eam in die furoris sui. De q̄
sane die p̄sens. p̄phera loquit̄. Male
dicta inq̄t dies i q̄ nar̄ fuit dies i q̄ pe
perit mem̄ mea. z n̄ sit inq̄t b̄n̄ dicta
Que nimirū dies: vt supra iā dixi fu
roris dñi iure appellat̄. Ad quā aniq̄
q̄ deciderit tollens se de membris xpi
peccādo faciensq̄ se membrū meretri
cis id ē diabolici q̄ meretricat̄. Non
recordat̄ in die tre: q̄ non stetit in die
quā fecit dñs. Idcirco sp̄reta z dereli
cta a deo. cōculcata ab hostibz nō mi
nus a p̄pheta q̄ z ab om̄ibz xpi mem
bris digne plangit q̄ se de tanti hono
ris culmine ad tantā deuoluerit inri
sionem z insanici: z ad tantā se ruina
deiecerit. Unde sequitur.

WET

p Recipitauit do
min⁹ nec pepcit.

oīa speciosa iacob. Be
struxit in furore suo mu
nitiōes: virgines iuda
deiecit i terrā polluit re
gnum z p̄ncipes eius

Necoīa iudeis accidisse manifestū
est. Sz q̄ id dñm fecisse plangit: nō
sic accipiedū q̄t eo ipellente iſrlm pec
cauerit: sz q̄ iusto veroq̄ iudicio p̄u
mū peccare hic aut alibi p̄ innumera
deinde p̄t penā p̄ti p̄cipitare. v̄l cete
ra q̄ sequunt̄ p̄misit. Prop̄ p̄tā em̄
tu deoz ad similitudinē gentiū ceterarū
q̄ circa eos erāt inritat̄ dñs tradidit
p̄p̄m suū in man⁹ gentiū z dñati sūt
eoz q̄ oderūt eos. Nec pepcit oīa spe
ciosa iacob q̄ hēbat i ornām̄tis sumo
sissimū tēplū: z cultū ceremoniarū q̄ se

gloriosiores ceteris gentibz credebant.
Que nimirū dñs p̄cipitauit z destruxit
i furore suo vt intelligeres dñm iā
ea sz ipsos req̄sisse sibi i cultū z gliaz
z laudē noīis sui. Illi hō ecōtrario il
la p̄ferentes in q̄bz gl̄iabant se in pu
dicijs z sceleribz tradiderūt sz plen⁹
in hac vltima q̄ sub romanis accidit
hec oīa cōplenit: q̄t si in testetis vasis
vniuersa illa q̄ in lege legunt̄: ad um
brata fererent in regno: in p̄plo in du
cibz z ministris: in tēplo: z vasis dñi
bus: in sabbatis z solennitatibz in ve
stibz: z sacrificijs: in cultū religiōis: z
in oibz q̄ de his adumbrata p̄dicant̄.
Nempe q̄z nihil aliud fulerūt ista oīa
nisi q̄t q̄da magn⁹ p̄pheta v̄l p̄phetia
Veniēte hō xpo cū p̄lecta ēēt singla
de eo q̄ i eisdē vasis tegebant p̄cipita
ta sūt oīa illa z cōfracta. destructa z de
iecta: polluta z p̄fanata: vt cūcti in or
be terraz viderēt mistica z ineffabilia
sacramenta q̄ tegebant luce clari⁹ re
serata. Erit inq̄t polluit regnū z p̄n
cipes ei⁹: q̄t cūcta speciosa eoz despe
xit: nec pepcit p̄empto xpo: z sine ipso
de q̄erat oīs ista p̄phetia oīa p̄stitū /
ta z cōinquinata iudicauit: intantum
vt de oibz nec remaneret testat̄: q̄ por
tē ignis de incendio. Et hec ē lamen
tatio p̄phete tam immanis z intolera
bilis. Sz v̄l tēte aut ad eccliam pec
cante p̄plo hec iure referunt̄: q̄ (s̄m
ap̄lm) si naturalibz de⁹ nō pepcit ra
mis: q̄nto mag⁹ nobis q̄ cū essemus
oleaster inserti sum⁹ in bonā oliuam
Et si eoz desuperit officia: q̄nto mag⁹
z n̄ra pollunt̄. cū polluta fuerit mēs
z p̄scia. Ergo q̄t speciosa sit ecclia z
z pulera. sepe in canctis cōlaudat̄ Sz
z in psalmis. Astitit inq̄t regina in ve
stitu deaurato circumdata varietate.
Quā p̄stat q̄ speciosa valde est z sua

nis. Pulchra q̄dem vt lunatelecta vt
sol. S; sepe excrecentib; culptis aut
p̄ ptes aut in toto deicit dñs specio-
sa eius ad cōtumeliā z ignominiā in
manib; hostiū. Speciosa quidē quia
can. det sicut lilium inter spinas; qñ pul-
chritudinē eius simul exorte spine sus-
focant. Deicere autē dei est iusto suo iu-
dicio pmittere vñquēq; ire post cō-
cupiscentias suas; z destruere auxili-
um gratie sue ac misericordiā prestare.
P̄ q̄bus si essent nobis lacrimae su-
giter cōspicim; vnde flere p̄berem;
sed qd̄ graui⁹ est iam talia rarus q̄ re-
cogitet. Destruunt itaq; munitiones
eius qñ p̄uigiles z custodes eccliarū
q̄ eas munire z circū dare suo auxilio
z doctrina cū omī cura z sollicitudine
deberent. oblectamentis h̄ vite z vo-
luptatib; adp̄uant. Quos q; nō se-
intelligunt destructos dissipatos su-
is prauis actib; gemit; deplorat cho-
rus sanctorū; quia in illis z pulchri-
tudo deperit; z fortitudo gregis infir-
ma. Est namq; ecclia xpi quasi ierlm
edificat vt ciuitas; z sicut turris Da-
uid cui; pugnaculis suis. Nulle cli-
pei dependent in ea, omnis armatu-
ra fortis. Sed cum muri eius pasto-
res videlicet ac custodes animarū su-
is destruunt actib; facile hostis om-
nia introrsus speciosa ciuitatis dei;
cit z diripit; iteq; q̄si ciuitas que vasta-
tur. Unde sequitur

Deiecit eā in terram

Ergo ecclia deicit in terrā qñ terre-
nis actib; vicij; occupat nec est qui
sustinet eam doctrinā virtutib; vl' bo-
noꝝ operū exemplis. Propterea cuius
talitudo in q̄libet ecclia cōtingit; mor-
diuina vltio iuste sequit. Polluit in-
quit regnū z p̄ncipes ei⁹. Tunc itaq;
eos polluit qñ ei⁹ eq̄tras pollutos on-

dit; q̄ debuerāt seipsos z alios castos
corā deo atq; immaculatos custodi-
re; z facti gen⁹ regalei facer dotiū san-
ctū. iure tunc polluti p̄nunciant quā-
do de tanti culminis throno seruitio
rū inuentunt. Tñ cū p̄pheta mag⁹ lu-
gendū q̄ aliqd in his vbi exponen-
dū censeo; q; sicut alibi legit culpa sa-
cerdotū ruina p̄p̄i est; vñ z iudeorū
fuit. Tropologicē vñ deiecit domi-
nus speciosa; cuiuslibet aie neq; par-
cet qñ se mens occupauerat prauis
desiderijs relicto intrinsec⁹ casto dei
amore cui dictū fuerat. Audi filia z vi-
de z inclina aurē tuā zē. donec cōcu-
piscat rer decorē tuū. Et destruit om-
nes munitiones ei⁹ in gyro in ira furo-
ris sui. qñ fide infirmat. Nec valet tē-
ptationes hostiū sustinere q̄ inferun-
tur q; intus p̄mū p̄didit speciem z pul-
chritudinē casti amoris. Alioqñ nisi
prius intus anima corrupta esset z se-
data vicij; nequaq; dei destitueret.
exterius virtutū quibus prius ab ho-
stib; ne irrumperet munebat. Et p̄-
iecit eā i terrā q; omnino tñc de thro-
no regni i terra corruit qñ intus con-
nubium casti amoris violauit; z for-
dibus viciorum se admiscuit. Unde
valde cum p̄pheta nobis lugendū q̄
de celi culmine proijcitur in fra quo-
tiēs terrena sectamur; z implicamur
vicij; nequando dicatur nobis. Ter-
ra es z in terram ibis. quia nisi pri-
us anima intus speciosa virtutū per-
didisset; nequaq; munitiones ei⁹ exte-
rius dñs destrui pmitteret. Et si i gy-
ro destructa esset nunq; de celo in ter-
rā cecidisset vt totū crena saperet. S;
q; int⁹ pulchritudinē amisit thron⁹ dī
eē delijt. Vñc qd̄ ei i terrā deicit; z
dñs eā polluit. Polluit inq; regnū z
p̄ncipes ei⁹. Regnū q̄ pollueret est eaz
d iij

pollutā iudicare in q̄ de^o templū sibi
statuerat. sed ipsa a dyabolo vicissē p
stituta. p̄sanat̄ z pollutat̄ vna cū eis
dem suis sensibz q̄ eā male carnalit̄
principant̄. Quā dñs mor expoliat
honore regni z principatu eius quez
habuit in p̄ceptione baptisimat̄; et
vinctiōe sacri chr̄ismat̄. Vncqz seq̄t̄.

OMNIA

c Onfregit in ira
furore omne cor

nu israel; auertit retro
sum dextram suam a fa
cie inimici; et succendit
in iacob quasi ignē flā
me deuorantis in giro

Non solū em̄ vn̄uersū regnū iudeoz
dñs destruxit; qd̄ est om̄e cornu p̄frin
gere z defensionez dextere sue ab eis
auertit. terrāqz eoz in man^o hostiuz
ad deuastādū tradidit; z ierlm̄ sū
strā que sponsa iure adñō appellatur
qn̄ recesserit ab eo z his q̄ nō sunt dñi
diuersis secleribz seruicrit; pollutū do
min^o z oē cornu ei^o cōfringit qd̄ ei ere
xerat in domo dauid pueri sui; quar
nus nulla sit ei vis ad resistendū ini
micis. Vterū z manū suā retro: sū cō
uertit a facie inimici; quā extēdā te
nebunt ad vltionē eoz q̄ eā insectant̄
nisi pri^o ipsa retro: sum a dō sedisset.
S; qz pri^o retro: sum abiit iu. pe de^o
ei qn̄qz auxiliū dextere sue subtraxit.
Per dexterā nanqz v̄tus p̄is id ē in
telligit̄; q̄ ab ecclia mor auxiliū ḡse sue
retrahit; cū ipsa se amatoribz adulte
ris exposuerit. Nec merito cū sponsū
vidēs p^o amatores suos spreuerit se

ab ea sponsus dexterā defensionis sū
trahit. Vñ mor cū talis auxilio deso
lat^o oē cornu ei^o dñm p̄fregisse a p̄ba
plangit̄. S; nanqz ecclia sua cornua
habēt z heretici z falsi p̄phete sua. S;
tūci iure om̄e cornu ei^o p̄fringit̄; q̄ ne
glecto sponsi amore q̄ sibi cornu salu
tis erexit. Post sua p̄cupiāz illecebra
tre n̄ metuit. Hic dei destituta manu
puatur bonis; corrupta luxu libidi
nis. Propterea lugens p̄pha subdit.
Succedit in iacob q̄si ignē flāme e
uorantis in gyro; qz cū dei desolatur
grā z suis eneruat̄ viribz immergūt
se varie cōcupiscentiarū libidines q̄
bus succensa flammā in gyro nepos
sit euadere q̄si ab igne int^o forisue de
uorat̄. ¶ Ty pice aut̄ ad mores bñ re
fert̄ qn̄ qd̄ ē z anima sua cornua habe
re p̄hibet̄. De q̄bz sane cornibz. Om
nia cornua p̄ctōz p̄fringāt; z exaltabū
tur cornua iusti. Cornua nanqz aīaz
sunt fortia q̄libet virtutū quibz nouit
fidelis anima omnia sibi aduersan
tia reparteret̄ q̄si senū aut pulueres
in aerem ventilare vel dispergere. Ne
mo igitur q̄ ignorat qz cornua nō sū
mul cum altilibz nascunt̄. Inest tamē
eis causa nascendi. Anima v̄o nō ex
nature instinctu virtutibus armatur
sed dei munere. S; z ipsa prius habue
rit a nature bono concipiendi gratiā
z nutriendi que cōceperat efficaciam.
Sed quia z se p̄didit et libertatez na
ture alia sunt que confringuntur de
peccati originē nascētia. alia v̄o que
exaltantur z crescunt de virore diuī
ne gratie. Nec quia sibi inuicem ad
uersantur dñs confringet omne cor
nu ab israel carnali ne diuti^o victa se
extollant. Vñ p̄pheta gemit nō quia
franguntur. sed quia in furore dñi vna
cū anima conterent̄. De quo furore

tremens dauid aiebat. Dñe in furore tuo arguas me neq; ira tua corripas me. Contrahit autē et auertit manū suā dñs a facie inimici animā insequētis. quia ipsa p̄us se hostibus exposuit et recipit intus adulterū. Idcirco q̄a de sinu dei egressa foris ania cū dīna vt videret filias regionis huius seculi vulnerata est a diabolo et in mēbris eius cōpactū tā in furore suo dñs auertit manū a facie inimici ne p̄beret auxiliū cōtra eū cui male p̄us se subdiderat. Quia de causa hīa et israel carnalē. iudeos videlicet abire permittit in exterminiu. qm̄ et ipsi p̄us leprosi erāt. nō qualicūq; lepra sed p̄petua. Quia manu moysi signabat cū extendere et leprosa fiebat. Cū hō reuocabat eā in sinum munda erat. Hinc q̄ dauid ad deū. Ut qd auertis inquit manū tuā et dexterā tuā de medio sinu tuo in finē. Quia manū moysi extēsa designabat iudeos exisse a deo. et extēsos esse ad prauata opera. Idcirco et manus moysi mūdi fiebat. Et hinc ē qd dauid cernēs inreuoocabile eorū cāptiuitatē quasi offēso deo loq̄tur. vt qd auertis manū tuā. et dexterā tuā de medio sinu tuo vsq; in finem. Ac si patenter dicat. Quādiu tu auerteris manū tuā nec remittis eā in sinu. ipsi extēsi inter gentes imundi et leprosi erūt. Nec idcirco dixerim anima que de sinu dei se p̄cecerit ad secularia desideria p̄aminata erit. Neq; em̄ dñs alios fouet defendit. nisi q̄s sub alis aut in sinu gestat et nutrit. Reliq̄s hō q̄ se inde p̄cecerint. audi qd sequitur. Et succēdit in iacob q̄si ignē flāme deuorantis in gyro. Quia p̄fecto miseram animā semel de sinu dei excrecentib; culpis egressam in furore suo dñs eā libere possidere imūdis spirītib; per-

mittere nisi forte misereat eus rursus vt cōuertat ad sinū. qui eā succendat igne. et cupiscētariū in modū flāme deuorantes. Et vidēdū si n̄ septuplū ac si fornax illa babilonis succendat vt cōcremget q̄cūq; repererit de chaldeis.

DELETH

Et tendit arcū suū quasi inimicū. firmauit dexterā suā quasi hostis. et occidit omne qd pulchrū erat visu tabernaculo filie syon. effudit quasi ignem indignationem suam.

Tunc hec oia fecisse constat dñm. qm̄ dimicātes hostes p̄tra hierlm̄ chaldeos sc̄z sine romanos explere permittit sua iudicia nec refellit. Ipsi namq; q̄si arcus i manu dei pati longe fuerant et extēsi ad vltionē. S; q̄ syon voluit redire ad eū. neq; eū suscipe. in cuius manu distēsi seruabant vsq; ad plenitudinē t̄pis vt de plenitudine. et cōpleta mēsurā delictorū plenitudo videret. p̄cederet. Et q̄ noluerūt eē amici. iure facti ēis inimici. q̄ iuxta vocem psalmi. Cū serō sc̄tis eris et cum viro in nocēte innocēs. nec nō et cū p̄uerso puerit. Sic et cū inimicis iure inimicus plāgit. firmanit autē manū suā q̄si hostis. q̄ et ipsi aduersarij extēserāt diuine legis. vt vel sic ad discerent. q̄ nō in suo gladio possiderint t̄rā. et brachiū n̄ saluauerint dei. s; dexterā dei et brachiū ei et illuminatio vultus ipsi. Quia noluerunt aīa advertere. occidit omne pulchrū visu i tabernaculo filie.

syon qm̄ vniuersa exterminari p̄misse
 ⁊ demoliri. Nec distillare fecit s; effu-
 dit q̄si ignē indignationē suā. Qd̄ me-
 lius de captiuitate q̄ sub romanis ac-
 cidit intelligitur. qm̄ tota effusa indi-
 gnatio dei cernitur. ¶ Allegorice ⁊ o-
 cōtra ecclesiā q̄sepe dñs tetēdit arcū
 suū q̄si inimicus. cū ipsa sibi inimicat
 nec vult sponsi monita obaudire vt
 ad eū redeat p̄humile satisfactionem
 idcirco cōtra eā arcū extendere quasi
 inimic⁹ digne plangitur. Per arcum
 nāq; iudiciū intelligit. quo vnusq;sq;
 in p̄sentiarū aut p̄citur vt corrigat.
 aut quia diu tendit in extremis p̄cā
 cū cōsummata fuerint graui⁹ ad pu-
 niendū relatur. in vno eodēq; arcu
 iudiciōꝝ dei sagitte ad sacula prepa-
 rantur. Si qd̄ alie sunt fulgurētes ⁊
 q̄si sagitte mittunt electa de pharetra
 dñi ad veterē hominē puniendū et vi-
 cia feriēda. alie sunt q̄ mittuntur ad af-
 fligendos quosq; certe aut ad cor-
 nam. aut ad correptionē. aut ad penā
 su p̄plicij. Sed de illis gemit ecclesia
 ⁊ plangit q̄s dñs quasi inimicus aut
 p̄ hereticos aut p̄ ipsum diabolu. aut
 p̄ mēbra ei⁹ ad vulnerādos quosq; in
 ecclesia intendit. De q̄b; in psalmo.
 Ecce petiores intenderūt arcū. para-
 uere sagittas suas in pharetra vt sa-
 gittent in obscuro rectos corde. Nam
 hmoi sagitte de arcu dei scilicet diuino
 suo iudicio veniūt. ex q̄b; vn⁹ electoꝝ
 Sagitte dñi inquit in me sunt. Et da-
 uid. Qm̄ sagitte tue infire sunt mihi.
 Pro q̄b; itaq; sagittis arcus q; ten-
 ditur a dñō vt durius feriat. Delin-
 quentes amare plangitur immo non
 quia p̄cutimur vt corrigamur. sed q;
 arcus in furore extendit vt amplius
 quisq; peccans corde indurat⁹ demū
 quo grauius ob immanitatē sceleris

feriat. Vnc quoq; ⁊ in psalmis. De-
 disti metuentib; te inquit significatio-
 nem. vt fugiant a facie arcus. q; om-
 nino quanto magis ex dei patientia
 iudicij tēpus extendit. tanto retribu-
 tionis vindicta durior accumulatur.
 Firmat ergo dexterā suā quasi hostis
 cōtra ecclesiā delinquentē cū eā inces-
 santer vindictis profernit ⁊ duris ex-
 cruciat penis donec aut ipsa correcta
 redeat ad iē post verbera. aut indura-
 ta in biga q̄ pereunt tradat ad suppli-
 cia post culpās. Porro interdū quo-
 usq; iratus manū obfirmat quasi ho-
 stis occidit in tabernaculo eius omne
 qd̄ visu pulchrum est quā oia p̄iosa
 eius mēbra diripere permittit ⁊ truci-
 dare q; vniū talia fieri ne videremus
 Vñ nobis magis flere vnaq; p̄pheta
 cōgruit. qm̄ effusa est q̄si ignis ad de-
 uorandū indignatiō dñi aut peccati-
 mus. Et quia ista ex peccatis impegi-
 mus atrociora sunt ⁊ inremediabilia
 iam ex causa peccati q̄ corripit admit-
 timus. nec tñ sic aut sentim⁹ aut ad p̄-
 cutiētē nos dei redire conamur. S;
 effusa cōtentio sup̄ p̄ncipes nos oēs
 errare fecit inuio ⁊ nō in via. An non
 putas q; hec in spū p̄phete cernerent
 q̄ aucta in eo videbāt q̄ loquebant.
 In quo sunt ea q̄ necdū sunt vt futu-
 ra sunt que nostris accidisse tēporib;
 deploram⁹. Nequaq; igitur dixerim
 videntes eos appellatos aliunde. nisi
 quia plurima longe post p̄uidebāt in
 spū. Vñ p̄tinuo q̄si de nob̄ diceret. Et
 effudit inquit quasi ignē indignatio-
 nem suā. Effudit ergo indignationē
 suā quasi ignē ita vt videas oia con-
 flagrari discordiarū incendijs ⁊ con-
 cupiscentiarū flammis cremari. ⁊ ne-
 quaq; opus sit ea p̄fieri olīm que cō-
 gerant. cū ⁊ ipsi nūc scelestiora cōmit-

rim⁹ in ecclesijs et grauioza peccam⁹
 ¶ Siquidem moraliter cōtra delin-
 quentē animā dñs arcum suūz quasi
 inimicus extendit. cū eam peccantem
 conspiciat. nec emollit ad penitentiam
 sed manus eius adhuc extenta post
 innumeroflora tre permittit crimina
 nec auertit. intantū vt quicquid visu
 pulchrum in ea naturaliter intus in
 moribus quasi in tabernaculo vide-
 batur. Dñs perimere dicat. quādo se-
 ditate vicioz eam constuprare pmit-
 tit et omniū morum honestū interius
 violari. Tunc demū quasi iam p pe-
 na peccati malis eius exacerbat⁹ (fm
 apostolū) quādo qz tradit eā in passio-
 nes ignominie et effundit flammā li-
 bidinis vt eat misera iā captiua post
 incendia desiderij sui faciens que nō
 cōueniunt etiā illam que sunt contra
 naturam. Hincqz sequitur.

HEE

f Actus est domi-
 nus velut inimi-
 cus. precipitauit israel.
 precipitauit omnia me-
 nia eius. Dissipauit inu-
 nitiones eius. et reple-
 uit in filia iuda humili-
 tum et humiliatam.

Nec omnia ad litteraz manifesta ē de
 iudeis relatio; vt fontes lachrymarū
 cōmoueāt verba. et ad lamēta sensus
 inclinēt. qd dñs qd eis olim ductor fue-
 rat et custos qd cū eis gradiebatur et lo-
 quebat de singulis quasi amicus ad
 amicū clemens et pius. Nūc contra-

rio dum vindictaz rependit. sit eis qst
 inimicus suo agente iudicio. Quā-
 tū ad litterā expectat iā supra eadem
 plauerat vbi ait. Nec pepercit omnia
 speciosa iacob; destruxit in furore suo
 munitiones virgines iuda. nisi quod
 hic addidit i furore suo. Sed tantun-
 dem est cū ait. quia fact⁹ est ei inimic⁹
 et menta ppter speciosa ciuitatis me-
 tro adlusit non vt alia essent qd deflert
 sed vt reterendo se ad lachrymas am-
 plius puocaret. ¶ Qua de causa in b
 eodē tpe quisqz intrastit ad ea q plan-
 guntur magis magisqz charitate de-
 uotus lachrymas debes requirere et
 ad singula qd defleas vna cū ppheta
 reterere qz qd fastidias inuenire. Ne
 forte quia dñs deus exercitū nos vo-
 carur p eia in die illa ad fletū et ad
 planctū et caluiciū et ad cingulū sacci.
 e contrario nos ad gaudiū et leticiam
 vanā erigamur comedere seu bibere
 quasi cras morituri vt deinceps nihil
 expiamur boni malive sed qst lanugo
 impentiarū sim⁹ auferēdi. Vñ et salo-
 mon. Velius ē in qre ad domū lu-
 ctus qz ad domū cōiuij. ¶ Properea
 et nos quia intrauimus ad hui⁹ ope-
 ris instituta ecclesie. flentes videam⁹
 spiritualiter qd acciderit. Quia quoti-
 ens sponsa et amica que vocatur seu
 sponsa atqz immaculata se auerterit
 ab amplexibz casti amoris inimici.
 as cōtra ei⁹ agendo pcepta sibi cōtra-
 hit. sitqz sponsus ei quasi inimic⁹. Ec-
 mira dispensatione tēperat sententiaz
 seueritatis. dum quasi et non ex toto
 inimic⁹ dicitur. quia rñs videatur eā
 deserere in manibus hostium et affli-
 gere aliquotiens intantū vt penitus
 destituta credatur. Non de crudelita-
 re inimiciorum forte venit si se de-
 mum conuerterit. sed de providentia

pietatis. saltem malis perpeffa vt ad eum flagellata redeat. Sz notandū qd p̄mū p̄cipitat israel qm̄ mūdiciam cordis aufert ne diuina possit videre tñ demū p̄cipitatur in q̄t z oia menia ei⁹. Habet igit̄ hierlm̄ nra sua menia q̄ ad pulchritudinē z decorē p̄tineant nre religionis. Habet z munitōes q̄ bus munitat̄ ciuitas ne intrūpatur ab hostib⁹. Habet qd̄ honesta. hz z ibo nestra. Sed que inhonesta sunt inquit apls nra. habūdantiori circūdamus honestate. qz sunt i ecclesia simpliciores. z scā cōuersatōe viri. sunt z rustici. ea vilitate contecti. tñ vtriqz valde necessarij. Qui oēs z si videant̄ in multis ecclesie honestiori vita coedificari nec valēt fide vel doctrina eā munire. Un̄ frequē dñs ex crescentib⁹ malis p̄cipitare aliq̄s p̄mittit q̄ videbantur ornāmētū ecclesie esse aut in heresim: aut in aliq̄ vite flagitia. Sed z munitōes ei⁹ q̄ sepe dissipat. cū eos q̄ defensores eē deberēt errare sinīt. z prauis suis actibus dissipari. Deinde replet ex vtroqz sexu. i. multiplicat. humiliat. z humiliata. qm̄ fraude demōnū in ecclesia plurimos cōstipari delictorū. opib⁹ p̄mittit. ¶ Porro moralit̄ aia habet sua virtutū menia. Quia si cū sunt in vrbib⁹ p̄ ornamento decoris nōnulla q̄ menia vocant̄ z munitōes in defensione q̄b⁹ ciuitas tueatur. ita sunt dona alia q̄ nos muniūt. alia q̄ ornāt animā simul z ecclesiam vtputa. p̄phetie dona. genera linguarū. interpretatio sermonū. curatonū genera. Que nūtrū quasi quedaz menia mētis sunt. Que etsi quisqz nō habet. at stare p̄ fidē z iusticiā pōt. q̄uis ornatus altitudine donorū et virtutib⁹ sine q̄bus saluari valet minime esse videat̄. Nam fides z spes atqz chari-

tas nō nostra menia. sed munitōes sūt. Que si habere negligim⁹. hostiū insidijs patem⁹. De iudea vō quia p̄phetiā atqz doctrinam vel miraculorū signa abstulit dñs. menia ei⁹ p̄cipitavit. quia fidem. spem. atqz charitatē p̄pter ei⁹ duritiā auferri p̄misit. munitōes eius dissipare studuit. Vbi nī mirū rectus ordo seruatur. quia cum peccatrix aia relinquit̄. pus ab ea virtutū dona que ad manifestationē spiritus data sūt. z postmodū fidei spei atqz charitatis fundamēta destruntur. Que cuncta dñs a pfidis ablata iudeis gentilitati tribuit̄ ex his que infidelib⁹ abstulit. mētēs fidelium ornauit. Quib⁹ cū rursus aia expoliāt̄. sit ei dñs vna cū eis dē iudeis inimic⁹. Et q̄ prius dicebat ero inimic⁹ inimicis tuis z affligēs te affligā. ipse demū eidē inimic⁹ aie z affligere p̄mittit. Un̄ z repletur in ea humiliatus z humiliata cogitationes videlicet imūde atqz nefandi sensus. vt ex vtroqz intus forisue cōtumelijs augeat̄. donec cōfusione induta forte reuertatur z conuertat̄ ad penitentiā. Sequitur.

UAI

e **T** dissipauit quasi ortum tentorium suum. demolitus est tabernaculum suū. Obluioni tradidit dominus in syon festiuitatē z sabbatum. z obprobrio in indignatiōe furoris sui z regem z sacerdotem.

Ubi primū notanda est structura verborum quāto splendore in bebreo reneat q̄ translata in nostra principia versuū tā diffusam sermonū elegantiā habet. Nam post q̄ luxit quō obterit dñs caligine filiā syon sic deinceps p singula concinentia gradatim verba desinunt vt possit ad oia quō que non minus interrogantis ē particula. q̄ z dolentis z admirantis coaptari. vt dicatur quō p̄citat. quō p̄cipit. de. struē. deiecit. polluit. z cetera que dicunt. Sic itaq̄ plangit simul d̄dolet. oia vt nunq̄ videat stupor z admiratio vel gemitus iugurari. dñ ad singula se distendat. Hinc q̄pe quasi dicat Quō dissipauit quasi hortū tentoriū suū. vel quō demolitus est tabernaculum suū seu cetera hmoi q̄ plangunt. Que nimirū oia ppter peccata cōtingunt. israelitarū q̄ dñs dissipauit tentoriū suū quasi hortū. z tabernaculū demolitus ē. qui ea hostibz demoliri permisit. Sed in tentoriū noie et tabernaculū quis vnū videat sentire. quia tabernacula inde cōdendū dicta q̄ corāne suntbz distent. tabulis infestantibus appenderent q̄ tentoria sustinet tñ in tentorio tabernaculū q̄ moyses erexit in deserto possum⁹ accipere z in tabernaculo templū q̄ salomon de. mum edificauit. Que vtraq̄ ppter scelera iudeoz dñs in manibz inimicorum dissipanda z demolienda tradidit. Primū quidē repulit tabernaculum sylo. tabernaculū suūz vbi habitauit in hominibz. Deinde sicut ipse pphetam ait. faciā domui huic vide. licet tēplo salomonis in quo iuocati est nomē meuz. z in quo vos habetis fiduciā sicut feci sylo. z p̄ciam vos sicut p̄toici vniuersos fratres vestros semen effraim. ¶ Ceterū iuxta anago

gen valde plangendū q̄ multos in ecclesia sic dissipari conspiciunt⁹ z demoliri quasi ortus. Sed de quo dicatur orto videam⁹. ad cui⁹ similitudinem dñs tentoriū suū scz synagogā iudeorum reproba. vel ecclesiā oberrantē a xpo. quē p tabernaculū iure accipitur dissipare vl̄ demoliri dicat. Est nāq̄ z ipsa ortus de qua dicit in canticis. Ortus cōclusus est soror mea. ortus cōclusus. fons signatus. In quo nimirū orto. puteus aquarū viuentūz emanat. z fons ortoz vbi aspirat auister. remouet aquilo. fluūtq̄ aroma. ta illis. in q̄ sponsus fructū pomoz z fauū cū melle comedit. Nunquid ad hui⁹ similitudinē synagoga vel ecclē reproba dissipant mēbra. cui⁹ emissiones. nihil aliud sunt q̄ paradisi. Nequaquā hoc dixerim. sed est alius ortus deliciaz. quasi paradisi dei. De quo moyses i genesi. q̄ leuauit loth oculos suos z viderit omnē circa regionē iordanis q̄ vniuersa inrigabatur. arguēq̄ subuerteret deus sodomā sicut paradisi dñi. z sicut egyptus vt esset quasi ortus deliciarū z voluptatis. Ad q̄s itaq̄ delicias iudei suspirantes gemebant. sup ollas carminū allia et cepas. peponesq̄ ac cucumeras egyptioz desiderātes. que omnia in animo sunt eoz. qui terrena sapiūt. Ad cui⁹ orti similitudinē dissipat dominus nō min⁹ de ecclesia lasciuientes z ad sodomica egyptioz. que desideria praua reflectentes quā z de synagoga oberrātes. Demolitur ergo domin⁹ tabernaculū suūz. qñ in ecclesia degentes sceleribz z flagitijs pmittit exterminari z vicijs intus omnia concremari. Alioquin spiritus sancto teste nisi q̄ ingreditur sine macula z operatur iusticiā. potest conuersari in taber

Liber

Secundus

maculo dei. neq; absq; his q sequuntur
in eo coedificari. Quib; ptermisissis p
ceptis etiā obliuioni tradit dñs qui
nunq obliuionē parit festiuitates et
sabbata nre quietis. Non q solēnita-
tes ei nō placeāt nre religionis. sed q
dei pñs tabernaculū vñ tēplū spūs san-
cti in nobis violat. nō est in quo reli-
qua deo vt placeāt offerunt. Un ob-
liuioni ea tradere censetur. quia non
nobis profecto ad iusticiā sine bonis
iustisq; opib; imputant. Immo rex z
sacerdos opprobrio tradunt. qui san-
ctam dei ecclesiā nutrire iuxta esaiāz
debuerāt. ex quo z erit inquit reges
nutricij tui. Sed quia templū sancti.
spūs prauis violant operibus oppro-
briū sunt magis hi in ecclesia q; dec?
De qbus dauid. Et nūc reges intelli-
giteterudimini q iudicatis terrā. ser-
uite dño in timore. vel cetera q sequi-
tur. Unde insinuat quia gen^o regale
z sacerdotiū sanctū sum^o. si pias z sa-
lutares deo hostias offerre volum^o.
Tabernaculū sancti spūs i quo digne
offerant etem ne demoliat vicijs dili-
gentius necesse ē obseruem^o. Mo-
raliter autē aia habet tentorium z ta-
bernaculū in quo sepe spūs sanct^o cum
ea confabulat. Qd mor dissipat qua-
si ortus si se resolverit in luxū z varia
oblectamēta prauē delectatōis. Dissi-
pantur quidē tentoriū z tabernaculū
vt ortus non ille deliciarū dei. sed qñ
ortus sup quē sargon dur assirioz p-
esse legit. Sargon qñ pnceps orto-
rum interpretat voluptatib; et luxurie
dedicetis. Deniq; z achab rex isrl vi-
neā naboth. vertere vult in ortū. Qñ
iuxta leges tropologie intelligens
mori maluit q; pñtēre vt hereditas
paterna. tanta q; virtutuz possessio in
delicias impij regis verteretur. Sed

quia misera z infelix aia tentoriū suū
carnē videlicet q ossib; z nervis copā-
ginatur. delicijs z luxu dissipari ere-
rius cōsentit. et tabernaculū scēpsam
videlicet interi^o voluptatib; demoliri
q aliud q; vineā z hereditatē summi
patris in ortū cōcupiscentiarū neqñ
mo regi trāsmutare pmitit. Et ideo
demū omīs festiuitates ei^o z sabbata
dñs obliuioni tradit. quia tēplū in q
offerri deberēt vota z solennia celebra-
ri. his demolitus est deliciarū inlece-
bris z destructū carnis tentoriū volu-
ptatū oblectamētis. Qui rex z sacer-
dos dant in opprobriū eo q; his omi-
sīs officijs infelix aia regib; se subdi-
derit impijssimis. Uni eoz q; azoros
deuastat generationi ac libidinis erui-
entes. quia azoros generatōis libidi-
nis interpretat. Alteri q; q florētes vi-
neas xpi. in ortū cōcupiscentiarū vult
sibi cōmutari. Et hinc est qd sequit.

III

r Epulit dñs altare
suū maledixit san-
ctificationi sue tradidit
in man^o inimici muros
turriū eius vocē dedere
in domo domini sicut i
die solenni.

Altare suū repulisse. z sanctificationi
sue dñs maledixisse dicit. quia oia sa-
crificia legis. et altare cum vniuersis
vtenilib; in quo victime offerebant.
spēruit. atq; simul cum vbe z populo
in manib; hostiū vna cum pugnacu-
lis diripiēda tradidit. Vñc quod q;
ingressum tēplū vniuersē terre sanctū

vocē dederūt in domo dñi vbi quon-
dam laudes solennes diebꝫ p̄ diuer-
sa sacerdotes canebāt organa. ritu in-
violabili ⁊ deus angustius retinebat
gloria. Qd ⁊ elias deploꝛat dicens.
Respice ait ecce populus tuus om̄es
nos ⁊ ciuitas sancti tui facta est deser-
ta syon: deserta facta ē hierl̄m. Deso-
lata dom⁹ sanctificatiōis n̄re et glorie
nostre vbi laudauere te patres nostri
facta ē in exustione ignis ⁊ oīa deside-
rabilia n̄ra versa sunt in ruinis: ¶ Al-
legoricus aut̄ sensus congruere satis
nō videt̄ q̄ repulerit dñs altare suum
de ecclesia in qua xps altare creditur
esse. hostia ⁊ sacrificiū pontifex ⁊ sacer-
dos. Non em̄ aliud altare recte dicit̄
ecclesie fore q̄ hoc vnū in q̄ vota ⁊ sa-
crificia offerunt̄ fidelit̄. licet ⁊ altaria
legant̄ plurima. De q̄bꝫ in psalmis.
Altaria tua dñe virtutibꝫ: rex meus et
deus me⁹. Sed sic sunt sancti altaria
quēadmodū ⁊ lux. seu cetera q̄ de ipsis
predicant̄. Idcirco hoc vnū altare sub
quo sanctorꝫ animę req̄sunt vt alta-
ria et eo iure noient̄. Nequaquā fas ē
dicere q̄ eū repulerit. nisi forte in pas-
sione qñ pro iudeis orat dicens. Pa-
ter transfeꝛ calicē istum a me et dein-
ceps. Qd si nō pōt inquit transire nisi
bibā illū fiat voluntas tua. Et hoc sit
repellere nō eū pro eis audire imo p̄
eos q̄bus rogat mortē passionis su-
scipere. Unde quasi repulsus a iudeis
paterno iudicio trāslatus est ad gen-
tes. De quo sane dauid. Tu nō inq̄
repulisti ⁊ desperisti distulisti christū
tuū. Distulisti autē ne vltra iudeis a-
misso sacrificio altare esset sup̄ quo su-
as offerret̄ hostias. quia p̄fecto sicut
oīa illa de sacrificijs figurā gerebant
xpi ita ⁊ altare de impolitis lapidibꝫ
quos ferrū nō attrigerat edifi. catū cor

pus p̄figurabat dñicū. nullo huma-
no ope cōtaminatū. Sed quia trāsla-
tus est xps ad ecclesiā in eo fideles de
voti sua offerūt vota. Pro q̄bus ⁊ cō-
passa vna cū apostolis plangit ecclesia
nō q̄ ad se depulsum ⁊ trāslatū doleat
Sꝫ q̄re? p̄ morte p̄ristat̄ cū apl̄is ve-
vna cū eis de resurrectione gaudeat.
Tñ bñ mos inoleuisse credit̄. ab eis dē
apl̄is cōtradit̄. eo die quo passus ē q̄
nulla mystica in orbe terrarū corpo-
ris ⁊ sanguinis xpi offertur hostia tri-
bus reor ob causis. Vel quia ipse in
veritate imolat̄ cui⁹ hec ceteris diebꝫ
mystica sunt sacramēta. vel quia ipse
pontifex xps q̄ ea recte offert eo die p̄-
emptus p̄ seipm descendit ad inferos
vel quia tēplo soluto ⁊ altari in mor-
tem depulso nō est ex mysterio in quo
alio altari corporis ⁊ sanguinis offer-
ratur victime. Sequit̄. Et maledixit
inquit sanctificationi sue. P̄feram
quia cū petm̄ n̄ haberet p̄ nobis (fm̄
apl̄m) petm̄ facit̄ est. De quo moyses
in lege. Maledict⁹ inq̄r oīs q̄ pendet
in lig. 10. Vocē ergo maledixisse san-
ctificationi sue in quo nostra sanctifi-
catio manet. pro nobis in ligno cruci
fixum fuisse. Sicq̄ accidisse q̄ fiet. qz
tradidit̄ muros turriū eius in man⁹
inimici. quando apostolos qui murū
recte credunt̄ turriū eius. ceterorꝫ scz
sanctorꝫ tradidit̄. in temptationē in-
imici qui eos expetierat sicut triticum
ad cribrandū. Et nisi pro eis orasset
pastor bon⁹. a fide lassati in ei⁹ victi
remanerent manu. Qd̄ autē manu
sequit̄. Quia vocē dederunt in domo
dñi sicut in die solenni. Nullus igno-
rat legendū euangelii quāta cōfussio
tūc fuit in domo dñi q̄nta in atrijs.
⁊ in plateis quantaq̄ in tota ciuitate
illa. p̄feram cum esset dies solenni.

Sed nō de illa meditabant q̄ voces
dabāt vbiq; altifonas z confusas cla-
more plenas. Hinc quoq; elatas de
sinagoga. Expectavi aīe vt faceret iu-
dicium ecce clamor. Qui pfecto cla-
mor iam tūc in aurib; pphetarū reso-
nasse creditur. ¶ Tropice &c in asi-
ma repulit dñs altare suū qñ ara cor-
dis intus pphanat et pstituit. vt pol-
luta sit mens z pscia ei⁹. Nō em̄ alicu-
bi a nob acceptū deo sacrificiū offert
De quo david. Sacrificiū deo in q̄
spūs cōtribulatus. Cor cōtritū z hu-
miliatū deus non spñit. Sed cū ara
cordis ab imundis spīrib; int⁹ con-
taminat. Non incōueniēter vna cum
ipso sacrificio qd repellit etiā z sancti-
ficatio ei⁹ maledicat dū maledictōni-
bus subiacere pbat. Qd quia nomen
dei in se sanctificari noluit maledictio
nib; inulsa. z tradunt muri turrium
eius in man⁹ inimici. Turres vō aīe
sunt fides spes vel cetera. Quib; pro-
fecto turrib; aīa erecta ad celū vsq; ad-
tingit. Sed quia iste turres suos ha-
bent muros q̄b; munitant cetera. scz
virtutū opa. Vni turriū ei⁹ cū dan-
tur in man⁹ inimici qñ intus forisue
aīa suis actib; dissipat. Et dant voces
hostes in domo dñi sicut in die solen-
ti. qñ vniuersa viciōz portenta intrus
p̄strepunt. eo q̄ violato tēplo spūs san-
cti nō aliq̄ quā imundi spūs in coſba-
bitant. quo nulla nisi spūs sancti orga-
na. huiusq; armonia resonare debue-
rat. Hinc est qd sequitur.

HEIT

c Cogitauit dñs dis-
sipare murum filie
syon. tetendit funiculū

suū z non auertit manū
suā a pditione. Luxitq;
antemurale z mur⁹ pa-
riter dissipatus est.

Humis ergo p̄funde cogitationes dei
sunt. z ideo inscrutabiles. In qua de-
niq; p̄funditate fuit q̄ cogitauit dñs
muri dissipare filie syon. et ne daret
cogitādi more humano libera facul-
tas. tetendit in q̄t funiculū suū. quari-
tus sp̄s mensurā delictōz pena. p̄ced-
eret yltionis. Non qd dñs cogitandi
habeat affectus. sed nro loquit vñ.
quia oīa ei p̄sentia sunt. et nulla effu-
giunt ei⁹ noticie. Propterea z fm̄ ple-
nitudinē impietatis eoz. funiculus
extensus ē pditionis. A qua sane p̄di-
tione dī q̄ nō auerterit manū suā. do-
nec eis ad mēsurā. cuncta rependerit
ita vt in funiculo distributōis inimi-
cus sibi terrā eoz. sorte dimiserit. Un-
z in p̄phetis alibi ipsa eadēq; manus
quia illi nō cōuertunt adhuc legitur
extēta. Hoc q̄ppe est qd plangit quia
nō auertit manū suā a pditione eoz
vt in finū eos reuocaret sue p̄tectōis
ne ipsi tota die inter gēres acti man⁹
moysi extēta leprosi z imūdi parerēt.

**Luxit in q̄t antemurale
z mur⁹ p̄ter dissipat⁹ ē.**

Luxisse aut antemurale tropice dicit
eo q̄ vidētes se recedentibus angelis
quoz seruabat auxilio lugentes fece-
rit. ¶ Sed melius ad nostrā syon re-
fertur. quoties dñs sup eā funiculus
mēsure peccatoz nroꝝ z normā di-
strictionis iudicij extendit vt fm̄ me-
rita delictōz ecclesia affligat. Hinc ē
q̄ frequēter muri eius defensores vi-
delicet rectores dissipant. cū aut per

morte in maturi? subtrahunt; aut vi-
 uentes hostiū impugnationib; destru-
 unt. S; q; iusto dei sit iudicio manū
 suā a pditione eor; qui corruūt nō auer-
 tere deplorat; eo q; vrb; fortitudinis
 nre multotiens offenso deo nō min⁹
 ab inuisibilibus interi⁹ q; a visibili-
 bus exteri⁹ devastat. Hec est inquam
 vrb; fortitudinis nre in q; saluator iu-
 kra Esaiā ponend⁹ decantat murus
 antemurale. S; nō inmerito luxisse
 plangit; in hac pegrinatione nra duz
 lugubres z lugentes nos insinuat. eo
 q; in nobis moabsq; de patre necduz
 est humiliatus et corrit⁹ vsq; ad pul-
 uerē nris sub pedib; conculcat⁹. Alio
 quin nisi moab sub pedib; ecclie con-
 terat; iniqua q; i ea recte canticū istd
 cantat. Un z sancti. Quō inquit cō-
 tabimus canticū dñi in terra aliena.
 Aliena nanq; terra est in q; de pte dia-
 bolo moab adhuc necdum devictus
 regnat. Ideo q; luxisse antemurale il-
 lius iure plangit; q; totū ad caput re-
 fert; quicqd in membris lugendū in-
 uenit. Un z murus dissipat⁹ plangit
 quoties ipa diuino auxilio desolatur
 nō q; murus dissipari queat; s; q; p
 rectio ei⁹ ex ea culpis ingruentib; au-
 fert. Nā z dñs qñ periturā lugebat ie-
 rusalē dicens. Si cognouisses z tu. qd
 aliud q; antemurale eius flebat. S; q;
 quia indignos se fecerint tanti muni-
 minis transpositus est ad gentes sal-
 uator; qñ antemurale qui scit compa-
 ri z condolere nris infirmitatibus et
 factus est nobis murus. ¶ Morali⁹
 autē domin⁹ cogitauit dissipare mu-
 rū filie syon id est anime que filia no-
 minatur. Ut in psalmo canitur. Audi
 filia z vide. Sed q; videtur eam dñs
 de arce contemplationis sue ad ima-
 tendere ac refrigerari. Cogitauit dis-

sipare murū eius; nec tamen libere h;
 omnia nuda sint ei z aperta. donec tē-
 dat funiculū suū; z videat cur⁹ men-
 sure vel pondere; puniēda sint vniū
 cuiusq; peccata. Primū qdem delibe-
 rat; vt facultas sit anime redeūdi ad
 penitentia; z cogitat quatinus z ipsa
 anteq; dissipet murus auxilij ei⁹ de
 se recogitet. Extenditur funicul⁹ sup
 eam iam quanta sint eius delicta vt
 qualia si quomodo vt itelligat. Sin
 autē nouerit q; non auertit manū vl-
 tionis sue dñs a pditione. Et hoc est
 qd sequitur. Luxit antemurale; z dis-
 sipatus est murus ei⁹. Hocigitur co-
 gitauerat dñs necdum libere sed scru-
 tans z ptractans ac deliberans vt ei
 cōuertendū daretur libertas. Illa ho-
 q; noluit; nec ipse auertit manū a pdi-
 tione. Sed in fine excresecētib; malis
 dissipatur murus vndiq; z illa diripi-
 tur ab hostib; vnde de-
 singulis iudicare nō metuit neq; vo-
 lunt causas ppendere cū ipse dñs p se
 nō absq; mensura z deliberatione dē
 inferre iudiciū. Quō examen non po-
 test humana fragilitas adphendere
 In cuius pfecto arbitrio z magnitu-
 do penarū est z mensura. Xantez lu-
 gere dicitur; antemurale dissipatur.
 anime murus fides est; nō illa que p
 dilectionem opatur. S; q; demones
 credunt z contremiscunt. Per quam
 itaq; fidem anteq; murus eius dissī-
 paretur virtutū sez ceterarum cōstru-
 ctio; erat ei xp̄us murus z antemura-
 le p eandem fidem in anima colloca-
 tus. Sed quia noluit infelix custodē
 z defensore m xp̄m habere; dissipant⁹
 tur virtutum opera z luet antemu-
 rale fides videlicet qua credit futurū
 dei iudiciū z contremiscit. Nec ta-
 men adeo se valet hostibus iam expo-

ita expedire vel defenderet nō q' ei lo-
cus nō pateat penitentie dūz vivitur.
sed quia impius in p'undum malo-
rum cum venerit contemnit. Qd cer-
nens ppheta plorat amarissime pro
fecto q' videt animā virtutib' desti-
tuta; quā p'iusq' peccaret sūminis
impetus letificabat quasi civitatē dī
De qua ppheta cecinerat. q' saluator
ponetur in ea murus z antemurale:
habitans p' fidē in cordibus nostris.
Nunc hō ab hostibus obfessa p'can-
tico leticie solum in ea antemurale lu-
get q' destinata sit ad inferos vbi est
inexpiables luctus z stridor dentium
sine fine habendus. Sequitur

LETH

D Defixe sunt in ter-
ra porte eius per-
didit et contrivit vectes
eius et regē eius z p'nci-
pes eius in gentibus
Non est lex: z prophe-
te eius nō inuenerūt vi-
sionem a domino

Juxta histo: iā p' portas defixas i ter-
ra z vectes p'ditos z cōtritos docto-
res sinagoge vel defensores vult ostē-
dere. Qui dū mentē in terrenis fixerūt
rebus dissipati sunt z cōtriti. Regem
ei' z principes ei' in gentib'. Idipm
reperere videt v' p' portas reges intel-
ligant' z p' vectes principes. Qui si
mul omēs p'fracti z p'diti sunt in gen-
tib' atq' q'si in terra defixi: nec valen-
tes redire ad eū quē ex lege repromis-
sum suscipere noluerūt. Ex autē dicit.

nō est lex: v' ideo dicit' q' cōcremata
est a chaldeis. q' illis in nulla ē: eo q'
in omib' omisso xpo violata est z de-
structa intantū v' iam ei' apud iude-
os nulla sit observatio. Sz z pphete
nulla deinceps reperit' visionē a do-
mino. q' ipm verū legislatorē z dñm
pphetaz: de quo lex z pphete vsq' ad
iohannē cecinerūt p'sentialit' ad se ve-
nientem recipe cōtempserūt. ¶ Spirit-
ualit' autē ppheta gemit z sup eccliam:
immo ipa i suis gemere pbat' q' por-
te ei' Defixe sunt doctores videlicet et
magistri in q'bus clavis v'it' scientie in
terra dū carnalib' z terrenis occupā-
tur opib'. De q'bus sūm supra planxe-
rat q' destructe essent. Nūc hō aliqd
mag' dolet q' defixe sunt in fra. Qd
em infixū est nō facile mouet. Et hinc
est qd David in psalmis orat. Eripe
me inq' de luto v' nō infigar. Quos
niā qd infixū est v' dixi nō facile resol-
uit' vel nescio si remoueri queat nisi
ab eo cui cedūt omnia: anq' demerga-
tur z vrgeat sup eū puteus abyssi os
suum. Porro vectes p'diti z cōtriti su-
nt qñ hi q' diuine legis ianuas cre-
dentib' aperire v' nō credentib' obse-
rare debuerāt v' in circulos intromit-
ti ad diua mysteria pferenda beret /
coz cōterunt virib' vel suis p'dit' deo
prauant' morib'. Quib' defixis z cō-
tritis in limo terreni desiderij: etiam
ip'i reges de q'bus iā supra dixi z p'nci-
pes in vicij carnalis vite q'si in gen-
tib' captiuant'. Ex autē dicit' q' nō est
lex: nō iō q' nō sit spirital' sz q' extresce-
tib' malis apud imp' obos nō impu-
tat' aliqd eē. dū cogitant se sine legis
vindicta peccare. Tales q'ppe docto-
res eccliarū acsi pphete iudeoz visio-
nē nō merent' diuine inspirationis v'
recte doceant de futurj q' se in p'sentia

ru vanto z prauis implicanē erroribus. ¶ Scdm tropologia ho anima iure plangit cui sensus sunt defixi in terra scz in limo peti z nulla virtutū est substantia euadendi. Que qz noluit pangustā itrare ianuā. portas suas sensus videt in terrenis pfixe oblectamēti. pdidit accētruit vecres z seras virtutū ne vll adlea immundoz spiri tuū phibeat ingressus. Quibz ita cō fractis tā deinceps omis quo regebat tur mandatorz dei principat capiti uat vicijz. instantiū vt nō sit ex nec visio a deo inuentat vt corde audiat qd ei de loquat in. Sz effrenis vadit post vana sue mentis et sui sectat cordis desideria. Et hinc est qd sequētibz verbis plangit.

JOH

¶ Ederūt in terra cōticuerūt senes.

filie syon pspserūt cinere capita sua virgines ierlm. Accincti sunt cili cū. abiecerūt i terra capita sua virgines iuda.

Pater sensus q more patrio tantis oppōsi tribulatio. b iudei frequēter talē se pñētie habitu plāgebāt. Hī maxime nō sine cā aut plāgūt aut plāgūt in qbz plima vt eēt honestatis z auctoritatis religiōis si fuarēt nota ppietatis sensu. ¶ Syntico aut senes ecclesiā. dei tūc merito tacēt qn sedēt i terra. Quā nescio vll si senes vocari debeat. aut qz in fra sedēt. aut qz tacēt nisi forte tales intelligant qlis ille senaroz dei chor. cū qbz ventur ē ad iudiciū. q scūt coz. i se formā assume

re. p qbz lugēt z ipi tū a solio arbitrij nō descendere qz vident vnaqz pētibz qsi in terr. positi nre vite maculas deslere. Sz vtiā in nob talē cēt. nequa qz g dixerim q lugēdicēt. ¶ Hag. ho eos luget qz pfbros gregē vocat nullo senectutē ope decorat sz qsi fatui torpentes in fra sedēt duz terrenis z carnalibz occupant opibz. Tales itaqz plāgit qles i danielē sup susannā infansile legim. De qbz dicit Inueterati diez maloz nūc venerūt petā q opabamini. ¶ Eterz filie syon q pspserūt cinere capita sua z vgi nes ierlm necnō z vginēs iuda vni significatiōis eē videant. qz vni diuersa introducant noia. Quia renatorū aie illi celest. ierlm sē filie. Sz habent drias suas aut ex cōfessioē vere fidei. aut ex visioē pac. aut ex specularōē diuine cōtēplatiōis. Quas bñ in cantis languēs aia p amore spōsi lz percussa ab hostibz z custodibz h seculi vulnerata. necnon z expoliata pallio iusticie ardēt adiurat di. Adiuuorū inqz filie ierlm si inueneritis dilectuz meū vt nūcietis ei qz amore languēs. Has g adiutrices z adnūciatrices qz iplozat nō puto q cinere pspersas aut cilicio indutas credat. qz nō dubitat cū spōso posse cōsulari. Alioqn nisi excelsiores ierlm filias eas itelligeret. supnasqz virtutes z scōp. Blūmum aia g nūc tū lacrimablē eas p se adiurasset vt digress vnaqz intercessionibz lamētatoz sui languorū amorē spōsi auribz intimare qtin idē erantē reuocet in gregē sodalitū cōsolē mestā. pccatam releuet a plaga et sanet vulneratā suo vulnere necnō expoliatā vestiat salutē idumto. Fōuit g tal q plurimū valeat apō dilectum sponsum scōp. intercessio animarū.

c ij

Idcirco ardenti animo adiurat eos. nec dubitū qn licet p se adhuc dubitā. ter dicat qd p eū a qnibz eis aliquid charius esse existimat. S; nunqd tales esse credunt filie q̄s ppheta luget. Vel nunqd aspergunt capita sua cinere z alio vestiunt que festinant venire vel puenisse se gaudent ad ample xus z oscula sui sponsi. Nequaquā recte aliquis hoc dixerit. Sed iste sunt filie syon nomine tantū z regeneratio nis sacramento q̄ ceciderunt de throno regni aut in heresim aut ad pulvereas vite actiones. Quibz opilatū est os: nec audent oculos sursum levare ad deū. sed capita sua mentes velicet pulvereis aspergunt opibz et sacco vestiunt alio peccatorū contexto set caprarū pilis. Et q̄ semel deiecerūt capita in terras. mentes scz intra terrena cōvoluentes oblectam. tamolunt se erigere neqz excutere depulvere: si quomōdō rursus induant a sponso suis ornamentoz vestibz. De quibz ḡ collegio z numero fortassis illa que sic adiurat lz male vulnerata z nuda iam cuaserat querens dilectū suum amore languida. Nec tñ p se accedere psumit: ad eū quasi impudica ideo supplex antese intercessores z legatos adiuratos ardēt dirigat z exoptat. Sed misere interdū anime lz filie dicant syon. ierlmz iuda sic se haftenus delictoz circundant vicijz: et mentē terrenis obvolunt indumentis q̄si nunq̄ velint ad surgere. Pro q̄bus sane nō dico ieremias fratrum amator: verū z omnis sanctorū chorus iure ploiat nostraqz immanissimā plangit excidia. qz z si redire vel lent amisso sponso post percussiones multiplices z vulnera post nuditatē z maculas forsitā: si non mox di-

lectum: saltim filias hierlm sanctoz scz inuenissent animas que illa suis p cibis z meritis suis deniqz montis z exemplis ad dulcia sponsi oscula reuerberent. si se de pulvere excutere: mentēz a terrenis erigerent. Unde adhuc z filie vocant iuda z ierlm quatinus audito noie vere fidei cōfessio nē recipiant z ad iussione pacis quadoqz p bonam voluntatem intendāt donec rursus p adoptionem cōgem / plationē diuine inspectionis clementer recipiat. ¶ Oraliter aut anima cum spūs cōsilia amiserit quasi de se ne crute gravitatis z dignitate mature vite in terrenis residens infatuat. quia nullo sapientie sale cōdit: dum terrena inbharicarniqz secta inlecebras. Et hoc est senes sedere in terra omnes cōsiliū cogitatus z prudentie actus in voluptatibz huius vite z lucris seculi versari. Quibus cum ania occupat curis: cōticefcunt apud deū omnes animi conatus. Un z david gemens. Quoniā tacui (in q̄) inuere / rauerūt omnia ossa mea dum clamerem tota die. Ergo ea que intus quasi inbeterescunt duz veteris hominis lucra sectant qd aliud q̄ curiosi senes de specula celestis vite prolapsi in terra cōticefcunt a bonis z si videantur tota die in p̄sentiarū videlicet negotia vite huius clamare ac querere. Unde z filie syon cogitationes scz anime mentem quā pollvere talibus nō p̄rimescunt acerbz. qd aliud q̄ pulvere aspergunt caput. Deinde vici ozis se tis circumamicta: z caprarū pilis gloriā quā in celestibus habere poterat mente tacens de fra deuoluit. donec in pulverem reuertat caro vnde sumpta est z finis eius interitus fiat semper p̄ternus.

CAPITULUM

Defecerunt oculi mei
pre lachrymis. co-
turbati sunt viscera mea
effusum est in terra iecur
meum super contritionem si-
lie populi mei. cum defice-
ret paruulus et lactans
in plateis opidi.

Nec dubium quin adens propheta cotri-
tionem populi nullius sexui vel etati ho-
stis in nece parcere ingenti dolore tur-
batus fletu maximo deplorat. ita ut
oculi pre lachrymis deficerent et ois so-
cunditas delectamenti vertat in anxie-
tate cordis. Quid enim magis dolendum
quam quod natio antiqua semel patriarcha-
rum atque amicorum dei diuinis legibus
erudita et prophetarum oraculis sepius con-
fortata in tantam apostasiam venerit. ut
dei sui oblita. pro immanitate scelex tra-
deret in manus hostium. Ergo spirita-
liter quod defecerunt oculi prophete. pre la-
chrymis nequaquam reor simpliciter accipien-
dum. Sed sicut dauid canit. Defecerunt
oculi mei in eloquium tuum dicentes. quoniam
consolaberis me. Laudabilis quidem et
felix defectus non veniens ex infirmitate
carneis. sed ex fortitudine desiderij.
quod omnino mens scilicet cum ad ea arde-
ntius intendit quod non vident et semper necessaria
sunt deficit ab intuitu eorum. exteri que
presentis vite et vana sunt. Si quidem alij
sunt isti oculi carnes. alij qui aperti sunt
quoniam ad vite arboris gustauit pomum.
alij qui laudant in sponsa de qua dicitur in
canticis. Oculi tui columbarum. Sed cum
isti qui columbarum laudant diuinitatem intus

strati purius atque ardentius celestia
contemplantur mysteria ois reliqui desit.
cum. quod tanto minus concupiscibilia
exterius intendunt. quanto isti ardentius
diuina introitus penetrant et intelligunt.
Isti et videntes prophete sunt vocati. eo
quod illa qui manent in spiritu perscrutatus con-
spicerent. Nequaquam eos ociose defecisse
ingemuit. sed pre lachrymis sicut et da-
uid in eloquium tuum addidit. Felix quidem
defectio qui non detrimetur sed augumentum
capit. dum ad ea crescit oculus in qui in-
tendit. Ergo prophete oculi cum deficiunt
pre lachrymis. non minus ea cernunt que
diligunt. quam que dolent et plangunt. Cum
et ardentius ratio ad ea se dirigit qui manent.
quanto vident clarius amantiora
esse dura per quod dolent. Alioquin sanctis
semper dulces sunt lachryme et ad oia
in presentiarum congruentes. propter quod da-
uid. fuerunt inquit mihi panes die ac
nocte in. piperis videlicet et in aduersum
quod sicut panis ad oia qui in visibus vite ve-
niunt videtur congruere. ita lachryme in
doloribus et angustijs. in presentibus et tribu-
lationibus in desiderio et feruore amo-
ris etiam in gaudio et compunctione diuini
ne recordantis. Gaudio quod nullus hu-
mor corporis. tanto sale conditur neque
eo magis anima quilibet afflictione mota co-
solatur. Et hinc quod ecclesia una cum iere-
mis ad lachrymas quasi ad consuetam do-
loris sui medicamentum recurrit. sequi to-
tam per suis male pressis membris. in la-
chrymas transfundit. ita ut iure cum pro-
pheta dicat. Defecerunt oculi mei pre la-
chrymis et oia viscera mea conturbata
sunt. De quibus nimirum visceribus iam su-
pra planxerat quoniam ventrem suum turbatum
dolebat. Quia quippe hoc sunt visce-
ra quod et venter. eo quod intra ipsum fuisse
quasi receptacula coluionis. Per quod
ut iam dictum est. multitudo fidelium que

Liber

diuinis cottidie infra vterū ecclesie repletur alimētis accipit. Sed cōmota pssura tēptatōis aut p crudelitāte doctrine aut mox prauitate mor cōturbanz et vclut mare feruēt. Pro qbo et celliores sic indefinēter. curā et sollicitudinē gerūt. Tūc et ecclia qsi parturiens cōturbata sūt inqt viscera mea. et effusum ē in terra secur meū. Nā p secur existimo illi recte intelligunt. q locupletes in ecclesia curis et voluptatibus deseruūt sicut et phisici philofantur q in iecore voluptas et cōcupiscentia sedē habeāt. Tūc tales admonet apl's reuocare ne sperēt in incerto diuitiarū. sed q habent inqt sic sint qsi nō habētes. et q vtant hoc mūdo tāq nō vtentes sint et q possidēt tāq nō possidēt. Alioqn cū se hī effundūt. per varia mūdī desideria relaxant frena cōcupiscentiarū. qd aliud q secur ecclesie in terra effūdīt. Nā (q sicut docet apl's) hnt (vt ita dicā) cōcupiscentias huius vite et voluptates eas videlicet res in qbo cōcupiscentia nutrit vitē suā relaxatōe in terra ea valent amplectere. quātomagis cū oīa cōcupiscentiaz habene laxant. Tūc gemēs ecclia pro talibz effusum ē aut secur meū in terra. Et notādū q nō epar sine felle habet ita et diuitie uestio si nūq sine amari tudine possideant. Dicāt autē et q ad se calore suo succū ciboz trahat veritatq i sanguinē. Quē sane ad vsum pascēdi nutriendiq singul' mēbris prebet. Et h forte ē qd apl's docet. vt qui hnt sic sint qsi nō habētes vt i sanguinē redēptōis sue ea vertāt. et singul' ecclesie mēbris quasi ex habūdātia sanguinis pastum et alimentum pbeant. Hinc quoq sequitur.

Supp'ritiōne filie po

Secūdus

puli mei. cum deficeret paruulus et lactens in plateis oppidi.

Acti diceret. Effusum est secur meū in terra sup concretionē filie populi mei. Quia ecclia xpi q filia scōp iure vocatur. tūc cōterit et adficiat. tēptationibus qn secur ipsi diuites videlicet et potentes in terrenis se effundūt desiderijs. et sola q pscntis vite sūt inbiant. Tūc itaq paruulus et lactēs i plateis oppidi deficiūt. qn tales oīi felicitate seculi habundare vident. Sin alias nisi paruuli et lactēs essent in fide et doctrina xpi. p talibz nūq i plateis deficerēt. Hinc et dauid. Mei autem inqt pene moti sunt pedes pene effusi sunt gressus mei. q zelau super iniqs pacē pctōz vidēs. Quidam mouent pedes cum fide puuli et indoctrina necdū idnaci zelauit eoz felicitatē q terrenis incumbūt lucris. relinquentes viā angustā q ducit ad vitam erexit i plateis et effundūt se vt peant. Porro tropologicē bñ aīa ploras defecerūt inqt p lachrymis oculi mei qn amore languida videt viscera sua interi' cōturbari. nec valet pceptōes mētis sue ad ea q ocul' intēdit dirigere. viscera qpe ei' sunt pceptōes cogitationū. Quas itaq cōceptōes videt interi' cōturbari oculos recte intētionis. et deficit p lachrymis nec valet libere cōuertere ea q cupit. dolore pssus amaritudinis. q effusus ē inqt in tra secur meū. idē oīs ei' voluptas et cōcupiscentiaz lux. qru cōluuioe etiā mea diuinus ignis extinguit. Et q ignis hūant corpīs i iecore vt aīur pbi sedē hīe credit inde vsq ad cerebrū. inbuo. lat. deide vsq ad oculos ceterosq san

sus et sic per membra diffundit. Unde cum
pna emens et cupia ei? malum. et ignis
ille de iecore in fra effuso ad oculos
usque ad tollit: quod aliud quam defectum re-
cte intentionis inferre credit. Et hinc est
quod plangit. Defecerunt oculi mei per la-
chrymas. quia ex dolore quod lachrymena-
scunt. defectus diuine preplatoris gene-
ratur. Et notandum quod effusio iecoris ad
terram non nisi de peritione anime quod filia san-
ctorum esse debuit. eo quod concupiscentia est ab ho-
stibus euenit. An tam exterior sensus vi-
rore gratie puulus quam et mens interior
lactes defecta virtutibus per plateas huius
seculi male dilapsa. non est quam se vertat
nisi ad lachrymas: quibus licet oculi
guent saltem siccitatem solat. An sequitur

IN AMEC

Atribus suis dixerit
Ubi est triticum et vi-
num. cum deficerent quasi vul-
nerati in plateis ciuita-
tis. Cum exalarer aias
suas in sinu matrum suarum.
Iudeis quod etiam atrociora congerint
nulli dubium. Quia non solum in amare
gloriar. quia numerosior ei? per vulnera.
ita in plateis exalat. cum relicto angu-
sto itinere vias arripit latiores. Inter
quos illa uimurum corruit. que recordata
sui federis in canticis gemitibus da spem
sum querit. Quasi inquit cum et non inueni
vocalit non respondit mihi. ac deinde. In-
uenerunt me custodes quod circueunt ciui-
tatem. Percusserunt me. vulnerauerunt
me. tulerunt pallium meum mihi custodes
murore. Que perfectio si sponsi frueretur
in amplexibus foris vulnerata non esset
Sed quia puulus lactis ut vitiis secus

comprehendat. latiores vite vias expetunt
et longius plateas huius seculi requirunt per-
uagando vna cum perditione ex euangelio
filio vniuersi expoliant bonis et fame
peunt. Et hinc est quod scriptum est. Choro luger
Matribus inquit suis dixerit. ubi est tri-
ticum et vinum. Misere matres quod filios suos
os ad tantam inopia longe a patre abducent
Et quod notandum quod puulus et lactis ipsi
sunt adolescentior filii generose nobilitatis
indoles sed sua puagatione et con-
sumptione rerum inopes. An notum quod in
domo patris vbi sint cibis. Non enim autem
vbi est ordei aut filii vel talia hominum quod
famelicis quantam accipiunt sed vbi est triticum
et vinum. Notum igitur et si degeneres suo
vicio quales eos prius per genuerit. Pro-
pterea et perditione ille filii cum superatura
re de filiis quas porci madducabatur.
Quanti autem mercenarii habundant panibus
in domo patris mei. Sed et ysaac de
filiis suis iacob. frumento et vino inquit
stabilium eius. Quia perfectio duobus istis
libertas patet. ut pane confirmetur cor
bois et vino gaudium letetur interius. Non
enim alio pane libertas nostra vti nisi quod
dignum frumenti quod in fra cecidit mor-
tuum fuit. Qui perfectio panis de ce-
lo venisse credit. Neque alio vino nisi
quod vinea sorcebit vite quam christus est vinde-
miat. Hoc quippe vinum et hunc panem puu-
lus et lactis a matribus requirunt. Sed quia
in plateis non inueniunt neque vulnerati eius
digne accipiunt. exalant aias in sinu
matrum suarum que illos male aluerant
et in sinu oblectationis pessime inlere-
rant. Eruditior enim ille filius quod ad pa-
trem suscepit egens. quam isti quia volupta-
tibus carnis quasi a matribus ea requirunt
quam paterna sunt ista. Alioquin si cum
patre essent. aut ad patrem domum re-
dirent animas fame non exalarerent.
Sed quia caro eos deceptit errant et

si non in eo q̄ panem vinūq̄ requirūt
salutem quia in carne torpentes ab ea
ista perūt. Nesciūt miserī q̄ q̄ in car-
ne sunt deo placere non pūt. Idcirco
in sinu carnis intereūt. qm̄ hi filij pa-
tris sunt q̄ nō ex voluntate carnis ne,
q̄ ex voluntate viri sed ex deo nati sūt.
¶ Socrate autē pene idē est sensus q̄
aia relicto districtōis itinere, cū cepe-
rit se dilatare exterius q̄ p̄ plateas vo-
luptatis arripit latā z spaciōsam viā
q̄ ducit ad mortē. Et ideo dñs ex euā-
gelio. Esto inq̄ cōsentēs a dversario
tuo dñs cū eo in viā. id est verbo euā-
gelij q̄ aduersari videtur nris prauis
desiderijs. ne forte tradat te iudici zē.
Alio q̄n parvuli cogitat⁹ nri z lactan-
tis aie scientie si ad exteriora carnis z
plateas delictatōis se piecerunt non
habēt a matrib⁹ qd̄ reposcūt. s. ab ille-
cebras sibi male blandientib⁹ qm̄ euz
eis nec pantis ē q̄ cor hominis cōfirmer
doctrina videlicet spiritalis. nec vinū
q̄ lenificet spūscū gsa intus qua mē-
tes inebriant fideliz. Et ideo bñ dū
require ab his in q̄b⁹ et cum q̄b⁹ ista
nunq̄ inueniūt exalant anias q̄ talia
sunt secuti in sinu gebēne ad mortē q̄
illas genuit dū caro quā q̄si matrem
crediderūt in terrā redijt. Un̄ q̄ bene
p̄ quendā sapientē dī. In die bonorū
ne imemor sis malorū. Et beatus bō
q̄ semp̄ ē pauid⁹. q̄ qui mētis ē dure
corruet in malū. ¶ Q̄z q̄z gens illa no-
luit emolliri digne ad penitentiā plan-
gentis affectu p̄beta gembūdus ip-
sam ierlm̄ q̄relas suas puerit dicēs.

MEM

c **U**i comparabo te
vel cui assimilabo

te. filia hierusalem. Cui
exequabo te z consolab-
or te. virgo filia syon.

Certū q̄ sicut sub celo nulla fuit anti-
quitas gens tam gloriosa. vti hierlm̄
illa p̄ oib⁹ regnis indit. ita nulla feli-
cior q̄z nra que ē mater oīm nostruz z
filia celestis patrie q̄ sponsa xpi appel-
lata ē z cōiunt. Necnō z aia in ei⁹ cor-
pore p̄secrata gloriosissima credit⁹ cu-
tus in celo municipiū esse nō dubita-
tur z hereditas. Quarū iustificatio n̄
nisi ex deo credit⁹ cū vna ex oib⁹ in ce-
lestib⁹ futura ecclesia p̄dicat. vt sit cor-
pus vni cū capite suo de carne z ossi-
bus ei⁹ in fidei z charitate cōpaginātū
Et sicut in celis vna ex oib⁹ est ciuitas
gloriosa q̄ p̄ligit de q̄ dauid. Glorio-
sa inq̄ dicta sunt de te ciuitas dei. ita
z vna est illa babilona a xpo q̄ degene-
rat z fornicat. Un̄ p̄ b̄uitate legēnū
sup̄ harū triū ruinas. contra cepit ex-
planationis ordinē q̄z pene vnus est
casus. z vn⁹ adhibēdus ē luctus vt de-
catur de oib⁹. dicat⁹ z de singulis. Cui
cōparabo te. vel cui assimilabo te fi-
lia hierlm̄. Cui exequabo te q̄go filia
syon. Quia sicut nulli ē mortaliū glo-
ria excelsior earū q̄ pueniunt ad b̄ia-
uū sup̄ne vocatōis. ita nulli est cō-
paranda ignominia tā imanisime cō-
fussionis. Nā z trina repetitio verbo-
rum diuersa sub vna significatōe ba-
rum triū videt⁹ lugēdo vnā conligere
in cōparabilē aie cecitat qui est dei an-
ta vocatōis sue gl̄ia ē z dignitat⁹ cul-
mine nō dicā de angelorū p̄sortio. vep̄
z dei in celestibus vt coheredes essent
ad tantā se ruinā z informitatē dede-
coris se piecerunt. vt casus nescio nisi
diabolo cui sit cōparandus. Un̄ z in

psalmis. Ego dixi ait dii estis: et filij
excelsi oēs. Vos autē sicut hoies mo-
riemini: sicut vn⁹ de pncipibz cade-
tis. Alioqn qd dii fuerant: et filij di ab
oprtati: nisi ad hominū carnaliū redi-
sent ac: et dyaboli imitatores eēt
magis qd dei: nunq̄ aut hoies more-
rent: et quasi vn⁹ de pncipibz cōrue-
rent. Nūc aut qd detanta glia ad tam
nefandā ruīnā lapsa est gens illa vel
serlm que filia dei appellata seu q̄libz
anima regens ppheta vel chorus ele-
ctoꝝ dei de illa que ceciderit ait. Cui
cōparabo te: vltui te assimilabo: Ac
si dicat. Nulli nisi tui es imitatrix: et
illi te cōq̄ri liceat. Quia digna nul-
la est comparatio: vel assimilatio: vbi
nulla species vel formositas inuenit.
sed totū informitas: horroꝝ: vastitas
et cōtritio possidet: et ad nō esse tendit.
Et qd ad nō esse tendit reuocari ne-
scio si possit ad essentia. Et iō cui com-
parent ania plaspā vltēcia ab spon-
sione oberrata seu gens illa de solio glo-
rie detecta nō facile inuenit. Propre-
rea nō est ex equo alteri casu vel rui-
nauilla earum consoletur.

Magna est inquit ve- lut mare contritio tua

Quia cōtritio gentis illi⁹ vltēcie
cōrupte et anime plaspē velut mare
magna plangit. Inde est qd vna eaz
postq̄ hostibz suis substrata vel sub-
secta fuerit: a seruoze cōculcatōis ac
in mare nūq̄ quiescit. s; sicut illd ma-
gis vndarū suarū fluctibz indefinē-
ter illidit. ita et iste postq̄ in manibz
inimicōꝝ puerint ruinis et tempra-
tionibz fracte cōterent et a seruoze pec-
candi nūq̄ quiescunt donec gebenna
eos excipiat. Dincōsequitur

Quis medebitur tui

Ac si dicat Null⁹ donec ad eū redeas
a quo auerteris. Hoc autē loco quis
aut p impossibilitate ponit: eo qd ali-
qua eaz inreuocabilis post lapsū p-
bat aut p pima raritate qd qd ederi
possit cōrupte null⁹ est nisi vnus cui
peccauerat. Et hoc difficile est vtrum
ipe velit. Quaz nimirū ruīne causas
et difficultatē curationis: mox aperit
cum subiungit.

INCLIN

p Rophete tui vi- derunt tibi falsa

et stulta nec aperiebant
iniquitatē tuā vt te ad
penitentiam puocarēt

Habuit qdē istm suos pseudo pph-
etas vt in plimis ostendit locis. habet
et ecclia certe aut hereticos: aut scilicet
maticos: aut prauos doctores suos
q̄ absq̄ temperamento liniunt parie-
tem iuxta ezechielē. Qui singuli dolo-
sis argumentatiōibz vlt falsis opinio-
bus simplicita cor da a veritate recte si-
dei et statu bonoz opoz subuertunt:
teste petro aplo. fuerūt aut pseudo p-
phete i ppl'o sicut et in vobis erūt ma-
gistri mēdaces q̄ inducent sectas pē-
ditionis: et eū q̄ cmit eos dñm negātes
supducentes sibi scelerē pditionem et
multi sequent eoz luxurias. Per q̄s
via veritatis blasphemabit: et iuari-
cia fictis vbiis de vobis negociabunt.
Quibz iudiciū iō olim nō cessat: et pē-
tio nō dormitat. Nec dubiū qd culpa
sacerdotū et eoz q̄ i lege versant rui-
na sit ppli: q̄ aut falsa doceant absq̄ te-
peramento q̄si q̄ videant: aut iniqua-
f

tem suā pplo seu scelera sollicitet ad
pnam eū puocent nō adnūciant. In
supz ples q̄uis recte doceat ea q̄ bene
docuerint suis prauis non dico mini
ma verū etiā z maiora exemplis dis
soluunt. Et omnia aut lucri causa fa
ciunt. aut erroris aut iactantie v̄ de
sidie. Neq; em̄ curā gerunt animarū
sed cuncta sui causa faciunt: sub ypo
crisi loquentes tantū v̄ ea obtineant
q̄ sectant. Falsi igit̄ pphete h̄ om̄s p
bant: qz viā dei in veritate nō docent
Unde sequitur.

Videre tibi assumptō nes falsas z eiectiones

Nam in Esata vbi noster inter pres
onus trāstulit babylonis v̄ t̄ri aut
damasce: septuaginta visio v̄ h̄bū dixe
rūt Symmach⁹ v̄ theodocion assū
ptio interpretari sunt. Et hoc ē q̄ falsi
pphete qn̄ vident onus ppli q̄ verbo
semp tristitia sequunt: z imminētia
delictorū supplicia leuigare quasi scri
pturari exemplis z cōsolationib⁹ su
is cōtendunt z deieccere suo iudicio a
dorso peccatorū onera qz fabricata s̄
Sed vtrasq; falsas vident assumpti
ones videlicet z deiectiones: qz sepe
p suo libitū ex leuiorib⁹ culpis graui
ora oneravē assumptiōes. p̄nūciāt
z iponunt ppli ex grauiorib⁹ z innū
ris deiectiones falsas vel leuigatiōes
quasi ex diuina auctoritate faciūt pec
catis. Et nesciūt misereri qd̄ v̄ illis
imminet qz dicūt bonū malū v̄ ma
lū bonū. Et v̄ aquila interpret⁹ ē ma
nifest⁹. Ne q̄ dicūt bono malo es: et
malo qz bon⁹. Quab⁹ igit̄ istis ppha
doctores simul prauos z auditores
plangit. iuxta interpretationē earundē
liarū. Ut sit sensus q̄ ex Nemo id est
ex istis q̄s male docet. Nun qd̄ ē semp

piternū eis v̄trisq; imminet supplet
um. Vel qz isti prauē p̄ meritis corū
prauos docēt. vel qz illi mali maledi
centes malos nō refugit. Habet
q̄ z ruina falsos pphetas suos exten
dit q̄ ipsa se illis subdidit: sensus v̄
delicet carnis q̄ ei semp p̄sentia offē
dunt z futura negligūt. Habet inie
rius prauos siq̄dem cogitat⁹ ex p̄u
dentia carnis genitros q̄ z falsa exbi
bent n̄ris obtinib⁹ z stulta. Vi enim
q̄ frequenter damna iudicant: qd̄d
in p̄sentia mens de voluptatib⁹ re
laxat. Neq; iniquitatē esse p̄nūciāt
qd̄d aut adquiret aut inimicis repē
dit. Carni censet in dulgeri longior
ra nobis p̄mittit temp̄ ora: seuera d̄
extenuant iudicia z plurima que di
cunt nō esse futura v̄ aliter esse q̄ di
cunt pphētant. Hoc q̄dem leuius for
re illud q̄o graui⁹ suggerit: sua sp̄
leuiora putant fauent qz cōmissis. v̄
apls. Prudentia in q̄ carnis mors ē
Quia cogitat⁹ eius vident iugis aut
assumptiones falsas aut deiectiones
Rarū q̄ sibi ignoscunt v̄ alteri cōsa
tiant: z q̄ vni v̄ omnib⁹: s̄ semp aut
exaggerant aut assumunt aut deiciūt
z immuniūt. Et ex istis qd̄ sibi h̄
dicentib⁹ sempiternū adquirūt (suppl
cium: z ex inde sequitur.

SAMEH

p Lauserūt sup te
manibus omne
transeuntes per vias
bilauerunt et mouerūt
caput suū sup filiā: r̄ l̄m
z q̄d̄d sup synagogam: ecclesiā
aut animā hunc plan: tur in: erptan

tes eos q̄ plaudent manib⁹ super eas
inimicos esse dixerūt quasi ex inrisio
ne z gaudio insultantes. S; nos san
ctos patris; cōtrario esse dicimus; z
amicos zelo z charitate nimio dolo
re affectos q̄ quotiens vnā eaz; proie
ctā a deo cognouerint; plaudent ma
nibus nō inridendis astu sed dolent
z plangentis affectu. Q̄ de tanto cul
mine z gl̄ie synagoga vel ecclesia aut
anima plap̄sa ad tantā subito z im
prouise p̄uenerit ruinā. Unde z tran
scientes hi p̄viam dicunt. ¶ Eterū
hostes eccleie audā animā; vel synago
ge nequa q̄ dixerim q̄ transeant p̄ vi
am; q̄ viam pacis nesciere; sed ober
rantes a viā; huc illuc tumultuantes
ad ima cōrunt. Q̄ aut dicit q̄ sibi
lauere z mouere capita sua sup filias
ierlm̄ subitū z improuisum tam do
lentis q̄ ammirantis affectum insi
nuat eo q̄ ad diuina semp tendētes
gemunt; z obstupescunt qd acciderit
q̄ de tam ineffabili gl̄ia insupare ad
tantā p̄uenerit apostasie insanē. So
lene nanq; mor? isti manū vel capi
tis z sibilus; diuersos animi affect⁹
ostendere z ideo nō min⁹ merorē cor
dis z dolorē dicim⁹ significare q̄ z i
sultationis z gaudiū seu derisionis.
Nunc sequitur.

**Heccine est vrb̄s dicē
tes perfecti decoris et
gaudiū vniuerse terre**

Nequa q̄ igit hostes eccleie vñ anima
rū p̄fecti decoris eā putant; aut gau
diū vniuerse terre cū floret in opere.
Sed soli sancti sunt z amici; q̄ eam p̄
fecti decoris esse credūt vñ p̄phete seu
ductores diuinā scripturā in q̄
plurimis locis decantant; z gaudiū

vniuerse terre indubitanter asseuerant.
Sed quanto gloriosiorē eā z pulchr
orem cū staret z gaudebant; tāto ma
gis admirant z lugent cū cā cōstupra
tam z delectā in manib⁹ hostiū vidēt
Nongm̄ heccine est q̄ aiunt p̄cunctā
tis aut letant̄is animo sed cōfidentis
quasi hec est z plangentis dicunt; ve
quantū hilarescunt cuncti gaudētes
de illa q̄ manet tantū lugeant q̄ se
data sordib⁹ z ad ima ruit. Uerū q̄
sanctoz; gemitū sup eam p̄pheta z ip
se gemens exhibuit; nūc de inimicorū
gaudio z insultatione plorans dicit.

¶

**Peruerūt sup te
os suū om̄s ini
mici tui; sibilauerunt et
fremuerūt dentibus et
dixerunt deuorauim⁹.**

Ex vtrūq; ergo p̄pheta afficitur. vel
quā amici gemunt de his tribus; ex
quibus vna ciuitas conligit vñ quia
inimici derident z insultant; de ea p
illis q̄ ceciderūt. Speruerūt sup te in
quit os suū om̄s inimici tui. Os er
go inimici in nob tūc aperit cū mul
ta s̄ de nob mala q̄ dicant. Aut autē
ap̄ iudicē q̄ i illo fallit clausū eēt nisi
ex nob innūera forēt scelera z p̄ctā ho
stis q̄ obiceret. Ap̄iebāt q̄ p̄tra ierlm̄
delectā os suū. Aperit z p̄tra eccleiaz
delinq̄ntē; necnō z p̄tra aiaz i sanguie
p̄ctōz; suorū p̄culatā. Hinc q̄ dauid
Deus (in q̄) laudē meā ne tacuer; q̄
os p̄ctōris z os dolosi sup me ap̄tū ē
Felix nanq; au z si sunt culpe que ob
ijciant; sunt z laudes p̄ ea que dicant
tur. Sibilauerūt aut fremuerūt den
f ij

que ad pacē tibi nunc aut abscondita
sunt ab oculis tuis. Quia veniet dies
et circumdabunt te inimici tui vallo; et cir-
cū dabūt te et coangustabunt te vnde,
q̄. Quā ḡ hic die habet anima puer
sa. quā et transitoria lera bonis cui
ea que sunt ad pacē sunt; q̄ dū ex rebz
temporalibz gaudet; dū honoribz ex-
tollit; dum in carnis voluptate resol-
vit; dum nullā venturę formidinet
refpacem hz in die sua q̄ grave dam-
nationis scandalū habebit in die ali-
eni cū p̄ suis iniquitatibz tradet a iu-
dicijs q̄ suis eam penis circumdabunt
et cruciatibz neciā tunc tuuabit aliqd
quicqd in pręstitis de terrena felicitate
habuit; sed tibi affligenda vbi iusti
letabunt. Et cuncta q̄ mō ei ad pacē
sunt tūc in amaritudinē tormentorū
vertunt; tuncq; rixari secum incipit
et damnationē quā patit non expa-
nerit. cur a p̄spicientis malis sequen-
tibus oculos mentis clausit. Un̄ dē
ei. Hūc aut abscondita sūt ab oculis
tuis. Quia mens voluptatibz resolu-
ta abscondit sibi mala sequentia dū
videre futura refugit q̄ pruriant pre-
sentē leticiā. Et tūc ea p̄videre negligit
facit dñs subito q̄ dū expectans deli-
beravit et cōplet f̄mones quos prece-
pit. dū ea veire iubet q̄ p̄dixit. Destru-
xit et nō pepit. ne sp̄ peccādi facultas
maneat; et q̄ sibi peccare neglexit hosti-
bus diripiendā tradidit. Et hoc est ex-
altare cornu eoz potestati eis tribue-
re dñandi sup eam q̄ se de iugo inimi-
coz holluit eruiere. Unde sequitur.

S. I. D. E.

C Lamavit cor eo
rū ad dñm super

muros filie syon.

Clamor hic magis intentōne cordis
q̄ exaltatiōis vocis insinuat. Clamāt
em̄ pueri hoies aut inuisibiles inimi-
ci sup muros filie syon anie videlz vel
eccleie cū potestate q̄ dñant eis sue as-
scribunt potentie nō iudicio pmissio /
nis diuine. Quoz blasphemia q̄ con-
tra deū clamant; cōdigna nō effugiet
tormenta. Nā sicut murus p̄regit et
defendit ita et potentia diuina quos
munierit. Sz cū suū subtraxerit auxi-
liū hostes sup muros eoz q̄s diripi /
unt clamare dicunt cōtra dñm cū to-
tum sibi adscribunt sueq; potentie tri-
buunt; q̄qd contra eos possunt q̄ p̄-
us dei muniebant auxilio q̄li eos ne-
quiverit liberare; p̄sertim cū non de
imbecillitate virtutis sed de vltione et
iudicij eq̄tate venit. ¶ Propterea et p̄-
pheta inter cetera ploratōnis sue la-
menta etiā ista de flere non obmittit.
Et norandū q̄ hec clausula vsus ma-
gis lege metri ad supiora q̄ ad seq̄n-
tia respicit q̄ q̄tiens vno nequeit r̄ver-
su vel duobz explere sensum transpo-
nunt necessitate poetica; et in alterius
medio aut p̄ncipio sensum cōceptuz
explicant. Et hinc est q̄d ad ipam te-
rūsalē mor sermo vertit

Beduc quasi torren-
tē lachrimas p̄ diē et no-
ctē: non des requiē tibi
neq; taceat pupilla ocu-
li tui.

Quia p̄pha miseria et explet lach-
rimis et enumeratis q̄ acciderant malis
vertit se ad ipam et hortat q̄li torren-
tē ad placandū deū p̄ suis errandis
f̄ iij

deducere lachrimas: qz torrentiū cur
sus nō semp vno eodēqz impetu fluit
sed iuxta qd inundatio pluuiarū d ce
lo venerit. ita z lachryme nō nisi ex di
uina inspiratiōe z cōpunctiōe cordis
generant: non qz tante esse possint vt
torrens: s; p exaggerationē dicer: vt
deat: sed vt semp parata sit mens et
oculi ad effusionē lachrymarū. iuxta
gratiā diuine inspiratiōis. Et hec vna
exhortatio est omnib; indefinēf fle
re in p̄speris z in aduersis nec vllā re
quie adhibere fletib; nō qz vllus mor
taliū sp sine cessatione id valeat exhi
bere s; vt nemo dū viuūt sibi parcat vt
tor: peat q̄si iā securitate accepta. S; z
sine requie absq; vlla determinatiōe
saltem in mente penitentiā gerat do
nec ad illā requie verā: q̄z finito lu
ctu securus pueniat. Tū q̄bū in apo
calypsi dī. Absterget de^o omnē lachry
mā ab ocul^o eoz. Ac si diceret. Illi dū
trent euntes z mittentes semina sua.
flebant absq; vlla requie nolentes lū
ctus sui sibi met finē imponere quous
qz iuder veniat q̄ abstergeret. Abster
get aut de^o oēm lachrymā ab oculis
eoz. q̄ sibi met parcere noluerūt. Erāt
enī oculi eoz. vt in psalmo canit. sem
per ad dñm sicut oculi ancille in ma
nib; domine sue donec ipse misertus
abstergeret a lachrymis oculos eoz.
Et iō nō cessandū a luctu donec quo
usq; dñs abstergat oēm lachrymā co
rū q̄ ad eū corde ingemiscunt. Ipse q̄
dem abstergat vt misereat z nō te tu
iustifices aut torpeas z req̄scas. Et
isti sunt vere iusticie z anime q̄ p Sa
de litterā significant. Neq; taceat pu
pilla oculi tui nō qz pupilla oculi loq̄
debeat. s; qz ipa cū cōpungit ex diuina
inspiratiōe magis qz loquentis vba
impetrādi effectum habeat. Hinc qz

dauid i psalmis. Defecerūt oculi mei
in eloquiū tuū dicentes qñ p̄solaber
me. Ac si diceret. Videntes qñ p̄sola
ber: mei vt abstergas oculos a lachry
mis libertate p̄fecta reddita. Quia i
p̄sentiarū nulla est a miserie relecti
tio: eo qz necdū cōpleti sunt dico luct^o
quousq; tu finē malis iponast vt ma
neat p̄suerantib; futura consolatio.
Et notandū si nō alia sit pupilla inte
rius i eo loco de q̄ dñs loquit i cantu
cis. Vulnerasti cor meum sagor mea
vulnerasti cor meū i vno oculo p̄. mo
rū. Quia sponsa xpi cū sit plena ocul^o
an̄ z retro. habz tñ vnū in q̄ sp clarior
viger obtur^o. Eū nimirū pupilla nū
quā tacēs silet: s; distillat sp vt alibi le
git. ad dñm q̄ cū cōpungit intus. ex
terior: tunc lachrymas bñ. pducit qm
fluminis imper^o letificat ciuitatē dñi
z sanctificat tabernaculum suum al
tissimus. Alioquin ista exterior et si
videt lachrymas coacte pducere solet
eas steriles z qñ mutas generare. vñ
sp ille est ocul^o purgand^o. illa ei^o pu
pilla req̄renda: q̄ vt torrens de mon
tibus z altiorib; fluunt loc: ita de sug
nis inebriata ibitib; nesciat silere. ne
sciat requiescere neq; deorsum inten
dere: s; iugit ad deū indefessa clama
re. S; qz vt dixi nemo q̄ sp vno impe
tu queat adfluere. iō tempauit egre
gi^o lachrymarū doctor vt ad eū sillet
flagrans ex desiderio in p̄sentiarū in
cui^o nō valer in reuerberata acie fide
pmanere obtur^o. Hincq; sequit

Cōf
c **Onsurge lauda i**
nocte i principio
vigiliarū effūde sicut qz

quā cor tuum ante conspectum domini

Consurget in nocte q̄ de tribulatiōe
 v̄l angustia p̄sentis vite spe leuat^r cor
 porē negligentiarū excutit a se ⁊ inde
 fessus cōtra oīa sibi aduersantia q̄si
 miles accinct^r ad plū pūgnat. Dein
 de cuncta q̄ acciderint dura ⁊ aspera
 sp̄ deū laudar. Un̄ monet. Cōsurge et
 lauda i p̄ncipio vigiliarū tuarū. q̄ ho
 stis allid^r q̄stiens flagella ingerit de
 um mor blasphemare p̄sua^r et. Qd̄
 bñ iob intelligēs qñ mulier ei p̄uasit
 bñ dic deū ⁊ mouere q̄si vni de insipiē
 tibus respōdit: ⁊ Antiora p̄siliū v̄ba nō
 tacuit. Dñs inq̄r dedit dñs abstulit
 sicut dñs placuit ita factū est: sit no
 men dñi bñ dictū. ⁊ hoc ē laudare de
 um in p̄ncipio vigiliarū oīa q̄ agim^r
 aut patimur ad gl̄iam ⁊ laudem noīs
 ei^r referre. Ne in p̄ncipio torpentis ope
 ris: somno opprimamur deceptionis.
 De q̄ ap̄ls. Om̄ia inq̄t in gl̄ia dei fa
 cite. Et vt explere possim^r q̄ iubz do
 ctō: egregi^r q̄ se multe vigilię in qui
 bus de^r laudand^r est. maxime vigili
 arū in p̄ncipio p̄canēdū ne forte op^r
 er initio intentiōis cōdemnet. Et cū
 bñ ad laudem creatoris op^r incipit re
 stane relique vigilię q̄b^r vsq̄ ad finē
 in gl̄iam ipsi^r cōsolvimēt. Effunde in
 quit sicut aqua cor tuū. Ille q̄ effun
 dit sicut aqua cor suū an̄ cōspectū do
 mini q̄ ex intimo affectu cordis. pdu
 cit lacrimas cōpunctiōis. Quia sa
 crificiū deo sp̄s tribulat^r cor: cōtri
 tū ⁊ humiliatū de^r nō spernit. S; cū
 tantus lacrimarū imber nō adfuerit
 nequaquā mor desperandū. Unde da
 uid ex p̄sona penitentis. Quia p̄secu
 tus est inquit inimicus animā meā
 humiliavit in terra vitā meā: v̄l cete.

ra que sequunt. Et paulo post. Expā
 di ad te manus meas animā meā sicut
 terrā sine aqua tibi. Animā q̄ arē
 tem sicut terrā sine aqua penitent^r co
 ram dño expandit. vt suis inriget im
 brib^r qui sicca de rupe aquas manā
 re iussit. Et v̄o cor altioris gratia p̄sua
 sum sicut aqua effundit qñ liquefa
 ctus p̄re amore dei ⁊ p̄mi quasi gla
 ties ex calore resolvitur. Et hinc est
 quod subiungit.

Leua ad eū man^r tuas
 p̄ animabus paruul
 orū tuorum qui defece
 rūt in fame ⁊ siti in capi
 te omniū compitorum

Leuat q̄ p̄ his manus ad deū q̄ ope
 ra misericordie p̄ humilib^r ⁊ paruul
 lis christi membris fame ⁊ siti vsque
 quaq̄ in terrenis laborantibus curā
 adhibet ex sincera dilectione proxim^r
 Et hec est perfecta charitas: vt cor q̄st
 aqua fundatur ad deum ex amore ve
 re dilectionis ⁊ manus leuent^r proxi
 mo vna cum Moyses paruuli ecclesie
 vel anime exigui cogitatus ne vincan
 tur ab hostibus. Ex quo illa in canti
 cis aqua sponsus declinaueratque
 transierat. Liquefacta est inquit ani
 ma mea: vt locutus est: quesivi et nō
 inveni illum. Vocavi ⁊ non respon
 dit mihi. Non enim cor aut anima li
 quefacta recte vt aqua resolvit asfri
 gore infidelitatis: nisi ex calore diu
 ine inspirationis. Et ideo semper orā
 dum vt surgat aquilo veniat Austert
 fluant aromata illius. Quia tunc
 fluunt aromata orationum intus ⁊
 cum mens diuino afflatur spiritu.

S; ne sola dei dilectio sufficere videatur sine dilectioe primileuande sunt man⁹ vt dixi: cura impendenda e p puulis z his q fame vbi piclitant in capite omnium copetorum. Alioqn nisi inujs z i capite copetoz: texissent: no fame vel siti laborassent. Reul: andi s; q de triujs z platearu eritibz: capite oim copetoz: ad couiuu z p: andiu dñi ne fame vsq ad finē piclitentur in edie. Leuande sunt man⁹ vrin car amalech: ne puuli coterant. Unde ppheta ne forte pdicat dñi alios reprobus inueniat postq miserā ciuitatez ierlm vel potius eccliam aut animaz vniuscuiusq ad penitentie z oratio nis lachrimas puocarat. mor ad ip sum dñm si quō eū a vindicta culpaz reuocet vba supplicatiōis puerit di.

RES

v **Idē domine z cō sidera. quem vindemiaueris ita**

Nescio si vllus nūc in tpe queat considerare mentē pphete q ppe multitudi nē charitaz ad diuersa rapit. Nūc q mala genti sue dolens replicat nunc petā luger: nūc bona q pri⁹ ingemiat z oia desiderabilia ei⁹ q pdidit fluēs cōmemorat. Nūc deū offensuz dolet. nec tñ p his ad eū pcel fundere cessat. Propterea z nūc atri: vide dñe z cō sidera. Rogar q videre qz cūcta pspi cit: z eū nlla latet. Nō q ignoret qz videris: vt iplozādo eū ad miaz puocet. Nouit igit eū dementē a natura: z iō p siderare poscit mala genti sue q to lerat. Quē vindemiaueris ita. Ac si dicat. Quia sic nlla ē gens cui tanta cōtulerts bñficia sic nlla iust: ex causis

cui tanta inrogata sint supplicia: qz p vuis fec labruls: z p fructu spinas. Non eū est quē vindemiaueris dñs ita: nisi q ei⁹ imitant exempla. A qui bus abstulit oia legis z certimontariū q legunt ornamta sua qz insonis ora cula. Vel qd longi⁹ psequari cū eum pimerint q eis cuncta pstiterat. Amiserunt oia interi⁹ z exterius celest⁹ vite z terrenariū rerū bona p sentia futura. Qui de tanto amore dei mercati sunt offensam: z de tanta glia desecoris ignē nisiō. Et iō p siderare rogat dñm nō vt acri⁹ exercitibz vt qz iratus est misericordiaz recogitet.

Ergo ne comedēt mulieres fructum suum

Ac si dicat. Quō istefaciunt. Qd z in Regū volumine eas fecisse legim⁹ et subito accidisse ioseph⁹ testat.

Paruos ad mensurā

Erit alij codices expressi⁹ hñt. ad palme mensuraz. Quid igit incredibile qd eos ad palme mēsurā comederint inf qz tanta erat vict⁹ penuria vt ad eas cōpulerit. Si occidit i sanctuario dñi sacerdos z ppheta. Vbi oñ diē quia illud prius polluerūt sanguine prophetariū: quando illos etiaz in ter templū occidebant z altaret lapidabant qui ad eos missi erant. Idcirco iusto dei iudicio de reciprocatione dignā ibidē mēsuere reat⁹ sui vindictam: Ex quib⁹ profecto malis nō minus ecclesie chusti qz z anime pa uendū. Quia qquid illis accidit ad litterā nobis quotiens diuinis mancipati officijs talia cōmittim⁹ eadem in sinu remittet⁹ offensa z omnis religio nra pphanat. Mulieres qz oie videlicet delinquentiū ad mensurā palme

filios uteri sui comedere. quoniam quicquid
ex se viciozum genuerit ad mensuram
operis suorum recipiunt suisque saturabunt
miseriarum fructibus. Unde magis iugen,
dum censeo per talibus quibus explanandum ne
forte quia exaltati usque ad celos per
ligione extollimur. apud equissimum
iudicem per innumeris etiam gravioribus
culpis atrocius perdecemur. Sequitur.

SIN

i Acuerunt in terra
foris puer et senex
virgines mee et iuvenes
mei cecidere in gladio.

Omnia mala eorum quasi sua plangit
propheta, quia charitate perusus novit
de corpore deperire quicquid in membris
mali acciderit. Sic et fidelis quisque ut
dilectione dei et proximi induat debet
ad omnia se extendere. nostraque omnia ma
la quasi propria deslere. Intendit ut vi
deat si quid ex nobis quod videtur ecclesie
membra quales vel quanti iaceant in terra
foris. scilicet terrenis occupati negotijs
quod nemo militans deo implicat se nego
cijs secularibus. foris quidem iacent qui
exierunt a nobis. et non permanent in fidei
opibus. Sed plures quasi intus sunt qui
etiam cum corrumpunt apud diuinum arbitrium
perditi computantur. Ubi puer quia
iacet in terra virtute senum non roboratur
et senex puer centum annorum maledictio
nis inultrat. Virgines et iuvenes flo
ride etiam gladio aduersariorum in ani
mo feriunt. et quod est grauius interfe
cisti ait. in die furoris tui. Quia aliud
est interficere verum hominem nisi ut corrumpat
et resurgat nouus. aliud in die furoris
sui perire et occidere quod videbant ista.

re ut peant nec misereri. Et non nascitur
fletus in remediabilis. quod plangunt hi
qui nesciunt. plangantur eorum gladio fu
roris dei iam sint perempti. Non quod eius
arbitrio perscripti ad eternam mortem per
nerint. sed quia sibi eam manibus vo
tis sepe se adtraxerint. Unde quia non
reuocauit infecisse illos plangunt.

THU

v Vocasti autem quasi ad
diem solenne qui
terrarent me de circuitu
Et non fuit in die furoris
domini qui effugeret et
non relinqueretur.

Describit enim in figura ultime capti
uitatis et desler non solum prophetam verum
omnem electorum eorum reproborum ultimam
omnem perditionem. in quo lameto et au
tera peritatur ut in frontibus gementium
ac dolentium consignata inueniamur. Alio
quin in quibus non inuenta fuerint non effugi
unt. sed statuentur in medio. inimici
vnde quis quasi ad diem solenne congrega
tis. De quo supra hostes dixerunt. et ista
est dies quam expectabam inuenimus
videmus. Dies ergo solennes eorum id
circo dicitur. non quo deo illa complacere sed
quia eorum tunc leticia quam semper cupie
rant perditio sed omnium reproborum imple
uimus. Ad cuius solennitatis diem idem
eranimus etiam sathanas de carcere sol
uetur. Et hoc est quod in electorum planctu
dicitur. Vocasti quasi ad diem solenne qui ter
rarent me de circuitu. Quia videbunt
eos etiam electi vnde quis aggregatos vi
sione horribili et perterriti in die furo
ris domini purgabuntur. Nec erit qui effugi.

trū versuz principia apud hebreos
 vt fere ab Aleph incipiūt. Aleph qđe
 vt supra dixi doctrina interpretatur.
 Reor q̃ multa doctrina eget hic sen-
 sus de quo summi auctores gloriatur z
 quasi singularis sit q̃ videat z intelli-
 gat. Ita dicit. Ego vir vidēs paup̃ta-
 rem in eā. Ac si dicat. Ego meā video
 paup̃tatē cui sunt om̃ia thesauri sapie
 z scie q̃s p̃onte p̃ alijs suscepi quā ipsi
 miseri nō dico eā intelligere, verū nec
 suā om̃i genere miseriarū cōvulsam
 volunt amaduētere vel cognoscere.
 ¶ Interea z scōz oim̃ vox ista eē p̃t
 q̃ntū in corpore xpi sunt vniti. z q̃ntū
 imitati eandē fuerint paup̃tatē quan-
 tū cumq; in virū p̃fectū fide atq; operi-
 bus collecti. Vñ seq̃tur. In virga in-
 dignationis ei⁹. Aliā quidē esse puto
 virgā furoris dei. Aliā virgā directio-
 nis z virgā regni ei⁹. Aliam vñ indi-
 gnationis. Qm̃ alia ē ferrea inflexi-
 bilis qua cont̃runt impij tanq; vasa
 testea i ira furoris dei. Aliā qua in eq̃-
 tate sc̃ti regunt donec pueniāt ad bra-
 uium sup̃ne vocatōis. Aliā illā de q̃
 ad hierlm̃ dñs. In indignatōne inq̃t
 mea percussisti te. z in recōciliatōne mea
 misertus sum tui. Sub hac em̃ vga
 ad hoc patit̃ deus vt misereatur ad
 hoc vulnerat vt sanat. De qua z xpus
 vulneratus est nō q̃ in eo aliqua in-
 dignatōnis essent. sed ppter scelus po-
 puli mei inq̃t percussisti eū virū dolorū et
 scientē infirmitatē. Hoc est qđ dicit.
 Ego vir vidēs paup̃tatē meā in virga
 indignatōis eius. Quia ob indigna-
 tionem scelerū nr̃oz paup̃tatē passio-
 nis sustinuit vt liūore ei⁹ om̃es sanc-
 mur. Cur sane paup̃tatis mysteriuz.
 Nescio sanctoz sit q̃ videat ad plenū
 quanta bonitas dei quāta dilectio su-
 per filios ire quātaq; miscōia in filios

recōciliatōis se infunderit. Et ideo
 quasi solius vox ē eius cū dicit. Ego
 vir vidēs paup̃tatē meā. Videt em̃
 suā in se mirā z ineffabilē. Glidet mē-
 broz suoz paup̃tatē. quā z ipsi com-
 plectunt̃ spe gaudentes facti imitato-
 res ipsi⁹ scientes qđ patiētia pauperū
 nō peribit in fine. Vñ recte vna vox ē
 capitis ac corporis. Ego vir vidēs
 paup̃tatē meā in virgā indignatōis
 eius. Quia castigat deus om̃ē filiū
 quē recipit z flagellat ad vñ qđ eru-
 dit. Non plenā ē hoc loco. i. p̃sum-
 ptio rerū securarū. q̃ in p̃ncipio ha-
 ius lamētationis sic eis dicit quasi
 fuerit. p̃sumit. cuius vita sustinere de-
 buerit. Quia oib; mēbris vortuz esse
 nō ambigit q̃ p̃ filiū passionis virga
 percussit. Vñ nec mirū si z ipsamem-
 bra eius eadē p̃cunt̃ virga indigna-
 tionis ad correctiōne p̃petue saniti-
 tis. vt sit oim̃ vox vna in hac valle la-
 chrymarū gemit⁹ z ploratus. Hinc
 quoq; sequitur.

AL EPH Ca. iii.

Eminauit z addu-
 xit in tenebras et
 non in lucem.

Quādo voluit eū cōterere in infirmi-
 tate iuxta esaiā. p̃phetā. quia reputat⁹
 est q̃si leprosus et percussus a deo atq;
 humiliatus. Tunc vñq; quasi addu-
 ctus est in tenebras z nō in lucem z te-
 nebre eū nō cōprehendere. Q̃ autem
 ait quā me minauit nō solū ad eum
 respicit quē terrorib; seculi z passio-
 nis p̃i tradidit. verū z ad om̃ē eccle-
 siam quā sibi minis subiecit z terrori-
 bus adduxit nō in lucē hui⁹ vite pro-
 speritatis. sed in tenebras angustia p̃-

pressurāq; afflictionis. Cum itaq; vox
est me minavit q̄ multis eā discipulis
erudit atq; p̄bebit. Uerū tamen imp̄
sentiarū in tenebras et nō in lucē qm̄
magis eam ad luctū et mestitiā q̄ ad
leticiā et gaudiū vocauit. Hic est qd̄
sequitur.

ALEX

t. Antū in me uer-
tit et cōuertit ma-
num suam tota die:

Que nimirū vox eorū ad caput et ad
membra refert: qm̄ q̄ volunt pie uiue-
re in xpo om̄s p̄secutionē patiuntur.
Et iō totius corporis vox est tantū
in me uertit et uertit manū suā. Quia
quos disciplina dei cōuertit: libera-
re abire permittit et unumquēq; ingredi
vias suas. Ecclesiā quā iudeis aut
de gentib; uocauit multos disciplina
rū affligit angorib; et erudit. Hinc ē
qd̄ ait. Tantū in me uertit et cōuer-
tit manū suā. Uertit qd̄ ad castigā-
dum eccliam manū suā: q̄ flagellat
et corripit omnē filiū quē recipit et cō-
uertit clementer ut misereat ei⁹ quā
paterno affectu coangustat mult⁹ tri-
butōnū p̄sūris. Conuertere nanq;
de utroq; accipit qm̄ manū ad feriēdū
extendit vel qm̄ ad defensionē vel lre/
munerationē clementer amittit. Uer-
tit em̄ deus manū suā tota die tantū
ut supra membra ei⁹ q̄ colligunt in ui-
rum p̄fectū et mensurā plenitudinis
xpi. ut ea exerceat emēdet et corrigat
in p̄sentiarū dum uiuit. Et cōuertit
parcendo: auxiliando: in futuro mise-
reat. ¶ Ceterū hi nullo dei tangunt
verbere quib; nō est respectus mortis
eorū. In labore hoim nō sunt et cū ho-

minib; nō flagellabunt. Ideo tenuit
eos supbia op̄ti sunt iniquitate et im-
pietate sua. seu cetera que sequuntur.
Qd̄ bene de templo salomonis dicit̄
cū edificaret: nō est audit⁹ in eo malle-
us et securis. Quia om̄ia sic parata sūt
exterius et cōpaginata suis p̄cussioni-
bus ut singula dolata suis bene co-
aparent iunctura locis. Et hoc ē di-
cere uertit manū suā om̄ia limando:
cedendo: ac feriendo. sic pducere ut
possint in structura cōuenire. Et con-
uertit ab his cessando cū iustificatos
suis instaurat locis: et op̄at mansiō-
bus a sēlo p̄paratis. Quorū itaq; san-
ctorū structura una est. una et cōpago
membroz: una vox: un⁹ plorat⁹. et iō
xpi et ecclie sic coaprat corpus: un⁹
sit integer xps. ¶ 2. Horalit̄ aut̄ spirit⁹
q̄ est in homine solus scit q̄ sunt hois
Et iō quotiens diuino tangit spiritū
paupertatē suā intelligens: mor flecti/
bū affectus gemit dicens.

**Ego uir vidēs paup-
tatem meā in uirga in-
dignationis eius**

Quia cum dei verberatis flagello ut
afficiat in luctu: subito nihil in se re-
mansisse uirū cognoscit. Dum nulla
est uirtutis operatio de q̄ videat p̄s-
umere. Nemo igit̄ scōp̄ bñ glia se
castū cor habere. Ideo humiliter cum
fletibus confitetur. Ego uir videns
paupertatem meā. Quia de se in nul-
lo presumit maxime cum uirga indi-
gnationis dei intrinsecus ad corre-
ctionem castigat. Unde ait. De mi-
nauit et adduxit in tenebras et non
in lucem. Profecto quia om̄is ani-
ma cum recordat̄ minarū dei et terro-
res discit iudiciorum eius suāq; an-

Liber

te oculos facta quasi inerit hora po-
nit se non nisi meroribus infecta in
tenebras versari videt. Et hoc est di-
cere quoties intus suorum discursu pau-
pertatem meritorum in virga indigna-
tionis dei me minauit et adduxit te-
nebras; quia nihil de se nisi infirma
sentit. Et dum ea considerat et reuol-
uit se adducta ut se conspiceret quasi
in tenebras et non in lucem plangit. Ca-
lis quippe anima cum virga discussio-
nis dei et omnia minarum eius eloquia
intus pretemplat; et intendit suam ma-
lefacta ut dauid coram se semper repli-
cans quid aliud se nisi adducta in te-
nebras et non in lucem recte creditur.
Ad hoc quippe se adducta in tenebras
ut semper pendat. Nouit ne dum male de
se mens clara presumit; humilitatem que
custos est omnium virtutum amittat; et
supbiendo incadat in iudicium diaboli.
Et ideo quia beati pauperes spiritu
predicant; bene spiritus hominis qui nouit
ea que sunt in homine paupertatem suam
semper videns contremiscit dum se ad
huc versari sub virga indignationis
dei non ambigit. Quibus profecto
plagis correctionis anima quasi mi-
nata se et adducta ut ad se rediret iure
intelligit. Et hec est doctrina que per
bleph intus in anima operatur ut sem-
per in se versetur se suamque reterens lu-
geat donec inlustrer eam oriens ex al-
to qui venit inluminare. Nisi qui se-
dent in tenebris et in umbra mortis.
Hincque sequitur.

**Tantum me vertit et
conuertit manum suam
tota die**

Materno quidem affectu deus ali-
quando animam exponit temptatio-

Tertius

nibus et abicit. Aliquando de se plo-
rantem ac dolentem intus in sinum
retrahit et lac doctrine in corde sugge-
rit suamque consolationis verba inspirat
et sempiterna promittit. Et hoc est di-
cere in me vertit et conuertit manum
suam tota die. Dum eam omni tem-
pore presentis vite nunc minis et ter-
roribus nunc temptationibus et pres-
suris; etiam delictorum afficit spinis
nunc et in inspiratione diuina et reme-
dijs ad se inuitans beneficijs exhor-
tatur innumeris. Quatinus in nul-
lo insolescat in nullo frangatur disci-
mine; sed subiecta in omnibus quic-
quid acciderit ad laudem et gloriam
nominis dei conuersa referat.

**Vetustam inquit se-
cit pellem meam et car-
nem meam et contriuit
ossa mea**

Deccanque vox plagentis licet ca-
pitis esse videatur ecclesie potest agnoscere.
Non quod christus vetustate ut iam supra
dixi affectus sit peccatis; sed quia sunt
infra eius corpus quorum vita acerbis
inuerterata corrumpitur. Pro quibus ge-
mit recte caput nostrum. Gemunt et
omnia eius electionis membra; quia
multos vident infra ecclesiam deli-
ctorum vetustate consumptos. Un-
de dauid plorans quasi vna de sacris
pellibus Inueteraui inquit inter om-
nes inimicos meos. Habet igitur vir
iste videns paupertatem suam pelle
et carne vetustam, habet et pelles arie
tum rubricatas ad operiendum ta-
bernaculum suum, habet et iacanthinas
ad decorem et laudem nominis sui.
Sed in istis pauper que vetustate affi-
ciunt, in illis vero diues que ad deco-

rem nominis eius sanguine pprio ru-
bricantur: aut celi coloribus comparā-
tur. Porro pelles arietum rubricate.
corpora sunt sanctorum martyrio dedi-
cata. de quibus canit. Afferte domino
filij dei. afferte domino filios arietum.
Hyacinthina fo sunt eorum quos virgi-
nitas ad celi spectem puerit. qz tales
neqz nubent neqz nubent: euangelio
teste: sed sunt sicut angeli in celo, vñd
z in tabernaculo pprimis celo fiut
Pterea z ecclesia loquens de se in
canticis. Nigra sū inqz z formosa filie
iherusalem sicut tabernacula cedar sicut
pellis salomonis. Non em̃ de illo sa-
lomone sed de xpo recte accipiendum
cur pelles sunt omnes sancti: qui se
mortificauere crucifigendo cum xpo
crucem suā ad instar pellū mortuo-
rum. Sub quibus tegunt ṽt alia toti-
corporis membra quatinus possint
in se xpi portare similitudinē passio-
nis. In cuius nimirū psona introducū
salomon qui pacificus interpretatur
Cuius quicunqz pellis esse meruerit p
culdubio continebit in recessibus ania-
m̃ infra sancta sanctorum diuina sum-
mi regis mysteria. Est autē ecclesia vt ta-
bernacula cedar qui tenebrosus me-
ror interpretat quando eos qz de te-
nebris eorum cōuertunt sue consolatio-
nis doctrina merentes sub alis suis
suscipit penitentes. Est vt z pelles sa-
lomonis quando intra se orthodoxos
continet viros: z omnia illa que in ta-
bernaculo figurant. Sed quia vari-
us pellū effectus: in alijs qdem pul-
chritudo laudat: in alijs pfunditas
mysteriorū di cooperata tegit: in alijs
defensa xpi ecclesia. Et munita exteri-
us vt sathan ait ad dñm ostenditur.
Pellem p pelle z vniuersa que habz
homo dabit pro anima sua. Quia p

fecto vniuersos sanctos suos deū ad
hoc dedisse constat in passiones: z pzel-
suras viterit z ipsorum atqz omnium ani-
me saluarent. que erāt eorum doctrina
z exemplis creditur. Ac si diceret: qñ
sanctum appetebat virum. Quid istū
passioni z temptationibus dare retra-
bis cum vniuersos sc̃ros suos quasi
pellē p pelle qñqz datur? es in passio-
nem z vniuersa que habent p anima
bus eorum. Uñ qz tanta gl̃ia pellūz p-
dicat: gemit vir videns paup̃tē su-
am xps videlicet z ecclesia: quia nulli
afficiuntur ex membris eius vetusta-
te peccati: immo generalit̃ in presen-
tium cuncti tinguntur peccati for-
dibz. Unde ap̃lus. Si dixerimus qd
peccatum non habemus: ipsi nos se-
ducimus z veritas in nobis non est
Quid enim q peccato se infectum cō-
stituit: nisi vetustatem sauciaturum se
ingemiscit. Cunctis igitur liquet pec-
cantibus q omnes vetustate infici-
untur: eo q vicia pertineant ad vetu-
statem: virtutes vero ad nouam vi-
tam. Unde z Paulus dicit. Exuen-
tes vos veterem hominem cum facti-
bus suis: z induentes nouum. Atqz
iterum vetus homo noster simul cru-
cifixus est. Qua nimirū vetustate xpi
ecclesia confecta. quia necdum in pre-
sentiarum sine macula z ruga ēē po-
test. Jure Christus in membris suis
plangens dicit. Vetus tam fecit pelles
meas z carnē meā. Per carnem quip̃
pe vulgi multitudo. Vel etiam vni-
uersitas infra Christi corpus prop̃
ter tēneritudinem designatur plebs
Unde David propheta gemens. Dñ
adpropiant inquit super me nocen-
tes vt edant carnes meas. Alioquin.
Nisi caro esset vetustate peccati
consumpti: Esca inimicorum non

essent. Quos plangit propheta suis la-
mentis: immo christus caput et om-
nis ecclesia eius quasi corpus vetu-
state delictorum sumptos. Et adiecit.

Contrivit omnia ossa mea

Per ossa namque fortiores quam quilibet intel-
ligunt. Quia in passione christi etiam
ipsi apostoli contriti sunt: et pavor mor-
tis fugati. Sed quod ait Hec omnia deum
fecisse: insinuat iusto promissum suo iu-
dicio ad consummandas passiones: et
in eius corpore veraciter que plangu-
tur accidisse. A principio ei habet alpha-
beti nulla minutam personam. sed alia quod
dem hominum ut dixi ad caput pertinent.
Alia vero ad corpus uti presens et sus-
cipiens in christo neque interioris aut exterioris
vllavetustas peccati attingit. Neque os
eius contritum fuisse probatur sed hec in
membris contigisse iure planguntur
eo quod exterius et interioris etiam queque
fortia contrita in eis corpore: et vetu-
state delictorum sumpta videantur. Pre-
terea et Jeremias non minus in illa per-
sona captivitate quam etiam in secula talia
sceleratorum ex causa pervenisse apte plo-
rans: numerare videtur. Porro mo-
raliter peccatrix anima merito deslet
vetustate suorum facinorum: ita dicens.

Vetustate fecit pelle meam et carnem meam.

Neque enim pluraliter pelles sed pelle sin-
gulariter vetustate infecta lugens ge-
mit: quam primi homines expulsi a para-
disi gaudijs sunt induri. Merito siquidem
multorum una est pellis vetustate
fuscata. quia mortalitas paucis dubio li-
uore peccati contracta: per prevarica-
tionem primi hominis: una omnis ve-
stis delictorum et mortis conspersio-
ne. Quia non minus et caro peccati

exterius quam et illa omnia que infra con-
scientiam tegunt. Unde psalmista qui
si voce humani generis loquens. inter
malignos spiritus deprehensus. Inve-
teraui inquit: inter omnes inimicos
meos. A fervore etenim mentis inter
spirituales inimicos vel inter carnales
quosque primos. Aliquo modo visu ve-
uendi veterescimus: atque assumptio no-
uitatis speciem fuscant. Idcirco ge-
mens dicit animam vetustam fecit pel-
lem meam et carnem meam. dum eius consci-
entia quasi exterior ut pellis invetera-
tur. Et omnis ei interior decor: quasi ca-
ro corrupta tabo peccati consumitur.
Hinc quoque david ait. Dum ad propi-
am super me nocentes ut edant carnes
meas. Per quas nimirum carnes car-
nales in anima affectus designat. Ad
quos quasi ad suas leges diabolus ad-
propat: ut eos in quibus sunt quasi car-
nes edens in suo corpore cruciat. Qui-
bus profecto finis carnibus: quod aliter nos
quam spiritus erimus: ut nihil in nobis quod
edat reperiat inimicus. Sed quia mens
et conscientia non intrinsecus huiusce
modi affectibus cotidie replet. Quid
aliud quam pellis mortalitatis nescit et ca-
ro desideriorum carnalium vetustate
corruptitur. Contrivit inquit omnia
ossa mea. Per ossa namque virtutes qui
me demonstrant: quia sicut ossa firma-
mentum sunt corporis: ita virtutes for-
titudo sunt anime. Quibus contractis
aut oblectamentis seculi aut terrori-
bus minarum: aut vllis insidiarum do-
lis recte plangit anima merces: quia
contrita sunt ossa eius: et omnis cor-
pus eius interioris exteriorisque nihil
lum vetustate consumptum. Sequitur.

Edificavit in giro meo et circumdedit me felle et

labore

Quibz profecto versibz iuxta historiā ostendit hieremiā nō minus deplora repopuli sui casus z ruinā: q̄ z tribulationis sue angustias. Sup̄ quos vertit z conuertit manū suā deus tota die. vt experiret vtrū eum sequi vel lent. Pro quibz etiā pellis z caro hie, reme affecta est fame. quasi veruste se necturis p̄fecta atq; omnis vigor populi malleo p̄cussoris p̄minutus: ita vt nulla in eis remanserit virtus belandi. Sed z nunc obsidione plangit inimicorū dum ait. Edificauit in gyro meo. Qd̄ z d̄omin⁹ in euangelio prius desclerauerat dicens. Si cognouisses mala que imminēt Et tu quoq; fieres: q̄z circundabunt te inimici tui vallo: z coangustabunt te z ad terraz confertent te. Et nō relinquent in te lapidem sz omnia defensionis munia: mina interius exteriusue decident et disperdent. Hinc quoq; est quomodo p̄pheta luget. Edificauit in gyro meo: z circundedit me felle z labore. Qd̄ est dicere: circundedit me sz populi gentis mee tribulatione miseriarū z labore angustiarū. Non min⁹ in secunda obsidione scelerate ciuitatis: q̄z in prima sub q̄ fuit z ipse hieremias a populo. nimia cordis amaritudine veratus: etiā z p̄ populo labore tribulationis afflicto. ¶ Interea mystice xp̄i eccl̄ia recte gemit. immo xp̄s in membris suis q̄z z ip̄e in passione deprehensus. traditus sum z non egrediebar. Quoniam coedificauerat ei pater in gyro obsidionem: quando cum armis z fustibz eum a iuda traditum apprehenderent: z non possit effugere in cunctum eum ad presidem p̄

duxere. Quo nimirū vallo circūsept⁹ quasi felle amaritudinis z labore tribulationis effligitur humanitas xp̄i. Et hoc est dicere. Edificauit in gyro meo. q̄z ex ipsa obsidione armatorū eum apprehendentū traditus est ad passionem: vbi cibatus est felle amaritudinis z labore tribulationis. Unde z in psalms. Dedit inq̄ in escas meā fel: z in sit mea potauere me aceto. Per fel quippe omnis amaritudo passionis interius designat: z plaborem exterior in carne tribulatio xp̄i: ut integra passio xp̄i in corpore z in anima intelligat. Quoniam z pro nobis intus voluit z exterius in carne vere passus fuit. Quibz profecto passionibus adhuc cotidie in carne sua z in membris suis scilicet in ecclesia patit. q̄z de carne eius z de ossibz eius ipsa format: vt cōpleat in se ea q̄ defunt passionibus xp̄i. Ex q̄b⁹ profecto passionibz p̄sunt plangit dicens

**Edificauit in giro meo
et circundedit me felle
et labore**

Qm̄ i p̄sentiarū omnibz obfessa malis in medio laqueaz ambulat vbi sedes est sathane. Hinc est q̄ hereticorum q̄z sepe vallat exercitu: z int⁹ fallorum fratru affligit z replet laboribus: ac si felle amaritudinis. Quo nimirū felle sy mon ille magus p̄fusus omni cōmorus impietate zelo inuidie mouebat xp̄i subvertere discipulos: z ecclesiam electorū dei corrumpere. Hinc quoq; q̄ exterorū atq; persecutorū opprimis supplicijs hinc q̄ oblectamentis seculi hui⁹: z rerum p̄mulcet blandicijs: quatinus his inlecta sempiternis fraudes bonis: Hinc

g iij

dolis hostiū cottidie inuisibiliū. pul-
sati: et fraudibz: intantū vt felle videā-
tur repleti meroris: et laboribz tribu-
lationū. Et ideo videns sēpōsa xpī
tantis pēditi laqueis: gemēs dicit.
Edificauit me in giro meo: et circūde-
dit me felle et laboribz. Quibz vtiq; in-
tus forisve conclusa malis. Alibi ait.
Quis dabit mibi pennas sicut colū-
be volabo et requiescam. His igit ob-
fessa fraudibz et iniquoz laqueis: in-
terno dolore amaricat animi: foris
vō vt vincat laboribz fatigat. Sed et
anima quelibet lugens dolet: q; edi-
ficat in gyro ei: et cōcludit felle mali-
tie multisq; fatigat laboribz. Vnde
me qm se circūspicit vndiq; coangu-
stata: et intus suis se repleti iniqui-
tatibz. Agunt em̄ indefinenter mali-
gni spūs si quō miserāz animā: pmit-
tente deo prauis inuoluāt delectamē-
tis: et pessimis eam repleāt desiderijs.
Quoz nouissima fiant et felle ama-
riora: om̄iq; labore intus forisve du-
riora. Quibz nimirū laqueis obfessa
ture dolet lugens: eo q; circūuolata
sit malis in gyro et intus felle repleta
amaritudinis. Sequit̄

BETH

**In tenebrosis colloca-
uit me: quasi mortuos
sempiternos**

Vicinanq; versus agte bieremie con-
gruit: q; reclusus in imo carceris: ni-
mīa asperitate exercitatus: ita pene vt
vitā amiserit qm vn̄ eoꝝ q; p reatibz
inter mortuos deputabatur. Verunta-
men q; pphetarū actibz futuroꝝ de
xpo pphetia tenet. Et quo paulus ait.
Sustinere et multis modis olim lo-

cut̄ ē de in pphetis. Adsimilatus in
manu oim pphetarū ex sua passiōe fa-
cti hui⁹ vanciniū expleuit. vñ idē m̄
mo dñs p eū. i tenebrosis collauit me
inquit. Qd sane lamentū magis ad ca-
put q; ad membra p̄tinere videt. q; p
nobis mortu⁹ est: nō mortu⁹ seculi.
Quia mortui seculi mercedē recipiūt
iniquitatis suetz mortē sibi ducit ex
pecti. ppagine. Xps vō venit in similitudē
nē carnis p̄cti ad circo similitudinē collo-
catus in tenebris. traxit de morte pec-
catorum. Vñ signant̄ ait. Collocauit
me in tenebrosis qm mortuos sempi-
ternos. Quasi qdē lz vere mortu⁹ q;
die tertia surrexit: nō in sempiternū
repulit eū dñs. Collocat̄ est aut in te-
nebris tanq; in inferno. itaq; in sepul-
chro: tanq; in passiōe qm mortui sem-
piterni. Sz fact̄ est sicut hō sine adiu-
torio inter mortuos liber. Liber idē
q; sine p̄cto fuit. ¶ Propterea cito de
tenebris. lux ad vitā redijt. Expletis
aut his tribz vñibz. Verū littera que
fm aliā interpretatiōē cōfusio interp-
tat̄. Vt sit sensus q; om̄is q; ad vetu-
statē decedit cōfractis viribz: obsidio-
ne vallat̄ antiq; hosti. et felle int⁹ ama-
ritudinis. Quibz p̄fecto laboribz cir-
cūsept⁹ q; alibi locat⁹ q; in p̄fusiōe sz
in tenebris versat̄. Ideo q; ppheta p
p̄fusione plangit humani generis: me-
rito sub hac littera ton⁹ domus rui-
nā et maculas verustat̄ plāgit. Beth
quippe etiā et dom⁹ interpretat̄. Que p
fecto dom⁹ p p̄fusiōe sua gemēs die
Vetustā fecit pellē meā
et cetera q; sequunt̄. ¶ Porell siqdē re-
ferri et ad caput beverustas pellis. p
pter indurā mortalitatē carnis. Reli-
qua vō oīa sub hac littera de capite
videt̄ de xpo magis dicta intelligūt̄.

Moraliter ho ania sub pfusione po-
 sita. his versibz gradatim se ruinosa
 deprehensaz luget. Primum q vetusta
 te pti fractis viribz corrupta iacet.
 Deinde q circūvallata fraude inimi-
 ci vltra exire ad libertatē venundata
 sub delicto nō valet. Et intus infra la-
 queos aduersariozū repleta amario-
 ribus felle malis: z circūsepta labori-
 bus concupiscentiarū fatigata: z pon-
 deribz suorū facinorū depressa luget.
 Insup z amisso lumine collocata in
 tenebris tam quasi mortua in sempi-
 ternū. Nec se ipsam qualis sit q misce-
 ra q infelix quibz ve oppressa malis
 z nudata bonis videre valet. Auserū-
 tur ei iudicia dei ab huiusmodi ani-
 ma ne vltra respicere se queat. vt in di-
 recto iudicioz dei videat abyssū mul-
 tā: sed ea solūm que sunt cecitatis sp-
 orbata lumine cōclusa sub cōfusione
 sua sentiat. Hoc semp inimicus gau-
 det: ne se misera aia de tenebris ad lu-
 cē explere queat. Hinc est qd est phili-
 stei capto sampson oculos eruuunt ac
 deinde cecū ad molā mittūt. vt semp
 in circuitu gyrans viam vite priuato
 lumine nunq inueniat. Hinc quoq
 sedechia nabuchodonosor capto pri-
 mū ei effodit oculos deinde vinctum
 in cauea babylonē ducit. ne vnq tam
 vltra infra cōfusione clausus lumen
 videat. Tamē quelibet talibz inlecta
 malis anima duz adhuc in carne de-
 vincita plorat. Nō vere s; quasi mor-
 tuā se luget: dū locus ad penitentiaz
 dat. ante q obso: beať pfundo: z sup-
 eam yrgeat pure abyssū os suū Quia
 vere cū hoc impletū fuerit. Null' re-
 gressus ad penitentiā erit. Interim ho
 cū in ptiis iacet pfundioribz qsi mor-
 tui in sempiternū cōclusa dolet: sed q
 sepe p xpi grām miserāte dō de pfun-
 do iniquitatis ad vitā redit. Sequitur

Simel ista q retributio vel plenitudo
 interpretat. vt ex ipi' interpretatone co-
 gnoscat lector plenitudinē retributio-
 nis. Que vlt' qlis ex plenitudine deli-
 ctōz retributio sequat: tres sequētes
 versiculi insinuat cum dicitur.

OMNIA

c Irucū edificauit ad
 uersū me vt n egre-
 diar. Adgrauauit cope-
 dē meū: s; z clamanero
 z rogauero exclusit ora-
 tionē meā. Cōclusit vi-
 as meas lapidibz qdris
 semitas meas subuertit

Qd sari ppheta p se imo z p pphē plā-
 gere videt: q vincit in carcere cōpedi-
 bus adgrauat' edificat' aduersus ci-
 uitatē z pplm obsidionē amarissime
 deshebat: eo q ab hac liberari eos nō
 posse culpis exigentibz in spū pvide-
 bat. S; z clama. inq z roga. exclusit
 ora. meā. Un dñs. ne adsumas inq
 laudē z orationē p eis. qz pfecto cla-
 mor opēz eoz. ascēderat ptra eos. ne
 ppheta exaudiret rogās p eis. Et hic
 est qd ait. Exclusit orationē meā. quā
 do p ptiis eoz gemens ac dolēs. ne
 exaudiri meruit. S; pclusē s; oēs co-
 rū viēz: si p exaggeratiōz cū eo loqr:
 lapidibz qdris semiteq subuerse: ne
 forte pma: aut fm obsidionē possint
 effugere. Et notandū q suas ppheta
 cōclusas plangit vias semitasq sub-
 uersas dū oēs exit' misere ciuitat' ho-
 stiū inuasiōe spicit obstruos et ad-
 guasios ppli inlaqatos. Leret. istoz
 sensus vsuū ad caput eq z ad mēbra
 g iij

pōt referri cum dicit Circūdidicauit
aduersum me vt nō egrediar. Ac si pa
tenter dicat. Excitauit aduersum me
cor da iudeoꝝ. z circūdidicauit legio.
nes atq; cohortes p̄tra me seuiētes
vt nō egrediar eorūz de manibꝫ quoꝝ
usq; vadam sicut scriptū est de me; et
compleant vaticinia p̄phetarū. Idcir
co exclusit orationē eius cum clama
ret. Pater si possibile est trāseat a me
calix iste; vt omnia complerent. Sed
z ecclesia xp̄i multotiens hereticorūz
cōclusa dogmatibꝫ certe aut p̄secuto
rū vallata supplicij; vsa hac voce plo
rans z lugens totū deo tribuit quic
quid passa est ab hostibus. Ac si p̄p̄ia
voce dolēs dicat. Circūdidicauit ad
uersum me vt non egrediar. adgraua
uit compedē meū ob immanitatē tor
mentorū vel multitudinē laqueorū
seu p̄pter condensitatē prauū dogma
tis. Qd̄ frequenter cōtigisse minime
dubitat; ita vt generalis ecclesia q̄si
vna nauis in medijs conlisa fluctibꝫ
multotiens quasi subuersa z p̄graua
ta doleat. Interq; nimirū picula q̄se
pe ad p̄bationem sui suā orationes a
dñō exclusam ingemuit. habens cuꝝ
ap̄lo anchoram suā sc̄z spem fixā in
celo. Ne forte (q̄d absit) q̄ p̄sciti sūt; et
p̄destinati submergant fluctibꝫ. Con
cluserit em̄ vias eiꝫ lapidibus quadris
dum omnia sanctorū scripturarū itine
ra quasi q̄dratis p̄biloſophorūz elo
quijs obseruauit. ne recto tramite per
eas gressibꝫ fidei quantotius ad pa
triam p̄peraret; et omnes semitas ea
rū scilicet subtilissimas diuinarū rez
intelligentias secularibꝫ vel prauū do
gmatis subuerrere p̄miserit disciplinis
¶ Ceterū anima quelibet cuiꝫ iam re
tributio ob immanitatē scelerū suoz
imminet z plenitudinē delictorū sub

mersa iacet. Quia Simel istam vtrū
q; interpretari diximus. iure in se re
uersa deslet; circūdidicauit aduersum
me vt nō egrediar sicut ille qui dice
bat Circūdederunt me dolores mor
tis picula inferni inuenere me. Qui
bus p̄fecto p̄grauata compedibus
formidat. Ne nō possit euadere a sup
plicij; q; z si eius fuit corrumpere mis
erantis dei est eam de tantis laqueis
liberare. Quid em̄ miserabilis q̄se
potest agere delinquenti; q̄ vt sic cō
clusa teneat carcere pessime captiui
tatis; ne vltra egredi queat ad liberta
tem bone actionis. ¶ Sup̄ z iuncta cō
pedibus delictorū; atrocius adgraua
tur flagitijs; saltez sene p̄moueat pe
nitentie ad remediū. Compedes em̄
ipsius omnia cōcupiscibilia seculari ob
lectamenta carnis. Necnō z om̄s in
mici doli quibꝫ cū p̄fecto pedes con
stringunt fidei; q̄m p̄ fidem ambula
mus z nō p̄ speciem. Neque sit libere
ad ea q̄ nō vident z sempiterna sunt
intendere. Adgrauant aut̄ quotiens
cunq; iniquitatē sup̄ iniquitatē adpo
nimus; q; recte iniquitas sup̄ talentū
plumbi sedere dicit. Ergo adhuc kon
numerat misertari eiꝫ immanitates
cū dicit tantis p̄grauata malis. Et
cum clamauero z rogauero; exclusit
orationē meā. Nam inter supplicia so
lūmodo lachryme z preces ad iudicē
solantur reos; tandem vt his promo
ta pietas veniam impendat delictis.
Sed valde in nouissimis contrista
ri potest; quando mens rea sic sentit
offensum iudicem etiam culpis eri
gentibus; ne possit oratio transire et
ad fontem pertingere pietatis. Exdu
dit autem supplicum preces; quan
do nos sic peccare permittit etiam vt
ipsa contra nos insurgant flagitia; et

concludant oia pietatis itinera offendit iudice, ne possit ad eū ptingere qui p̄sens est ubiq; et audit oia. Quia p̄fecto sic scriptū ē q̄ claudit aures suas ne audiat legē: oio ei⁹ erit execrabilis

Conclusit in q̄t vias meas lapidibus quadris.

Habent eū scelera et pctā quadratū, ram suaz, sicut quidā poetice ait. Hi metuunt, cupiūt gaudentq; dolentq; Quib; p̄fecto q̄dri lapidib; conquadrantur oia vicia nostroz, scelerū. Tū tandem aliqui redeat ad se infelix nīmīū aia veritate infecta contracta virib; in gyro ab inimicis obsessa, felle iniquitatis et miseriarū vallata vanis fatigata laborib; in tenebris ignorantie et sub caligine cecitatis locata contra quā innumeri hostes neq̄at egredi et vicia deserviūt. Redeat iūcta compedib; et p̄grauata, p̄iū roget iudicē indefinēter cū omni improbitate claustris. Quia et sine eo q̄ amica sit, p̄pter improbitatē petētis, p̄mittit veritas indignatōe remota quorūq; vite panes pulsans rogauerit ad tanuā se dare. Quia p̄pe est dñs oib; inuocantibus eū, oib; q̄ inuocāt eū in veritate. Alioquin aia, et si his oib; exuta esset malis, quō vias lapidib; quadris obsessas et semitas ad patriā subuersas trāsire posset. Quid ei aliud ē in mī, do nisi cupiscētia oculorū et supbia vite. Q̄ si ad scripturas sc̄as q̄ si ad pacis se cōuerterit, in q̄b; recte via inuenitur eterna; cōtinuo occurrunt lapides hereticorū; q̄b; obsessa fides q̄ si muris ne recte inueniat inuoluitur, et subuersio semitarū eorū, laqueis ibidē p̄ fonte p̄parat. Tū dicat fidelis aia cū p̄pha, Quis dabit mibi pennas sicut colūbe; volabo et requiescā. Et cū

ap̄lo, Infelix ego hō q̄ me liberabit de corpore mortis hui⁹. sc̄z gr̄a dei vt sciam⁹ de his oib; q̄ non nisi p̄ gr̄atiā liberamur. Propterea his exagitata angustijs aia ad deū indefinēter delectat artūculū, et sub delectū s̄a aciora plorās et gemēs videat q̄ sequant. Delectū nāq; iuxta q̄ndā interpretatio, nē timorē significare videt; sup̄ius tabularū dixerim. Hinc restat vt aia a timore dei salutē cōcipiat sicut sc̄ptū est. A timore tuo dñe p̄cepim⁹ et pepercimus sp̄m salutē. Et alibi. Cū timore nostrā salutē opamini. Quid ei terribilius dici p̄t, post tā dira pcti supplicia; vt s̄ hac s̄a de deo dicat.

DELETH

Vrsus insidiāns factus ē mibi leo in absconditis. Semitas meas subuertit et cōfregit me, posuit me desolatam. Tetēdit arcū suū et posuit me quasi signus ad sagittam.

Quid terribili⁹ dici potuit, q̄ vt auctor salutē n̄re dicat, q̄ si visus insidiās nob̄ facit et velut leo in absconditis. Ursus nāq; fera ē fraudib; plena, et nīmīā gerens i brachijs fortitudinē atq; i lumbis. Sed neq̄q; p̄ se dñs s̄ loco hui⁹ bestie cōparat, imo p̄ eas vtrasq; nā, buchodonoso: certe aut tū⁹ v' vespasian⁹ designant q̄ alibi ap̄et singulari⁹ ferus appellat. In q̄b; p̄fecto dei pr̄as ad vltionē iniquitatis et vindictā sunt. Ac p̄ s̄ de⁹ rursus vel leo fact⁹ plangit q̄ cū sit clemens ac pius indulgentiarū dñs.

iusto suo adduxit iudicio contra hierusalem. qui eam omni insidiarum genere obsideret. et sue devastaret fortitudinis potentia. Quod dominus servum suum et colonum vocat; eo quod in ultione patrie servierit hierusalem. ceterasque civitates subverterit. et posuit eam desolatam vastitate hostili sicut historia patet tanquam tugurium in cucumerario vacuas sine custode reliquit. Posuit ergo eam dominus tanquam signum ad sagittam. proculdubio quia sic in medio suorum hostium posita est. ut ex omni parte circumdaretur quibus iam frequenter quasi sagittis vulnerata. saltem ad medicum rediret necessitate compulsa. Quas sane gentes suo modificante iudicio dominus quasi extenso arcu contra eam sepe misisse legitur. ut vel sic addisceret timere deum expugnare se; ne ab insidiis hostium suorum. quasi sagittarum vulneraretur iaculis. Illa vero relicto deo iure se placuit quasi signum ad sagittas posita. Iusto agitur iudicio. Adhuc extenso arcu quod sepe ab hostibus est vulnerata. Cuius et idem adversarius semitas subvertit et confregit. quas iam supra etiam lugere se dicit. Interea vox capitis est pariter et corporis. quod factus sit is versus insidiarius et qui est incommutabilis et sempiternus deus. Non quod ipse ut dicitur a sua imutetur natura bonitatis et pietatis. sed propter efficientias rerum. eo quod ipsum contra unicum filium suum. caput nostrum videlicet christum erigere promissum velut versus insidiarius fraude et fortitudine sua perimere temptavit ac decipere. Non solum enim verum omne corpus eius. sed credentes in eum ab initio seculi usque in finem reprobabitur sicut leo inquit in absconditis. In quibus profecto duabus bestiis omnis diaboli seuistia demonstratur. Unde signanter et

per leonem ipse humani generis adversarius describitur. Per visum hominis omnia membra sed heretia et falsi fratres monstrantur. Quoniam rursus licet fortis sit viribus. tamen infirmum gerit caput sicut et hi omnes diabolum qui semper in manifesto et in abscondito de unitate corporis christi querunt. quos devoret vel decipiat. In abscondito quidem. quia dolo et fraude sevit. in manifesto quia de fortitudine sua multum confidit. et fiducia habet quod insuat iordanis in os eius. Vnde quoque apostolus ait. Adversarius noster diabolus tanquam leo rugiens circumcivit querens quem devoret. Alioquin nisi de sua consideret fortitudine. namque rugiens indignans et frendens irretit. Nisi vero fraude insidiarum incautos deciperet. nunquam psalmista insidiatur in abscondito tanquam leo in cubili suo diceret. Sed quia viribus omnia deciperet non posset. insidiarum fraudes adhibere. Per quem nimirum duo virtutis sue arma. non minus contra caput quam etiam contra omnia eius membra. Quod gemens prophetam imo christum et ecclesia dicit.

Ursus insidiarius factus est mihi sicut leo in absconditis

ut per hec duo mala duasque ut dicitur bestias omne corpus diaboli et caput usque ad antichristum contra electos dei deciperet. iure plangendum ab omnibus censetur. Ne namque bestie sunt que venire consueverant contra david pastorem ovium et insurgere ut gregem diriperent. Contra quas idem quod sepe insilites erubat ovem etiam de ore leonis et discerpebat fauces in frustra brachiaque superabat. Iste est namque david noster qui et oves suas producit ad pascua vite et eruit eas de ore leonis et versorum brachia

chia cōstringit. Nos em̄ populus ei⁹
et oves pascue eius. Ad quos q̄sepe
leo iste ⁊ visus veniunt aduersarij scz
nostri ⁊ contrarie potestates. tollūtq;
etiā arietem de medio gregis. An nō
etundē ipsum dauid tulit ⁊ quasi arie-
tem pualit. quē si nō dñs de faucibus
eius eruiſſet euadere nō posset. Unde
in psona xp̄i qđ psequeret eos dictus
est. pcuriebā inquit ⁊ eruebā de ore eo-
rum. scz xp̄s oves suas per vasa. da-
uid petiit. ⁊ om̄es qui in eius fugere
passione ⁊ deinceps quoscūq; eruit tā
pene cōsumptos. Sed illa sicut sc̄ptu-
ra refert. Conſurgebant aduersus da-
uid quia non minus aduersus caput
videlicet xp̄m insurgūt. qđ ⁊ aduersus
eius mēbra. Dauid autē. Adprehē-
debam inquit mentum eorū ⁊ suffoca-
bam interficiēbāq; eos. Varias om-
nipotentī deo. quia quicquid p̄pheta
doluīt eos pualuisse in greges xp̄i. to-
tū virtute dei superatū est. tantū ne
oves se eorū faucibz ingerant. quoniā
morte sua eos leonē de tribu iuda in-
terfeciſſe patet. Nunc quoq; dauid.
Leonē ⁊ visum inquit interficiebam
ego seruis tuis. Sequitur.

**Semitas meas inquit
subuertit et confregit.**

Hoc idipsum repetit dolens. q̄ tā su-
pra deſeuerat. Et posuit me desola-
tam. scz quia supra hierl̄m. p̄pheta de-
solatam sedere plangebāt. Nūc vero
foras illis in seipsam reuerſa imo spon-
sa xp̄i dotata eius sanguine gemit se
positā desolatā a xp̄o. Quia cū adul-
terum in q̄buslibet recipit suis mem-
bris. secū sponſū minime h̄re potest.

**Tetendit arcum suum.
⁊ posuit me quasi signū**

ad sagittam.

Positus ergo christus a patre quasi
signū ad sagittam dicit. quia non mi-
nus ipse qđ ⁊ om̄is eius ecclesia in ti-
tulum contra oēs aereas potestates
⁊ eorū fallaciam erectus cernitur. Un-
de visus militibz eius. Spectacu-
lum inquit tacti sum⁹ mundo ⁊ ange-
lis eius. Qđ in se solum xp̄us erigere
curauit. qđ in monomachia expleturus
contra oēs bestias siluē ⁊ contraq; ea-
rum scutiā. contra oblectamēta secu-
li. ⁊ cōtra om̄ia eius nomini aduer-
santia. Unde quasi signū ad sagittā
se plangit positū. quia non minus in
se qđ in suis mēbris ad repellendū
om̄ia iacula suscepit inimici. ¶ Ete-
rum sub Deleth littera animā a timorē
re percussa plangit dicens.

**Ursus insidians factus
est mihi. et sicut leo in
absconditis.**

Quia non minus in aperto cottidie
vi sagittarum qđ ⁊ in abscondito inſi-
diarū eius suscepit vulnera. ⁊ se talibz
decepta dol. posita iure plāgit d̄solatā

Tetendit arcum suum.

Per arcū namq; extensum ius diuini
iudicij exprimit. qđ diu venire differē
quia magnit xp̄us inuenire quos re-
muneret qđ quos feriat. Hinc dauid
ait. Dedisti metuentibus te significa-
tionem. ut fugiant a facie arcus. For-
tassis ergo per arcum scripturas san-
ctas libenter accipimus. et quibz qua-
si fortitudine noui testamēti et neruō
quodā duricia veteris p̄pheta eredo
mīra esse creditur. Ex quibz tanq̄ sa-
gitte mittuntur ad feriendā cordis
duriciā. Quia enim alia sagitta per-
cussa ē anima que dicit. Introducite

Liber

in domum vini, constituite me inter
unguenta. conspate me inter mella
quomodo vulnerata charitatis ego
sum. quia amore laqueo. Habet em
er hoc arcu iudiciorum dei xpus alias
imittit sagittas ad pungendū vicia
z pctā. alias xpo ad vulnerēdas aīas
amore charitatis. In q nimirū oīa
aīa cōstituta ē q̄si signū ad sagittam
ut hinc suscipiant vulnera charitatis
illinc repellāt omnia iacula inimici.
Quatin⁹ suis triumphet de hostib⁹. Et
victrix cum corona p̄cipiat padisum.
Sequitur Hec lra q̄ viuo vel ē interp/
tatur. A p̄ncipio em hui⁹ alphabeti.
et in antio xpi oñ dīr sicut ait apl⁹.
Qui cū ēēt in forma dei nō rapinā ar
bitrat⁹ ē esse se equalē deo. S; semet
ipsum exinanivit for: mā serui accipiet
et habitu inuenit⁹ vt hō. Propter qd
oīa obprobria z passiōes vsq; ad mor
tem sustinuit. Un̄ necesse fuit s; hac
lra crescere inter agones z certamina
passiōis; q̄ is q̄ semetipm intactum
exinanit⁹. semp idēz est: z incōmuta/
biliter est. Et q̄ est vtiq; viuit. sicut et
q̄ viuit est. Ac p̄ hoc vna vox ē creden/
tium. etiā inter supplicia tormētōz dū
dicat aīe nre. nō ē salus illi in deo eius.
Est. quia omnino semp idē z vbiq; ē.
q̄ nūq; fuit z nūq; longe abest. Et
hoc solū incōmutabilr tenet fides ec/
clesie omnino q; est. Ille xpo iure de se
ita fidentib⁹. licet pro nobis credat re/
spondit semp z vbiq; viuo. Un̄ etiam
delinquētib⁹ clamat dicēs. Viuo ego
nolo mortē peccatoris. sed cōuertatur
z viuat. Conuertat autē z viuat. quia
vita nūq; vult mortē. sed vt oīs vita
viuat. z cōuertant de morte ad vitam
Hec nāq; cōsona vox est sponse spon
so vt illa confiteatur cor de z ore quia
est: sponsus autē ei mor respondet

Tercius

viuo. q̄tinus in nullo dubitare queat
de illo. Unde idēz post mortē immo
ante mortē vel semp z vbiq; sine mor
te resurrexi et adhuc tecum sum. qui
nūq; affui. sed semp tecū z in te sic
ti tu z in me fui. Qd est dicere viuo in
te quia z tu in me viuis vt omnes lau
diant qd viuo z confiteantur interro
gantibus vbi est deus tuus. dicatq;
est. Est autē vbiq; in celo. in terra. in
tra omnia. z extra omnia. Est z in cor.
de meo per fidem. in ore per confessio
nem. ac per hoc ipse in me est vt ego
sum in ipso. sicut ipse ad patrem ait.
Volo pater vt et ipsi in nobis vnum
sint. Jam quidē ple planctus in sinu
videamus.

HEE

m **Isit in renib⁹ me**
is filias pharetre
sue. factus sum in deris
sum omni populo meo
canticū eorum tota die.
Repleuit me amaritudo
inib⁹. inebriauit me
absinthio.

Ex factis hierusalem accidisse manife
stum est. cum domin⁹ iusto suo iudic
cio quasi de arcu diu extenso. quia pre
cauere noluit ne feriretur. fulgurant
tes emisit sagittas. filias pharetre sue
in renibus eius. Vbi ibi exciperet p̄/
mum vindictā iudiciorū dei. quo ma
gis peccauerant. Quomā sicut idē te
statur p̄pheta. vnusquisq; hinniebat
ad vrozēz proximū sui. Per pharetrā
nāq; abyssus z profunditas iudicio
rum dei designat. De quo nimirum

abyſſo nabuchodonosor vel reliq̃ om-
nes cōtra p̃uaricatricē hieruſalez aſſi-
ſagitte ab arcu directe ſunt vt vulne-
rarent eā expoſitā a dño. quaſi ſignū
ad ſagittā. Quos cū p̃pheta increpa-
ret. ſaltē vt ſam obſeſſi cōuenterentur
illi q̃ oia verba vertere in deriſum.
Vnde gemens ait.

**Factus ſum in deriſum
omni populo meo can-
ticū eorum tota die.**

Exiſtender de ſe ipſe retrofactū inſi-
nuat. Repleuit me inq̃t amaritudi-
bus. Dolet iā cōpletū. qđ dñs exerci-
tuum deus iſrael ſupra cōminauerat
Ecce ego inq̃t cibabo populū iſtū ab
ſinthio ⁊ dabo eis potum aquā fellis
Quibz hierl'm iā repletū. inebriatam.
p̃pheta luget. qm̃ repleta fuit angu-
ſtijs ⁊ tribulationibz innumeris; nō
min⁹ in ſecula captiuitate ſubito. q̃ ⁊
in p̃ma ſub chaldeis. qm̃ capti ſunt ⁊
diſpſi ſunt in gentibz. quos non noue-
rant ipſi ⁊ patres eoz. atqz in toto or-
be vt hodie cernitur ſunt diſpſi. Vbi
potati ſunt ab ſinthio ſc̃z neceſſitatibz
innumeris ⁊ anguſtijs ab hoſtibus.
Et acceperē potum aquā fellis. Per
quā ſignificat magnitudinē malozū.
⁊ ſempiternū captiuitatē eoz iugum:
aut certe ignozitiā legis dei. et q̃ ſint
repleti amaritudine fellis ⁊ p̃ xpo re-
cepturi ſunt anti-chriſtū. Ceterū xp̃us
qui eſt ⁊ viuūt. plāgit q̃ ſi caput noſtrū
nō minus pro nobis q̃ ⁊ pro illis.

**Adiſit inquit filias pha-
ratre ſue in renibz meis.**

Pharetra nāqz patris. recte ſcriptura
ſacta accipitur. ex q̃ iudicia dei quaſi
ex arcu ſagittas plagaz excipit. corti-

die xp̃i corp⁹ q̃s ⁊ ipſe in carne paſſus
prior ptulit ſine vulnere peccati. Cla-
rie quidē emittunt de pharetra ſcri-
pturarū ſagitte. quas nōnunq̃ ardē-
tes facit. vt corda frigida calore cha-
ritatis cōualeſcant ⁊ amore vulnerēt
Ex quibz ⁊ heretici ſagittas prauit-
tatis ſue. quaſi de pharetra toxicatas
veneno infidelitatis pducit. ⁊ corda
feriunt innocentū. Sumunt autē ex
ipſa ſcriptura ⁊ ſagitte iudicioꝝ dei q̃
bus exterior hō noſter timore cōfigit.
et interior amore afficitur. Vñ pſal-
miſta. Cōfige inq̃t carnes meas a ti-
more tuo dñe. Nā qđ ait. miſit in reni-
bus meis filias pharetrę ſue. affectio-
nes diuini amoris vlt timoris iſinuat
ex ipſis ſcripturarū ſagittis q̃ ſi in p̃pa-
gine emiſſas. Propago q̃ppe fideliz
iure renes accipiunt. quia ſicut in re-
nibus p̃pago ſeminis eſſe dicat. ita et
in fide ⁊ p̃ fide in credentibz oia virtu-
tum ſemina p̃paganť. Vñ poſteritas
xp̃i aſci de renibz ei⁹ enaſcat. Habet
etiā xp̃s in integritate oia ſui corpo-
ris mēbra inter que habet ⁊ renes
de quo fidei ſemine p̃paganť et alij ex
vtero caſte maris eccleſie.

**Et miſit inq̃t filias pha-
ratre ſue in renibz meis.**

Sc̃z ſagittas q̃bz aie ad mortē vulne-
rentur. aut ad timorē. q̃tinus ex his ⁊
vicia p̃manť. ⁊ virtutes calore dile-
ctionis adurātur. Vñ dauid. Tre in-
quit renes meos ⁊ cor meum. Nulla
ſgitur aia q̃ nō ex iudicio dei quaſi ex
arcu p̃tenſo. his dei aut ad vicia aut
ad virtutes vulneretur ſagittis. De
quibus proſecto ſagittis idē dauid
Quoniā inquit ſagitte tue inſire ſunt
mibi. Nā ⁊ oēs ſc̃i p̃dicatores quaſi
ſagitte de pharetra dñi directi ſunt.

Uñ hoc ipse ex persona dñi. in pharetra sua inqt abscondit me. Ac si patenter dicat verbū patris. Abscondit me longo in tēpe quasi sagittā electam in pharetra sua. Quatinus diu occulta tum scripturarū caligine. suo pducatur sub arcu: ut probem renes et cetera ludez omnium cōstitutus. Jam cetera in his versibz que sequuntur. manifesta sunt de xpo q ipse factus sit in derisū populo iudeoz. et canticum eoz tota die qdū in carne cōuersatus ē. Uñ alibi. Ego sum vermis inqt et non hō obprobriū hoim et abiectio pleb. oēs vidētes me derisere me locuti sunt lahijs et mouere caput. Sublānādo scz et insultādo. sicut ipsi dñi passio aperitissime declarat. q Repleuit me amaritudinibz et inebriauit me absinthio. Unde et in passione vinum mirratuz dedere ei bibere: qm̄ versa erat vinea quā plantauerat ipse vinea sozech in amaritudinē vitis aliene. Q autē inebriatū dicit se absinthio. ostendit eū nō min⁹ intrinsec⁹ omni cordis dolore affectū. qz exteri⁹ amaritudinis passionis vulneratū. Quibz pfecto doloribz et supplicijs omne corpus xpi vsqz ad finē. Donec oia cōsummant in eo int⁹ forisue excruciatz et derisiones patitur a psecutoribz. ab hēreticis. a falsis fratribz: ab inuisibilibz hostibz. et ab oi pssura seculi. Scz et aia qlibet talibz et huiusmodi amaritudinibz se cotidie sentit inebriari: ita vt nihil in pscntiarū boni sentiat dū tant⁹ in desinenter adficatur malis. Hinc sequitur.

Uñ

C Confregit ad numerū dentes meos

os: cibauit me cineret et repulsa est aia mea. oblitus sum bonoz et dixi perijt finis me⁹: et spes mea a domino.

Q male tractat⁹ sit Jeremias a ppo q etiā et pps ab hostibz nulli dubiū. Uñ inqt cibauit me cineret: quia propheta fame pene pemptus. et ppopul⁹ omni penariū genere ē depast⁹. Pro quibus miseriarū angonibz qsi cinere plangit cibatus: ita vt repulsa aia de corpore credat⁹. Ergo bonoz memoria inter supplicia cito labit⁹ sicut cōtrarioz maloz inter eterne fructūis gaudia nō recordat⁹. Intantū vt lugear⁹ ppheta finem populi sui. et spem cōuertendi a dño deperisse. qm̄ sicut impius cū in pfundū maloz venerit bi dñm contēplere. Interea vox captis est qd confregit ad numerū dentes eius. in passione videlicet apostolos et discipulos. q recte dentes intelligunt⁹. Qm̄ sicut dentibz oia manducamus accōminuim⁹ q in corpus trahimus. ita p plos xps credētes ad suū admisit corp⁹ et transposuit. Qui deniqz eo relicto timore pcussi oēs fugere. Libat⁹ autē cinere etiā p dauid dñi qz inqt cinerē tanqz panē māducabā et portū meū cū fletu miscebā. Repulsa ē inqt aia mea. scz oibz retro adnumeratis malis. ita vt et tederet vivere qd bi qd plurimū dilexerat. et ipse qd venerat. omī eū inseqbāt odio. Ergo sū Clauis doloris et meroris ista exaggrat⁹ et p eā q duri⁹ dicta sūt rpanē Clau nāqz sonare videt⁹. vel sic nō ille lzali⁹ interpres dixerit et aut certe et nō ille. Quia licet sic dixerit. perijt finis

me⁹ et spes mea a dño. Non sic ille ar-
bitrat⁹ ē. et nō est oblit⁹ a deo bonorū.
vt cū patre q̄ sunt sempiterna nō habue-
rit. aut finē humanitatē inuinitate p̄so-
ne illa p̄cipere nō crediderit. De q̄bus
p̄fecto bonis dauid. Credo inq̄t vide-
re bona dñi in terra uiuentiū. Et ideo
vel sic nō ille vt dixi arbitrat⁹ est finez
perisse suū. neq; spem suā a dño et nō
est oblitus bonorū licet repulsa sit aia
ipsi⁹ in eo p̄e cordis duricia iudeorū.
Secūdm̄ animi dolorē insinuat et
merore. vt a deo sit inebriat⁹ passionis
amaritudinē. ne recordari possit bo-
norū et dicat malis exacerbat⁹ perijt fi-
nis me⁹ et spes mea a dño. Quod si nō ē
ita apud internū iudicē. apud hoies
vero q̄ tūc aderāt perisse videbat⁹ in-
tantū vt dicat insititudo q̄ alios saluos
fecit. seipsum saluū facere nō potuit.
Sic ecclia multonēs repulsa hereti-
corū malis atq; p̄cutorū p̄teritorū ob-
lita ē bonorū innumeris opp̄ssa dolo-
ribus. a deo vt finis ei⁹ a deo perisse et
spes videret. Nō dico ab infidelibus
versutiā et interdū a fidelibz. Vñ p̄phe-
ta. Mei autē inq̄t pene moti sunt pe-
des. pene effusi sūt gressus mei Quia
zelauī sup̄ iniquā pacē peccatorū videns.
et cetera q̄ sequunt⁹. Porro moralit⁹
aia in⁹ fastidio scripturarū sc̄arū sau-
data recte plangit: cōfregit ad nume-
rū dentes meos q̄b; ruminare debui
verbū dei. Alio q̄n ois q̄ intus sc̄tu-
rarū sc̄arū mystica audiēdo percipit.
nisi rursus meditādo vel cogitādo ad
liquiduz ea ruminauerit: p̄culdubio
imūda erit. Hinc q̄z et lege om̄e aial
nisi ruminet diuidat vngulā: imūdū
esse censet. Exq̄ peccatrix aia iure lu-
get. eo q̄ inimic⁹ etiā et ad numerū cō-
fregit dentes ei⁹ ne aliqd in ea resi-
duū sit q̄ ruminare queat. Propt̄ea

imundā se sentiens plangit q̄ cōfracti
sūt dentes eius. ex q̄b; cōminuere de-
buit pabulū vite: q̄ non in solo pane
viuit hō. sed in om̄i vbo q̄ p̄cedit de
ore dei. Verbū ḡ dei sensibz euoluere
et ruminare sanitas vite est. Idcirco
lauda⁹ p̄ dētes moysi vsq; ad vltimū
vite nō fuerint cōmoti. q̄z verbuz vite
semp̄ i ore et corde ruminauit. panēq;
angelo et indefinēter comedit. Et vō
cui cōfracti sūt dētes ad numerū ire.
cte cibari se cinere plangit. vt p̄ cinerē
ei⁹ mesticia cordis et p̄nia designetur.
Vñ iob cū auditu auris dñi audisset
et oculus ei⁹ ei⁹ vidisset. idcirco inquit
ego me rephendo et ago p̄niam in fa-
uilla et cinere. In fauilla cteim ac cine-
re p̄niam agere ē. nihil aliud q̄ fauillā
se ex p̄p̄latōe deit cinerē recognosce-
re. Vnder ciuitati reprobe i euāgelio
dñs dicit. Si in sidone et tyro facte su-
issent virtutes q̄ in vob facte sunt olim
in alio et cinere p̄niam egissent. In
cinere nāq; p̄niam agere est cinerē se
sentire esse mortuorū. idō et ad p̄niam
adhiberi solet. vt ex fauilla et cinere p̄-
pendam⁹. qd p̄ iudiciū deit culpe rui-
nam facti sum⁹. Hinc q̄z lugēs dicit.
cibauit me cinere. ac si patenter dicat.
Culpis exigentibus iusto suo iudicio
q̄z verbū vite ruminare distuli. faciat⁹
cinere mortalitatē ingemisco. Sequit⁹.
Et repulsa est aia mea.
oblitus sum bonorum.
Repulsam ergo a deo se doler. et ex/
positam ad rēp̄tationē: ne vltra iam
ad bona que sentit libere tendere pos-
sit: immo ab omnibus viciorū reper-
cussa malis. in terra sauciata iacet. in
tantum vt bonorū recordari nequeat
atrocioribus pressa doloribus. Hinc
est quod sequitur.

Perijt finis me⁹ ⁊ spes mea a domino.

Quod bene Clau littera insinuat. que si cut dixi. ⁊ nō est interpretatur. Perijt itaq; ⁊ nō est in dño. q̄vere finis tot⁹ cōsummarōis p̄dicatur. Aut et reuel sic nō ille. sicut a quo dā interpretatur. Quia vel sic nō ille finis est. de q̄ plan git in quo oīa finiuntur. Sed ille qui perit. ⁊ nō est. in quo fine non essentia rerū sed interit⁹ deploratur. Hinc ⁊ spem suā a dño perisse lūget. quia ta libus p̄pedita laqueis. ad ea q̄ sunt etigere se nō valet. ¶ Propterea signi ficantur ⁊ Sai littera anteposit. Sai quippe ducte iuxta quosdā aut huc so nare videtur. Quod satis apte insinuat qd̄ velit. Ac si patenter dicat. ex p̄sona dei aut ex p̄sona doctoris. Ducte iam huc longe retro multis cōuoluta ma lis: ⁊ ne indifferenter quasi errans ne sciens queat duplex interpretatio de monstrat. Quasi dicat. ducte ab his quibus aduersaris Et illa interroget quo ire debeat ille. Nō huc inquit. Et sequere deprecandi viam quam insi nuat. Et quid est quod rogare debeat mox infert.

Z A I

r **Recordare pauper tatis ⁊ trāsgressio nis mee absinthij et fel lis. Memoria memor ero ⁊ tabescet in me ani ma mea. Hec recolens in corde meo: i deo spe rabo.**

Ab initio hui⁹ alphabeti miseras de scribit misere ciuitatē ⁊ ⁊ passionē xp̄i ⁊ ecclesie tribulationes. ⁊ deo p̄ his omnib; sicut ostensum est vt plangat qd̄ perierat finis eius ⁊ spes ei⁹ a do mino. Quasi ob desperationē ex mis seriarū opp̄sione. Sed ex eodē elemē to q̄si diuinitus vtrādiuit. p̄pheta cō monitus ducte: mor ac si noue sp̄i ge nere tactus animo recreatur: conuer sus ad deū p̄ces mittit. Et mire noui tatis ḡfa. p̄mittit se deinceps meliora sperare. Ac si oblitus p̄teritorū dictorū. Unā aduertat prudens lector q̄ hec elementa nō sine magno mysterio in diuinis litteris p̄notata inueniuntur. Neq; sine intelligētē sacramētis. no luit. p̄pheta ab his versib; quasi metro ludēs inchoari. Deniq; nec existima re cōgruit. quasi ego huiusmodi in terpretationes singulis versib; cōfinxe rim. P̄feram cū ⁊ summos doctō res xp̄i ecclesie inuenias. ita eos inter pretatos esse. Vel etiā alibi licet i alio ope easdē intelligentias suis versib; reddidisse. Quā sermo dei oculosus ē hinc inde ⁊ mysterijs a dūmbra. Qui bus reſeratis patet sensus. q̄egregie sp̄s sanct⁹ p̄ eos q̄ sc̄pturas edidē. talia ⁊ huiusmodi curauerit p̄uide re. Salicet vt ⁊ fastidiū detergeret le gentiū ⁊ aīas etiā inter lachrymas re crearet p̄ij operis ad exercendū. Nec dubiū quin de xp̄o ⁊ eius corpore ista interpretari debere. p̄fecto cū in hac mi sere lamentationis voce iungat cū p̄n cipio finē. Uris q̄ dicit. ego vir vidēs paup̄ratē meā. Dicat ⁊ sine recorda ri paup̄tatis ⁊ trāsgressionis mee. Hanc igitur paup̄tatem magni ali quid esse putat. Et idco q̄si p̄ se agēs eius recordari rogat. Unde ⁊ ecclesia tante paup̄rati cōparticipari gaudet

qm̄ fide credit qđ dictū ē a dño. Bti paupes spū qm̄ ipsoꝝ est regnū celoꝝ. ¶ Propterea etiā z ipsa dicit cum capite recordare paupertatis z transgressionis mee. Sz qrendū cur transgressionis ei⁹ recordari petat: cū nec xp̄us transgressionē admiserit peccati: nec recte transgressionē suā aliq̄s offert iudici q̄ punit. Immo rogat cū dauid auerte facie tuā. A peccatis meis: et om̄es iniquitates meas dele. Sz h̄ est qđ xp̄s transgressionis sue orat recordari qz cum transgressionē legis z pceptoꝝ dei nullā admiserit. transgressio p nobis fact⁹ est. Hinc sane z ap̄s qui petū nō fecit: z nō est inuentus dol⁹ in ore eius: p nobis peccati fact⁹ est z maledict⁹: qz maledict⁹ ex lege om̄is q̄ pendit in ligno. Et iō vt dixi qz p nobis factus transgressio. vt n̄ fas deleret transgressiōes. Magnū ē igitur rogare deū patrē recordari paupertatis z transgressionis eius. qz cū diues esset p nobis factus est paup. vt nos sua ditaret paupertate. z iniungit corpus cū capite: quatin⁹ p deprecationē capitis corp⁹ purget. Corp⁹ autem qz sine transgressionē p̄sentēz nō pōt ducere vitā. Ideo replet in p̄sentiarū multis amaritudinib⁹ z erūnis absinthij z fellis. Nō dixit ei simpliciter Recordare paupertatis z transgressionis mee: sz addidit absinthij z fellis. Qm̄ z paupes eccl̄iarū z transgressio in absinthio versat⁹ z felle: duz multis sponsa coangustat⁹ laborib⁹ z dolorib⁹ fatigatur. Si quomō ea / mino paupertatis decocta ab his que pro transgressionē suā patienter tolerat. intus purgetur. z sponso suo passionibus afflicta deinceps acceptior fiat. Hinc est qđ dicit.

Recordare paupertatis et transgressionis mee absinthij z fellis:

Nō q̄ a dño transgressionis sue recordari vult z laborz ac certaminū que p his tolerat. id ē absinthij z fellis

Memoria memor ero inquit et tabescet in me anima mea

Que nimirū vox p̄e recordationis ē z eterne vite. qz cum memoria vt est recte memorat⁹. mox tabescet anima in se ad eaz suspirantis. Hinc dauid atebat Defecit in salutare tuū anima mea: z in verbū tuū sup̄ speravi. Sic itaqz ppheta tabescēs in se ait. Hoc recolēs in corde meo sperabo. Quia cum p̄fecto corpus xp̄i ad ei⁹ vite cōtemplationē totū se dirigit. vtiqz in se tabescens gemit. Idqz recolens. idō inquit sperabo. Nam q̄ ait Memoria memor ero. idioma scripturarū est vt est vita viueret z gaudio gaudeat vel morte mori ac cetera que huiusmodi in scripturis sanctis inveniuntur. non superflua quidem locutione sed necessitate plene significationis. Quoniam aliud est simpliciter viueret vel gauderet: et aliud vita viueret vel gaudio gaudere. Itaqz z memoria memorari. longe aliud significantius insinuat⁹ qz simpliciter memorari. Quia memoria est ex illa memoria eterne vite que inspirata est affectus mentis nostre memorando in / troitus viuificare: vt addiscant christi membra n̄hil aliud memorari. aut cogitare: aut diligere: quā ex illa memoria om̄ia in nobis vetustate in /

novitatem reformare. Nescio quid
 at prudens lector: quantum profecerit
 fidelis sponsa christi in tam subito sub
 hac littera postquam diuinitus audit. Duce
 te: nam retro inter lamina usque ad de
 sperationem venit. Nunc vero in voce quam
 audiuit quasi in verbo dei: celestia in se
 tabescens memorando percipit. Et
 deinde ea recolens que retro pressa est
 longe iam in verbo quod audiuit ab his
 abducta ideo sperabo inquit. Sic ita
 quod illi ex evangelio. per totas noctes la
 borantes: nihil ceperant. Unde petrus
 In verbo aut tuo laxabo rete. Et con
 cluserunt inquit. multitudinem piscium
 Sic nimirum sic et sponsa christi retro mul
 tis querelaru vocibus afflictis et fletibus.
 mox ut precepit verbi vocem duc te. con
 ualuit contra spem. et ad spem rediit.
 Memoriaque illius semper eterneque vi
 te recreata. propterea inquit sperabo. Ani
 me quoque post dira flagitiorum crimi
 na. et sui reatus supplicia vox est pau
 pertatis: mox in verbo renascitur et vi
 uificatur. cum audierit duc te: ut ille ex
 evangelio Surge. Unde continuo sub
 hac littera ad deum vocem supplicatio
 nis emittens: recordare inquit pau
 pertatis et transgressionis mee. Quoniam in
 adam quasi in primo flore transgressa
 est: et paupertatem nuditatis confecta. Ue
 runtamen lachryme dum sub hac litte
 ra sub adducere iubetur. mox memo
 ria memorari dicitur: ut et filia abrahe
 per reprobationem contra spem ad spem
 rediit. Et venit ad Tertiam litteram que
 vita ut diximus. Vel iuxta alios pa
 uor interpretatur: quatinus post ama
 ras querumoniaru lachrymas primu
 pauorem id est timorem concipiat: sicut
 scriptum est. Initium sapientie timor do
 mini. et tunc demum gustat nihilomi

nus bonum dei. ac dicitur possessiois voce.

**Misericordia domi
 ni quia non sumus con
 sumpti quia non defece
 runt miserationes eius**

Et cetera que sub hac sequuntur littera
 Incipit ergo deinceps dispositis lamen
 tationum quimonijis moraliter reuerendi
 ad deum viam explanare: ac de se nihil per
 sumere: neque currentis neque volens
 tione se misericordis est dei. Hinc quo
 que ait. Misericordia domini quod non sumus con
 sumpti: quod gratia dicitur israel reliquie
 facte sunt salutes: quod non defecere misera
 tiones eius. Quod et anima quolibet
 tantis afflictis malis: recte totum huius
 bult misericordie domini quod non est consumpta
 inter tam dira flagitia reatus sui: in
 infirmitates carnis sue: inter oblecta
 menta huius seculi: inter insidias et
 fraudes hostium: inter etiam falsos
 fratres et laqueos diaboli: cum tot
 seuiant doli et fraudes inimici: crebre
 sentibus malis: quod non consumitur
 anima totius: ut dixi: recte deo tribuit
 et misericordis eius.

**Quia defecere inquit
 miserationes eius.**

Quod bene david post reatu suu in
 telligens oratur: miserere mei deus secundum
 magnam misericordiam tuam. Et secundum mul
 titudinem miserationum tuarum dele
 iniquitatem meam. Magnam siquid
 dem misericordiam contra aliquod
 magnum delictum licet immanissi
 mu imploret: multitudinem vero mi
 serationum contra innumera peccata.
 Credens et confitens quia nullum tam
 magnum potest esse delictum: neque

tam innumera; quibus magnitudor
multitudo misericordiarum dei non ex
cedat ad veniam; tantum si conuer
tur anima ut uiuat. Et hinc est quod
ait. Quia non defecere miserationes
eius; quia in nullo deficiunt ut non de
fonte fluant pietatis. si cuiuslibet co
nversio non defecerit. Et hoc est insti
tum conuersionis nostre. pavor: vel ti
mor domini: et ab ipso initium uite qua
si indultum a deo munus. Quoniam
sicut dauid ait. Beatus uir qui timet
dominum; quia timentes deum utique
sapientes; sapientesque autem beati.
Beatus enim quem tu erudieris do
minus; et de lege tua docueris eius. Nam
sanctorum pavor esse consuevit. sicut
pavor cecidit in abraham cum sacri
ficium offerret. Et dauid ait. Ego di
xi in pavor meo omnis homo men
dat. Unde constat quod qui timent deum
beati sunt. Sanctus igitur est timor
domini; quia uiuere sanctorum est pa
vor. Et quo liquet quicumque hunc ha
buerit patorem ad uitam transit. Cu
ius confessio vel conuersio sub pau
re dei quam accepta sit sequens uersus
insinuat.

Noui diluculo: magna est fides tua.

Et quid est dicere. noui: nisi post que
rimoniarii lachrimas; post dira sup
plicia; post confessionem scelerum;
post tribulationes et angustias; post
preces misericordiarum dei confelli
onem; mor dei adesse uocem misera
tis et dicere noui tribulationem tuam
et patientiam; noui angustias et pau
peratatem; noui quod exclusa orationem
tuam ingemisco. Nec omnia cum
propter me sint. noui ueram confessio

nem tuam; et fidei constantiam; quia
confessa es quod non defecerint misera
tiones mee. Ac si dicat. Et ego noui di
luculo; multa est fides tua. Et quid
est dicere noui: nisi inter tot discrimi
na approbo que humiliter gemens enu
merasti; et nosse tibi facio post noctes
cecitatis. et angustiarum tuarum te
nebras; quod diluculo multa est fides
tua. Diluculo autem dixit. quando au
rore fidei in animo ceperit dilucesce
re; et claritatem solis ad superos pro
uehere: quando christum solem salu
cet iusticie euangelium commendat re
surrexisse. In quo nimirum diluculo
multa esse fides a domino laudatur
que prius ob infirmitatem perisse ui
debatur. sicut ait. Perijt finis meus
et spes mea a domino. Consuetudo
quippe est prophetarum: cito permu
tare personas. Nec non et in canticis
canticorum; quia nunc sponsus ad spon
sam uicissim; et sponsa ad sponsum:
nunc uero ad sodales et amicos. Nunc
idem sponsus absens saliens super mo
tes et transiliens colles; frequenter quod
si absens uidetur ut amor sponse acris
us inflammatur; sed in subito multo
tius quasi pius consolator adesse
cernitur. Sicut et in presentiarum
postquam sub Terribili confusione
suarum angustiarum attigit. quasi
derelictam a deo se plangit; sed rur
sus audiens; ducit et conualuit quasi
de tenebris ad lucem; de confusione
ad gaudium; ut sub pavoris et timore
dei puritatem fidei conseruaret. Con
tinuo adest sponsus quasi blandus
consolator.

Noui diluculo magna est fides tua:

b q

Id est app: obo z eribeco me presen-
tem: que absentem qñ cru delē effectū
lugebas. Quia diluculo multa est fi-
des tua. Et illa quasi de cantio post
lamenta.

**Pars mea dominus di-
xit anima mea. Propte-
rea expectabo eum**

Quā rarus in terris: q̄ dicere possit:
Pars mea dominus. Quā alienus a
vicijis: q̄ segregat⁹ ab omni labe pec-
cati: q̄ nihil habeat cōmune cū secu-
lo. Nam z dauid sub hac eadē litte-
ra octauo in loco similis posuit. Por-
tio mea dñe: dixi custodire legem tu-
am. Quia solūmō et⁹ vor esse potest.
qui de septima trāsire ad octauā. scz
ex p̄sentiarū ad futurā z nouā vitam
Hāz is tantū iure potest dicere. pars
mea dñs. qui sub octauo versat. Qui
nihil sibi hui⁹ mundi vendicat. Qui
nō est corporaliū possessio cupiditatū
quē nō inflāmat libido: non stimulat
auaricia: nō lasciuia effemiat: nō ster-
nit ambitio: nō macerat inuidia: non
aliqua negotioz cura sollicitat secu-
lariū: q̄ deo nō sibi viuitalis nanqz
recte potest dicere. pars mea dñs. p̄
pterea expectabo eū. Unde ad litterā
exinde veni. cui⁹ interpretatio sonat
exclusio vel bonū. Et mira dissonan-
tia videt assurgere duarū interpreta-
tionū. Si em̄ sic excludit⁹ quasi a do-
mo aliquis hospitōqz deiciat. a regno
dei bonisqz fraudat eius: sicut exclusē
sunt virgines que secū oleū nō tulere
Qd si ita est: quō bonū poterit p̄ci-
pe re exclusus a regno dei: qd non arbi-
tror. Sz magis accipiendū. cui pars
dñs fuerit totus inherereat bono: totū
qz possideat illud z sempiternū bonū

totusqz exclusus sit a sc̄li actibz z p̄e-
sentis vite oblectamentis: qm̄ p̄fecta
charitas foras excludit timorē. Unde
de sequitur.

TELH

b **On⁹ dñs speran-
tib⁹ in eū aie que-
renti illū. Bonū est p̄e-
stolari cum silentio salu-
tare dei**

Vel sicut alia habet interpretatio. Bo-
nus est sustinere z sperare in salutare
dei. Quis em̄ sustinet deū: nisi q̄ stu-
dio charitatis exclusus est ab omni la-
be vicioz. Quis est q̄ sperat nisi q̄ id
qd sperat: z op̄at z diligit. Qd enim
speram⁹ p̄ patientiā expectamus. Er-
go q̄ sperat sustinet. Qui sustinet per
patientiā excludit om̄s affect⁹ carnis
z molestiarū oim tumultus In bono
em̄ excludit ab om̄i malo. Et iō vter-
qz sub hac littera sibi congruit sensus
interpretationū: vt bonus sit dñs oī-
bus sperantib⁹ in eū: qm̄ q̄ sperant in
eū iuxta dauid nō delinquit. Unde
alibi z in psalmis sub hac eadē litte-
ra. Bonitātē fecisti cū seruo tuo dñe.
fm̄ verbū tuū. Et qd est dicere boni-
tatem fecisti cū seruo tuo dñe: nisi q̄
me sperare fecisti: vt esses mihi bonū.
Quā bon⁹ ē de⁹ ist⁹: his q̄ recto sunt
corde. Ceteris autē in q̄ plurimis infi-
nuat locis. lz natura sit bon⁹. imo bo-
nitas: q̄ cū pueris pueris z cū aduer-
santib⁹ aduersat. Idcirco sperantib⁹
in seuture bon⁹ dicit. Et ne ociosa sit
spes: ad didit anime querenti illum.
Quoniam qui sperat necdū habet in
re quod iam tenet z fruit in spe. Pro

pterea restat. ut querat p desiderium. nō quaecunq; sed summū bonum. scilicet sponsa in canticis In lectulo meo inquit in nocte quesiui. quē diligit anima mea. Ubi q; pulchre quartus in sinuat. omni querēt q; valde necessaria. Ut primū deliberet qd querat. et ubi illud vel quādo querat aut qd querat. Nam cū dicit in lectulo quē fuisse cū in noctib; quē diligit eius anima. nec dubium qd sponsa de xpō loquitur. quasi quesiuit eū in nocte atq; in tenebris pscntiari. necnō et inurbationib; rerū. Sed facile est intelligere ex euangelio quomō p̄turbatur cor discipulorū et tenebant oculi cor. dis eorū: quoniam tunc mens nō sapit ea que dei sūt. sed que hominū. Quociens ergo hō noster nō videt ea q; dei sūt. Dormire merito dicitur. et in noctibus esse. Claudat enim oculos ignorantia cecitatis. velud somnus. Propterea apostolus filios dei negat esse in nocte. Vos enim inq; fratres nō estis in tenebris: v̄t vos dies illa tanq; fur arripiat. Omnes enim inquit estis filij lucis et fidei: nō estis noctis neq; tenebrarū. Unde ne dormiam? sicut ceteri: sed vigilem? et sobriū sum? Quia et si bonū est dñs sperantib; in se. signanter addidit anime querenti eū. Quia qui dormiūt nocte dormiunt et nocte querūt: quē in nocte dormitēdo inuenire non possunt. Neq; resoluti in lecto querētis. possunt in p̄ma inueniri vigilia. neq; in secunda: neq; in tertia vigilia vigilantes. Idcirco et dñs peruiigans in oratione. frequēter in noctibus cessasse refertur: et p̄noctans in orationibus incubuisse. Verūtamē qui querit nolle eū debet: quatinus querat quem diligit anima eius. Querit

eū q̄sepe et nō inuenit. vocabit eum et nō exaudiet: neq; eū q̄dū delectabitur loco in quo dormitat et dormit potest illic inuenire quē querit. Audi. at ergo dicentē salomonē. q; sicut hostium i cardine sua vertitur. sic piger in cubiculo suo. Et si pigre veniit ille qui querit. et in lectulo suo quē desiderat querit: nō inueniet eum. Et illo relinquenda est dormitatio dormiendū excutien dus somnus ex oculis nris: et quis adhuc nō sit. dande sunt tamen vigilie ut possit qui querit inueniri. Licet alia interpretatio habeat. odor thimiamarū in lectulo meo. tamen dormientib; nō recte inuenitur. Unde et sponsa que eū non inuenisset in lecto. exurgā inquit. et circūibo civitatē et in nudinis et in plateis. et queram quē diligit anima mea. Quesiuit eū et nō inuenit. Quia licet diligentiaz et sollicitudinē adhibuerit. nō ut oportuit quesiuit: ideo minime inuenire valuit. Hinc quoq; anime querenti deū primū requirēdus ē modus querendi: ut inuenire queat. Fidelit; nō cum desidiōsis in lecto. neq; in nudinis. neq; in plateis. neq; in vllō istoz loco ubi aut cecitas vertitur aut odio sa seculi negotia meditantur. vel lascivia puagatur. Unde et iesus arrepto agello vendentes et ementes omnes de templo eiecit: ne domus patris eius domus negotiationis esset. Quid enim prodest in plateis eum querere: ubi sicut p̄pheta dicit. vox eius nō est audita: merito igitur sic querentes animā custodes civitatis huius circūeuntes civitatē. errantē eam inveniūt. et deprehendunt errorēq; ipsius revelant: q; neq; in plateis. neq; in nudinis neq; in lecto. aut in nocte cecitatis bñ que-

b. ij.

Liber

ritur. Custodes autē ciuitatis nostre doctores vel sermones sunt pphetarū in quibus si recte interrogatus fuerit. manifeste citius inuenit. Sicut sponsa dephensa non pteruit interrogare eos. sed ait. Nunquid quē diligit anima mea vidistis? et cum perat. fuisse inquit paululum ab eis; inueni quez diligit anima mea. Ex quo pfecto liquet. q. velamento operiti sunt sermones pphetarum. atqz eloquia ac testimonia scripturarū sanctarū; in quibus christus later absconditus. Quos cum pertransissem inquit. inueni quem dilexerit anima mea. Scilicet patriarchas et pphetas. necnō et eorum obumbrata dicta p eloquia. in quibus et pmonstratus. et declaratus ostēditur deus homo. Tribus nāqz modis dilectus scilicet verbū patris fide atqz cōfessione et conuersatione cum probitate doctrine queritur. Unde dauid. Querite dominū. querite faciē eius semper et ecce quousqz querē. Donce inuenias quē diligit anima. in pfecto patris lumine refulgentem. Porro vbi querendus sit insinuat moyses. non quasi sursum aut deorsum. seu cetera que in deuteronomio continentur. sed in corde tuo inquit et in ore tuo. tantū vt pacē indultam a deo retineas; qā in pace factus est locus eius in syon. Loquitur autē pacem in plebem suā. et in eos qui conuertunt ad cor. Vbi si recte querimus. ibi querendus est vbi. ppinquius inuenitur. Quia ppe est verbū eodem legistatōre teste in ore tuo et in corde tuo. Inuenitur autem vt diximus in sanctis suis. inuenitur autem in scripturis. Ergo qua querendus est. ibi vtiqz quo inueniri queat. Et tūc itaqz quādo ppe est. mo-

Tercius

nente ppheta. Querite dominū dum inueniri potest; inuocare eum dū ppe est. Quia piope est omnibz inuocantibus eū in veritate. Igitur qz immēsus est sine fastidio cum fide querendū; et quia vnus idemqz est; semper magis magisqz sine vlla pmuratione amandus. Hinc quoqz sequitur.

Bonū est cū silentio prestolari salutare dei.

Videat prudēs amicus de tigno meoze ppostqz moraliter cepit vires resumere. quantū profecerit mens celestibus iustitia disciplinis; exclusa ab omnibz que mūdant. etiā vltra angelicam dignitatē. et ea que sunt recodita. vt inueniat quem dilexit. Unde summa deliciarū inuento bono. bonum fateretur sustinere et sperare in salutare dei. Et huic bono semper inbeant bonum esse fateretur viro. cū potauerit iugū graue adolescentie sue.

JOH

Edabit singularitē solitari⁹ et tacebit.

Hec ergo bona exclusio est. vt sedeat secum solus cum deo quicunqz se sequitur portare iugum graue in iuuentute sua. Sedebit inquit singulariter et solitari⁹; qā tulit iugū graue. ¶ Sed qā hec institutio tantū moraliter addiscitur. querendum de quo iugo dicatur. Quia est et iugum graue super filios adam a die ortus eoz. est et iugum in fidelitatis. Est autē et iugum dominationis solatur. Et hoc fortassis iugū graue. id est iugum emendationis iu-

te dicitur iuxta illud. Venite ad me omnes qui onerati estis. et tollite iugum meum super vos. Si quis autem antequam graui oneretur sarcina peccatorum tulerit iugum: singulariter se debet. Non cum plurimis est conferendus: sed cum illo qui cum deo singulariter in spe est collocatus. verum tamen querendum quomodo iugum graue sit. cum dominus iugum suum suauiter esse dicat. Et grecus iugum tantum posuit. nec addidit graue. etsi ita sit. Porro iugum suauiter dicitur et onus leue. Nec tamen iugum leue dicere voluit. Propterea potest iugum verbi graue esse sed suauiter. Graue adolescentibus quod etas est florulentior. non sicut iugo verbi subiectio animi prebere cervicem. Potest et graue verbi iugum videri christi ecclesie. propter onera discipline. austeritatemque correctionis. pondus abstinence. restrictionem lasciuie. Siquidem hec omnia operatur christus in suo corpore: quatinus suauiter sit onus ferendi fructum gratie. spe remunerationis eterne. suauitate purioris conscientie. Namque iugum verbi suauiter dicitur. et onus obediencie leue: quoniam qui iugum verbi patienti ceruice susceperit. discipline onus graue esse non poterit. Ergo qui tulerit in iuuentute iugum graue. propter iuuentutis sue estus. sederitque singulariter cum deo et siluerit. Reuelata sibi gaudens diuine remunerationis eterna mysteria. iure prestolabitur salutare dei. Certe aut silebit non opus habens excusatione peccati. cum matura confessione peruenit. et propterea correctione deposuit. Non enim dicitur huic que in iuuentute non congruenter. quomodo inuenies in senectute.

te. Simpliciter autem potest et sic intelligi. quia primo portauerit iugum verbi. hoc est a iuuentute. Non se misceuerit cum iuuenibus: is autem sedebit seorsum donec plena se perfectione virtutis erudiat et magnam animi induat patientiam. Ita demum ut percutienti se possit prebere maxillam. ita ut cedat contemptus iniuriarum mandatis obsequatur celestibus. Magni est enim a vicibus abstinere iuuenibus. vel ea in ipso vestibulo iuuentutis derelinquere. Lubrici enim et perplexi sunt vice iuuentutis. Unde salomon tria sibi impossibilia intelligit. et quartum non cognoscit. Velut stigmata leonum. vias serpentis et semitas maris: et viam viri: et dauid. Delicta inquit iuuentutis mee. Iuuenis enim non solum fragilitate lubrici etas perorabitur. verum ignorantia celestium mandatorum: plerumque delinquitur quod est qui leuat iugum graue super se a iuuentute sua. nisi quod omnibus seculi renunciat delictis: luxuriam fugit. et molestiarum omnium equanimiter fert tumultum: super se quidem leuare dicitur iugum graue: quod nisi gratia dei adiutus. sem se ferre non poterit. Idcirco recte super se tulisse dicitur: quoniam ultra vires est corrupte nature quicquid de celestibus ad nouitatem vite imperat. ¶ Sequitur Ieremias littera que forte principium aut desolatio interpretatur. Sub qua plangitur pro vtro supra premisso quod ponet in puluere os suum. si forte sit spes. Vel etiam iuxta aliam interpretationem. Dabit in sepultura vel fossura os suum. si tamen est spes patientie. In quibus valde discors vel dissona videtur interpretatio. Quomodo principium sit quod ponet in puluere os suum propter spem. Vel qualis esse potest desolatio.

b iij

tiot nisi quia nunc moraliter agens. post miseriarum suarum supplicia. post diras tormentorum angustias. fide sibi reddita principium est nostre. nosmet primum recognoscere. oia pro domino tollerare. Licet hec oia superius sed non dicta intelligant. quia etiam cogitamus et conregnabimus. Unde inquit.

Dabit pcutienti se maxillā. saturabit obprobrijs

Et dominus in euangelio docens virtutem patientie ait. Qui te pcuterit in maxillam probe et alterā. Vult enim nos. et iniuriarum esse patientes. nec referre facile. sed necesse ferire. Patientia enim humilitatis iudicium est. et ideo quoniam de solata ac destituta erat illa hierusalem dabit inquit pcutienti se maxillā suā. Sed melius de christi ecclesia. i. toto corpore suo accipitur. cui bonus est dominus speranti. et cui bonum est persolari cum silentio salutare dominus. cui etiam bonum est dare pcutienti maxillā suam. ut non se deducat iniurie. nec declinet cedens dolore. sed pcutienti maxillam offerat. Admirum postquam audiuit longe retro ducte. moraliter euangelium describit. et ideo ait. Dabit pcutienti se maxillam ut intelligas siue ei qui pcutere voluerit. siue qui iam pcuterit vultoneum corpus christi se offerre debere omnino quod gratia christi contulit nobis. ut sit in iudicium christi ecclesia non aliter esse salvanda. quam per euangelij disciplinā et tunc bonum principium ei incipere cum ceperit euangelij precepta seruare et operibus mandata domini imple. re. Vbi cum propheta dicatur. Quid retribuam domino pro omnibus que retribuit mihi. Calicem salutaris accipiam et nomen domini inuocabo.

Alioquin quomodo iugum captiuitatis de sua deponat. ceruice graue. nisi cum se subdidit iugo christi leui.

Et satiabitur inquit obprobrijs.

Non dixit subdidit obprobria. sed satiabitur. quia facile est vna aut alteram sustinere contumeliā. Unde addidit satiabitur obprobrijs. Quoniam facilius domini moueret misericordiam. obprobriorum complurium deformitate miserabilis. Vbi ostenditur auditas desideriorum et libertas gratie cum dicit. Dabit pcutienti maxillā. et dauid fugiens absalon satiabit obprobrijs semel et conuictijs. quoniam male dicebat ei. virum sanguinarium cum appellans. Ipse vero magis humilis coram deo volens videri. ut mitigaret offensam domini. cum abysal vindicare eum vellent. Quid mihi inquit et vobis est filij sarie. ideo maledixit mihi. quoniam dominus iussit illi ut maledicaret. si quomodo videtur at humilitatem meam. et retribuatur mihi bona per maledictum. Nam ideo voluit obprobrio saturari. quoniam cum completa fuerit humilitas. peccatum fuerit sicuti esetas insinuat dicens. Loquimini autem ad cor hierusalem et consolamini eam. quia completa est malicia eius. et ut alij codices habent humiliatio. solutum est peccatum eius. dimissa est iniquitas illius quia suscepit duplicem de manu domini pro omnibus peccatis suis. Felix igitur desolatio sub hac lesa monstratur. quia ubi desolatio tibi sequitur humilitas. Et recto ordine humilitatem patientia. patientiam autem probatio. probationes vero spes. Quod habes et in apostolo. Spes autem non confundit. quia charitas dei diffusa est in cordibus vestris per spiritum sanctum. qui vtiq. uo-

¶ Non enim inquit humiliavit ex corde suo et abiectit filios hominum

strop. e. solator affectu. Idcirco bonum e. viro cu. tulerit iugum vt. sedeat solitarius. aut certe in spe singulari constitutus: quia deus vt. aliis semper impari gaudet numero. Eni. egenus ille et pauper i. psalmis gemit ac lugens. Vigilauit inquit et factus sum sicut passer solitarius in tecto. Quare ait vt supra dixi iuxta aliam interpretationem dabit in sepultura os suum vel in fossuram: ostendit admodum quendam patientiam taciturnitatem. vt. tanquam sepultus non loquatur. imo quodam virtutum agere obstruat vocem. ne doloris emittat querimoniam: tantumque pondus asserens patientie. quam spes foueat: vt. voce ipsam velud quodam busto ac tumulo se peliat atque includat: quam nulla extorqueat. nullaque excitare possit iniuria. Quod dominus bene de se in passione sua exemplum prebuit. Qui sicut propheta dicit. quasi ovis ad occisionem ductus est. et quasi agnus coram tondente se. sic non aperuit os suum. Videat prudens lector vir iste videns pauperatem suam: post flagella. post contritionem. post angustias. post querelam lachrymarumque voces. moratur quantum profecerit: et sic deinceps. Laph littera edoctus veniat. Laph quippe manus vel etiam semper aliam interpretationem curuatus interpretatur: Eo quod omnes qui recte sentiunt sub manu domini curuantur. Manus autem domini super malos est. vt. aut puniat aut certe corrigat. Et ideo vir tantus humiliatur pressuris. et correctus disciplinis. cervicem sub manu domini curuare gaudet: dum humiliatur ad penitentiam. Et semper interitorem hominem cervicem cordis ac mentis flectit ad dominum. spem habens quod non repellit in sempiternum dominus. Quia si abiectus et miserebitur semper multitudinem miserationum suarum.

Siquidem ipse sonus versutus insinuat. quid sit curuari sub potenti manu dei patienter scilicet omnia sustinere. eo quod non repellit in sempiternum dominus. Quoties scilicet vir iugum ferens inclinatur ad flagella. ad penitentiam. ad contritionem ad obprobria: quasi curuari videtur ad humilitatem veram. Unde et propheta dauid sub hac littera inquit. paulominus consummaverunt me in terra: abiectum sentiens et expositum ad certamen. unde cervicem mentis flectit ad dominum. De qua profecto cervicem dicitur. non sic flectas vt. circuli collum rotum. Qui enim cor suum non flectit ad humilitatem et misericordiam: frustra cervicem suam curuat exterius ad supplicandum. Propter quod autem hic faciat obprobria singulariter in spe subiectus: fidei tenet. Quia si abiectus et miserebitur semper multitudinem misericordiarum suarum. Ad hoc quippe affligit dominus et corrumpit vt. misereatur. Quod bene intelligens vir videns pauperatem suam. fiducialiter atque de deo. Non enim inquit humiliavit ex corde suo deus vt. faceret penitentem nostrum neque abiectit filios hominum. Dauide ergo vt humiliemur et curuemur coram eo: quatinus et misereatur. Propterea in superioribus idem propheta sub hac littera ostendens gemitus plebis et humilitatem ait. Ois populus eius ingemiscens. querentes panem dederunt de siderabilia sua in escam. vt. reficiant animas. vide dominus et aspice. quia faciem sum viliis. vel sine honore. Ergo qui anime:

Liber

sue querit refectionē. iure humilitate curuatur. quo possit citius peruenire ad dñi misericordiā. ac sentire in bonitate. quia si abiicit et miserebitur. Ideo qz tanqz curuat⁹ multo ampli⁹ aia z mente qz corpore; totū se flectat ad multitudinē misericordiā dei. sciens qz non abiicit. neqz humiliat ex cor de suo filios hoim. vt pumat ad sup pliciu. sed vt emēdet z releuet ad salutem. Quis pfecto sensus cōsequētiā. sub lamech littera psequitur.

LAMECH

Ut cōteret inquit sub pedibus suis oēs vinctos terre vt declinaret iudiciū viri in cōspectu vultus altissimi: vt puerteret hominem in iudicio suo: dominus ignorauit.

Et est quantū ad nostrā expectat latinitatis eloquentiā. mira versū cōpositio more metri. vt tres ab vna inclinant versus parte vnaqz terminetur clausula verbi. Quasi dicat dñs vt conteret sub pedibz suis. omnes vinctos terre ignorauit: vt declinaret iudiciū viri. dñs ignorauit. vt puerteret hominem in iudicio suo ignorauit. Quia pfecto de⁹ mauult saluare correptos qz dānare pternos. Et hec est sub lamech littera magna versū disciplina vel cordis confessio: qz vt s̄ iā dixi. lamech disciplina interpretat. vel cordis. aut certe seruo. Quibz nimirū sensibz magna detollit obscuritas. vt intelligamus sub omni integritate z disci-

Tercius

plina xpī. cū oī puritate cordis sollicitē seruāda esse qd dicunt: qm̄ qui bz disciplina xpī. seruare se pfectē pcepta salutis. z cordis puritatē. Neqz enim sic abiicit oēs vinctos terre sub pedibus vt cōtereret. Vincti autē ēre sunt oīs terre criminibz obligati. Quos vt cōtereret dñs sub pedibz suis ignorauit. quia nec sic abiicit vt repelleret imo vt sub ditione oēs pstitueret sua eo qd de filio inq̄t. Pater subiecit sub pedibz ei⁹. Quia quia cōstitut⁹ est iudex oim fideliter cōstitetur. iudiciū viri vt declinaret dñs ignorauit. Sed reddeat vnicuiqz iuxta opa sua: z vt puerteret hominē in iudicio suo. licet in p. sententiā in differentē accipiant. etiā cū ibi dñs ignorauit. Qm̄ mala q̄ a domino inferunt. aut iuxta supplicia sūt merito: aut futuroz pbanones sūt p̄mior. Ergo aduersitas q̄ a dño est plena iusticie. plena equitatis. plena misericōdie est. Qm̄ fm̄ disciplinā xpī p̄tetur cordis innocentia. z dicat vir v. dens deū. sermo diuinorū eloquia pceptorū. Qm̄ est sunt heretici qui deū falso criminētur. crudeliter affligere aias luteis deuinctas domibus. z in veteri testamēto q̄si ex p̄iudicio q̄sqz punire: hic autē sub disciplina xpī flagello eruditus. iuxta qd ppheta inq̄t. virga castigaberis filia syon cordis cōfitef puritatē: qz oia iusto dei mōderamine agant. vt salutē oibz se tribuat inuocantibz in veritate. Et fm̄ interpretationē lre. libere de se clamat. seruo disciplinā castigatōis. seruo pietatē. p̄fessionis. seruo cordis integritatē. seruo inlibatā inf oēs hereticorū fraudes. virtutē fidei: seruo dilectionē in spe singularitē subuect⁹ sub dei protectione. Sic inretractabilr gerens qd nō repellit i sempitēnū dñs. Magn⁹

igitur puerus aie monstret. ut inter
eos tantaque vite discrimina separari ne
queat a charitate xpi. Sed dicit cum
pheta dauid etiam inter flagella. Ecce
sicut oculi seruoꝝ in manibus dñorū
suorū. Et sicut oculi ancille in manibꝫ
dñe lucita oculi nři ad dñm deū nřm
donec misereat nři. Post hui⁹ igit si
dei cōstantia venit ad mem litterat et
surgit quasi pugnatric iusticie cōtra
oēs epyꝛeuos vel etiaꝫ eos qui dicūt
deū non curare mortalitā. Contra q̄s
etiā psalmus. Ixxij. attollit in q̄ aiunt
ipsi pueria sentientes. Quō scit deus
aut si est scientia in excelsis. Pro quo
etiā pñtes vřculi icrepare vidēt eos.

MEM

Quis est iste inquit
qui dixit. ut fieret
dño nō iubente. Ex ore
altissimi nō egrediētur
nec mala: nec bona. qđ
murmurauit homo vi
uens vir p peccatis suis

Hec ut dixi sub Mem lra plangunt.
Mem q̄pe ex intimis vel ex ipsis in
terpratur: et ut alij dicūt ignis ex vlti
mis. Sed vtrūq; non discordat a tex
tu hui⁹ lamēti. quia magni ex ardore
amoris est. q̄ tā nō p se cōtra impro
bos. q̄ p deo fide deccare videtur.
Arbitrat em̄ obsequiū se p̄stare deo.
si p̄tra obloquētes q̄si de celso vertice
sublannādo dicat. Quis ē iste qđ dixit
ut fieret dño nō iubente. Ac si patenē
dicat. Quis ē iste cūsticiatis et puluē
suo inflatus spū. qđ audeat de imēsoz

incircūscripto deo suasorijz disputa
re verbis et sublannare nos qđ flagel
lamur. ac si filij adoptionis ne cū hoc
mūdo dānemur. Quibꝫ pfecto verbis
paret: qđ nihil nō iubente iusto et vero
dei iudicio fit in nobis. Et propterea
qđqd sup̄ius p̄ra deū lachrymādo p
tulit. magis ex fonte pietatis venit qđ
ex querimoniarū p̄iudicio. Vñ pñs
lra ex intimis sonare vidēt: qm̄ qđqd
causa cōfessionis intulit. ex intimis vi
sceribꝫ fluxit. et ignis charitatis dei ex
vltimis p̄cordiaz manauit medullis
ut quodā neru caloris dei intus con
cremaret ossibꝫ. Sic deniq; longe su
pra in eisde threntis eiusdeꝫ textus lre
hoc cōtinere vidēt. Et alio inquit mi
hi ignē in ossibꝫ meis. Bon⁹ ergo de⁹
qđ nobis hūc imittit ignē. Vñ diligen
tes cū grām et gloriā meritoꝝ in con
spectu ei⁹ inuenire possim⁹: et quē in
nobis mītrat ignem ipse nos doceat.
Bit em̄. ignē veni mittere in terrā. Et
qđ volo. nisi ut ardeat. Bon⁹ igitur
ignis quem vult oīm saluator magis
magisq; accendi. Prefertim cū et ipse
sit ignis vorax. qui nostra peccata cō
sumer. intimisq; pectoribꝫ sui diuine
cupiditate cognitiōis infundat. qua
tinus redeat in nobis cor nostrum ut
capiat diuinariū seriem scripturarum
et hauriat fontē. salientis in vitā eter
nam. Hoc nāq; igne cleophas cor suū
dicebat ardere cum christus ei aperī
ret scripturas in via. Profunda igit
in verbis dei videmus mysteria: idē
circo ex intimis vel etiam ut alius in
terpres ait. Et ipsis debet ignis accē
di. quasi ex vltimis viscerum ossibus
ut exurat in nobis fenem. stipulā vel
plumbū iniquitatis. vel quicquid se
cularis est vite: quatin⁹ liquefiat igne
diuino ferreus quidā peccati rigor. et

supno mollescat incendio. Intantum
ut etiā contra insolentia reprobor ipsi
p fide decertare videamur. ac dicere.

**Quis est iste qui dixit
ex ore altissimi nō egre/
diē nec bona nec mala**

Presertim cum z mala. nō nisi iusto
suo iudicio ab ipso sunt. nec bona nō
nisi ei⁹ misericōdia pstant. Non dico bo
nis z sanctis. verū etiam q̄sepe repro
bis et damnatis. Unde professionis
voce de vtriusq̄.

**Quid murmuravit iqt
hō viues vir p pētis suis**

Qd z paulus. Qd hō inqt tu q̄s es q̄
respondeas deo. Nunqd pōt dicere
vas figuli. s. testa de samijs terre. q̄re
me sic fecisti. Alioquin in oibz. Quid
murmurabit hō viues. Aut certe qd
dicturus est vir p peccatis suis. Cum
oia cōcluserit deus sub pētō. ut omne
os obstruat. z fiat ois mūd⁹ subdit⁹
deo. ¶ Ceteruz desides aut recordes
fingant de cordibz suis deū ut dixi nō
curare mortalia. Ab ipso sunt vti aīa
confitef disciplinis xpi erudita. mala
vel bona. Idcirco opulata est ois inī
quitas. Nec habet qd respondeat hō
cōpositus deo. et si fiat vas in contu
meliā. Dum cotidie meliorant vasa
aurea flagellis dei. z argentea in ho
nozem; hoc d̄ppe habet ex iūmis. hoc
z ignis ex vltimis. hoc ex ipsis. ut ois
sapientiū sensus. ois sermo piū dētū.

His flagrantū rēpratio passiōum.
Omnis conatus actionis. calore re
coctus amoris dei incipiat esse precio
sior. Bon⁹ igit ignis charitatis dei.
bon⁹ ex intimis visceribz affectus amo
ris. bon⁹ ex ist⁹ timor p̄ueneris opa

tionis. quo corp⁹ omne ecclesie in mu
tuā adolescit grām. Bon⁹ quidē dile
ctionis ignis. quo vnusq̄q̄ sanctus.
ad reuerentiā sui auctoris accendit.
Sed qui deus diligit igne charitatis
accensus. Non p̄funtorie diligit. sed
z ex intimis diligit legē eius. z ex ipis
p̄cepta eius. Custodit z ab ipsis iusti
ficat cor suū. Non auditu dictor. sed
studio adimplentionis atq̄ imitationis
factor. verū in his oibz non habet
viuens hō qd murmuret p peccatis
suis. Iustus autē inqt sp̄s diuinus
meus ex fide viuit. Qd si hō viuens iu
stificat⁹ ex fide. iustisq̄ opibz fidei vi
uificat⁹ nō hz qd dicat. Quātomagis
impr⁹ et pētōz. Un signant⁹ aut. vir p
pētis suis. vir nāq̄ sexus est nomen.
Nō hō cōmune est omibz. Unū si qui
dem eorum ex natura. Aliud hō con
tingens ex grā. Et neq̄ q̄ ex ppagine
originis p̄me nature flagellat. Neq̄
vir qui iā ex grā discernit. Uterq̄m
licet viuens fide dū p peccatis affligi
tur. Non habet qd testa contra figuli
respōdeat. vel qd dicat. cur me fecisti
sic. vel quare ita facis. Qd bene intel
ligens iob. licet multis ex cruciat⁹ sup
plicijs in oibz iure bene laudat. qd nō
peccauit labijs suis. neq̄ stultū quid
contra deū locut⁹ est. Un cū aliquis
fide viuens ut augeat⁹ meritis. neq̄
vir iā grā discretus a sexu infirmant.
ut a suis purget⁹ delictis. tñ pie a dño
corrigitur non habet qd obiciat deo.
quātomagis is qui iure in massa pē
tionis cōnumeratus dānatur. Quo
rum omnium nec mala nec bona. nisi
iusto dei iudicio puenire recte credun
tur. ¶ Nunc ad Nun litterā moralis
quod sempiternū sonat sensus venire
gaudet. cuius ut dixi s̄m hebraicam
veritatē sempiternū interpretatio sonat.

Et si alius interpres vnicus dixerit: Aut certe pascua eorum illud significat: reuoluerit quod nulla ecclesialis sint pascua quod Christus in cuius se pascuis loca sunt propheta letat dicens. In loco pascue ibi me collocauit. Ipse enim nos reficit et pascit bonis pascue sue sacramentis scilicet diuinis: et veritate agri pleni quam benedixit dominus. Qui odor emanat odor suauitatis quasi de nouo flore sancte resurrectionis. De cuius nimirum plenitudine veritatis in persona patris. et plenitudo inquit agri mecum est. Et quo profecto liliū nascit couallū ob candore eternitatis. Necnon et rosa propter sanguinem dominice passionis. Que sane pascua sunt scripturarū mystica sacra: menta in quibus monemur admodum ut scrutemur vias nostras et queramus et reuertamur ad dominum. Triā siquidem proposuit. ut scrutemur quasi ad vnguentum philosophorum vias nostras: et queramus certe quid facti sumus. aut quid fuimus. Et cum inuentū quod ad non esse tendimus necessitate compulsi reuertamur ad dominum: ubi principium littere nos inuitat: quoniam ut primum et principium interpretatur. Hinc vnicus patris ait filius. Ego principium quod et loquor vobis. Ex quo patet litterarū interpretatio sensus: quod ab infantia pueros elementa hebreorum quibus etas pueris affluunt usque ad maturitatem virtutis exerce scere. Nos informant ad diuinas la: renter et mysticas intelligentias intrare. Unde et eadem. Huius littera vnici interpretari dicitur: qui verum principium esse credit et pascua eorum qui reuertuntur ad ipsum. Bona quidem pascua sunt scripturarū studia celestia: in quibus cotidiana lectioe pascimur: recreamur gratia. reficimur discipulis: dum ea que scripta sunt degustamus.

aut precepta frequenter ruminamus. Bona igitur pascua Christi quod grex domini saginatur: bona etiam in quibus vnice patris principium vite pascitur: inter alia in splendore letitiorum. Quod monet egregie. leuemur corda nostra cum manibus ad deum in celis: ubi vera sunt gaudia. bona sunt pascua lilia couallū vernantia rosarū. Sed neque ad ea recte corda sine manibus leuantur: neque manus sine puritate cordis ut et integritas fidei nos comedet deo et operatio fidei quod per dilectionem operatur non minus nos quam et nostra referat in celis. Sicque recolentes paupertatem nostram dicamus deo. nos inique egimus: et ut omnis integritas confessionis declaretur. Nos inquit ad iracundias provocamus. Quia profecto aliud est quod inique egimus: et longe aliud quod haec male agendo primum iudicē ad iracundiam provocamus. Idcirco inquit. Tu innoxabilis es. Nec namque tristi versuti intellegendis omnem scripturarum reddit doctrinā

IN QUIT

Et scrutemur vias nostras

Id est licet actioes. et quam et reuertamur ad dominum per lamenta a quibus male discessimus per flagitia. Magnū igitur vnū quicquid seipsum nosse. idcirco iubemur. ut scrutemur vias scilicet actiones nostras. actioes fidei nostre: ut nosmet cognosceremus possimus. Quod moyses in lege. Attende inquit tibi. ne fiat verbum absconditū in corde. Tibi inquit attende: et non vti quod pecunie tunc non possessionibus: non viribus tuis: sed animo tuo ac menti tue. vnde omnia consilia et facta cogitationesque manant. Ibi enim te attende ubi portorē te non sibi quod appollini amphitrio gentiles affe-

gnant: qñ ipse auctor fuerit hui⁹ scie
q̄ dicit: nosce teipm: cū de nro vt credi
mus vsurpatu ad sua trāslata sit: qñ
longe anterior moy ses q̄ philosophi
qui ista finxere. Dñe quoq; salomon
oraculū securus diuinū. Ait inq̄anti
cis. Nisi scias te decora in mulieres
hoc est dicere. Nisi cognoscas te mor
talē ad imaginē dei factū rōnabilez: et
nisi tua fatear: prior delicta: nisi inq̄
tates tuas corā te habueris cognitas
vt iustificer: nisi cōuertar: et prior ac
cuses anteq̄ claudat ianua: anq̄ di
es mortis vt fur veniat. Et h̄ ē dicere

Scrutemur vias no stras et queramus ⁊ re uertamur ad dominū

Et scias ex cōfessione fateri q̄ ad mise
ris: ⁊ requirere in soliditate spei q̄ p
didicisti. Nisi scias te inq̄ o pulchra ⁊
decora inter mulieres: ⁊ discas fusa
sum qz peccauit: sed decora: qz diligoz
ex fide abrahe renata. gen⁹ electū: sa
cerdotiū sanctū. Alio qñ: abi post ve
stigia gregū ⁊ pasce hedos tuos. iux
ta tabernacula cedar. Multū igit p
fecit vir videns paup̄tē suā: flagel
lis erudit: multūq; cōualuit postq̄
venit ad Fat lraz audies duc te. mul
tūq; postq̄ intulit iugū graue sup se
⁊ sedit solitari⁹. Interq; nimirū alta
silentia plene p̄gnouit. q̄ hec sit salua
nra vt scrutemur vias nras ⁊ quera
mus: qz lubrice sunt ⁊ tortuose vie in
uentū in adoleſcētia sua. Q̄ si sero ali
q̄s tulerit sup se iugū ⁊ sederit saltē
senex solitari⁹: quantū desend⁹ tbe
nis q̄b; deslent pctōres: q̄ vias vite et
vias iusticie noluit app̄hendere. Cū
p̄uenire p̄gruit annos iuuentutis cor

rectiōe p̄grua: vt dicam⁹ singul. de⁹
q̄ pascis me a iuuentute mea. Et alibi
Nihil me deest in loco pascue ibi me
collocauit. Et hec s̄b hac lra. illa ho
pascua sempit̄ne vite vbi vni⁹ p̄is
pascit in lilia: qz donec aspires dies
⁊ inclinent vmbres: s̄b solū nobis vite
subsidiū ē: vt leuem⁹ ad cū corda cu
manib; in celū dicam⁹: delicta iuue
tutis mee: ⁊ ignorācias meas nemo
mineris. Qm̄ grauiora s̄ senectutis
q̄ iuuentutis vulnera. Nā vnū eoz de
bilitat: est remediū: aliū ho robur sa
lutis. Salus medicina vulneri qñ
grā ho sanitati. Iōq; ait. Bonū ē vi
ro cū portauerit iugū in iuuentute sua
Eo q̄ ⁊ si senib; remediū est desinere
peccare: stimulat eos pctā sua. exagi
tat p̄ciam p̄suetudo peccandi ⁊ lōgi
or vsus erroris: sepe instabilem facit
Cū hui⁹ in piculo res est: iuueni autē
in bono. Et nescio cū sederit is singu
laris si facile inueniat sibi eq̄lē. vna
unico p̄is filio solitari⁹ i loco pascue
locat: cū ⁊ ipe singularib; interpellat
p̄m̄s ⁊ dirabit donis. Hinc ē q̄ qui
etis ⁊ feriat ab oī interpellatiōe mū
dane voluptat; diuinis vacās oracul
Leuem⁹ inq̄ corda cū manib; ad do
minū in celū. vt singularis ea referat
mus: q̄ cū deo viuēt ibi solēt felici⁹ da
ri. Interi tñ p̄pteris curem⁹ deū cu
lacrimis ⁊ p̄cib; instanti⁹ exorare: et
p̄fiteri q̄ nos sum⁹ q̄ inq̄ egim⁹: nos
q̄ ad iracūdiā puocauim⁹. Adcirco qz
p̄terita abundāt nec p̄sentia cessant.
Dicam⁹ cū p̄pheta. Idcirco tu inco
rabilis es. ⁊ qz nos nō audistis e⁹ in
exuperabilis bonitas: s̄ nra malitia
fac. Cū recte Samech lra sequit. q̄
audi vt firmamentū sonare videt. Et
vt n̄ interpres ait adiutorū interp
tat: qd ipse textus versuum insinuat.

SAMECH

Operuisti ei inquit i
furore et percussisti
nos occidisti nec etc.

Quibus pfecto vobis liquet sensus li
tere: q̄ adiutoriu iuste auferit ab eis.
Qui z multa de p̄teritis aggregata
nō plāgit: insup z noua veteribz ad
deutes: p̄iū iudicē ad trācundā puo
canē: z corā die delinq̄ndo p̄merorabi
lē reddūt. Sicuti z sup̄ idē p̄pha s̄b
eadē l̄ra Samech plāgit. Abstulit in
quit dñs d̄ medio mei oēs fortes me
os: vel vt n̄i codices h̄nt magnificos
vocalit in me t̄p̄at p̄teret in me ele
ctos meos. Nō ei tūc abstulit oēs iu
dee fortes dñs q̄n in babyloniā regi
onē iudeoz captiu⁹ duct⁹ ē p̄p̄s: sed
q̄n x̄ps aduenit: z libertatē aie sue sy
nagoga captiua nō vidit: nesciēs gra
tūb incruata p̄ctis ment̄s sue erige
re ceruicē: z q̄dā fidei colla ad lucē co
gnitōis attollere. Idcirco x̄ps q̄si era
dicatio z indignatio posit⁹ ē i medio
p̄p̄oz. h̄ncipē ait. Ego veni vt viden
tes nō videāt: z q̄ vidēt ceci fiāt. Et si
meon cū suscipiēs: ecce posit⁹ est b̄ in
ruinā inq̄t: z resurrectōez multo z in
isrl̄. z i signū cui p̄tradicef. Q̄n qz ab
stulit dñs oīs fortes z magnificos
merito ab eis sublatū plangit adiuto
riū. eo q̄ adiutorē indurato corde re
liquerūt. Hā z idē p̄pha longe iā s̄: vo
ce dī p̄misse dī. Ecce ego p̄stitui te bo
die sup gentes z sup regna: vt euellas
z destruas z dispaas: edifices z plan
tes. Contraq̄ q̄rtuor tristia duo leta
opposuit: qz nō poterant edificari bo
ne: nisi destruca eēnt mala: nec plan
tari op̄timatū: nisi eradicarent pessima

Hic aut eradicatōz z indignationez
se plāgit positū i medio p̄p̄oz. Q̄m
oēs q̄a x̄po in passiōe oberrauere era
dicati s̄ de f̄ra viuetiū: indignatiōe p
petua. Idcircoz p̄pha p̄p̄ eos q̄rtuor
introducūt s̄z operuisti in furore z p
cussisti: nos occidisti nec pepcisti. Pe
ruit q̄dē in furore suo velamēto cecita
tis faciē iudeoz ne agnosceret x̄pus.
Q̄n z velamē positū erat sup faciē
moysi: q̄d vsqz h̄odie legit. Et percussit
eos plaga dispiōis i gētibz nec tū sen
sisse eos cernim⁹. Occidit vō q̄n sp̄m
vite abstulit qz lex spirital̄ ē: ne sp̄m vi
te in eadē lege p̄ciperēt: nec pepcīt q̄n
z a ḡra: a tēplo: a lege: a solo patrie: et
ab oibz expulit fidei sacris. Q̄n nubes
opposita p̄ctōz p̄tra eos ne trāseat oīo
eoz iure plāgit. Qui nimirū loc⁹ nō
m̄n⁹ supra p̄sonā x̄pi itelligit q̄z sup
interp̄taf. Q̄ ieremias excelsus dñs
d̄: dñs aut destruxit regna diaboli q̄
sibi i excelsō mont̄s oñderat. z aduer
sarias p̄didit p̄ates delens cirogra
phū eap̄ i cruce. Q̄ q̄ mēbra s̄ h̄
corpis ablatū ē oē adiutoriu: z statu
tū ē chaos magnū inf̄ eos. q̄ p̄cāt̄z p̄
destinati s̄ ad vitā. atz inf̄ eos q̄ p̄oz
dinati s̄ iusto z vō dī iudicio ad sup
pliciu. Q̄n ex euāgēlio abraā ad diui
tē. inf̄ nos z vos chaos magnū inq̄t
firmatū est. vt n̄ possint inde huc neqz
ex hinc illuc transmeare. Prop̄ea re
cte a q̄busdā interp̄tibz h̄ l̄re interp̄ta
tio: firmam̄ tū aut audi iterp̄taf. Nō
ei ociose dicit audi q̄d cōe ē oibz z sup
petit vniuersis ip̄o iure nature. Nō ē
ociosū inq̄z q̄ d̄ audieris cū iuiti aut
aliō agentes. sonū tū aut vocem au
dire solemus. Sed qz non est hoc so
luz audire. q̄d sup̄erit audire officio
nature s̄z illud q̄d mar⁹ est vt audias
nō vsu tantū corp̄is q̄ intellectū men
t̄

tis. Ideo diligenti? cōsidera istius lī-
tere interpretatiōē seriēq; versū p^o
morale intelligentiā qd sequat eos.
q; i sempitēni furore peccādi pseruat
Unde Opposuiti nubē tibi ne tran-
seat oratio. Alia quippe nubes leuis
legit sup quā ascendit xps. alia nubes
lucida z candida. alia vō tenebrosa
s; nubes q; opposita plangit; densita-
tē peccōz significat. Nāz columna nu-
bis q; pcedebat hebreos exeuntes ex
egypto mediā se opponens inter egyp-
tios atq; hebreos. ipsa eademq; lux
erat exeuntib; filiis isrl' z cecitas egyp-
tisiis: ita z nubes corporis xpi lux cre-
dentib; nō credentib; aut cecitas z pe-
tra scandali nec nō z lapis offēsiōis
Un inqt. Operuisti in furore. Quid
em operuit: nisi q; seipsum deū in ho-
mine occultauit. Et percussisti. Ac si
dicat vulnere infidelitatis. Occidisti
sui impenitudine cordis nec pepcisti
inquit. ppter seueritatē iudicij: z hec in-
quā nubes opposita est: corā oculis di-
uine maiestatis: quā nō pōt transire:
q; diu cecitas ex parte israel manserit
infidelitatis oratio. Idcirco xps iure
eradicatio z indignatio posuit eē plā-
git. Sicut de infidelibus cōminat p-
pterea inquit ppheta. ex pcedentibus
q; sequunt. de? destruet te in finē euē-
let z emigrabit te de tabernaculo z ra-
dicē tuā de terra uiuentiū. Et hoc est
text? hui? littere sicut dicit audi. qm
incōpēnsibilia sunt iudicia dei. idcir-
co moner p bācl' rāz q; dicit audi. ut oēs
ad intelligentiā redeāt z ex his q; dictū
sūt: cordis intelligibili percipiant. Un
z supra sub hac l'ra: lacu calcauit dñs
in q; uirgini filie iude. Nō q; tūc dñs
ut dicitur fontes abstulerit. qm duct? ē ca-
piuū? ppls s; qm xps aduenit. Tunc
q; lacus fact? est iudeis passio sal-

uatoris q; gentib; portā salutis ondit.
Nā crux dñi sicut nō credētib; pcpit/
tū cūta credentib; port? salutis: z iō
pmisit. ppheta audi ut futura cognō/
scerest qm torcular aut lac? iuxta ali-
am interpretatiōē quā calcauit domi-
nus v'gini filie iude. Calcauit ut ex ip-
so passionis prelō fides credentiū cla-
resceret. aut fer infidelitatis in amur-
cā transiret. **Q**uozaliter aut recte se
plangit animā: qm caligine operitur
iniquitatis: z percussam atq; occisā se
sentiat iusto dei iudicio agente vulne-
re prauitatis sue. Cui opposita nubes
plangit delictorū q; magis cōtra nos
clamare q; exaudire videt. Un domi-
nus ad cayn Ecce vox sanguinis fra-
tris tui clamat ad me. Et qd est dicit
re de terra clamat ad me: nisi q; terre
na cogitatio z suffocatio boni atz im-
manitas delictorū facit: ne possit oīo
nra transire ad deū: nec ipse orantib;
pcere nobis: dū clamor cottidie con-
tra nos de terra crescens auget. Jam
deinceps vsq; ad finē hui? alphabeti
passio dñi luce clari? reserat. Idcirco
his ita pmissis qd Un littera signifi-
cet pandam. **B**yn quippe iuxta he-
braicā vitatē ocul? vel fons interpretat.
Un ppheta sub hac significatione q;
oculus interpretatur valde allusit

AN

Oculus meus af-
flict? ē nec tacuit
eo q; non esset requies.
Et in tercio sub hui? littere v'lu. Ocu-
lus me? depdat? est in q; aiā meaz
qm oculo? est officiū notare qd vide-
runt: z xps alijs posuit in ruinā: alijs
vō in resurrectionē. **P**er Byn l'ras

oculorum officia dedarant ut sane desce-
ant p' offensas vel etiā ex desiderio gr'e
ingemiscant: quorum officium ē sp' delecta-
ri suauibus; offendi aut' aduersis. **U**n-
enon q'sepe ocul' supplicior dicitur. **O**cu-
lus tēptatōis; ocul' hedi; ocul' virule.
ocul' gñatōis aut fons gñatōis. in
quo baptizabat iohannes; q'm' eorū
afflictōe p' fontē gñatōis in adeptō
nē renati trāsirent filiorū dei. **E**t h' est
diceret ocul' me' afflic' lacrimis et
dol'itū nec tacuit. **I**taq' cit' nullus
clamo' ad deū ascendere cred' q' lacri-
marū; q' si voces surde s' nōnūq' co-
rā deo lacrimis sp' teste spūscō a ma-
rilla in celū cū oī clamore cordis ascē-
dere p'ban'. **E**x aut' enon ocul' suppli-
ciorū interpretat' in q' baptizabat iohan-
nes. **Q**uid aliō innuit nisi q' renat'
desiderat sibi p'p'ia p'ctā dimitti q'rū
supplicia corde p'uido p'hor'escant; ita
q' lz ocul' suppliciorū dicat'. **P**reuidē-
tis ē tñ supplicia nō sustinēt'. **P**orro
ocul' tentatōis; q' p' eū sepe tēptamur.
Un saluator; q' viderit inq't mul-
lierē ad p'cupiscendā eā; nō mechar' est
eā in corde suo; nō dixit simplicit' q'
viderit mulierē; s' ad cōcupiscendum.
Oculi q'dē absoluit; mentē ligauit.
Un nō dixit. **A**dulterauit eā in octo-
si corde. **O**cul' aut' hedi q' ad sinistrā
est; q' ea q' a dextris s' p'ctā videre nō
possit. **P**ropterea sc'tūs dicit'. **P**roui-
debā dñm in spectu meo sp' q'm' a de-
xtris est mibi ne cōmouear. **E**t z oculo
virule q' sicut iugiloro virule ad-
trahit iniquitates; nō disrūpentes; ne-
q' abscedentes; p'p'itū; s' longe trahen-
tes fune p'ctū. **O**cul' q' gñatōis aut
fons gñatōis dicitur. q' ex oculorū p'spe-
ctu; aut bona aut aduersa generant'.
Ideirco z **A**in; merito ocul' v' fons
dicitur. q' sicut de fonte trahit flumiorū;

emanare cernit; ita ex visu oculorū q'si
de fonte longo p'stūio bona vel ma-
la generant'. **Q**uotiescunq' ad bona
nobis apenunt p'ficiendi; q'si fons iu-
sticie z origo gr'e nobis adorit'. **Q**uo-
tiens v'o ad malū illi v'itq' q' apti sūt
ade' p'p' penā p'ri nobis reserant'. vñ
idē p'pheta longe supra in eisdē thre-
nis sub eadē l'ra **A**in. **E**go plorās in-
quit; z ocul' me' deducens aquā; q'a
longe fact' ē a me p'solator p'ueritēs a/
nimā meā. **N**ō igit' abductū se p'pheta
de terris suis cē dolebat; s' a xpo po-
pulū relinquendū; cōsolationēq' futu-
re vitę cernebat amissā. **E**t hec ē inq'
dolenda captiuitas; q' eterna liberta-
te p'uat'. **U**n in p'sentiarū afflic' plan-
git ocul'; nec tacuisse eo q' nulla esset
requies. **N**ulla igit' requies; vbi q' cō-
solabat' spūscōis recesserit. **P**aracē-
tus namq' spūs p'solator dicitur; z iō q' ab-
eius sc'tificatiōe recesserint; nullā diē
sabbatū; in q' de' requiesuisse legi' req'
em inuenient. **Q**uos longe p'uidens
ocul' p'pheta; eorū p'p'etue captiuita-
tis crūnā quā p'fide p'cio damnatorū
p'p'ia h'z exolueret; iure requiē se nō in-
uenisse luget. **S**z q' lz afflic' nec ta-
cuisse dñm respexisse z vidisse de celis
qm' q' p'seuerauerit vsq' in finē hic sal-
uus erit. **S**ūt enī oculi dñi cui' p'pha-
gerit; sic sponso dicitur in canticis. **O**culi
tui acsi piscine in efebō. in portis fi-
lie multitudinis. **Q**uid enī sunt pisci-
ne in efebō; nisi rationabilitas z ha-
bundantia doctrinā; in cogitatōib'
q' ē in portis ecclie. cui merito deferē
multitudo doctrine. **S**ic enī multitu-
dinis posteritas est plurimā; sciarū
qm' p'pheta inq't p'p'itū plurimū; et
multiplex erit scia. **Q**uāz ocul' nō ta-
cet; cū mult' inebriat lacrimis; donec
respiciat z videat dñs de celis interitū

in ocul^o me^o in q^{uo} dep^{re}ndatus est aiam
mea: in cunctis filiis vrbis mee. Et q^{ui}
euidet^{ur} ppheta futuri xpi iudiciu de/
nunciat: eo q^{uo} pvideat q^{uod} ventura sunt
ciuitatib^{us} iude. Et o^{mn}i p^{er}fu^{si}o^{ne} lacrima
ru^m deflet^{ur} q^{ui} mala impie plebis sue p/
fidiā pvidebat. q^{ui} p^{er}tinacit^{er} p^{ro}p^{ri}u^m nega/
tura erat auctore. S^{ed} ocul^o aniaz de/
p^{re}dari d^{icitur}. q^{uoniam} o^{mn}es affect^{us} doloris z me/
rois effuderit. q^{uoniam} o^{mn}i^m languorem z
ardore animi plachrimas monstra/
uerit: q^{uoniam} o^{mn}i^m q^{uod} cu^m q^{ui} est in ea q^{ui} fluit^{ur}
de fonte sic effluerit. Sicut ppha da/
uid dicit. Defecit aia mea in salutare
tuu^m: z oculi mei in eloquiū tuū dicen/
tes q^{uoniam} p^{ro}solaberis me. Ad h^{oc} q^{uod} ppe aia
ab oculo dep^{re}dat^{ur} vt suo adhereat cre/
atoz suis expoliata virib^{us} z se totā re/
fundat fonti pie vbertatis. Deficit q^{ui}
dem eo q^{uo} cōcupiscit cūcti^m passione
est saluata. deficit vt in vnu spū tran/
seat z firmit^{er} spūs cū deo. Vñ signant^{ur}
dep^{re}dat^{ur} est in q^{uo} ocul^o me^o animā me/
am: z nō oculi: vt vna mens cū deo in/
telligat^{ur} sicuti xps in canticis ad spon/
sam ait. Vulnerasti cor meū vulnera/
sti in q^{uo} in vno oculo^m tuoz. Et meri/
to q^{uo} xps in vno oculo videt^{ur}: nō qui/
dē carnali sed spiritali: ac diligat^{ur}. Alij
q^{ui}dem sunt oculi carnis. Alij q^{ui} vt dixi/
mus apti sunt in adam. Alij ment^{is} q^{ui}
transeūt in vnu vt sit mens vna cum
deo. Alij oculi ecclie: q^{ui} sponsa duos
gerit oculos: morale ac mysticū. S^{ed}
mystic^{us} plus videt dñm ac acut^{us}: licet
moralis dulci^{or} videat^{ur}. Idcirco ocu/
lus amor xpi replet^{ur} dep^{re}dari d^{icitur} ant^{equam}
mō: vt totam se expoliata se transfun/
dat in deum vltra se. In cunctis in q^{uo}
filiis vrbis mee. Quia p singlas de/
licioz affectiōes: z eterne vite cogita/
tiōes: totā se q^{ui} dep^{re}data se a se refun/
dit in deū. vt vna cū deo inueniat^{ur}. Et

hec est lra q^{ui} fons v^{el} ocul^o interpretat^{ur}.
vt nec oculus sine fonte inueniat^{ur}: nec
fons sine oculo dilectiōis: ter nobis et
in nobis manare credat^{ur}. Quatin^{us} p
suis excessib^{us} fonte rebaptiset^{ur} lach^{ry}maz:
z isto nutria^m oculo scē cōtem/
platiōis: vt possit dicere anima dō de/
uincta. Orabo spū orabor mēte. psal/
lam spū z psallā in mēte. ¶ Sequit^{ur}
Phe littera suis trib^{us} v^{er}bis explicata
Phe nanq^{ue} oris vt supra pmissi inter/
prat^{ur} Juxta alios v^{er}o interpretes: et rati
sue os p^{er}ui sonare videt^{ur}. Vñ p^{ro}p^{ri}e
ta plāgens q^{ui} ex ip^{so} littere textu

PH

a Peruerunt in q^{uo}
super nos os suū

omnes inimici

Sic eq^{ue}dē in plimis lamentatiōnū lit/
teris alludere inuenies: vt z lre sen^{ti}
v^{er}boz aperiāt^{ur} z vba psona voce sen/
sum lraz. expleāt. Vñ nec min^{us} erro^{rum}
se ppha se fatet^{ur} fm sensum lre. q^{uo}d tex/
tus v^{er}siculi seq^{ue}ntis insinuat cum ait.
Formido z laque^{us} facta ē nob^{is}. vniel/
natio z cōrritio. Ex q^{uo} pfecto liquet q^{uo}
erroris sit sensus q^{ui} vaticinatio p/
phetaz z p^{er}itino cordis eoz. correcti/
ōnē z satisfactiōnē p^{ro}p^{ri}e magis plua/
debāt q^{ui} erro^{rum} ē in p^{ro}p^{ri}o. Vñ cōrritio
q^{ui} ex p^{ro}p^{ri}e vaticinio formido insana/
bilis peccātib^{us} acciderat. Et laque^{us} fa/
cta ē p^{er}itio p^{ro}p^{ri}e gement^{is}. Idcirco l^{et}
bacl^{us} significat^{ur} insinuat errau^{it}. Nō
q^{uo} ppha mot^{us} sit gressibus fidei sue vt
erraret. s^{ed} q^{uo} p^{ro}p^{ri}is oberrauerat: intū/
vt ei^{us} cōrritio z vaticiniū laque^{us} rui/
ne z formido correctiōis eēt. Vñ ex p/
sona pleb^{is} oberrantis vt elementū ex/
poneret eoz infantie in didit^{ur} suau^{er}

bis qd eisde acciderat. Qm ppe icre/
dilitate eoz vaticiniū pphetarū z cō/
tritiō cordis eoz laque⁹ erat illis et
ruina. ita vt pimerent eos ne in noie
dei loqrent ad eos. Qd cernēs ppha
diuisiones eoz inquit deduxit oculus
me⁹ in cōtritiōe filie ppli mei. Verū
tū alia cōtritiō pphetarū ex deuotiōe
diuine ispiratiōis. alia vō eoz q p petis
oi p tritiōe afflicti. spū verabāt errorē
Alioqn: dū cōtritus z humilitatū non
sperneret nisi p ipi vaticiniū z cōtriti
onē eoz q p ipis genibz fatigabant
pzi⁹ spreuissent z immutauerint for/
midinē q nulla erat: nisi deū repelle/
rent. Idcirco z vaticinatio facta ē eis
laque⁹ qd in passiōe dñi accidissent
li dubiū. Sup quē acti ex psona oim
dicat membrorū. Aperuere sup nos
oim inimici os suū. qd formido fa/
cta ē omnis ppharū vaticinatio: nō vt
ex ea coringerent ppe duriciā cordis
eoz s; ne coringerent de illo q legebā/
tur. Quapropter passiō z cōtritiō hūi/
litas xpi. facta est eis laque⁹ oibz nō
credentibz in ruinā. Tū ppha qsi ex ip
sius lre sono. quia os aperuit attraxi
spū: diuisiones aquarū deduxit ocul⁹
me⁹. qsi dicat illud ex euangelio nisi
locut⁹ eis essem z pdicare. Alioqn pec/
catū nō haberet. Nūc aut inexcusabi/
les facit in quibz os aperuit vt inexcū/
sabiles cēt. Laque⁹ facta est eis vati/
cinatio. eo q nō crediderint. ¶ Pro/
pterea z sub hac lra longe sup lachri/
mabilior series ostendit. Expādit se/
on man⁹ suas. z nō est q psoleat eā. Ac
si patet dicat. dignā remunerationē
errorē recipit: q expandēt man⁹ i lru
ce audire neglexit z sub alis lei⁹. succe/
dere frugit. Dignū igit vt ipa postea
expanderet man⁹: z cōsolantē inueni/
re nō posset. Nūc signant aut ppha in
p tritiōe filie ppli mei. Quia z si ante

aduentū dñi captiuitatē iudeoz in la/
tā esse a chaldeis deslere videat: tū p/
phetico spū istā magi captiuitatē pre/
videns q eos a solo patrie deuotiōis
eliminans: longinq affectū damnatō
nis eglio. Que pfecto mirabili deplo/
rat dolore. Nulla ei patria verior om/
niū in hac pegrinatiōe q fides. Que
nimirū eos q longe erāt ppe esse fecit
z aduenas atz pegrinos ciuitatē sup/
ne patrie iure cōtexuit. sicut scriptū ē.
Ergo tā inqt nō estis (apls) hospites
z pegrini: sed estis ciues scōp z dome/
stici dī. S; qz ab his oibz s; a solo pa/
trie a deo z fide z lege z a testamento
scō. cōtritiōe p ditiōis dispersi erant
recte ait diuisiones aqz deduxit ocu/
lus me⁹. ¶ Probabat ei se cū paulo aplo
vt estimo anathema eē cū frībz suis.
Et q pti q magi sit possessio charita/
tis z or⁹ delicias pcpū. in q oia vir/
tutū gñā nutrit. Et q qsi de paradiso
voluptatis fons ascēdit q inrigāt oia
virtutū genera. Primū se attollens in
q tuor virtutū capita. ac sic demū per
oēs diuisiones aqz vt oia inebriant fi/
dei z morū germina. Grandi⁹ ei affe/
ctū gerens pnam expressit aut nimit/
um dilectōis amorē designauit fm il/
lud qd in canticis scriptū ē. Fons or/
torū pute⁹ aqz viuentiū: atz impetu
descēdēs a libano. Iste g diuisiones a/
qz: n min⁹ abluūt pctā cū etiā p oēs
delicias areolas fluūt vt oia aroma/
tū inrigēt gñā. Quas diuisiones xpi ec/
clesia cū ipetu deducit a libano: ablu/
endo pctā. Ex cui⁹ ipetu puri fontis
adluit a libano spōsa: ita vt a pncipio
fidei trāsierit scōm z sic demū p trāsie/
rit ad regnū. Nec si qdē gñā spū scō.
alijs fons ē. alijs pute⁹. alijs pō or⁹
pelus: fons si gñā: alijs oroz riuus q
in eccia qsi diuilio pauerant. alijs ipe
i iij

tus descendens a libano: et magnus qui
de imperio quod nunquam deficit. Quod autem diui
siones oculi deduxisse gemens ac plo
rans insinuat siue quod tanquam meatum in
undantiam fluentem: ita eruberantius
lachrymarum ducit per singula sui cordis
effuderit sui amoris germina: siue quod
supfuderit cordis crimina instantum ve
etiam eadem ipse oculi deduxerit diuisio
nes per omnia timoris discrimina: vel etiam
amoris vulnera. Unum sponsa in canti
cis, vulnerata charitatis ego sum. De
em ius summi doloris vel amoris: ut
cum lacrimis quodammodo ipse oculi men
tis videat se effundere: easque deduce
re lachrymas. Ex quo tanquam ex diuisi
onibus aquarum, imperio doloris vel amo
ris vehementiori declaratur. Felix igitur ta
lis decursus et breui diuisio: quod de uni
tate oculi et puritate fontis veniunt spi
ritus sancti. Bonum imperio quod nescit ledere
et nocet implere. Quoniam sic repleti apostoli quod
si vehementiori gratia: multo inebriati
ac repleti culpabantur. Deducebat et il
la ex euangelio has diuisiones aquarum
quod intrigauit pedes dominum fidei sue pre
cio emit anime sue et corporis sanita
tem. Deduxit etiam david has diuisiones
secundum magnitudinem et multitudinem deli
ctorum suorum: ex quibus de peccato gratiam re
tulit et per reatu ex diuisionibus aquarum
virtutum quodque cumulauit dona. Ex quibus
apostolus post trinum negationem gratiam sui re
cipit apostolat. Quid igitur de his di
cam diuisionibus cum magis vis eloquii
minuit quam veritas nobis lachrymarum
corde obdurato vel gratia aperit. Unum
david et alij quamplurimi ad medicum de
ducant ut ex his percipere possim quod ip
si per eisdem retulerunt: quod per modum criminis
lamenta lacrimis coauterint. Dicet.
Lauabo per singulas noctes lectum meum
lacrimis meis stratum meum rigabo.
Atque iterum. Fuerunt lacrimae meae panes

necnon et poculum meum cum fletu miscbatur
Et ut videres ieremiam imitantem illud
Exitus inquit aquarum deduxere oculi mei et
non dixit quod affligor quod flagellor quod ma
ledicor: et appropio deicior solo vel per
sequor: sed quod non custodiui legem tuam domine
Ac si diceret. Fluentibus oculis meis. de
ploro ea quod illi aspicientibus admitti. Ha
buit quod eadem multa alta quod defleret. vel
incestus filiorum interitus filiorum. sed non
se fleuisse dicit: sed quod non custodiui le
gem domini. Quoniam quod a lectis viris per culpa
quod erundit plangit. Unum et filio in morte po
sito: nec abum supposit: nec regium thronum
nec cubile concessit: sed stratum in terra ieu
nus lacrimis plangit. Vbi non tam filij
mortem quam patri penam remouere deside
ras fleuit. Sic et ieremias diuisiones
inquit aquarum deduxit oculi mei in primum
ne filie populi mei. Si quod non tamen vire pre
sentis primum lugens quam passa est abbo
stibus: quam etiam propter et in supplicij penas
eo quod propter impenitentinam et duriciam cor
dis eorum nouerat quod duplici primum
iuxta quod scriptum est de sub celis prece
ret eos dominus. Fleuit igitur propheta populi sui
eternas et angustias. fleuit et exadit
patrie: sed magis fleuisse credit quod et ipsi
super dominum os aperuerint. ut legimus in
passione christi blasphemantes et maledi
centes. Unum et ipsi a diabolo quasi de reci
procatione vindictam habuerunt. Fleuit
christus in passione quoniam plangit post in ago
nia orauit. quoniam et gutta sanguinis ab eo
per nos dolens in terra decidit. fleuit et su
per ipsam miseram iherusalem. fleuit autem et super
lazarum ut ex hoc agnosceres: quoniam tunc atre
rimus malum vel quod egerimus lamentis. flent
autem et scitantes et mittentes semina sua
Ac si per singulas diuisiones ducit aquarum ve
melius eterni germinis in fructum melius
surgat. Quas sone lacrimarum diuisio
nes melius peritibus ipetrare possumus mis
terio semina pietatis quam doctrinis ed

scere. Idcirco et ad consolationem deuoti
transcamus. Si quidem Sade lsa sequit
quod consolatio uel iusticie interpretat. Post
lacrimarum diuisiones: per quos torren-
tius fletus. post amaritudinem tanti dolo-
ris. post formidine in eis discriminis
post laqueos peritiois post apitionem et
insultationem oris inimicorum. satis opor-
tune consolatio. Id est Sade lsa inter-
cessit. ut quod maioribus erunt penas con-
missorum luerint criminum. speret indul-
gentiam iusticie et consolationem remissionis
et quod fletibus ac lacrimis. propria delicta
lauerint requiem mercentur adipisci. Sed
requies nulla nisi ex passione christi
vera probatur. Ideo uocem redemptoris
quali. per nobis iure plangitur.

S A D E

V Enatio cepit me
quasi autem inimici gra-
tis. Lapsa est in lacum uita
mea. et posuere lapidem
super me Inundauere autem
super caput meum dixi perij
Quibus precepto uisum ex passione domini
consolatio fidelium ostendit: et iusticie quibus
iustificamur luce clarum predicant. Licet
perfidorum impietas adueruerit. quod quasi uena-
tione autem cum gladiis et fustibus christum uel
delictis adprehendere gratias. Porro de
biteremina propheta quod caput sit gratis. ma-
nifesta est interpretatio. quod in lacum posuit
quod inundauerint ac si aquam fluere per se
quod super caput suum nulli dubium. Sed
de christo manifestum dat intelligi. Qui
ut autem caput uenatione plangit in peccatis
nostris. Ipse autem illa. de qua legitur in iob
semitas autem ignorabit homo. Alioquin si
eum cognouissent. nunquam dominum glorie cruci-
fixissent. Qui nimirum semitas ignorat

uit homo. quod etiam recte apostolo scilicet et generatione eius quod
enarrabit. Beati igitur autem in spe repro-
missionis nobis calore et adumbratione
scriptis per generationem sine cotu. quod licet in fratribus
uenatione inimicorum sit capta. sed celestia
tenuit. Fortassis ipse est aquila quod dum per
uocat pullos suos. si uideat ad uolantem
dum expandit alas suas super eos. et assum-
psit atque portauit in uumeris suis. la-
queo eorum caput est in istis. Qui dum
uoluit eos adgregari sub alas suis. ac si
gallina infirmam adprehendit ex infirmi-
tate carnis. Unus signant autem. Lapsa
est in lacum uita mea. Que precepto lacum
ipse calcavit solus. dum morte moriendo
pernit. et uita resurgendo repauit. Po-
suere inquit lapidem super me. Quid igitur
apertum de passione christi. quod eundem. cum et
lapsa longe diu ad monumentum super eum
predicant posuit. quod postea in passionem signa-
culo unicum cum ostio adsignant legem
et ab angelo reuoluit gloriosum predicatur
Estimant igitur christus cum descendit in
lacum. sicut homo sine adiutorio. sed inuenit
est in mortuos liber. Quia a summo ce-
lo egressio eius. et si ad nouissima lacum
deuenit. et occurrit ei usque ad summum ei
Sequitur Inundauere autem super caput
meum. Per aquas namque multitudo plagis
isurrexisset super christum. quod caput totius eccle-
sie credit. Ex quo quis et ad eum dicta pre-
neat. propter immanitatem angustie passionis
non pleni uox ecclesie scilicet totius corporis de-
flere uidetur. quod inundauerint. ac si flu-
ctus aquarum mole magnitudinis super christum
inimici gentis ut eum pimerent. Unus sponsa
quod iam quando nuptie collecta uidebat in mensis
christi: mor quasi spe decepta uoce dubita-
tionis dixisse plangitur perij. Perij
namque omnes adgregationis discipulorum christi
quod relicto eo fugere. perij quod negauere
perij quod omnes dubitauerunt. Propterea
igitur bis uisum recte ante posita est Sade

Ista q̄ solatio interpretat̄. Qm̄ nisi con
solatio adesset spūsc̄i. ac p̄i pastoris
dñi. mor cor̄ fides abisset. et oīs hī
perissent. Et q̄ p̄z q̄ oīs tēptatio illa
passionis. nō sine solatōe spūsc̄i
fuit. q̄ eos releuaret de infidelitate ad
fidē. de desperatōe ad spem. de mero
re ad gaudiū. de lapsu p̄ti ad veniā.
Hinc q̄ dñs ad petrū. Ego p̄ te roga
ui petre. vt nō deficiat fides tua. Cle
rū tamē q̄ntū ex ip̄o fuit negasse n̄ du
bitatur. q̄ntū x̄o ex deo in p̄ntia man
sit. ita et vox oīm. quātū ex ip̄is recte
sonitu perijt. q̄ntū ex p̄missione et pre
sentia p̄i m̄ḡi. Consolatiōe recepta
fides inuicta m̄s̄it. Cōsolamur autē
interdū multis sc̄pturaz̄ modis. Cō
solamur et ex dei misericōdia. cōsolamur
et alio solatōis ḡie qm̄ delictorū gra
ues p̄soluim⁹ penas. vt habea i c̄sata.
Cōsolamini p̄ls m̄e. cōsolamini dīc
de⁹ vī. Lo q̄m̄ni ad cor hierl̄m et ad
uocate eā. qz cōplera ē malicia ei⁹. dī
missa ē in q̄ras illi. suscepit duplicia
de manu dñi pro oibz p̄tis suis. Qui
sane hierl̄m. et si fides deerat. pena sa
tisfaceret. Releuatur autē solatōe pe
narū. q̄ absoluitur. solatōe meritōz̄.
Cōsolamur autē etiā et q̄sepe tēptatio
nibz varijs vt p̄fati discipuli xpi. qm̄
tēptatio patētia opatur. patiētia x̄o
spem. Cōsolamur et lachrymis cū ab
luuntur crimina vt ē illud i ps̄. Disce
dite a me oēs q̄ opami iniqu. qm̄ exau.
dñs vocē flet⁹ mei. Consolamur x̄o q̄
sepe flagellat⁹ qz nō obliuiscitur deus
misereri. Tū decursis su p̄licijs q̄ p̄
p̄ctā tulim⁹ frequēter. certi sum⁹ i spe
q̄ ad veniā p̄tinem⁹. Pena etiā corri
git et emēdat erratē. Qd si talis est q̄
nequeat emēdari. nōnūq̄ aut aufert
ex medio. aut facit pena ne ḡuioza cō
mittat. Et q̄bz et alijs q̄ plurimis tē
ptationū aut angustiarū modis p̄z

sensus. q̄ nūq̄ flagellat⁹ ac tēptationibz
abest solatio spūsc̄i. si nō p̄miserit
duricia et ipenitudo cordis. et bec ē iu
sticie dñi. q̄bus iustificamur. Sade
nā qz vt dixim⁹ etiā et iusticie interpreta
tur. vt sit sensus q̄ ex passiōe dñi mul
tis misericōdiarū modis solare nos spū
sc̄o etiāz ip̄i flagellat⁹ ac passionibz nec
nō et tēptationibz dñi iustificamur cor
recti. Qd bñ diuini ex euāgelio de la
zaro dī. fili recordare qz recepisti bo
na i vita tua. et lazarus sū mala. nūc
autē b̄ solat⁹ tu x̄o cruciaris. Et quo
liquet q̄ nulla ē tribulatiōis angustia
sine solatiōe mercedis. nisi phibeat
mētē ne corrigat ipietas aut ipenitu
do cordis. Jā post passiōē post tēpta
tiones. post consolationē spei. Quid
sequatur videamus. Sequitur autē

CON

e Oph qd vocatio dī. vel iux
aliū iterp̄tē dulcis siue aspi
ce sonare videt. Tū et ad sonū līcā
vocatio dī. mor consonantur allusit.

Inuocauit nom tuū dñe

Qd etiā sup̄ fecisse dixim⁹. vbi cū ean
dem līam p̄posuit. ac si ip̄i sono mor
inquit vocauit amicos meos. Est autē
vox xpi fm̄ assūptā formā hoīs i pas
sione ad patrem. Quia sup̄ doluerat
lapsa ē vita mea i lacu. nūc x̄o etiā de
nouissimis lacis cōfitec se inuocasse
deū patrē. in cui⁹ nimirū repo ionas
de vētre ceti clamasse ad deū legitur.
¶ Propterea qd sup̄ p̄misit q̄ ex p̄
sona dñi nō desperatis s̄ ex forma co
rum qui fugere relinquentes dñm vox
dubietatis vel incredulitat⁹ fuit. quia
necdū erant fide firmati nec sc̄i spū
ḡa corroborati. Alioq̄n iob passioni
bus tā phat⁹. cert⁹ dei auxilio q̄ si in
pfundū inferni inq̄t dimerisus fuero.

inde me liberabis. Quāto magis au-
ctoꝝ vite de semetipso cere⁹ fuerit. qui
ad patre^m fide^m ita loq̃tur dicēs. In
die qua inuocaui te dñe dixisti noli ti
mere. ¶ Propterea et hic. Vocē meā
ait audisti. ne auertas facie^m tuā a sin-
gultu meo. et clamorib⁹. Ergo cui par-
p̃to erat p̃ire nō poterat. cui⁹ vocē ex
audierat dubitare nequa^m poterat.
S³ q³ Loph etiā p̃clusio interpretatur
iure q̃si p̃icrar gemens orat. Ne auer-
tas aare^m tuā a singultu meo et clamo-
rib⁹. Qui icarnat⁹ etiā iux^{ta} aliū p̃phetā
ad extrema montiū descendit. terre
vectib⁹ p̃clusus fiducialit⁹ aiebat o p̃ie
q̃d subleuaret de corruptōe vitā ipsi⁹
sub q̃ subp̃ssus vna nobiscū. p nob do-
lena iugebat. Vñ inq̃t inuocaui no-
men tuū dñe de lacis nouissimis. Ex
et ionā fecisse de verre belue legim⁹ in
p̃phetia hui⁹ m̃ysterij. Et ideo recte
Loph p̃clusio dī. qm̃ p̃clusit deus oīa
sub p̃cto. vt ap̃iat nob ianua vite q̃ cō-
clusi eram⁹ sub p̃cto p̃ eū q̃ detent⁹ ē in
corruptōe carnis et venit vsq³ ad no-
uissimā lacī. Ille q̃d ē inuocādo exau-
ditus ē tāq̃ fili⁹ nō alter de⁹ alter hō⁹
s³ vñ idē q̃ x̃p̃s mediator dei et hoim̃
Nos aut⁹ duplici vallati p̃clusiōe pec-
cati s³ et corruptōis. exaudimur p̃ ip̃s
et q̃ in illo p̃cessit nob in spe credimur
p̃futu⁹. ¶ Propterea ergo Adpro-
pinquasti inq̃t. in die qm̃ inuocaui te
dixisti ne timeas. Ut q̃d ille s³ caput
n̄m fiducialit⁹ de se p̃sumpsit tanq̃ si-
lius. nos etiā in eoz p̃eū sperem⁹ tāq̃
mēb⁹. a. Formā nob imp̃mit inuocādi
orandi. suspirādi. clamādi. cū oī con-
tritione cordis. p̃sumēdi fiducialit⁹ et
sperādi. Idcirco q̃ iux^{ta} l̄re sensū dupli-
ci cōcludimur vallo. circūspicere debe-
mus nosmet et aspicere. sicut p̃ns l̄ra
insinuat. Dī etiā em̃ interpretari aspicere
Acti patet clamet. Aspicere q̃ in oīta

litas et corruptio atq³ aspera cōditio
fortis vsq³ ad nouissimā lacī adducit
q̃ te p̃cti laque⁹ inreuocabilit⁹ cōcluse
aspice. et cām p̃culi noli dissimulare.
Matime cū letale sit discrimen. vñ
cuiq³ cōditōis sue p̃cula nō aspicere
Cōcludit em̃ vñ q̃s³ tumescētib⁹
viscerib⁹ ecclie. p̃cludit hostib⁹. laq̃is
insidiarū et inumeris p̃culis p̃cludit
vt femina qm̃ parit fm̃ euāgelii et tri-
sticiā bz cū p̃ idrome matricis q̃ p̃nci-
pale pectoris ipsi⁹ p̃mit. imēas et in-
numeras patit angustias. Cōcludit
ergo nō minorib⁹ mētis q̃ corporis.
Maiores em̃ estus febre⁹q³ aio⁹ sūt
q̃ corpori. Cōclusus igit⁹ viscerū tu-
morib⁹ medicū q̃rit. vt possit pulsare
p̃cula et p̃streta latare. Ad quē veni-
ens medic⁹. rēpat vt oīa exploret in-
terna. Vñ et nos monemur metipso^s
nos aspicere mētis oculo. q̃b⁹ conclu-
dimur mal. n̄asq³ p̃siderare miserial⁹
et cognoscere nosmet. oīonīq³ medicū
nā q̃rere. ¶ Propterea q̃ Loph recte
vocatio dī. qm̃ medicū iugit⁹ inuoca-
mus. q̃ de celo venit curare lāguores
n̄ros. Hinc q̃s ipse ait. n̄ opus ē sanis
medic⁹. s³ his q̃ male hñg. Habes igit⁹
vulnera. ne differas medicinā. Aspi-
ce ocul⁹ quō p̃clusus sis. Ocul⁹ s³ q̃b⁹
david auxiliū q̃sinit⁹ meruit. Leuaui
inq̃t oculos meos ad mōtes. vñ ve-
auxi. mibi. Auxiliū meū a dño Aspicere
q̃. et sp̃ aspicere. q̃ oculi iusti sp̃ ad dñm.
b̄ q̃ppe monet idē sub hac l̄ra retro di-
cēs. Cōsurge exp̃giscere i nocte. in p̃n-
cipio vigiliā. est de sic aquā cor tuū
an̄ p̃spectū dñi extolle ad eū man⁹. Ex
q̃ insinuat p̃tū p̃clusiōis n̄e oñdit an-
gustias et monet sb̄ oī intēōe cordis
remediū nob salutare q̃rere. Idcirco
sb̄ hac l̄ra p̃posuit nob redēptōis n̄i
formā. quō etiā de lacis nouissimis i-
uocat patre^m quō fide^m orat. quō gemit

z clamat in voce s; p'te cordis z mag
clamore m'ris. quò deū ubiq; p'sentē
sentit. quò ad p'pinq'atē se in die inuo
cationis. etiā inf angustias intelligit
quò auditu cordis audit deū dicentē
Ne timeas. imo oib; p'fecto euz dicat
oib;. Ego vici mundūz hec d'ictoria
q; vincit mundū fides v'ia. Un' dauid
aiebat. Dñs illuminatio meaz salus
mea quem timebo. Dñs p'ceptor vite
mee a quo trepidabo. B'si paten' di
cat. Nullus q; deuz p'sentē sentit time
re debet. Et si in ipso viuūz z sumus
recte omnino trepidare nō possum'.
Talis igitur vox cordis talisq; fides
magn' ē ad deū clamor. nō vocis ma
gnitudine s; magnanimitate cordis.
Est etiā vox cordis et clamor lachry
marū q; est z vox sanguinis q; ad deū
puent. Clamat g; cor nostrū. nō sono
vocis s; cogitationū sublimitate con
centuz v'itū. Grandis fides; p; quā
in spū ad optionis clamam' abba p'i.
z ipse spūs clamat in nobis vel p; no
bis gemitib; ienarrabilib;. Magna
vox iusticie z magna charitat; p; quā
mortui loquunt' verūetia; sicut Abel
clamat. Magna fuit vox ap'loz que
exijt in omnē terrā. z magn' clamor q;
puent vsq; ad fines orbis terre. Qua
p'fecto voce clamat caput nostrū. cla
māt z mēbra ipsi'. clamat Rachel plo
rans filios suos. ne auertas inq'ens
aurē tuā a singultu meo z clamorib;.
clamat z moyses cui dī. quid clamas
ad me. qñ orabat p; p'p'o. Sed aliq; cla
mant in corde. aliq; loquunt'. Loq'bať
ait anna. q; p; puatis orabat reb;. id
est p; filijs. Clamat z moyses magno
ardore charitat'. clamat z sc'i sub ara
dei immēso clamore affectu p'ietatis.
Un' signant' sub hac l'ra cōclusio n're
dimensionis exp'mit. Et inuocatio vt
amplius clamem' ostendit. atq; vnu

cuiq; dī. aspice q; cōclusus teneatis q;
pulsus angustijs clama in fortitudine
ad eū q; p'ito est. Ne auertas aurē tuā
a singultu meo z clamorib;. q; cōclu
sit de' oia s'p'cto vt oim miserat'. Un'
ap'ls. Differi estote z plorare. risus v'
in luctū cōuertat'. z gaudiū in mero
rem. humiliamini in conspectu dñi z
eraltabit vos. B'si apte dicat. Aspi
ce cōclusionē vestrā z plāgite miseras
q; cōclusi estis. Inuocate de nouissi
mis lacis deū. clamate sapient' q; sa
pientia foris clamat. etiā in placis
dat vocē suam. q; tanto in excelsis am
plius audit. quāto in corde ardētus
cū fide z desiderio ad deū trāsfundit'.
q; semp; ubiq; recte fidei p'is sentitur
qm; p'p'e oib; inuocantib; se oib; q; in
uocat eū i veritate. Un' ad Res l'ras
tā dē p'fident' ventam' q; Res. Si q'dē
caput aut capitis. etiā v' p'mat' inter
prat'. Caput ē g; vel forma capitis vt
p'fiderem' auctore vite. caput videt'
nīm. Ex q; oia fouent' mēbra. q; regit
i plet sensib; oia. Sēlus ei sapiēis in
capite ei'. Inde duc' spūs p; oēs ve
narū meat'. totas i p'tes corporis vi
res diriuat' sanguis. iustrat oia. ornat
oia. Sublato g; capite corp' sine noie
est. nec agnoscat nec vlla sup' est causa
viuēdi. vnde qd vox capitis de se sen
tiat. vel qd de se p'sumat audiamus.

RES

i Adicasti dñe cām
aie mee; redēptor
vite mee zc. q; sequūt.

Hec vox nō min' caput ē q; z corpus.
ita vt nec corp' sine capite. nec caput
sine corpe iueniat'. Idcirco iudiciū et
redēptio sūt qñ i vna p'sona p'ib; p'i
cōmēdat'. Nā iudiciū i cā aie. vt iusta
iueniat' totū corp' s'ima capiti r'buat'

Redemptio vero ut de morte ad vitam corporis pertinet. quoniam nec ille redemptus iure dicitur. qui non est venundatus sub peccato nec iste suis viribus confusus. deum ad iudicium provocat nisi iusticia capitis patris in uno corpore commedetur. Causa igitur christi fuit totius redemptionis nostre. et ideo post iudicium redemptionis vite semper temere sequitur. Quoniam nisi causa christi nullum nobis nisi supplicij iudicium moneretur. hinc more oratorum clementer iudicem ad pietatem invocatur. Primum iustum iudicem confiteatur. deinde de causam animae cur venerit insinuat. redemptionem propter quam venit reterit. seipsum precium offert. nostramque vitam propter charitatis spiritus suam esse declarat. quatinus sicuti nos nullo. ita et ipse in nobis vivat. Postremum vero aduersario furor aduersus se commemorat. ut equissimum iudicem ad equitatem iudicij. quasi equissimus supplicator devotus precibus inflectat. Tunc inquit. Vidisti domine furorē eorum aduersus me. vidisti domine equitatem in reprobando causam anime mee iusticia eligendo. Ex quibus verbis patet. quod omnia in iudicio eius pendant. quod iniquitatem ipse reprobandando puniat. quod iudicium diuinitus intendat. quod omnem furorē aduersus ecclesiam christi perpendat. quod cogitationes singulorum discuit. et prius ut dixi more rethorū sibi precium prius iudicem reconciliat. deinde partes aduersario insinuat. Ac per hoc quasi caput ad omnia membra spiritum agendi et presumendi ac credendi diffundit. hec namque vox electorum in corpore christi qui primarius benedictionis adepti sunt. Res quippe primatus sonare videtur. quoniam alius est populus qui per esau primogenita sua vendit alius ille qui emit. Nam iacob primatus benedictionis quietus acquiescit. esau filargirie deditus perdidit. Iste namque est primatus quod Res ista sonat.

re videtur. unde singula corporis membra capitis gratiam participari debent. et primatus gratie frugaliter custodire. quatinus ad singula capitis vigorem membra perveniat. Alioquin sine decore suo corpus mortuum iacet. in capite etenim vigorem vite. in capite primatus hereditatis nostre. in capite gratia venustatis. fertur enim coluber cum viget periculis. caput semper abscondere et in orbem se colligere obiecta reliqua parte corporis. ita et membra christi caput quod christus est custodiunt. et primatum observant quia in ipso omnia constant et ipse est caput corporis ecclesie. hoc quippe quia miserie vivendi usum. et fructum non habebit. In quibus nimirum tribus versibus omnia electorum primatus. per caput quod christus est patri commendantur eiusque iudicio redempta et iustificata offerunt. Deinde vero omnis iniquitas et furor aduersarii cogitationesque reproborum condemnant. Ex mira totius corporis christi unitas declaratur. cuius sub iugo omnium quasi in persona capitis deo patri offert. Redemptio inquit vite mee. Ubi alia interpretatio habet defensor. Ex quo liquido ostenditur ut dixi. quod redemptionis membris congruit. defensio vero eque membris et capiti. Quatinus redemptionis ac defensionis totius summe nostre salvationis per christum deo patri offeratur. ut per simplicem eius mortem. nostre duplicis mortis redemptionis exhibeat. Idcirco restat ut per caput primatus servet ecclesie et per primatum capitis. integra salus custodiat. Alioquin nullus primatus perdere poterit. cui non sublatum est christus. Propterea sit caput servandi summa studij atque optis nostre. summa negotij. summa spei. summa virtutum. Quis autem summa studij nostre est ut sumus in unitate corporis christi. et compaginati in unitate capitis. Ex quo omne corpus. per compaginationem et

colligationē subministratū. crescit co-
pulationē in augmentū scī in dño z
esatas. Auferā inquit a iudea caput z
caudā. scz inītiū z finē. hoc sane caput
iudea tūc amisit qñ xpm dñm non re-
cepit. In q ecclesie pmar? z principiū
eligitiq est p̄mogenitus ex mortuis.
In q vite negocia deo patri offerunt.
Ipse qdē est pmar? nī z finis qz ipse ē
p̄m? z nouissim? Ipse est finis legis
adiusticiā omni credēti p quē oīs inī-
quitas p̄tra nos erecta deuinaf. iudi-
ciū nīm erigiti. furor aduersantiū con-
demnat. z p cogitatōes eoz quasi a
radice opa inspecta improbant. vt et
nī pmar? cū capite gloriificet atqz eoz
filargiria condēnētiā deinceps Sin
littera contra eos qui oderāt pari la-
mento intropiciamus.

S I N

a Adisti dñe inquit
obprobria eorum
oēs cogitatōes eoz ad-
uersum me. labia insur-
gentiū mihi. z medita-
tionē eoz aduersus me
tota die. Sessionē eoz
z resurrectionē eoz vide
ego sum psalmus eoz.
Nam Sui vt pmissum ē dentiū inf-
ratur. z vt aliq dicit sup vuln? Den-
tiū quippe aduersus xpm obprobria
plangunt. Vñ et psalmista. Dentes
eoz arma z sagittaz: lingua eoz gla-
dius acut. Quoz labia insurgentiū
p̄tra veritatē: Ac si labia dolosa in cor-
de z corde loquunt. Propterea igitur

tur z dauid sub hac lra. Principes
in q̄t psecuti sunt me gratis. Ut offe-
deret sterū hui? lre q sup vuln? di. Nā
z alias vaticinādo cū ei? qñ ex euang-
gelio describeret passionē. In cetera
dicit ac si ad patrē. Qm quē tu pūlli
sti psecuti sunt. z sup dolorē vulnerū
eoz addiderūt. Sup dolorem nāqz
vulnerū addidisse ē. de medicina mor-
tem sumpsisse. Vñ adposita ē iniqui-
tas iudeoz sup iniquitatē ipsoz. obdu-
ritiā cordis eoz ne intraret iusticiā
dei cetera q dicunt. Et hoc ē exsono
hui? lre q sup vuln? interpretat ter? la-
menti qm ex medicina dura curant
vulnerū. hi vō sup addiderūt qz ma-
la p bonis reddidere et pfidiā et fide
vaticinātiū melluere. atqz pfidie sue
homicidia subiunxere. Que nimirū
mala cōsummata iust? arbitet quasi
p̄summatio iudicio. deo p̄i pūnda
offert. Incredulitas nāqz eoz vuln?
fuit. sup vuln? autē pfidia z pemptio
dñi. Porro sup vulnus qdē recte nūq
medicamentū adponit. quo vulneris
acerbitas mitiget. sup vulnus igitur
oleū infundit. vt oīs vulneris melia
tur asperitas. Sup vuln? malagma
vel fibula. sup vuln? alligatura. qbus
omne vuln? foueat. Sed hi de recti
procatione recto medicamento sup
vuln? infidelitatis pfidiā sibi z mortē
addidere. sicuti z oēs reprobi ex pati-
entia dei. Nā bonitas xpi z patientia
oēs ad pniām inuitat. ipsi vō fm du-
ritiā cordis eoz. thesaurizat sibi irā
in die ire. et reuelationis iusti iudicij
dei. In qbz pfecto versibo deū vbiqz p-
sentē insinuat. Quz cogitatōes me-
ditationes cordis eoz p̄sto sunt. Ad-
disti in q̄t obprobria z oēs cogitatōes
eoz. qz hoc est illi audire qd z videre.
videre vō qd z scire quē nulla latere

queunt, nulla subterfugere. Sed res
probi ex patientia dei qñ sup vulnus
peccati in patientia sibi thesaurizan
in die ire. Unde sequitur.

**Sessionem eoz et resur
rectionem eorum videt
ego sum psalmus eoz.**

Qm̃ insultrando et subsannando, repro,
bi nō min⁹ ptra caput. qñtāt contra
corp⁹ seuiūt. qñ ptaui iudices et docto
res in cathedra residentes pestilentie
quoz iā vuln⁹. null o fouetur medica
mine. vbi spes nulla ē refundēde salu
tis. Quia om̃e vbi caput languidū et
omne cor merēs, a vertice capitis vsq;
ad plantā pedis nulla ē in eo sanitas
vbi nō portio sed vniuersitas p̃clita
tur. et qdā corruptōnis toti corp⁹
tate consumit. vbi nō est iā malagma
ip̃onere. neq; oleus neq; alligaturā. s;
sup vuln⁹ qñ impenitēdine p̃sumitur
plaga mortis adponit. Nunc igitur
cōmōdi⁹ est vuln⁹ hīc qd foueas atq;
p̃stringas sup qd medicamētū adhi
beas. qñ sine vulnere in toto corpore
virus serpat interi⁹. Est nāq; nō solū
corp⁹ vuln⁹ verū etiā mētis qd oleo
scilicet medet qd molliorib; eloquijs
et pacifici sermonis suauitate curatur
Sunt em̃ fomētā verborū sunt et me
dicamēta celestia p̃cepto et qbus om̃e
nequitiaū virus pellitur et abolen
macule. Sunt legis vincula qbus ma
gis alligatis soluitur qbus conlisa
quedā xpi mēbra solidant. Et hoc est
qd p̃ns lra sonare videt. Sed s; his
trib; versib; inuocabilis reprobo et
cōtra xpm et ei⁹ mēbra insania plangi
tur eo qñ medicū repellentes oēm re
secere vulnē medicinā. Medicamē
tum igitur sup vuln⁹ est qñ medic⁹ ipe
dñs ielus. et vulnera curaret nra. in

fu dit vinū et oleū sup eū qñ semivivus
in via iacebat relictus. Et alligās vul
nera ei⁹ cōmisi stabulario. qñ curā illi⁹
ageret. Laueat ergo vnusq; ne ab
hierusalē peccando descēdat. imo me
ritis ascēdat ad illā. Qd si contigerit
peccasse, custodē habem⁹ oris nostri.
custodē legis et gr̃e. qñ vulnerib; nris
adhibeat medicinā. qui alligaturam
verborū celestia sup vulnus ip̃onit dñ
cena. Penitentia agite appropinqua
bit em̃ regnū celoz. Bona igitur all
gatura qñ vulnerata curat; cōfracta cō
nectit. et ideo eos p̃pheta sub his vers
bus infangibiliter plāgit. qñ om̃i arte
omniq; ingenio ptra xpm cōtraq; ei⁹
ecclesiā incessabiliter deseniūt; expro
brando medicando docēdo. insurgen
do. ita vt nihil sit eis. nisi deridere et
subsannare eos. qui p̃ueolunt in xpo
vivere. Jā deinceps Tau litterā per
scrutemur vt ipsa cognoscere possim⁹
vt exorati⁹ est verbis quidē p̃seueran
tibus dei iusto iudicio reddatur.

TAU

**Ed des eis inqt lu
cem dñe iuxta opa
manuū suarum. Babis
eis scutū cordis labore
tuum. persequeris in fu
rore et conteres eos do
mine sub celis.**

Nam Tau vt p̃tuli signa interp̃rat.
et vt alius interpres voluit. errauit vel
cōsumauit. Quib; p̃fecto sensib; par
intelligētia. qñ oia hec i threnis lamē
ta signa sunt et ostensiones futuroz.
Uñ psalmista ait. Ostēdisti p̃p̃o tuo
dura. et dedisti metuētib; te signa.

Liber

tionē vt fugiant a facie arc⁹. S; q; re
pbi noluere aīaduerrere. reddes eis
in q̄t vicē dñe iuxta opa manuū suarū.
Ergo p̄mū iudeis vicē reddidit quia
inrefragabili corde obdurauere. vt a
fide ⁊ veritate amplē pellerentur. ne
possint intrare iusticiā dei. ⁊ viā salu
tis apphendere. hāc q̄ppe vicem iuste
eis reddidisse dolet fīm opa manuū
suarū. q; vitā post q̄ pemerūt. nunq̄
nisi mortē inueniūt. Et hoc ē q; Lau
līa etiā errauit interpretat. Errauit au
tem a viā ppl's iudeorū. errat etiā oīs
reprobos cetus. ppter duriciā ⁊ impe
nitentiam cordis eorū. Propter qd ⁊
dñs consummauit iusticiā suā. hoc et
ipsam Lau litteram sonare diximus.
Hinc q; est qd sequitur. Dabis eis scu
rum cordis laborē tuū. Quia dñs pas
sionis xpi laborē designati sunt vene
rari ⁊ credere. quasi cundē laborē pro
scuto tenere. Ne p̄dicatōnis spicula
corū corda penetrarēt. Sic itaq; re
probi dñi eos dei patiētia ad peniten
tiam inuitat. obponūt sibi scutū cor
dis eandē dei patiētiā quasi non vi
deat dñi dñi sustineret. ⁊ thesaurizant si
bi irā vt apl's testat in die ire. Tendi
t aut arcus iudicij dñi eius patiētia p
longat. Sed bi duriciā sibi p̄tendūt
⁊ excusatiōes varias ne verba vite su
scipiant. Eo igit ad se trāsire ei⁹ p̄di
catōnis verba nō p̄mittūt. quo etiā la
borare vel sustinere vsq; ad mortē vi
dent. Qd iudeis accidisse propheta
plangit. dñi ipsi sibi scutum duricie ob
ponūt q; mortālē dei filiū quē ipsi p
emere. fīm carnē credere nolūt. In q̄
nīmīrū carnē laborē passionis susti
nens. Quē laborē passionis dñi p̄
di viderūt. eū vt deū venerari cōtēple
re. Quē etiā videbāt carnē mortalem

Tercius

dedignati sunt credere imortales esse
diuinitate. Un vt dixi post signa ⁊ si
gnificationes signorū. q; cōtēplere vt
fugerēt a facie arcus iudicij. recte seq̄t
magis p̄bēdō q̄ exorandō senten
tia cōdēnationis q̄ dicat. p̄leueris in
furore et cōteres sub celis dñe. vt sint
q; p̄durarēt in suis prauis meditatio
nibus sedētes in cathedra pestilentie
⁊ surgentes cōtra dñm. tanq̄ puluis
quē picat vent⁹ a facie terre. De sub ce
lo ergo conterunt q; nec ipsi celū esse
nec celestibz inherere discipulis volue
re. Idcirco quia ipsi p̄leuerunt sunt xpm
⁊ eius mēbra atq; oīa vite bona. nūc
⁊ ipsi p̄leuunt in furore ⁊ cōteruntur
eq̄ssime a bono ⁊ iusto deo. vt audiat
Discedite a me maledicti in ignē eter
num q̄ p̄parat⁹ est diabolo ⁊ angelis
ei⁹. Hec nāq; sunt signa q̄ cucurrere
⁊ significatiōes q̄ monstrauere vt fuge
rent a facie arcus. ⁊ liberarent electi.
S; q; re pbi p̄tēplere longe supra sub
hac līa p̄missum ē. in voce toni⁹ ecce
sic. Ingrediat omne malū eorū p̄tra te
⁊ deuindemia eos ppter oīs iniqui
tes eorū. Necnon ⁊ in alio alfabeto.
sub hac eadē. non fuit in q̄t in die furo
ris dñi q̄ effugeret ⁊ relinq̄ret vt sub
audias ex oībz reprobis qm inimic⁹
me⁹ cōsumpsit eos. p̄pterea recte Lau
vt dixi cōsummatio interpretat. q̄tinus
sub ipsa oīs impietas ⁊ iusticia cū cō
uerterit eā de⁹ in iudiciū finē ⁊ cōsum
mationē accipiat. iusticia scz finē qui
xps est. ⁊ cōsummatōne p̄fectōis im
pietas ⁊ oīa cōsummatōne p̄fectōis im
pietas ⁊ finē ne ultra queat p̄gredi
q̄tinus in vtriq; signa q̄ p̄cellere ve
ritatē exhibeant sue significatiōis. Hā
ideo p̄us dñs ostendit p̄lo suo dura
sub signo crucis vt liberarent electi.
In illis ⁊o qui signo crucis noluerunt

signari: veritas sequet signoz atqz cō-
 tritio eterni supplicij. Quia cōtra om-
 nia virtutū documenta: cōtra scōroz
 miracula scutū p̄fidie tenere. Idcir-
 co cōtritio furoris dei eos p̄sequit: ne
 ultra vires habeant repugnādi. Na-
 bent em̄ electi scutū bone voluntatis
 quo ex diuina p̄tectione coronantur.
 Quia q̄s p̄tegens adiunat: remune-
 rans coronat. Habēt reprobi scutū
 p̄fidie sue: de q̄ ex p̄sona dyaboli bene
 p̄ iob. cor̄p̄ illi⁹ quasi scuta fusiūta.
 Qd̄ em̄ cor̄p̄ illi⁹ nisi om̄es reprobi
 accipiunt: q̄ q̄si scuta fusiūta fragiles
 esse p̄bent. Scuta q̄ si sint fusiūta in
 suscipiendo sagittarū p̄cussiones ro-
 busta sūt: casu fragilia. Ictu q̄ dē feri-
 entū minime penetrant: sed suo se la-
 psu p̄ fragmenta dissolunt. Un̄ cor-
 pus maligni hosti: id ē om̄s iniq̄: q̄ a
 iure p̄ abstinentiā duri sunt, p̄ vitam
 hō fragiles: scutis fusiūto cōparant.
 Cū h̄ba p̄dicatiōis audiūt: nulla cor-
 reptiōis iacula se penetrare p̄mittūt
 qz in omni p̄cō qd̄ faciūt scutū sup̄be
 defensionis aut p̄raue negatiōis sibi
 opponūt. Nā cū q̄s taliū de reatu sue
 iniq̄tatis arguit nō mor cogitat quō
 culpā corrigat: s̄ q̄ i adiutorū sue ob-
 ponat defensionis. Nulla igit̄ veritas
 sagitta penetrat qz verba sancte corre-
 ptiōis in scuto excipit p̄raue defensio-
 nis. De q̄b̄ hoc in loco recte plangit.
 Dabis scutū eis dñe laborē tuū. qz ip-
 si p̄r penā p̄cti: duriciā sibi cordis ad-
 sciscunt in p̄tectione p̄raue defensionis.
 Si qd̄ dei abutentes patientiā in su-
 perbiā dū cogitāt deū talia nō curare
 recte aut satis nō intenderet: thesauri
 sunt sibi irā in die ire: z reuelationis
 iusti iudicij dei. Hoc q̄ppe scutum pri-
 mus hō renuit: q̄ requisit: cur lignum
 vetitū cōrigisset: non ad se culpā retu-

lit sed ad mulierē quā domin⁹ ei dede-
 rat: z reatū suū oblique ad auctorem
 dati inique retor: sicut ei mulierē dede-
 rat. Hoc scutū etia requirit mulier
 tenuit: qñ neqz ipsa ad se culpā infle-
 xit sed serpentis illud p̄suasiōibz repli-
 cavit: volens z ipsa reatū suū in crea-
 torem inflectere: q̄ illic intrare serpen-
 tem p̄suasit: talia p̄misisset. Hoc q̄p-
 pe z Layn scutū habuit cū interrogā-
 ti immo increpanti dño. Ubi est fra-
 tuus: sup̄be atqz cōtumeliose respon-
 dit. nescio dñe: nūqd̄ ego custos sum
 fratris mei: ecce cū dicit nescio domi-
 ne. fraudulenta humilitas z falsa ne-
 gatio p̄tendit. Cū hō dicit: nūqd̄ ego
 custos sum fratris mei: cōtumax ob-
 iurgatio cōtra deū erigit. Jam talis
 z h̄mōi excusatio: pena peccati est: et
 dñi quisqz dei patientia abutit in su-
 bia. subito eius p̄ditio z cōtritio de s̄b-
 celis venit. Quoz igit̄ bucusqz culpa
 in vsu peccantiū trahit. Iustum est vt z
 vindicta damnatiōis sequat: qz vnde
 finiri reatus debuit: inde p̄ duriciā
 cordis sibi supplicij q̄sqz trahit. z qz
 signū iudicij metuere noluit: neqz si-
 gnū hui⁹ littere in fronte gessit: iustum
 est vt vindictā excipiat damnationis
 sue. Quia p̄fecto non solū errauit. ve-
 r̄ uetiā cōsummauit: z compleuit mē-
 surā scelerū: vt cum reprobis sine fine
 damnet. Unde dñs patriarche suo.
 Nō dū inquit completa sunt peccata
 amor: reoz. His itaqz complet: mor
 z p̄missio simul z vindicta venit. qd̄
 satis hieremias p̄ hanc lram insinu-
 at. q̄ cōsummauit interpretat. peccatus
 hō cū p̄summatū fuerit generat mor-
 tē. Cōsummatio itaqz ex duriciā cor-
 dis z de impenitudine generat. Id-
 circo nob̄ orandū z ingemiscendum
 est vt emolliat dñs cordis nr̄i duriciā

Liber

quatin⁹ eius signa metuere possim⁹:
potati vino cōpunctōis: et deslere ma-
la q̄ gessim⁹. Quib⁹ ita pmissio: q̄ si-
nis est **L**ib⁹ lra et cōsummatio hui⁹
alphabeti. finiat⁹ et liber tercius earū
dem lamentationū expositionis ficti-
bus relegendus.

Incipit prologus li-
bri sequentis. Seucro opere p̄cepto
consecratus.

Ribus decur-

sis in lamentationib⁹
litterarū alphabeti. su-
perest ut quartū q̄dra-
to mystice significatio-

nis recenseam⁹ numer⁹ oī⁹q̄m materia
lis est: ut ex ipso cōficiam⁹ omnia v̄ru-
tū oī⁹menta. Materialis q̄dem q̄ hō
et mundus quattuor p̄stat elementis
compact⁹. Materialis q̄ nulla tem-
poraliū nisi ex quattuor constant: ut
puta quattuor rerū omniū tempora.
Iū elementis quattuor et plagis Sic
et etas seculi quattuor cōstat tempo-
ribus. Materialis ē iste numer⁹ eti-
am cōquadrat omnia ut subsistant.
q̄ solidus est et quadrat⁹. verū nō so-
lū materialia sed et celestia. Unde cu⁹
vnū sit euāgelii quattuor euāgeli-
ste eligunt⁹. Quattuor et virtutes ge-
nerales numerant⁹. ex q̄b⁹ relique oēs
omunē q̄si ex quattuor paradisi flumi-
nib⁹ ut omnia virtutū semina vberi⁹
irrigent⁹: q̄ sub his q̄tuor elemen-
tis q̄b⁹ subsistimus interi⁹ exteri⁹ ve
delinquit⁹. iustū fuit ut sub eodē nu-
mero vnacūq̄ p̄ba corrupta desiccam⁹.
Et q̄si ex materiali numero n̄m̄ inte-
rius hōiem: ad nouitatē vite fletib⁹
reparem⁹ quē vanis cōcupiscentiarū
gaudijs corrupim⁹. Sunt etiam mi-

Quartus

frater et cōsener: quattuor affectiōes
mor⁹ q̄b⁹ p̄fate quattuor animi nostri
corrumpunt virtutes. Et iō recte p̄fū-
est sub his quattuor alphabetis totū
hōiem interi⁹ exteri⁹ ve deslere de-
bere: et ad integritatē vere dilatatiōis
n̄ra omnia lachrimis vel gemitib⁹ re-
staurare: ita ut singulis rebus morū
corpor⁹ ve viciatōis singula opponant⁹
litterarū lamenta. Sicq̄ sup flumi-
na babilonis abducti n̄ra soluat⁹ co-
puitas et reddat n̄re syon vega i xpo
libertas. ¶ **F**init prologus.

Incipit liber quart⁹

in lamentatiōib⁹ Jeremie disertissimi
viri Reuerendi⁹ patris: dñi Pasca-
si ratberti Abbatis Lorbenlis.

ALEPH **C**a. iiii

Quomō ob-
scuratus est
aurū imuta-
tus est color
optim⁹ disp-

q

si sunt lapides sanctua-
riū in capite omniū pla-
tearum.

Per aux. nancq̄ obscuratū p̄beta in
deor⁹ plagit p̄fidia: q̄ in eis antiqu⁹
ille fidei vigo: atq̄ innocentie splen-
dor ingruente p̄fidia: malicia se no-
cte fuscavit: et ipsi dispersi sunt nō so-
lū p̄ omnia vanitatis negocia: verū
etiam vsq̄ ad exteras nationes ducti
sunt in captiuitatē: et q̄ p̄ p̄ p̄ publi⁹
ca seculi negocia dispersi sunt in capi-

te omnium platearum. Latam scilicet et spatiosam amplectentes mundi vitam. Iustum quippe fuit: quod se expulere de sanctuario dei ad nefandos seculi actus ut pellerent a fide in perfidiam: et inde in captivitate: ut diximus: itemque ad eteras et reprobas gentium nationes. Que nimirum vorum minus dolens est quam in increpantis: sicuti et illa quod dicitur. Quomodo sedet sola civitas: sub qua perfectio voce iudeorum duricia plangit. Ex quibus patres et patriarche ac prophete refulerent: quasi aurum et lapides preciosissimi in sanctuario dei fide atque operibus clarissimi. Sed reprobi ac degeneres facti: propter duriciam cordis eorum Christo adveniente perierunt: ad perfidiam unde cernens eos propheta foribus et vita degnari obiurgat et plagit.

Quo obscuratum est aurum immutatum est color optimus?

Aurum quippe erant: propter notitiam dei: et naturam patriarcharum: obscurati vero foribus delictorum et perfidie inquinamentis. Quod ceterum mystice Christi ecclesia plorans pro suis ac lugens dicit. Quo modo obscuratum est aurum: per aurum namque obscuratum: reprobam electorum sectam sacerdotum vel ministrorum dei universis ordinibus deplorat vitam: quondam per gloriam virtutum claram. Nunc vero per actiones infimas: et negocia seculi obscurata. Ac deinde color optimus fertur immutatus: quia ille sanctitatis nostre habitus. per terrena et abiecta presentis vite opera: ad ignominiam despectionis venit. Unde felices illi: quos tanquam aurum in fornace tribulationis et angustie probavit dominus: et quasi holocaustum accipit illos. Nos vero miseri quodam prosperitas seculi atque oblectamenta vanarum rerum: ad tantam delictorum per-

duxere obscuritates et vilitatem agendi: ut etiam a prophetis omnibus dei electis iure nostro plangatur color et habitus sanctitatis: in deterius propter usum peccandi pravissime commutatus. In tantumque etiam perierit dum Christi concubant sacramenta plerumque: et si reprobi inter electos locum honoris sumant: et ipsi contra sanctam ecclesiam quasi ex auctoritate sevant: perfectio cum omnia preceptorum dei eloquia quasi sciendo atrocius contemnunt: atque ecclesiasticarum iura pravis suis moribus rescindunt. Hinc et lapides sanctuarii plangunt dispersi in capite omnium platearum quod semper intrinsecus prius habebant. nec sumebant etiam in summi sacerdotis visibus et honoribus: cum in sancta sanctorum ingrediens in secreto sui conditoris apparebat. Quid ergo putas sunt lapides isti sanctuarii in capite omnium platearum dispersi: nisi sacerdotes Christi et ministri sacri altaris etiam monachorum et deo consecrata societas: necnon virginum et sanctimonialium innumerositas: qui semper debent dei apparere in secreto conspectibus: quos nunquam necesse est foris conspici: nunquam extraneis et seculi actionibus occupari. Sed quod gravius est: ideo dispersi deplorantur quasi lapides sanctuarii in capite omnium platearum. quia hi qui per vitam et orationem intus semper esse debuerant per vitam reprobam foris passim vacant. Ecce tam pene nulla est secularis vite actio quam non sacerdotes Christi ad ministrent. Nulla mundi negocia in quibus altaris ministri se non occupent. Nulla rerum improbitas quae se monasticus ordo non implicet. pene nulla inlecebrose vite blandicies quae se castitas scimonialium non commaculet. Dum ergo in secundo habitu et religione constituti

Libër

exteriora sunt q̄ exhibent; z vana vite
oblectamēta; q̄ sectant; quasi lapides
sanctuarij foris in capite omniū pla-
tearū dispersi iacent. Greca etenim lin-
gua platea a latitudine vocat. Lata
etenim via est z spaciōsa q̄ adducit ad
mortē. Sanctuarij ḡ lapides: in pla-
teis sunt dispersi: cū religiosi quiq; lata
mundi itinera sectant. Et nō soluz in
plateis sed in capite platearū disp̄gū-
turdū p̄ desiderij h̄ mundi opa per-
agunt. z tamē de religioso habitu cul-
men honoris vel laudis querunt. In
capite ḡ platearū dispersi sunt qz sa-
cent per ministeriū operis: z honora-
ri voluit de imagine sanctitatis. Quo-
rū itaq; ordinē lapidum: dum ecclē-
sie sue dominus p̄ prophetam pollicita-
tiōes suas ostenderet repromittit di-
cens. Ecce ego sternā p̄ ordinem lapi-
des tuos z fundabo te in saphiris: et
ponam iaspidem p̄ pugnacula tuā: et
portas tuas in lapides sculptos: et
omnes terminos tuos in lapides de-
siderabiles vniuersos filios tuos do-
ctos a domino. Stravit namq; chri-
stus in ecclesia per ordinē lapides qz
in ea sanctas electorum animas me-
ritorū diuersitate distinguit: fundauit
eam in saphiris: qui scz lapides colo-
ris aerei in se similitudinē tenent. q̄a
robore ecclesie in animab; celestia ap-
petentibus solidat; z quoniam iaspis
viridis est coloris: iaspides p̄ pugna-
cula eius posuit. Quia illi contra ad-
uersarios p̄ sancte ecclesie defensione
obicit sunt: q̄ nulla ariditate repro-
bi temporis marcescunt. Et nō quia
in aduersis ecclesie ordinibus nostro
in tempore multi seculi amatores cō-
numerantur: iure plangit. quia lapi-
des sanctuarij dispersi sunt in capite
omniū platearum: dum suscepti reli-

Quartus

gionis ministeriū vertimus ad am-
bitionis augmentū: dum locum san-
ctitatis ad terrena negocia deflecti-
mus actibus implicamur. Ita quod
peius est vrlupi pastores fiant. mini-
stri altaris negociatores seculi: mo-
nachorū societas: viciosorum con-
tuberniū: sanctimonialiū adgregatio:
domicaliū vicio. Idcirco recte p̄be-
ta corpus christi scz eius ecclē plan-
git. Quomō obscuratū est aurū cali-
gine peccatorū: immutatus est color
decoloris: z sanctitatis in fedtatem vi-
ciorum. quomō dispersi sunt lapides
strati per ordinem sanctuarij in capi-
te platearū: dum ad negocia dilapsi
exteriora ruunt aliud ex honore susce-
pte religionis querunt: atq; aliud ex
officio actionis exhibent: z cotidie p̄
multas nequicias pereunt. Luris em
secularibus intenti z viciorū tanto
insensibiliores redduntur quanto ad
ea que foris sunt z carnis cōcupiscen-
tiarū cum studio audiores inueniū-
tur. Visu quippe rerum longe a celesti
desiderio obdurecit animus: z dum
ipso suo vsu durus efficitur ex actio-
ne seculi ad ea emolliri nō valet. que
pertineant ad charitatem dei. z dum
solummō in corde fides cōfessionis
remanet atq; baptismi adoptio: my-
rito aurum vocatur z lapides san-
ctuarij: sed obscurati p̄pter viciorum
fedtatem: atq; dispersi in capite pla-
tearum plangimur. Quia autem aurū
in baptismo renati vel etiam circūci-
sione adscripti iure intelligant. testat
sob cum de iudea typico loquit. Loc⁹
saphiri ei⁹ inqt lapides z glebe aurū
Tantope auget reatu culpe sequent
p̄coniū gl̄ie p̄cedet. Nā vniuscuiusq;
casus tanto maioris est criminis q̄
to priusquāz caderet maioris potuit

esse virtutis. Unde dicat de iudea re-
nata ex circūcisione. dicat et de eccle-
sia renata ex sacro baptisimi. Quid fu-
erit quāta ve gloria sublimata. vt gfe
magnitudo atq; virtutum numerus
creſcat. Ex cumulo ſequentiū delicto-
rum. Unde ad iob dicit. vt pmiſſum
eſt. locus ſaphiri lapides eius et glebe
eius aurū. Quid em̄ hoc loco p lapī-
des. niſi ſanctorū ac fortū mentes ac-
cipimus. qui quaſi ex grā et cōſtantia
mētis iure lapides ſanctuarij vocant̄
Uñ apls. Et vos tanq; lapides viuit.
ſupēdificamini dom⁹ ſpirituales. Qui
pfecto lapides ſanctuarij quia ad vna
carnaliū ſe diſſundūt. quaſi diſſi iu-
re plangunt in capite platearū. Nā et
in iudea pūs ſancte aie nunq; defue-
re que celeſte vitam pducere. Uñ re-
cte nō minus de ea q; et de xpī eccleſia
dicit. Locus ſaphiri lapides ei⁹ et q; a
in ea magne vite ac ſapie claritate p
fidē electi fulgent. Adiungitur et glebe
illius aurū. Quid p glebas niſi colle-
ctiones ſingulorū ordinū ac multitu-
dinis vnitas designat. glebe etem̄ ex
humore et puluere cōſtringunt. Oēs
ergo q; rore grē infuſi ex mortis debi-
to ſe puluere eſſe veraci cognitiōe con-
ſitentur. dum vite virtutib; clareſcūt.
quaſi auree glebe in ecclīa reniteſcūt
habuit et ſynagoga glebas in pphetis
habuit et in doctorib; necnō et i patri-
bus antiq; qui magna ſe infuſione
grē in profeſſionis et opis vnanimitate
tenere. De q;bus recte dī. Et glebe
illius aurū; quia in ea multitudo ſpi-
ritualium tanto maiore virtute claruit
quāto ſe in deū ac primū maiore vna-
nimitate pſtrinxit. Sed hoc aurū pſi-
die poſtmodū tenebris obſcuratū eſt.
Qui pfecto nigredinē hic ppheta in-
tuens deplorat dicens.

**Quō obſcuratū ē aurū.
imutat⁹ ē color optim⁹.**

Sed et xpī eccleſia mēbra electōis cō-
ſiderans terrenarū rerū fuligine dent
grati; plangit q; obſcuratū ē aurū. Et
imutat⁹ eſt color renatorū optim⁹ ful-
gens pūs etiā in poſteriorib; in pallo-
re auri. nūc vō econtrario delictorū te-
nebris obſcurat⁹. ¶ Eterū aie ſe iure
deplorat q; fuit pūs p fontē baptisimi
nūc candidius dealbata. et p infuſio-
nem ſcripſis auro pulchritus colora-
ta. Nūc vō aut hereſi ē infecta. aut vt
cū et ſclerib; obſcurata. fulget nāq;
animarū ſanctarū eloquiū auro cla-
rius. charitatis vō ſplendor pulchri-
oib; inradiaſt colorib;. Sed cū ab ei⁹
fulgore aia concupiſcentijs oblectata
malis deciderit. qd aliud in ea q; au-
rū obſcurat. Et dū vicijs carnaliū re-
rum denigraſt. qd niſi color candoris
optim⁹. et pulchritudinis in deterius
cōmutat. habet em̄ aia verbū diuini
eloquiū. auro ptiōſius in ſe fulgēs. qd
charitate intrinſec⁹ incōparabilr cō-
lorat. Sed cū cōcupiſcentijs rerū affi-
citur. qd aliud q; aurū obſcurat et co-
lor imutat optim⁹. Peſſima igit cō-
mutatio dū amor eternarū rerū et cō-
cupiſcentia celeſtis patrie in amorem
tpaliū et cōcupiſcentiā vanarū rerum
vertitur. Pro quo recte plangiſt quō
obſcuratū ē aurū. imutat⁹ eſt color op-
timus. Uñ quia cōcupiſcentia eterne
vite verſa ē in amorē et cōcupiſcentiā
carnis. iure lapides ſanctuarij dei. re-
liqueſc; virtutes aie in capite diſſgun-
tur oim platearū. quō charitate amiſ-
ſa virtus nulla in aia ſolidat. imo oēs
affectiones ſuas adlata viarū itinera
et ſpacioſa cōcupiſcentiarū conamina
in capite trāſponit platearū. ¶ Q lapī-
k iij

Liber

des p̄dofarū virtutū speciē in anima
bus sanctorū teneant multis in locis
luce clarius doctorū eloquijs declara
tur. Sed cū mens ad exteriora z pre
sentis vite oblectamenta suas diffun
dit cōcupiscentias: quasi in capite pla
tearū oīa sua disp̄git virtutū ornāmē
ta. Et lapides quos sup rationale tu
dicij adneros in pectore portare de
buit. ad gloriā z laudē dei suisqz deco
ris. demū colore dilectōis dei in dete
rius cōmutato disp̄pos in capite pla
tearū ac tacentes atrocius expoliata
bonis luget. Tāmē verbi dei subsistē
tia in nobis. licet nris obscurē pecca
torum tenebris: incorrupta manet.
¶ Propterea signant nō natura sub
stantie violata. sed obscurata i nobis
nris ex culpis recte plangitur. Nam
heretici quīs verbi dei integritatem
corrūpere videant. ipsa tū vis verbi z
natura quātū ex se est integra manet.
Obscurat quidē ppter nō credētes vel
etiā ppter nō recte intelligētes. manet
tū inuolata veritas. quia z obscurari
ad tēpus pōt. corrūpi omnino nō pōt
At nō color verbi charitas videlicet
q̄ pfundimur z cōuertimur. cōmutat
in penis dū ex dilectione dei z p̄mi
transit in p̄cupiscentias rerū terrenarū.
Et dū mens ad singula se exponit. q̄
si in capite totū vite latitudinis accu
satōes suas z desideria mittit. Quas
cuz ad se redierit misera aīa qd aliud
q̄ disp̄sas inf̄ lata z spaciōsa mortis
itineria dolet z gemit. Achi patens di
cat. Quō in me mibimet obscuratū ē
illud dei verbū ignitū z splēdidū. ita
vt mea ignauia cecat p̄ceptū dei luci
dū videre qd cōuertit aīas nequerim.
Quō mibimet obscurari potuit illud
qd oībo luget. z cōuertit etiā refugas.
verū qd me latuit nec videre potuit si

Quartus

bi fultit. Idcirco z in me imutat? est
color optimus. z disp̄si sunt lapides
sanctuarij. Sanctuariū qdē erat de
aīa fidel' deo. dū aurū scz vbiū diuinū
in ea fulgebat ignitum. Sed mox ob
scurari cepit in p̄fidia z caligine deli
ctorū imutat? etia z color optim' sitqz
feda q̄ pulchra erat. z dispergunt oīa
intrinsec'. ita vt nulla rem meā vite
ornāmēta dū cūcta pellunt foras bo
na z repletus intus malis. Magna
igitur hui' vis lamēt. magn' z tanti
vigor doloris p̄be qd ad oīa se extēdit
Plangit em̄ cecitate iudeorū. plangit
z ecclesiariū dei disp̄sionē ac damna.
Plangit nuditate animarū atqz fedi
tates oīm. Recolit exordia. deplorat
amissa z cum gemitu se diffundit ad
vniuersa. Unde sequitur.

BEI

f **Blū syon iduti sūt
z amicti auro pri
mo quomodo reputati
sunt in vasa testea opus
manuum figuli.**

Ex quo indeoz z p̄rogatiua scōz. in
sinuat patz dignitatē qd nō solū illi
terrene syon fuerint filij verū etiā cele
stis hierl'm indyti ex legis doctrina z
grē p̄uilegio adoptari. Incliti qdē ge
nere cultu z doctrina ita vt p̄cūctis
gentibz filij dei dicerent z amici sunt
appellati. Quibz facta ē repromissio
legislatio. quoz patres z ex qbz xps.
Un' p̄fecto iure valde indyti vocant
q̄z de' ductor mirabil' in medio eoz
z p̄ceptor fuisse laudat. Amicti inquit
auro p̄mo. Per aurū nanqz sapia dei

fulgida designat. Un diuinus sermo
ait. Thesaurus desiderabilis requiritur
in ore sapientis. Quo profecto iudei
amici auro fulgebant olim pre oibul
qñ luminaria in mudo. Et nō solum
quolibet auro. sed auro signant pmo
z purissimo. p qd celestis intelligitur
sapia. Un salomon. Brū hō qui in
uenit sapientiā. z qui affluit pruden
tia. Melior est adqñsio ei⁹ negocia
tione argenti z auri pmi et purissimi
fruct⁹. Qua profecto iudei imbuti
sapia pñctis gentib⁹ amici laudat
auro pmo. Quasi iuxta scripturam
radix sapia esse timere deū. fruct⁹ qui
sunt sapie. nisi videre z bi sunt pmi ac
nouissimi fructus de pñe sapie auro
geniti. Quo pfecto pmo pulchritudi
nis auro. nō solū synagoga verū z ec
clesia xpi gloriosus amictas gloriat.
Sed qd lachrymabili⁹ est z illa z ista
in suis imutata ē. vt z iudei reprobī fa
cti reputati sunt. in vasa testea z eccle
sie viliora sint mēbra facta. Pro qbo
oib⁹ merito ppheta imo vox oim ele
ctorū lugere. eo q multoties filij syon
incliti. scz celestis hierlm amici auro
pmo. sapia imbuti dilectōis dei z pri
mi. corrumpunt ad quā fragilita hui⁹ mū
di oga vt ipsi fiant. vasa testea. q fue
rant parata fieri ad incorruptionē ce
lestia. Pulchra igit ecclesia xpi amicta
auro pmo pulchra vt luna. electa vt
sol. terribilis vt castrorū acies pñcat.
z ideo filij eius incliti dicunt amici
auro pmo. in quorū nouitatis gra
tia nihil coinquinatū incurrat. sed re
formati ad contēplationē dei prima
induntur gratia vt ad eam redeant
qua creati sunt dignitate. Propterea
z adolescentior filius vbi ad patrē pe
nitens redijt. primā stolam recepit

memoratur. scz immortalitatis gra
tiam. Unde z filij syon incliti iure ami
cti auro pmo laudantur. Est enī au
rum arabicū purissimū qd et de saba
dño adfertur. est enī pñctissimū regi
salomoni qd z de opbtr allatū fuisse
dicat. Per opbtr nāqz risus vñ ebri
sum interpretatur. De illo scz risu ve
niens. in quo sunt oia vite gaudia vbi
sanctorū aie requiescunt in herbis vi
ribus. Quapropter nec immerito pmi
mū predicatur. quia sapia z immortali
tas ad vitā cū renascimur pñctiores
cunctis opibus. z oia que desiderant
huic nō valent comparari. Quo sane
auro induti filij syon iure plangunt
q dereliquerint qd reputati sunt in va
sa testea. Qd bene iob lugens aiebat
Comparatus sum lutorū assimilatus
sum faulle z cineri. z domin⁹ in psal
mis. vt lutū inquit platearū delebo
eos. De luto enī vasa testea fingunt
Sed tamē ex his alia sunt que in bo
nozem reparantur. vt sint vasa aurea
Alia vō vasa fictilia z permanenti in
contumeliā. Deniqz paulus apostol⁹
Habem⁹ inquit thesaurū iustū in va
sis istis fictilib⁹. Quo. pfecto thesau
ro filij syon incliti amici gloriantur.
sed cum eo expoliati fuerint vasa tes
tea ac fictilia in contumeliā prepara
ta planguntur. Verumtamen de his
qdū hic viuunt. potens est de⁹ aliud
restituere in honorem aliud in contu
meliā. Sed quos formar tribulati
onis et angustiarū probauerint. ver
tuntur in aurum vt sint vasa honoris
De quibus dicitur. Vasa aurea for
mar probat. z virum iustum angustia.
Un dauid ex persona dñi. Bruit inq̃
tanq̃ testa virtus mea. Excocto igit
luto carnis cū replet iteri⁹ p bonā pñct

Liber

entiam anima thesauro desiderabili
z fulget exterius hō amictus auro in
telligēte qd aliud fit q̄ vas honoris
Un̄ z opa manū figuli dicunt. quia
sicut figulus potestate habet de eadē
massa aliud vas formare in cōtume-
liā. aliud hō in honore. ita z x̄p̄s ver⁹
factor n̄r. potens ē nos erigere de lu-
to ad speciem decoris. z quos decreue-
rit. in cōfusione deferere damnatiōis
Et nequaquā nisi recto ac vero suo iu-
dicio. Expoliam⁹ intus thesauro cele-
sti. z erui⁹ a foris auro primo vt de-
generes sim⁹. Alio qn̄ oēs filij syon il-
lius celestis incluti p adoptionē san-
cte regenerationis effecti. Nunq̄ inf⁹
vasa depurarent testea. nisi p̄us int⁹
forisve expoliarent⁹ rebus diuinis. scz
culpīs exigentib⁹ ita plasi sunt. quia
opa manū figuli sunt. recolendū est
illud vbi dñs hieremiā ad domū mit-
tit fictoris. Qui cū venisset mor vas
luteū de manu ei⁹ cecidisse esse fractū
fuisse elegitur. Ex quo nimis rursus
luto. aliud vas formasse signāter me-
moratur. vnde dñs mor p̄bete insi-
nuat. qd z ip̄e potens est sic ex nobis
siquidē luteis vasa restituere bono-
ris. z suo sacro ministerio dignos effi-
cere. Propterea z p̄bete eos deplo-
rat qd generes sunt. expoliant⁹ rebus
celestib⁹ ita vt vasis cōparent⁹ testēis
ac luteis vt z ipsi cōpuncti redeant p
penitentiā z lachrymarū effusionem
ad immortalitatis gratiā. Dinc z an-
gelo ephesi scribit. Memēto vñ ceci-
deris z age penitentiā z p̄ma opa fac
qd est apte dicere. Scito z intellige
cui⁹ dignitatis fueris p grām. z adop-
tionē dei. q̄ indutus z nobilis vestit⁹
auro puro z purissimo induit⁹. siquidē
stola immortalitatis. Ac deinde quilibet
z luteus ppter corruptionē et penam

Quartus

peccati vasis sicut libo cōparat. Sic in
desperationē ventas p̄betā renitare
ludentē q̄ talis effect⁹ sis. z p̄ma opa
tua fac. id est opera charitatis ac dile-
ctionis dei. vt p eandē charitatē dei
et p̄mi in adoptionē redeas filiorū
vnde cecideras ppter prauē persuasio-
nis oblectamenta. Ex quo sequitur.

OMEL

I. Ed z lamie nudas
uerūt māmā. lactauere
catulos suos. filia popu-
li mei crudelis quali stru-
tio in deserto.

Per lamia nāq̄ scribarū z phariseo-
rum exprobat duriciā z doctrine in
populo improbitatē. q̄ nec tā dēmen-
tes fuerint vt p̄berent lac vel māmā
doctrinarum filijs synagoge vel vlti-
mā crudelissimā oīm bestiarū. Dicit
em̄ de ea. qd crudelior sit fētib⁹ suis
cunctis bestijs. Un̄ z nomē accepisse
signant⁹ legitur. Siquidē lamia qua-
si lanīa sonare a multis dī. Et q̄ dila-
niat catulos suos ac dilaceret. qd z fa-
bulis satis apte legitur. Sicut phari-
sei crudeliores bestijs nec nudare
māmā. paruulis z lactantib⁹ vt sug-
rent cibum vite. imo crudeles facti vt
strutio. q̄ mor vt oua sua exposuerit
deserit. nec recolat ea. neq̄ apponit. cō-
fouere aut calefacere. quia nihil de
suis recogitat fētib⁹ Ita z iudeoz p-
uersitas exiit i populo. vt nihil aliud
agerēt. q̄ vt eos dilacerāt. diriperēt z
cōtra distraherēt. ita sicut scriptura di-
cit vt pmissa vite nec ipsi introirent.
nec alios introire pmitterēt. Quos p
p̄bete lugēs z plangēs dicit q̄ lamie

lactet carulos suos q̄ nec eos fecisse paruulos in p̄p̄lo dolet. Lamia nāq̄ bebraice lilit̄ dicit̄ quā q̄dem bebre orū Unū id est vnā ex furij̄s suspicatur que parce dicunt̄: eo q̄ nulli par. caniscenti scribe et pharisei q̄ nō solū primus in p̄p̄lo: verū ne p̄phetis pepercere. Q̄ d̄ d̄ d̄ de p̄phetis cū etiā nec ab ip̄o dō p̄b̄o repromisso man⁹ subtraxerunt. Idcirco crudelis filia eorū synagoga plāgit̄ crudelior facta lamij̄s: et qua strutio nullā sibi sp̄e aut p̄mis reliquere in posterū. Sed et xp̄i ecclesia plangit̄. Per lamias hy / pocritarū at hereticorū callidam puerilitatem: qui humanā q̄dē faciē gestātes beluina p̄ impietate corda gerūt. Qui tunc mammā nudant q̄n errorem suū libere p̄dicant. Tunc v̄o carulos lactant: q̄n male sequaces paruulorū animas pueris docēt: ad impietatem male nutriendō cōfirmant. Vñ alibi p̄ p̄phetā etulando d̄z. hereticorū atq̄ hypocritarū deplozans facta ibi cubabit lamia et inuenit sibi requiem. Ibi habuit foueā ericius sc̄z in plebe xp̄i in p̄p̄lo graui et pleno peccatis. Per lamiā quippe vt dixi hypocrite vel heretici. per ericiū v̄o maliciosi quicq̄ diuersis se defensionib⁹ contingunt designant. Lamia etenim (vt dixi) faciē habere humanā p̄hibet: s̄z corp⁹ bestiale. Ita et om̄s hypocrite et heretici in p̄ma q̄dem faciē q̄d ostendunt quasi ex ratione sc̄ritatis esse videtur. Sed bestiale est corpus q̄d sequit̄: q̄ valde iniqua sunt que sub boni specie molunt̄. Ericij̄ aut nomine maliciofarū vt dixi mentū defensio designat̄ quia videlicet ericius cum adp̄henditur ei⁹ et caput cernit̄: et pedes videtur: et corpus omne conspicit̄ sed mortu⁹ et adp̄rehensus fuerit semetipsum in

spe colligit pedes introitus: cū capite abscondit et intra tenentis manus totū simul amittit̄: q̄d totū simul ante videbat̄. Sic nimirū sic maliciose mentes sunt: cum in suis excessib⁹ comprehendunt̄. Caput eim̄ ericij̄ cernit̄: q̄ initio ad culpā peccator accersit vi / det̄. Pedes ericij̄ conspiciunt̄: q̄ q̄b⁹ vestigijs nequitia sit perpetrata cognoscit̄: et tamen adductis repente excusationib⁹ maliciose mens introitus caput et pedes colligit: quia cūcta iniquitatis sue vestigia abscondit. Caput q̄dem subtrahit q̄ miris defensionib⁹ nec inchoasse p̄tū se aliquid offendit: et quasi spera in manu tenentis remanet. q̄is qui corripit cuncta que tā cognouerat: subito amittēs inuolutū cōtra conscientiā peccatorē tenet. Et q̄ totū iam in deprehendendo videret: tergiversatione prauē excusationis delusio: totū pariter ignorat. Quib⁹ apulsi miserij̄ iam ad lamenti ordinem redeamus.

Filia populi mei crudelis q̄si strutio in deserto

Que eim̄ filia p̄p̄li nisi ecclesia delinquentiū plangit̄: q̄ p̄fecto eo filia sanctorū q̄ renata est in xp̄o p̄dicat̄. Sed talibus et h̄mōi inuoluta mora bestiali peccandi vsib⁹ crudelis quasi strutio in deserto efficit̄. Nihil nisi p̄sentia cogitās: nihil in spe parens etia⁹ actus et opa que admittit sine calore charitatis facere p̄termittit. Nullū future vite gerens curā nulla filiorū habens sollicitudinē: sed tantūm p̄sentia vt diximus in tenebris etiam eorum obliuiscit̄ operum: quasi strutio oua sua que posuerit. ¶ Quibus ecclesiarum relictis malis iam anima mortaliter in se quid de desceat videam⁹

Quando bestialis feritas animarū
quā sepe semp mulcet ad pietatem si-
dei xpi receptā: ita vt z nudant mam-
mā doctrinarū suosq; lactent mores
quasi lacte pietatis vt quicqd pri⁹ in-
trorsus criminofum apparuit, totum
vbertas recōpēter pietatis atq; amo-
ris dei z primi. Solent em̄ q̄sepe be-
stiales anime q̄ prius p rationē vide-
bant formā humanā pretere dēre. p se
uitā hō feritatē z mores bestiarū gi-
gnere: cito quidē cōverti ad melius z
verba doctrina z suis exuere regumē-
tis. Ac deinde sagacissimos vīte act⁹
lacte nutrire eloquiorū dei: atq; ani-
mū inclinare ad pietatē z dilectionē
dei z primi. Un̄ dñs. Utinā inq̄t fri-
gidus esset aut calidus. sed qz tepid⁹
es incipiā te euomere ex ore meo. Ac
si diceret. Utinā te seuiorē p frig⁹ im-
pietatis ac bestiales monstrosos quē-
tos aspiceres mores: certe aut calid⁹
ex dilectione dei z primi p flammaz
charitatis. Nūc aut qz inter vtraq; te
pidus es incipiā te euomere atq; reij-
cere a corpore vnitatis. Propterea q̄
moriū pbitas semp sequenda est: feri-
tas edomanda: tepiditas hō fugiē-
da. ¶ Hinc qz fidelis anima dicat cū
gemitu tandem actib; suis dicat z mo-
ribus qz z lamē nudauere mammaz
Per lamē nāq; recte prudentia car-
nis designat. ¶ Porro prudentia car-
nis catulos suos: actus videlicet q̄s
genuerit quasi seuiſſima bestiarū q̄
aliunde quā morte lactat z nutritur:
sed q̄sepe in melius pmutata de pru-
dentia carnis (que mors ab aplō no-
minat) in prudentiam spiritus cum
trāsierit deregīt crudelis enudat fla-
gitiosa z lacte doctrinarum quasi ab-
vberē pietatē lactat z nutrit catulos
suos. scilicet mores z actus. Unde de

feritate ad mōsuetudinē tranſeūt
de seuiſia ad pietatem: de morte ad vi-
tam: de infantia ad maturitatē. S; p-
rudētia carnis que longē diuq; ob-
duruerit: iure quasi filia populi mei
crudelis z quasi strutio i deserto plā-
gitur. Fert enim vt sepe dictum est q̄
strutio oua sua cum posuerit in deser-
to (q̄a sine calore amoris: sine fōmē-
to pietatis: sine spe future prolis) abs-
q; curaz sollicitudine derelinquit ita
z prudentia carnis omnes affectiōis
actus quos peperit tantūmō pſentia
rum intendens sine spe z cura in mor-
tē derelinquit. Unde z fassus sum re-
cte mors appellatur. ¶ Propterea q̄
si filia virtutum z si crudelis a pphē-
ta plangit quia dum puidere impo-
sterum fecūditatē semina debuit so-
lūmō actus suos carni deditos si-
ne fōmento spei sine dilectionis amo-
re quasi strutio oua sua in mortē de-
reliquit. Sequitur.

BELETH

a Bhesit lingua la-
ctantis ad pala-
tum eius in siti: paruuli
petierunt panem: et nō
erat qui frangeret eis.

Manifesta lamenti narratio de iu-
deis extinctis: matrib; q̄ lingua lactā-
tis p siti ad palatū adbesit z parui
li grāditores panē cum peterent sine
vīrib; nec erat qui frangeret eis. p-
sertim cum z ipsi abus essent matru-
bus. Unde minusculi sine lacte con-
sumpti: grandiores vero sine abo pe-

riere fame perempti. ¶ Porro fm al-
legoricos sensus lingua lactantis ad
palatum adberet in siti sine lacte do-
ctrine quando cura doctorum crude-
lis: quasi strutio sine sollicitudine p-
gressibus aliud delegens torpucrit:
nec cum apostolo lacte doctrinarum
dei paruulos lactantes pastor alue-
rit. Hinc quoq; apostolus suis ait par-
uulis. Lac vobis potum dedi nō escā
quia necdum poteratis sed neq; ad-
huc potestis. Sunt em̄ in ecclesia xpi
lactentes paruuli sugentes vbera p-
ceptorum dei. sunt et maiores qui iam
qucunt solidum capere cibum: scilicet
profundiora mysteriorum dei intelli-
gere: si esset qui frangeret panem se-
cretiora videlicet sacramenta scriptu-
rarum. Sed cum cura pastor ac sol-
licitudo defuerit. Nec est qui minori-
bus mammā denuet doctrinarum
neq; qui maioribus frangat panem.
Quos bene intuens ppheta iure co-
rum deplorat reprobam vitam: et isto-
rum plangit crudelitatem mortem. eo-
q; multi doctores impietate sua per-
lecti crudeliores iure lamij censcan-
tur et negligēiores strutionib⁹. Qm̄
et si lamie crudeliores suis fetibus vi-
deantur. Audant tamen mammam
et quodāmodo lactant catulos. In q̄
dum pfecto comparatione pastores
qui sua sectantur et terrena querunt:
atrociores merito planguntur. Ex q̄
rum negligentia quāsepe lingua la-
ctentium ad palatum tabo consum-
pta adberet multi. Necnon et strutio
et si oua sua. sine cura et vilius pietatis
affectu ponere videt. Tamen phisici
dicunt: q; ea in sabulo (vbi nimius so-
lis feruor candescat quotidie) ponit
vbi calore solis et confota sabuli vsq;

ad discretionem pullozū tempe-
ranter cōsuentur. Quib⁹ isti sine cu-
ra ac sollicitudine pastoralit: aliud me-
ditantes recte negligentiores deplo-
rant: qui etiam paruulis cum petie-
rint panem: saltem frangere fugiunt.
Scriptura em̄ sacra aliquando nob̄
cibus est. aliquando potus lactis.
Cibus est in locis obscuriorib⁹ quan-
do quasi exponendo a doctore frangi-
tur: mandendo ab auditoribus glu-
titur. Potus est aut in locis apertio-
rib⁹ quia ita scribitur aut suggitur ab
vberis scripturarum prolatis et dete-
ctis sicuti inuenit. Ergo ppheta iure
dolet in spiritu quando filios ecclesie
lactantes et paruulos videt fame ac
siti tabescere. Profecto cum et ipsi p-
uuli iam didicerint panem exposcere
et non est qui frangat eis. Gratias ta-
men deo qui per se quinq; iam et septē
fregit panes: veteris scilicet sacramen-
ta et noui, sicq; dedit discipulis et di-
scipuli turbis. Ex quibus de his q̄ su-
perfuere his qui manducauerant re-
lati ac repositi sunt duodecim copbi,
ni fragmentorum. Inter que nimirū
eloquiorum dei mystica sacramenta
necessarij sunt doctores vt infirmi q̄
q; cum petierint valentiores scriptu-
re sacre sententias exponendo: cōmu-
ni valeant aperire: et necessaria appo-
nere. Sed luget propheta quando
qui exponere debeat non valet inueni-
ri. Est iam scriptura sancta potus la-
ctis de quo propheta dicit. Omnes
sitientes venite ad aquas et qui non
habent argentū pperate emite: et come-
dite: absq; vlla cōmutatione vinum
et lac. Ex quo liquido patet cum dicit
Venite ad aquas quia scriptura san-
cta verus est potus. Lū dicit. comedite

verus est cib⁹? cū autē dicitur vinū ⁊ lac.
nutrimentū infantī et ebrietas spūs
sanctī dīgnat⁹: vt p lac tenetudo no
stra nutriat⁹. p vinū ⁊ o corda inebriā
tur. Qd omnino apta mandata dī in
scripturis scitis: potus nō essent. p se /
metipsas veritas nō damaret. Si qd
sūt veniat ad me ⁊ bibat. Ipse nanqz
est potus nobis. ipse cibus. ipse ⁊ o vi
nū ⁊ lac. Que simul idē ppheta in hoc
eodē ope vidit iudee defuisse cū dice
ret. Nobiles ei⁹ interire fame: ⁊ mul
tudo q̄ sūt exaruit. paucorū quippe
est fortia ⁊ occulta ggnoscere. multo
rum ⁊ o historie apta sentire. Et idcir
co iudee nobiles non sūt sed fame in
terisse asserit: qz bī qui pcesse vident⁹
dum totos se exteriorib⁹ tradunt cu
ris ⁊ intelligentie vane disciplinis: qz
de intimis discutiendū mandant: nō
thueniunt. Quib⁹ ab interno intelle
ctu cadentib⁹ paruulorū intelligentie
etiam ⁊ in exteriorib⁹ ericcat. Quā re
cte illis adiungit. Multitudo eius sūt
exaruit. Ac si apte diceret. Dū vulg⁹
vite sue studia deserit iam nec fluētia
historie requirit. Quia sū Job ter
ra de qua oriebat⁹ panis in loco suo
igne subuersa est. qz pfecto pastorum
atqz doctoz corda de qbz panis vite
oziri cōsuevere atqz eloquioz dei ver
ba affluere cū terrenis curis ⁊ vicijs.
ceperint replere recte plangit qz terra
a qua oriebatur panis qui de celo de
scēdit: aut oziri debuerat in loco suo
igni subuersa ē. In loco autē suo igne
subuersit qm mens infidelīū sacramē
ta dei cōculcans: viciozū facib⁹ cōcre
mat. Idcirco arsit qz flammis vicio
rum se tradidit. Unde lamentis ⁊ fle
tibus agendum est ne lingua nostra
prestiti adhereat palatū. Neqz puuli
petentes panem dei reprobat iudicō

gestato ⁊ fame verbī cōsumpti pereā
mus. Neqz terra de qua panis orie
bat⁹ igne submersa depereat. immo p
cibus ⁊ lacrimis pulsem⁹ ad ostium
pī patris tres ex euangelio petentes
panes vt ipse nob tribuat eos q̄ pul
sare acquirere rogatz petere. Ad hec
igit vt tribuat rogem⁹ etiā vtille ma
gister verus ⁊ auctor: q̄ eos fregit in
heremo: nobis quoqz simul tribuat.
⁊ frangat. Quib⁹ refecti ne vllus no
strum in via lascat qm propter pelli
mā vitam sacerdotū ⁊ crudelitatem
morū lactantiū p sūt ariditas plangi
tur: ⁊ paruulorū qz nō est qui eis fran
geret panem interit⁹ deplorat⁹. Pul
sandum igit est ⁊ petendū qd nulli ne
gat querenti in veritate ne culpis eri
gentib⁹ nobis subtrahat. sicut domi
nus alibi cōminat⁹. Mittat in eis nō
fames panis neqz sitim aque s; audi
endū verbū dei. Quia cum p̄dicatio ⁊
intelligentia verbī subtrahit audistur
qz cessat: ⁊ fames atqz inedia simul cū
morte crassat. ¶ Jam qd moralis lux
geat videamus. Quando puuli cogi
tatus nostri atqz affectiones intime
mentis sine lacte blande p̄suasione ⁊
roze sanctispiritus p sūt cito arefcunt.
Quoz lingua. platōis palatu car
nis adhesa obmutescere facit terrene
mentis infantiam ⁊ suffocat gladiū
infidelitatis cordis nostri vite conce
ptus ne ad lucē queat cōtingere. Quā
recte dicit⁹. Corde credis ad iusticiā:
ore autē confessio fit ad salutem. Alio
quin quicqd est boni qd bene cōcipit
nisi lacte nutriat⁹ doctrinez gratie scī
spūs cito arefcit ⁊ lingua heret pala
tū: ne possit pferre cōfessionem salu
tis. Gratia sanctispiritus in septe se
diuidit donis: quasi ros habeat filios
Qui bene designat cū dī. ¶ Iob se

ptem habuerit filios et tres filias: et ibant inquit scriptura sacra filij eius: et faciebant cōuiuiū p dom^o vnusquisq; in die suo. filij p domus cōuiuiū faciunt: dum virtutes singule p septe dona sancti spūs date: vix modū propriū in qua sunt mentē pascunt. Vbi et bene dicit vnusquisq; in die suo Dies em vnus cuiusq; filij est illūinatio vnus cuiusq; virtus. Singula enim dona singulos hnt dies suos. Quia nō hōt est sape qd intelligere: q; multū quidē eterna sapiunt: sed bene intelligere nequaq; possunt. Sapientia ergo in die suo cōuiuiū facit q; mentes de eternorū spe et certitudine reficit. Sed ne nostra prabere videamur: sancti doctoris verba gregoriū ex in regro peditata ponamus. Intellect^o inquit in die suo cōuiuiū parat. Sz hec agere nesciunt: nisi hi qui cogita rīdes anteq; ad opus prodeant inter nos suos motus sollicite circūspiciē res frenant atq; p̄suationibus doctrinarū et fidem xpī intus lactant. Nec agere nesciunt nisi qui omni custodia munire mentem norunt. Et lacte doctrinarū affectionis et suggestiōes pias in xpō nutrire intelligunt. Quorū igit lingua q; aliud nisi adberet palati carnis dum tenera virtutum spiramina vanis suffocant curis. et prauis cōfessionē fidei anteq; pferat in ligant nexibus. Unde recte sequitur Paruuli petiere panē nec erat q; frangeret eis. Scilicet qui cogitatus cum de xpō et sempiterna vita concipiunt morrequirūt panē illū q; de celo descēdit: mens male suo depressa torpore atq; ignauia vanisq; dedita curis nescit illis petentib; frangere panem intelligēdo neq; cōminuere ruminādo neq; distribuere accipiendo. Id/

circo recte plangit nec erat q; frangeret eis. Quia et si diuinitus inspirata virtus ad temp^o vite elurie int^o ant^o matus. foris tamen exinanita p̄cupi scētis tabe facta viribus vaciatur. Vnec quoq; sequitur.

NEE

q **U**i vescebant^r voluptuose interiere in vijs qui nutriebantur in croceis amplexati sunt stercora.

Per que nimirū iudeorū p̄fidia luce clari^r et patriarchis referat. Qm obsecrati sunt et color eoz optim^o imutatus est quē habuere in patrib; et patriarchis atq; p̄betis. Atq; dispersi sunt qd adhuc hodie cernimus in capite oim platearū. Quāq; inclit et a micti auro p̄mo fm p̄rogatiū patz etiā reputati sunt in vasa testea et op^o manuū figuli scutores lamīs crudeliores strutionib;. Ob quoz p̄fidiaz lactantes et puuli perierunt ut q; vescebant^r voluptuose interiere fame in vijs dei: aduenientet qm oia mystica scripturarū sacramta atq; significanda rerū instituta: in q; vescebant^r voluptuose p̄ies et patriarche interiere ipi in vijs dei q; dēz dñm nō suscipientes negauere esse verū filiū dei. qz ipse principiū oim viarū est. et iō sine ipso interiere in vijs seculi. vñ sequit. Qui nutriebant^r in croceis amplexati sunt stercora. Qm croceus color igneus esse probat. Quo profecto igne flammantia corda efficiunt. dum donis sancti spūs replent. In quib; sancti patres croceis enutriti. gra

Liber

Quartus

ciarū sacramentis iudei perfidi abne-
gantes dominū: amplexati sunt ster-
cora. Que nimirum stercoza paulus
adiecerat cum dicebat de xpō. Pro/
pter quem omnia inquit: detrimen-
tum fecit: et arbitror ut stercoza. Sci-
licet omnia legis que sū litterā pri-
us vel ut stercoza etiam cunctis carbo-
licis deputant: ut xp̄m lucrificaret: et
inueniatur in illo non habentes eam
iusticiam que ex lege est sed que ex fi-
de est iesu christi. Quā sane iusticiam
et legis litteram pfidi iudei velut ster-
cora amplexantes iusticiā: que in xpō
est nolunt recipere. Sed et obsidione
quā sepe coangustati etiam stercoza
pro cibo sumentes vti et in Regum le-
gimus: q̄ columbinū stercoz precio
distrahebant nec sic tamen in toto cor-
de ad deum cōverti maluerunt. ¶ Sed
et xp̄i ecclesia iuxta mysticos intel-
ctus: suos deplorat delinquentes. q̄
charitatem ceterasq; virtutes in qui-
bus ppter nitorem gratie quasi volu-
ptuose in croceis nutriebant demum
corruentes stercoza delictorum am-
plexantur. Quos bene alibi ppheta
plangebatur dicens. Computresce-
re iumenta quippe in stercoze suo est
carnales quosq; in fetore luxuriose
sui: sū desideria cordis eorum fla-
gitijs deservire. Quod nimirū sterc-
cora circa ficulneā cultor vinee infructuo-
sam cum iam succidenda esset pone-
re se promittit. Domine ait dimitte il-
lam et hoc anno vsq; dum fodiā circa
illā: et mittā copbinū stercozis. Quid
igit est copbin? stercozis nisi memo-
ria peccatorū. Unde dauid aiebat et
peccatū meū contra me est semp. pec-
cata etenim carnis recte stercoza vo-
cant. Que dum ad memoriā delin-

quentiū reducimur. quasi instructio/
se arbori copbinum stercozis apponi-
mus. ut maiorū que gessit recolat ad
memoriā et ex compunctionis gratia
et meritis quasi de fetore pinguescat.
Mittitur ergo copbin? stercozis ad
radicem arboris (que p̄cidenda erat)
quādo cōsciētia prauitatis sue mens
afficitur et tangitur memoria cogita-
tionis. Cumq; se per penitentiam ad
lamenta mens erexit. cumq; ad bo-
ne operationis gratiam se resormat.
quasi p̄ tactum stercozis tandem re-
dit ad fecunditatem operis. Ex fetore
re nanq; ad fructum reuiuiscit quasi
ex consideratione peccatorū bona se
opera animus resuscitat. Sed q̄ sū
pleriq; qui ad penitentiam redire nolūt
plangit eos ecclesia qui velfunt: plā-
gunt eo q̄ delinquendi studio ample-
xantur stercoza viciozū. Omne enim
q̄s amplectimur cū desiderio tenere
videmur. Idcirco iure illi plangunt
qui ex amore peccandi stercoza sece-
ra videlicet et flagitia inremediabiliter
amplexari vident. ¶ Juxta tropologi-
am et virtutes animi in croceis ve-
suntur: cum dilectionis dei et primi
radijs afficiuntur. Quā croceus color
sepe in scripturis sacris charitatē de-
signat sancte dilectionis. Et iō cū cha-
ritas amittit: relique virtutes sterc-
cora amplexant. q̄ de bono dei et priori
mi odore dilectionis mor transiūt in
fetorem prauitatis. Unde angel? ephe-
si ecclesie. Nabeo inquit aduersum te
q̄ charitatē tuam primū reliquisti.
Vemento igit vnde cecideris et age
penitentiam et priora opera tua fac.
videlicet opera caste dilectionis sine
qua nulla inuenitur virtus boni odo-
ris. Quod bene Paulus enumerat
ita ut quicquid virtus summū videat

tur sine charitate q̄ n̄bīl p̄desse pos-
sit. ¶ Propterea etiam ipse virtutes
operum que sine dilectione fiunt. re-
cte planguntur q̄ amplectate sint ster-
cora dū sine ipsa amittunt flagran-
tiam boni odoris: et veniunt in fetore
prauae intentionis. Sequitur.

MAI

e Maior effecta
est iniquitas si-
lie populi mei peccato
sodomorum que subuer-
sa est in momento et nō
cepere in ea manus

Per exaggerationem quippe peccata
describit hierusalem: et desit synago-
ge casus atq; scelera que filia fuit san-
ctorum patriarcharum et prophetarum.
Ita ut Esaias dicit. A planta pedis
usq; ad verticem capitis. q̄ nulla cēt
in ea sanitas: ideo multis ex causis
maior effecta est iniquitas eius pec-
cato sodomorum. Quid enim fuerit pec-
cato: n̄ Ezechiel exprimit dicens. hoc
quippe inquit fuit peccatum eorum su-
perbia et habundantia saturitas pa-
nis et ocium. Necnon et quia egeno et
pauperi manum nō porrigebat. Et
hoc est quod presens v̄sus sonat. nō
cepere in ea man⁹. Quid enim est di-
cere. Nō cepere in ea manus: nisi ut
subaudias boni aliquid agere quod
synagogam fecisse legimus. Sed ta-
men licet innumera bona perceperit
et openibus sacramenta dei plurimis
compleuerit q̄ scelestiora cōmisit: re-
cte maior iniquitas eius effecta plan-
gitur. Hinc quoq; ezechiel ad eam
Iustificata ē inquit sodomā soror tua

ex te. Hec quippe primū cepit munus
extendere ad omnia preceptorum dei
mandata quia credita erant ei eloq̄a
dei. Postremū v̄o a deo cum cepisset
apostatare: instantū supgressa est ma-
licia eius. ut nec dimidiū scelerū ei⁹
sodomā peccauerit que vacabat ocio
atq; egeno et pauperi manū non por-
rigebat. Neq; in presens versus insi-
nuat ceperant manus eius in ea an-
teq̄ subuerteret boni aliquid agere
Hierusalem v̄o cum et noticiam dei
haberent mandata vite perceperunt:
manus misit ad omnia: quis ad viti-
mū auctorem vite perimeret eam si,
multis polluta mensuris ad idola
leuauerit. Pro quibus omnib; ma-
lis quia tanta dei omnipotentis be-
neficia calcavit: et mala p̄ bonis red-
didit. cōsideranda est eius vindicta pe-
na. Cū sic subito subuersa est in mo-
mento sodomā pro culpis superi⁹ enu-
meratis. quantaq; atrociora iudei p̄-
meruerint: qui et beneficia spernētes
auctorem vite perimere et maiora at-
q; innumeratiora commisere delicta
¶ Eterū xpī ecclīa iure deploret pec-
cata pplis: q̄ maior effecta sit iniquitas
eius pctō sodomorum. Maxime nunc
in tpe quando fides et veritas recessit
quando humanitas et benignitas at-
q; omnis pene bonitas interijt: q̄n di-
scordiarum atq; concupiscentiarum
incendia omnem conflagrāt orbem:
voraxq; flāme inuidie atq; insidiarū cō-
sumit vniuersos. q̄n rapinis et fraudi-
bus xpī depopulatus ecclīa: exossant
paupes et penitiam n̄ orbē inclit⁹ ita
cet. Qū omnia legū violant iura: et
simul humana atq; diuina temerant
quando fas nefasq; simul confundit
quando vbi vel vbi par nulla neq; re-
ligio vlla integra seruat quando ab-

.l. iij

jurant nominis cōsanguinitatis: q̄z
fidei federa q̄n leuitas om̄ia temprat
z cōscientia boni nulla manet: q̄n cū
cti obloquunt que agim⁹ z vir aliq̄s
recte viuit. In testino depopulat pa
tria bello hostili hinc inde exteri⁹ fe
rimur gladio. Nec si tamen habendi
adquirendi cū omni molimine doli
habet sint. Qm̄ veluti vulgana ol
las succensa incendijs eque virozū et
muliez corda flammant z pene etas
nulla nullusq̄z ordo excipit. Pro qui
bus z huiusmodi malis iure plangit
ecclesia immo sermo ppheticus: qm̄
z illa quib⁹ damnat sodoima crebre
sunt mala z alia q̄plura cottidie p⁹
innumera dei beneficia contra deum
cōmittimus. ¶ Propterea igit z ma
ior iniquitas nostra recte plangitur
q̄ eorum qui nō cepere in fide xpi ali
quid boni agere. Hinc z supplicia p
timeamus atrociora q̄ eius fuere
que subuersa est in momēto. Domē
taneū nanq̄z est omne qd̄ viuimus. z
ideo peccando cottidie quasi in mo
mēto ad penā subuertimur. Fortassis
ergo illa pro suis ad inferos leuioza
culpis supplicia tulit: nos e contrario
qui manū misimus ad fidē: z vota fe
cim⁹ multa peccando cottidie dereri
ora meremur: iuxta qd̄ apls ait. An
nescis o homo qz patientia dei ad pe
nitentiā te adducit. thesaurizās ei ti
bi iram in die ire z reuelationis iusti
iudicij dei. ¶ Sed z moraliter eozū
plangunt morum scelera: qui ad ypo
crisim labunt. Qm̄ maior efficit ini
quitas eozum peccato sodomorum.
presertim cum omnia que agunt et
am bona plena sunt culpis seprēplici
ter demonijs dedicata. z ideo maior
est iniquitas operū eozum atq̄z moꝝ
peccato sodomozū. Idcirco quelibet

anima sub ypocrisi vicij replata. in
re plangit lugens z dicit. Maior est
iniquitas ppli mei peccato sodomoz
rum. Quia sicut populus contra po
pulum erigit ita ypocritarū mores
z actus cōfligunt vt virtutes q̄ age
re vident⁹ exterius nequiores vicij
sodomorum comprobent⁹ interi⁹: qz
cum sp̄ritus immund⁹ erit ab ho
mine ambulat per loca arida z inq̄
sa querens requiē z non inuenit. Tūc
inquit reuertar in domū meam vnde
erui. Eam autem venerit z inuene
rit eam vacante scopis mundatam z
ornatā vadit z assumit seprē alios spi
ritus nequiores se: z ingressi habitāt
ibi. Egredit⁹ ergo sp̄s immund⁹ ab
homine quando renascit⁹ in xpo. Re
uertitur vero in domū suam: quando
rursus animā ab effectu boni operis
vacantem inuenit: z ypocritam qua
si scopis mundatam a sordibus z or
natam prauis simulatōnibus ita vt
duplicato numero immundozū spi
rituum teneatur anima duplerz fiant
nouissima illius hominis peiora pri
oribus. Ex quo talibus anima reple
ta immundorum sp̄rituū anima reple
ta viciorum cateruis: nō incongrue de
plorat: qz maior sit iniquitas populi
eius peccato sodomorum. Quia per
apertum malum in momento ad in
feros deuenere. ista vero non minus
simulatis virtutibus q̄ etiam interi
us occulte vicij replata ad ima tor
mentorū cottidie quasi mundata
z ornata demergitur. ¶ Propterea t
maior iniquitas populi eius. actus
videlicet z operū peccato sodomozū p
dicat⁹: qz man⁹ nō miserit ad fructum
boni opis vt ypocritaz societas que
multis decorata videtur operib⁹. sed
iniquiorib⁹ inlecta vicij. q̄ in aperto

teneri videntur peccatoꝝ criminibus
Propterea sequitur.

ZNJ

candidiores nazarei eius niue: niti-
diores lacte: rubicundio-
res eboze antiquo: saphi-
ro pulchriores.

Pulchritudo nazareoꝝ fm litteram recte describit. qñ candor abstinentie z venustas vultus eoꝝ. nitidius lacte candeat olim i p̃lo. z tuciditas ruboris resplēdebat in facie. Sed i de, flendo amplius laudatur. vt feditas eoꝝ maior appareat. Propter penuriam famis. quoꝝ facies sup carbo- nenes denigrata plangit ita vt agnosci nō possint in plateis pre afflictione famis. ¶ Leterū sancta dei ecclia habet nazareos suos candidiores niue z lacte nitidiores p quos nimirū abstinentiū z cōtinentiū vita signat. que n̄ sue vel lacte nitidior merito in electis xp̃i predicatur. Uir etem ex aq̃ que de supnis venire cernit congelat. lac v̄o de carne emulgit. q̃ in inferioribz nutritur. Qd̄ ergo p niue nisi candor vite celestis. qd̄ p lac. nisi tp̃alis dispensationis administratio demonstrat. Ita vt xp̃i ecclia suos habeat nazareos. qui etiā p cōtēplationē vitā celestem ducant. z p actualis vite dispensationē. lacte candidus ad laudes sui creatoris reniteant. Intantū plerūq; vt z cōtinentes viri tā mira virtutum opa faciant. quatinus ab eis qui celestem tenuerāt multi qui terrena bene dispensauerāt superari videant. Ideo iure candidiores lacte vtriq; referun-

tur. Qui pfecto etiā quia p feruorem spūs antiquoꝝ fortitū patrū nōnūq; vincere vitā vident. Recte adiungit.

Rubicundiores eboze antiquo.

Dū ruboris pulchritudo laudat. flāma sancti desiderij exprimit. Ebur namq; os esse elephantis nō ignorat. Sed q̃a eboze antiquo rubicundiores signant laudant. parer pfecto sensus. quia nō nulli scōꝝ sepe ante humanos oculos q̃busdā pcedentibz patribz studio feruentiores existant. De quibus vt totum simul pandatur adiungitur.

Saphiro pulchriores.

Saphirus itaq; etherei coloris est. z q̃ pcedēs multos. nō min⁹ p actualē vitā ad supna tendentes q̃etiā p inspectuū celestis vite cōuersationē pcellentes vident vincere. nazarei xp̃i ecclesiarū merito narrāt saphiro pulchriores. Sed vitā q̃ ad decorē xp̃i z laudē sponse p̃dicat fauor vane laudis z deceptio prauē simulatōis. pro dolore nō obfuscaret. q̃ plerūq; dum virtutū copia etiā plusq; expedit. p̃spe-ratur. In q̃dā sui fiducia mens adducitur z male decepta p̃pria p̃sumptōe certe aut vane laudis repete petō subripiente fuscatur. z q̃ videbat virtutibz nitidius resplēdere diaboli fraudibz deprauatur. Unde recte subiungitur sub Heb littera.

HEB

d Enigrata est super carbones facies eorum: z nō sunt cogniti i plateis. Adhesit cutis

Liber

eorum ossib⁹ aruit ⁊ facta est quasi lignum.

Nigri ergo post candores fiunt. quia amissa dei iusticia. cum sui laudis fauore querunt. certe aut cum de se male presumunt. ad ea etiam quae non intelligunt. Neque videre queunt peccata dilabuntur. Et quia post amoris ignem ad frigus corporis vel etiam post candorem vite ad ignauiam vane laudis veniunt non immerito facies eorum extinctis car. bonis nigrior comparatur. Propterea igitur via regia gradiendum est ⁊ scriptura ne sis inquit nimium iustus. Quia perfectio dei quidam non nunquam dei timorem ex sui fiducia presumptentes deserunt. etiam frigidis mentibus frigidiores sunt. De quibus recte subdit. ⁊ non sunt cogniti in plateis. Platea quippe a greco sermone veniens pro latitudine presentis vite dicitur. Quid hoc est humane mentis angustius. quam voluntates proprias abnegare. desideria carnis frangere nulla laudis gratia vel deceptionis a iusto ⁊ recte deflectere de cuius nimirum vite ingressu veritas dicit. Intrate per angustam portam. Sed quod latius quam nullis subire legibus propriisque deseruire voluptatibus; alioquin nisi tales sua quererent. nunquam tantis decorati virtutibus in plateis deuenissent. Platea namque latitudine eorum est; qui sua queunt ⁊ ad omnia se defendunt. Idcirco hi non sunt cogniti in istis plateis; quia non sunt quod videbant. cum dei iusto iudicio inspiciente reprobi inveniuntur. Qui ergo per fiduciam sanctitatis postposita meliorum iudicio voluntates suas sequuntur quasi per plateas pergunt. Sed non sunt cogniti in plateis. quia de vita sua ut aliud ostenderet. quando frangendo voluntates proprias in

Quartus

angusta calle se retinebant. Aliud hoc cum de se presumptentes. post sui corporis intentionem fiducialiter vadunt. Unde sequitur.

Adhesit cutis eorum ossibus

Quid per ossa nisi duricia fortitudinis designatur. quid per cutem nisi mollicies nostre infirmitatis exprimitur. Cutis ergo adherere ossibus dicitur quia ab eis prava sententibus infirmitas viciorum duricia vitiosa putatur. Vel etiam quia cutis omnia interiora circumtegit. Recte ossibus adherere dicitur. dum omnia que exterius geruntur intus fauoribus vane laudis quasi ossibus iungunt. heret namque cutis ossibus; dum adlatio per rebus exterius bene egestis intus virtutibus sociatur. Quibus ita contunctis merces euacuatur dum et infirma sunt que faciunt. atque elationis fiducia decepti fortioribus de se suspicionibus blandiuntur. Unde quia magna de se sentiunt. propterea ex sua nequicia se emendare continentur. hinc quoque ad iungit

Aruit et facta est quasi lignum.

Culpa quippe eorum tanto sensibilior redditur quanto apud eos etiam acti vera virtus laudabilis habet. Quam recte mori aridam asserit; quia nulla vere virtutis gratia intus viridescit. sed facta plangit quasi lignum. Hinc sane est quod nonnulli a primis dum corriguntur quasi lignum insensibiles remanent. atque ab omni virore gratie alieni inarescunt. Quod ⁊ sepe eis contingit. qui alioquin a se appetunt. ⁊ inter bonorum personarum quasi bona habent opera occulte vicij deseruiunt. Landent qui de exterius niue pulchrius. ⁊ lacte candidi

sed cōscientia intus denigrata est. eo
q̄ omne calore dei ardoremq̄ intus
amittunt. Qui bene a prudentioribz
in placitis nō sunt agniti. quia dū pla-
tam intus voluptuosam vite viā am-
bulāt. Non cognoscunt eos qd se fin-
gunt sed aridi spūsancti grā inueni-
untur. Qui cum correpti a suis vel in-
crepati fuerint. insensibiliores vt lignū
inueniunt. quāto aridiores intus fue-
runt z occultius peccare pbantur. De-
dignant igit aliud videri qd se fin-
gunt. Unde rubicundiores se nctant
eboze antiquo. scz sanctis pcedentibz
electis meliores. atq̄ eisdez inter eos
qui tā celestē ducūt vitā pulchriores.
Quo longe diu indurati impudēte
supellio quasi lignū arefacti. insensibi-
les intus fiunt. Un nonnunq̄ nullis
verberibz nullis correptiōibz nullisq̄
terroribz. z nullis psuasiōibz seu blan-
dimentoz. alloquīs emendātur. sed
semp deteriorēs fiunt. Qd et moribz
eorz. qui sub hypochrissi honestior vir-
tutū atq̄ p̄cipua meritoz opa iactāt
se habere bene cōgruunt vtriq̄ vsus.
Quia dū saphiro pulchriora exteri⁹
suoz operū facta ostendāt intus oīa
moz ornamenta nigriora carbonibz
z mortua iacēt. Quoz arefacta est vir-
tus. z vt lignū cuncta eius sine fructu
putrabilia iacent neq̄ sentire pōt ani-
ma talis falsis decepta coloribz qn-
tus intus a deo precisam sensibilis
iaceat. Unde sequitur.

LETH

m Eli⁹ fuit occisus
gladio. q̄z interfe-
ctis fame: quoniā isti ex-
tabuerunt consumpti a

sterilitate terre.

Qui pfecto versus satis maxime in il-
la vltima obsidione iudeis congruit
qm̄ leuius fuisse occisus gladio pba-
tur. dū vite dispēdiū in momēto tuler-
e sub ictu gladij q̄z interfectis fame.
q̄ diu virtus atq̄ acrioribz cruciatibz
mortē sustinere. varijsq̄ affecti sup-
plicijs isti extabuerunt. z ad quolibz pe-
narū genera sunt cōsumpti. ¶ Porro
xpi ecclesia feliciores iudicat interfe-
ctos gladio verbi dei. q̄z infectos fa-
me. Qm̄ hi ad hoc p̄mūtur vt iuuāt
illi x̄o culpis exigentibz cōsumunt vt
intereant. Un rogat aplūs assumere
armaturā dei z gladij spūs inq̄ qd
est verbū dei. Quo pfecto gladio be-
ne p̄munt sancti z electi dei vt moriā-
tur seculo z iuuāt deo. Sed quia gla-
dius dei multis in locis diuersis ad-
umbrat significatōibz. elegēdus ille
quo perimitur mors vt seq̄tur vita. z
nō ille qui vitā p̄cidit in eternū vt mo-
riatur aīa. Un dñs in cantico. Et gla-
dius meus inq̄ inebriatus ē in celo.
Sed z rumpheaversatilis atq̄ flam-
mea ante paradisum posita legit̄ ad
custodiendā viā ligni vite. Recnō z p-
phetā mucro dñi bñ limat⁹ z exacu-
tus dicit̄. z ppter seuitiā interfectōis
quousq̄ inq̄ nō reuerteris in vaginā
tuā. Nam z marie animā gladius p-
transisse dicēte dño credit̄. etiā inquit
ipsius animaz pertransibit gladius.
Quo nimirū gladio: dolor passionis
xpi exprimitur quia vulneratā marie
animā in passione nemo fidelīū dubi-
tat. Suavis igitur gladius et valde
optabilis verbi dei quo melius q̄sq̄
occiditur vt viuāt. q̄z si vita vixerit q̄
pereat. ¶ Prop̄ea xpi ecclesia meli⁹ de-
buit semodi infecti gaudz. q̄z si fame.

perierunt ad audiēdi verbi dei. Vnde quoq; eos luget quos cōsumptos fame vel siti p̄ sterilitate terre nouit. q̄a nulla peior esse pōt mors q̄ qua aia perimī. Cū dñs p̄ pphētā. Vittā in eis inq̄t. nō famem panis; neq; sitim aque sed audiēdi verbū dei. Quia deniq; fame q̄sq; pempt⁹ fuerit morte eterna moriat. Quia sicut ipsa veritas dicit. Non in solo pane viuit hō. Siquidē integer hō ex duob; constat substantijs aia videlicet atq; carne. Et sicut caro sine cibo potiq; viuere nō pōt. ita aia sine pane verbi dei potiq; spiritali. Propterea et cottidie rogamus in orōne vñica. Panē nostrē cottidianū da nobis hodie Per panē nāq; nō min⁹ iste cottidian⁹ victus. q̄ et ille q̄ de celo descendit panis intelligitur. Nec et nō et iste q̄ de septuris saceris ab esurientib; et sitientib; indefinenter p̄cipit. Beati (inq̄t euāgelista) qui esuriūt et sitiunt iusticiā qm̄ ipsi saturabunt. Et hō hī q̄ tali p̄munt inedia iure plangunt mortui atq; cōsumpti p̄ sterilitate terre. Sterilitas hō terre ē ecclesie infectūditas. qm̄ doctores deficiūt. et ip̄a nullis eloquijs dei inebriatur imbibus. Unde constat q̄ culpa sacerdotum et negligētia docēdi. mors et cōsumptio sit plebis. ¶ Morali autē melius ē occasi gladio verbi sensib; ne se defendant exteri⁹ in tuis in anima. Jā quasi mortuos viuere. q̄ et adgregatis virtutib; sine paulo diuina mors q̄si fame sitiq; p̄ire. Sterilitas nāq; virtutū puatio charitatis est qua cū sterilis fuerit anima virtutes relique omnes fame sitiq; tabescunt. Et ideo septē filij iob. tres sorores suas per singula vocabant cōuiuiā ut suis reficerentur in domibus. quoniā fides spes et charitas. septem

pascuntur donis spiritus sancti. Vnde igitur singula suis in domib; parant cōuiuiā ut ex omnib; vna sit domus Quāfane domū xp̄us sapientia edificat que septē fulcitur colūnis neruat. et septem pascitur donis ne intereat. Alioquin quantalibet virtutū sint dona in animo. nisi eis de; spiritus sancti pascantur donis. quibus charitas in cordib; diffundit nostris. fame utiq; sitiq; deficiunt p̄ sterilitate terre. Unde orandum est euz propheta. Sicut adipe et pinguedine ut anima nostra repleatur.

JOH

in Anus mulierū misericordiū coxerūt filios suos: facti sunt cibi earum: in cōtritione filie populi mei.

Joē quoq; litterā seq̄tur. q̄ p̄ncipius vel desolatio interpretat. P̄ncipium nāq; desolatiōis iudeis tūc iminebat. qm̄ mulieres eoz. natos suos q̄ videbant fame sitiq; cōsumere q̄si p̄ misericordiā in cibo coxere. Nulli dubius esse poterit. q̄cunq; historias legent eos hoc fecisse. Maxima nulla obfusione teste iosepho q̄ subito vel post passionē accidisse legitur. ¶ Ceterum xp̄i in hac ecclesia illi q̄si p̄ misericordiam filios decoquunt suos q̄ culmine regiminis sublimati. Zeli vel inuidie flāma vester aias natorū. dum nimis iusta ipsi videri cupiūt. et dū p̄ tyrannicā potestatem eos excrutiāt quasi per misericordiā eos zeli flāma decoquunt. Habēt q̄dē et ipsi fm̄ apostolum zelum dei ita dītaxat sed nō fm̄

scientiā. Quorū pfecto qbus decoctio est cū eos nō solū crudeli dominatio ne quasi p iusticia aduēt veritē cū infirmā z carnalē eorū vitā dētibz radunt. hec nāqz oīa in cōtione eccle/ sic q est filia ppli dei aplorū videlicet z sanctoꝝ. ab eis sunt q aut ecclesiasti/ ca pte certe aut officio seculi anias tyrannica verariōe erucit. Dū cōcu/ piscētis suis inflammati. filios aut subiectos q̄s nutrire lacte debuerāt doct. marū. aduisione p̄aue afflictio nis psumit. Sic itaqz tropologicē virtutes hypochritarū conceptos suos in animo faciūt. Dū simulate qua si p misericordiā laudis amore vel fa uoris grā in tenera sua adhuc conce/ ptione virtutes p̄munt. z decoquunt in cibos suos. dū nō futura sed p̄sentē vite lucra querūt z dū suarū virtutū pascunt laudibz. quasi p̄ptos z deco/ ctos fauoris aduisione natos come/ dunt. Que bene mulieres fuisse talia que gessisse phibent. Quia nisi mulie/ bria simulate vtutes in animo secta/ rentur. nō vtiqz cōceptus animi bene formatos ad vitā in mortē vane lau/ dis addicerent. Unde sequitur.

C A P I T U L U M

Compleuit dñs fu/ rorem suū. effudit irā indignatōis sue. et succendit ignē in syon. z deuorauit fundamen/ ta eius.

Quā cōpleta est malicia illi. Tunc sa/ ne sup hierlīm cōpleuit dñs furozē su/ um sicut z pctā amorē eorū qñ deleti/ sunt. Effudit vō irā indignatōis sue.

qñ ipsa se defendit ad oīa viciōz scele/ ra z deuorauit fundamēta ei? qñ fun/ damētū qd̄ xps ē noluit recipere. Re/ fecit sane illū lapidē p̄ciosum angula rem fundamētū in fundamēto totius structure nre. Que cū vidisset eadem miserā iherusalē fleuit sup illā dicens q in ea nec lapis sup lapidē relinque/ dus ē seu cetera que legunt. Porra nos qd̄ valde dolendū ē. sup nra bie/ rusalē pene iā cōpleta cernim. que p̄ pheta inremediabilr p̄ suis desiebat p̄fusus lachrymis. Alioqn nisi cōpler tus esset furor dñi effusa cōtentio sup p̄ncipes nō esset nros. q vt cernimus facit eos errare in inuoloz nō in via ob/ irā indignatōis dei. Cōpleta quidem malicia cōpleuit furorē dei qz fm mē surā delictorū seqtur z pena. Nā iā hec oīa q cernim? pena pcti sunt. Alioqn nisi p̄pleta cēt scelera nra nec dñs fu/ rozē suū cōpleuisset. Qd̄ si alicui nec/ dum cōpleta videt cernatū q i sordi/ bus sunt qñ soz descat. Sic vtiqz vide re poterit ac deslere. qñ ex cōpletionē diuini furoris veniāt. qd̄ succēsus est ignis in syon. Non ignis itaqz ille q sup aplos de celo descendit. sed ille qui oues iob puerosqz cōsumpsit. Habet em̄ de? diuersum ignē quē emittit de thesauris suis fm dispensationis sue modū cui? ignis ē in syon z cantinus in hierlīm. De quo nimirū igne alios inflāmat vt crudiat. alios incendit vt exurat. Quos cū succenderit etiā om/ ne fundamentū eorū diripit. Sup qd̄ itaqz fundamentū si quis edificauerit ligna stipula fenū itaqz p̄m/ bum detrimentū sui patietur qz vnus quisqz opus ignis p̄babit. Et sic fun/ damenta eius subruunt quando inte/ gra z vera fides a corde p̄auis z per/ uersis operibz destruitur. Et quia iā

Liber

talia in nobis cernimus non necesse ē
oculū deflectere cū ppheta sup iudeoz
miserias verbū pbabilius nūcinter/
pretetur nras deflere calamitates qñ
ignis edupiscētiarū nraz succensus
est qñ vt dixi vniuersos pene vorax flā
ma insidiarū ac seditionūz deuastat
Qñ in diuinis rebz et facultatibz deo
conlatis. babilonis olla succensa a fa
cie aqlonis atqz fornar chaldeorum
septuplū succensa cūcta diripit. et suc
cendit quoscuqz reperit de chaldeis
Nā sicut pdiscessores nri succensi sue
rediui amoris igne q bec deo dede
re vt sanctaz xpī ecclesiam suis ditare
sumptibz ita pbantur succensi alieno
ab igne q modo ea deuorāt et diripiūt
Pauperū quidem diripiūt patrimo
niū. et idō homicidiarū iure ei pectun
tur. Qñ teste scriptura q tollant sub
stantiā eoz. quasi qui mactat in con
spectu patris filiū. Unde valde timē
dum est q furor iste cessare nō debeat
donec compleatur ira indignationis
dei et deuorauit etiam regni fundamē
ta. ¶ Tropologice hō qd cuncta fun
damenta hypocritarū seu hereticorū
deuorantur ab igne furoris dei. nulli
dubium eo q in mēte eoz iam ignis
ardeat indignationis. et completus
sit furor domini super eos. Unde iob
Uidi stultum inquit fixa radice. sed
statim maledixi pulchritudini eius.
Quid igitur scelestius qz hypocrita
rum stulticia esse probatur; qui cum
suis videantur quasi sanctis operibz
firmati; atqz stare acsi firmati radice
intus quoqz sui decoris vel pulchri
tudinis suarum virtutum maledicti
habentur. et reprobi coram deo quoqz
corda vanis flāmanē laudibz et adu
lantiū concremant fauoribz. Pro q
bus omnibz q bene sequitur.

Quartus

INMET

n Non credideres
ges tre. et vniū
bitatores orbis qd gre
deretur hostis et inimi
cus portas hierusalem.

Uerum fm litterā qz diu bec ciuitas
vallata fuit auxilio dei et munīa pfi
dio angeloz. qñ fuit in ea iudiciū
iusticia qñ virtutū replebatur bonis
nullus regū tibi habitator orbis cre
dere poterat q ingrederet hostis aut
inimicus i ea. quia cōfortauerat dñs
seras portarū ei et posuerat fines ei
pacē. Cum autē ipsi auersi sunt ab eo
cui beneficio muniebant. recessit ab
eis omne dei pñdū et facti sunt inf
stes pda. ¶ Sicut nra nūc eccia iur
ta mysticos sensus hinc inde ab hosti
bus diripitur (vt ita loquar) qz vnqz
crederet vel quis vnqz cogitare potu
isset. q accidere tale aliquid potuisset
nostris in partibz. qd transcurso tem
pore omnes accidisse conspeximus.
doluim⁹ ac defleuim⁹. et valde pertū
muimus. Unde et adhuc bodie non
minus ptimescimus vt pirate diuer
sis admodū collecte ex familijs para
sitorum attingerent fines; ecclesiāqz
xpī igne hinc inde cremarent circa li
tus. Quis vnqz queso crederet q la
trones pmiscue gentis vnqz talia au
derent vl qd estimare potuisset quod
tam gloriosum regnū tamqz vnitum
et latissimū tam populosum et fir
missimū taliū hominū humare vel se
dare sordibus deberetur. et non dico
hī q censum plurimū asportare et pre
das diripere vel captiuos transduce

re verum quis credere potuisset quod tam vilissimi nostros adire fines auderet. Fateor enim ut estimo non longe retro quod nullus ex regibus terre ista cogitaret neque ullus habitator nostri orbis audire potuisset quod parsius nostrum hostis intraret. Propterea hoc in loco, et si non est quod exponas, est tamen quod de fleam et plangam, quoniam ut sequens versus.

MEM

Propter peccata populi
libec omnia contingere, et propter iniquitates sacerdotum et principum.
Dum inde tanta crebescunt mala quod peruertere longe iam diu in medio eorum (nostri ut ita dicam) iudicia suorum et sanguis sanguinem tetigit. Quo cuncti polluti, iam suis cuncta repleuerunt dolis et fraudibus. Unde hi versus lamentis potius sunt exponendi et fletibus quam illis sententiarum eloquiis reterendi. Neque triplicitas sensuum requirenda, cum unus sit omnium nostrum casus et ruina. Idcirco dolor cordis in talibus ululatus et gemitus est requirendus ut cum propheta nostra que gessimus mala desistere possimus, quoniam iam vibrat dei gladius, et pender in ceruicibus nostris, iam securis ad radices arborum posita est quia infructuosa est mens nostra. Ergo desinit gladius barbarorum euaginaturs ex vagina domini: et miser nos torpentes viuis inter tam immania barbarorum mala, inter tam crudelium diuisa bella: inter diripientium predas, inter seditiones et fraudes. Et cotidie ad maiora inardescimus scelerum mala. Propter quod quasi

de nobis vox plangentis prophete sequitur.

MEM

Errauerunt ceci in plateis polluti sanguine. Cumque ingredi non possunt inquit tenebrae lacinias suas.

Pater sensus quod scribe et pharisei ceci errauerunt in plateis suis, et quando sanguinis cruciabantur humane effusionibus fortassis putare pressi abstinebant se ab ingressu templi et quia effundere in medio hierusalem sanguinem iustorum polluti, per plateas incedentes abstinebant se a templo non sua lugentes peccata sed adplaudentes sibi per plateas lasciuientes ibant. Errabant autem ut ceci estimantes quod eos talis purgaret reponis dilatio, solummodo si a templo se cohiberent, de se iactantes quasi fortia neque gestorum opera haberent. Et ut humilitas monstraretur cumque ingredi non possent, tenuere lacinias suas. Lacinie enim sunt panis vestimentorum, vel siccini ciliarum quibus induti quasi ceci se invicem sequentes tenebantur, ut alter eorum alteri iungeretur, quatinus sub hac falsa humilitate, sacerdotes qui effuderant sanguinem iustorum et prophete populo satisfacerent. Unde nostra hierusalem habundantius luget cum propheta sacerdotes suos et doctores qui in medio ecclesiarum dei effundunt sanguinem iustorum, qui utique iusti esse possent, nisi ex negligentia eorum deperissent. Unde dominus per Ezechielem. Quod si non adnunciaueris inquit impiis omnes iniquitates eius, sanguinem

eius de manu tua requirā. vt qđ igit
sanguis impij de manu sacerdotis re
quirat. nisi quia ipsius culpa sanguis
eius pctm̄ scz vsqz ad mortē funditur
etiā z nōnunqz qđ videbant insti eoz
exēplis z doctrina pūitatis. Ad terras
vsqz veniūt. z pctis pfusus sanguine
polluti pūmunt. Qui pfecto sacerdo
tes z pphete ceci errauere i plateis dū
ita tamz spaciōsam p̄sentis seculi vitā
adp̄hendētes angustā ex euāgelio no
luere ingredi vīā. que ducit ad templū
celestis patrie. Immo polluti suoz
in qnamētis delictoz. nec ipsi introie
re nec alios p̄miserē intrare. z h̄ ē qđ ait

Sanguinem iustorum effundere in medio eius.

Id est in medio ecclesie qđ vera est hīc
iusalē z est mater oim̄ nostrū. In cui
nimirū medio ceci errantes iustoz
effunderent sanguinē qđ suis prauis
vite exēplis eos ad peccandū p̄liu
inuitant z scelestus effundunt. Qui
cū ad aliud veri dei tēplūz ingredi iā
suis polluti cōtagijs. nequeunt lacini
as suas. id est discissam z delacerataz
vetustatis sue vitā. qđ cecī oberrātes.
Tenēt in inuicē laciniās suas sa
cerdotes xpi. vetustā videlicetz conta
minatā vitā. vel cōprobet illud ex euā
gelio. quasi cecus ceco ducatū p̄beat.
ambo in foueā cadunt. Et hoc ē quod
deplorat ppheta imo electoz omniū
chorus. maxime nūc in tpe qđ sic oēs
cecati latā et spaciōsam vitā ambulāt
z tenēt ad inuicē laciniās suas pollu
ti sanguine. nec valent apprehendere
vias vite neqz se a suis explicare viāz
an fractibz. Tenēt igit laciniās suas
ad inuicē vti ceci se sequētes. quia du
cem xpi sequi nolunt. z ideo vetusta
te delictoz vestiti discissamz disruptā

vitā sectantur. ¶ Sed z hereticoz de
plorat cecitatē qui relinquētes rectūz
scripturā tramitē. catholicāz fidei
regulā. latitudinem erroris delegere
polluti sanguine eoz. quo p̄ suis erro
ribz anias pūmunt deceptorz. Qui
iā catholicā nequeūt introire quia no
lunt ecclesiā tenēt laciniās suas in in
uicē discissiones videlicet scripturā
vel dilate rōnes. qđ ipsi sua dirūpere
fraude. ¶ Sic itaqz z virtutū chōz mo
rali amissa prudētia populōs iras
inē ceca ambulat. Ambulant siqz
a p̄petit vāni vt ceci in plateis qđ ca
rent luce qđ xps est. Et dū vitā cundēz
xpm tenere nequeūt dū extra se semp
ob vāni fauoris grām se diffundunt
tenēt in inuicē laciniās vetustatē sue
z exple vīas virtutū nequeūt qm̄ ve
tustate victoriū vestiunt. Dū polluta
eoz mens z p̄scientia platearū semp
vane laudis amplissima secatur. De
quibus bene subditur.

SAMECH

**Ecedite polluti cla
mauere. Recedite
abite. Nolite tangere.
Iurgati quippe sunt et
cōmoti dixere inter ge
tes non addet vltra vt
habitaret in eis.**

Fortassis ergo p ex aggerationē p̄be
ta In deozū inanimissima deflet scelera
in tantū vt sic inuoz peccatis fuerint
deturpati q̄tinus hostes eoz z aduer
sarij portas hīerusalē inspirare īgressi
abhorruerintz clamauerintz ī expro
brando. Recedite vīs polluti crimī

nibus. Recedite a sanctuario dei vni
multis et imminetis fedari delictorum
tragis. Et deinde scilicet iudei atque ho
stes eorum quod egerint prophetam lugendo
infert. Iurgati quippe sunt inquit et co
mori ad iurgia. isti vero ad lachrimas
et contritionem cordis. Illi magis magis
que obprobria inferret et blasphemias
isti ad luctum et confessionem dire calamitatis

Et dixerunt inter gen tes non addet vltimam ha bitet in eis deus eorum

Adversumque igitur inter gentes referri po
test ut sit sensus quod illis captivitate
hec dixerint inter gentes; aut certe non
addet vltima inter gentes ut habitet in
eis; inter quas etiam dei verum et vivum
deserentes ydola coluere. Sed et ipsi
ut sequens versus insinuat quia faci
es domini diuisit eos fortassis inter se iur
gati sunt ut polluti sanguine delicto
rum eiusdem simili modo polluti clamaue
runt recedite. vti mos est eorum qui vo
lunt iusti videri et aspernant ceteros.
Illi et iurgium inter eos quod sepe con
tingere solet. Quod ecclesia christi cum prophetam ta
lia inter membra sua cernens quasi pro
pheta nos luet. Illos siquidem quod ceci et pollu
ti ingredi nequeunt dei vivi ecclesiam et
sacris participari mysterijs forte sub pe
nitentia redacti. Istos vero cum sint ip
si polluti quasi pro zelo dei quod ceteros as
pernantes despiciunt. Cum ergo tales iusti ap
petunt videri quod necesse in apertis depre
bendi queunt ad alios qui iam aut lapsi
sunt et correcti; aut labuntur adhuc in
manifesto et delinquent. erecto despici
unt supercilio et obiurgant quod aliud age
re videntur quam clamare illis ac dicere: re
cedite a nobis et a sacramentis dei qui
bus nos iure fruimur recedite; et ha

bite ad eos quorum consortes estis nolite
retinere sancta dei his qui indigni estis
Que nimirum iurgia inter nos et ipsi
quod sepe sentimur. dum quidam inflatis
suis delitescences occultant fraudibus
Et dum sanctiores semper appetunt vi
deri; non solum quosdam publice deprecantur
suis et confessos despiciunt; verum etiam san
ctiores derogant quasi pestes ecclesie et co
rodunt. Qui profecto cotidie quod alius
quod clamant omnes immundos esse et
pollutos. solummodo vti se iustos esse co
mendant et exprobrant ceteros. De qui
forte clamore apostolorum. Omnis ira inquit
indignatio; clamor et blasphemia tol
lat a vobis cum omni malicia. Quo
niam talis clamor non nisi aut ab ira aut
ab indignatione cordis de supercilio su
perbie certe aut ex aliqua malicia ma
licia. Et ideo quod pulchre ait. cum omni mali
cia tollat a vobis. Quia quotienscum
quod alios despiciunt aut subannamus
aut abicimus aut nosmet ipsos iustificamus
et alios ex supercilio superbie reprehendimus
clamorem blasphemie inferimus. propter
ea apostolus inquit cum omni malicia tol
lat a vobis. Alioquin quoniam primos nostros
corrigimus aut reprehendimus; aut expro
bamus foris; nisi prius inter nos omnis
tollat malicia ad amorem facimus. Vnde
quod sepe lites inter primos et iurgia fiunt
quod nonnulli increpationes eorum et corre
ptiones malicie prave inuentionis et non
ex amore castae dilectionis cum discreti
one veniunt. Ideo et signantur aut iurga
ti sunt et commoti. Si quidem et commoti
quod iurgati quod commoti. Alioquin non como
uerent nisi iurgati prius inter eos essent in
animo; neque in inuicem iurgarentur
nisi et prius commoti essent. Commoti quod
pe sunt quia in eo non steterunt quod semper
idem est et iurgati quod pacem prius ami
sere ac dilectionis amorem. Propter

rea et de talibus recte in gentes dei. non adderetur ultra ut habiteret in eis deus. Quoniam ubi pax et concordia non est: deus esse non potest. quod factum est in pace locus eius. et habitatio eius in secula sacre concem plationis. in gentes namque propter nos sicut ait apostolus: quod nomen dei blasphemum est. Talis quippe esse sceleratorum. inflatio talia superborum iurgia. talisque in iniuriam despectatio et abiectio reproborum. Hereticorum quoque contra catholicam fidem maxime donatistarum: et eorum qui cataros se vocant. Nec vox est: qui dicunt recedite a nobis quoniam ex omnibus nos minus di sumus: vos autem polluti recedite ab istis nolite nos tangere ne forte a vobis coinquinemur. Sed et ipsi heretici inter se iurgati sunt. dum diversis se im pugnant heresibus: commoti vero quod in recta fide stare noluere. Hauerunt quidem pedes ab oriente donec veniret in caelum: per confusionem suam. id est babel ubi turres superbie constructas: divisionem meruerunt percipere linguarum. Qua ex causa aperte sequitur

De

f **Acies domini diuisit eos non adderet respiciat eos**

Et ideo satis congrue: quod ipsa sic sequitur. Facies sacerdotum non erubescunt imo in sacerdotibus suis deum contempnere. Ac propterea quod in eis facies domini non sunt reuerenti. Diuisit eos ipsa facies domini. ut de reciprocatione vindicta exciperent sue damnationis. Non sicut in per sanctum. quod non timere perfidi iudei extendit manum suam in retributio. Sed nec sic cum multis per corrigent angustiarum flagellis conuersi sunt ut christum ex lege reprobis

sum susciperent immo peraminare testamentum eius: cum enim testamentum legi ad seculum pronuntiatus fuerat repulere. Et ideo quod repulere eum: neque facies erubescere sacerdotum et prophetarum: merito diuisi sunt ab ira vultus eius. et hoc est dicere Facies domini diuisit eos. Illos autem ab ira vultus sui ciuitate ad ultimum eversa diuisit quoniam parte eorum in perfidia reliquit. ponens eos cum infidelibus ac dispersit in omnia regna terrarum. Partem vero ut scriptura testatur ad fidem suam christus recepit. Eadem quippe facies dei quod et vultus eius ira quod in vultu aut facie sepe demonstratur: diuisit eos quoniam misericordiam dei ad iracundiam perlocutionem quod de malis actibus suis penitus dinem cordis recipere noluere. Quod ceterum christi ecclesia plangit eos inremediabiliter quod timore dei a se reicientes facies sacerdotum infra eandem ecclesiam non erubescunt quod iam eorum excrescentibus culpis: facies domini et ira vultus eius diuisit eos ab eis quod perfecti et perfecti nati sunt ad vitam. non addat ut respiciat eos. Et notandum quod terribile sit sacerdotibus christi contemnere coram facie eorum non reuereri: neque illis monentibus a malis actibus cessare: quod est eorum facies non erubescere. Unde ideo per dominum de ipso. Qui vos audit inquit me audit et qui vos spernit me spernit. Sane non audire: non obedire est: non obedire vero spernere. Porro spernere non erubescere est. Ac propterea valde horrendum est quod inferat. Nec addat ut respiciat eos. quod quod non respiciat nisi conuertuntur utique damnatur quoniam facies domini diuisit eos a sanctis suis. Hinc quoque ne diuisus esset petrus ab ira vultus eius respexit eum dominus. Et quia ille respexit conuersus sus idez: sicut amare: sicque receptus in corpore meruit audire. petre amas me pasce oues meas. Unde vel minus

stri intelligant. Terribile sit facies sacerdotum aut quos vice christi susceperunt non erubescere: ne forte offensus dominus non addat ut conuertantur respiciat eos. Jam enim huiusmodi diuisio, quid aliud insinuat nisi quod in illa extremi examinis iudicatione futurum est quando diuidentur perfidius scelerati a sanctis et fidelibus iustis. Quando arsura palee segregabuntur ab ira vultus dei: a granis tritici, ut triticum colligat in horreum dei. palee vero tradentur igni inextinguibili. Quod autem dicitur quod facies dei diuisit eos quod est aliud dicere nisi quod ira dei segregauit eos a bonis et iustis atque electis dei. Ita quod per facies per vindictam ponit quoniam idem dominus cum tranquillitate iudicat omnia: eo quod facies eius incommutabiliter cuncta iudicat ac disponit: nec placide quicquam decernit. Sed quia facies contempleret sacerdotum nec miserati sunt senum, recte facies domini diuisit eos. Et notandum quod supra eosdem sacerdotes quasi homicidas plauerit ita dicens. Propter peccata prophetarum et iniquitates sacerdotum eius hostis et inimicus ingressus est in hierusalem. Ex quo patet quibus mali sint qui non sunt contemnendi sed in eis venerandus est ille et colendus cuius sunt sacerdotes et in cuius nomine ac persona veniunt. Et si ipsi qui dem oberrant ceci in plateis ac polluti sanguine non ideo sunt a populo conculcandi eorum officium moris ne preiudicio condemnandum. Quoniam autem hinc iurgia nascuntur et despectio christiane religionis. Hinc indignatio et clamor, hinc blasphemie et contempnus. Quod prior versus sanctus doctus deservit: cum dicerent hi clamantes: recedite polluti: recedite: abite et nolite tangere. Constat igitur quod

ubi nostra religio sic confunditur: ubi dei deservit ira et nullus ordo seruatur. Quando hinc inde dextra leuaque isti se adplaudunt et poctantur sub specie illi aut publicis se polluant criminibus: aut se male delitescunt sub signa corporis. Qui omnes quod sepe iurgantur ad inuicem: quoniam facies domini diuisit eos a sanctis et fidelibus etiam si inter eos versari corpore videantur. Interea et hereticorum diuersitas designat: qui se suis ad inuicem impugnant errorum falsitatibus eo quod tam propter penam peccati damnati recipere nolunt sanam doctrinam christi. Diuisi sunt ab inuicem propter proprietatem prauae adinventionis et ideo nec sibi nec ulli catholicorum possunt convenire. Unde facies eorum quod sanam continentur doctrinam minime erubescunt neque misereantur senum. Talibus enim quia vindicta dei propter penam peccati diuisit non minus ab inuicem inter se quam omnibus orthodoxis non addit ultra ut misereatur neque respiciat: sicut nec Layni fratricidas neque munera eius resperisse dicitur. Quorum oim vtriusque iurgia: commouere eos de statu recte fidei et ad vana quilibet ut superbe saperet pepulere per quod adhuc vox plangentis prophete apte sequitur.

AN

Cum adhuc subsisteremus defecerunt oculi nostri ad auxilium nostrum vanum. Cum respicerem attendi ad gentem que saluare non poterat

m ij

Hoc quippe loco fm historiaz misere gentis deplorat ppheta errorem qd magis auxilium egypti et pharaonis qd dei experierint. Qui cum adhuc subsistere viderent iam pene consumpti erant: et oculi eorum ad eos respicientes tabefacti respicientes ad gentes qd nec senec eos saluare poterat. Qd satis idē hic remias longe supra latius explanat. et si nō hoc in hoc illud acutius atq; immanius deplorat. Sic itaq; et corū vox est infra eccliam plangentis qui se longe diuaniis demulcent spebus et seculi occupant actibus. Qui cum tati fuerint mortis infirmitate aut tentatione aliq inueniunt senō soluz nudos verū etiā cecos ita gementes Cū adhuc subsisterem? defecere oculi nostri ad auxilium nrm vanū. Adhuc qd sistsit quodāmodo qdqs in carne positus fidē quāuis sine opib; rectam tenet. Secū vana sectas seculi aliq tractat? molestia inuenit oculos defecisse suos quos ad caduca et labentia seculi defixerat: vanūq; auxilium quesisse. qz quanto intentionē cordis ad ea posuerat obtinenda tanto ad interno lumine intus et gratie emareuit. Unde bene ad se reuersus gemēs pbat vanū fuisse ad qd querendū oculos defixerat: et qz sepe ob cōcupiscentiā rerū ad quistrarū totā spem suā in diuitib; seculi: et potentioribus se cōmittunt: ut p eos obtineant ardenti? q ambunt p se sequi. Cum respicerem? attendi ad gentē q saluare non poterat. De qua profecto gente id est diuitib; apostolus. Ululate inq; miseri et plorate sup miseris que adueniūt vobis. Ad quos cum adtendit et speratur in eis auxilium salutis qd nisi miseriarum luctus eueniret: cū nec se nec alios saluare possunt. Maledictus (inquit) p

pheta: omnis qui spem suā ponit in homine: et ponit carnem brachii sui. ut a dño recedat cor eius. Qd satis etiam et hereticos congrue accipitur et de his qui eorum vanū auxilium requirunt qm oculi eorum vana scrutantes et falsa scripturarū eloquia: magis magisq; tabescunt ac deficiunt: et cū eos eorum auditorū diligenti? intendit ad gentem que saluare nō potest oculos inuaniū leuant. Quia pph adhuc vix dolentiū ac gementiū eorum et persona recte sequitur.

SABE

I Lubricauere vestigia nostra in itinere platearū nostrarū appropinquauit finis noster cōpleti dies nostri: qz veit finis noster

Nulli dubiū qd hec lamēta iudeis cōgruant: qm sub articulo mortis sua singuli reuoluebant gestos facta. Sed et ppheta omnium eorum in se assumit fletus et lamenta qd tam amara et insperata captiuitatis mala exigentibus culpis: gentis sue subito cōtingerint. Qd si min? etiam ecclia xpi iure plangit quando eos q latam et spaciosam seculi viā arripiunt aspiciunt? Plangit ecclia eorum lasciuia q lubrica victor se ctant viā: q necdū supra petrā q xps est rectos fixere gressus. Pro quib; lugēs ita gemit lubricauere vestigia nostra: in itinere platearum nostrarū. Alioquin nisi platearum itinera que fissent: pedes a recto non lubricassent. Unde dominus. Exi cito inq; in pla

teas: et vicos ciuitatis. paupes ac debiles compelle intrare: ut impleat dominus mea. Et qui parz sensus: qui adhuc latam et spaciosam tenent viam. Bene oculos instanti iudicis: qui foris et si corpore intro videant: extra domum qui christi est ecclesia lasciuientes lubricant. Lubrica sunt enim itinera platearum: et perniciosa. Idcirco dauid gratulabundus canit. Statuit inquit supra petram pedes meos: et direxit gressus meos. Et alibi. Qui perfecit pedes meos tanquam ceruorum: et super excelsa statuit. Quod ceterum late platearum via fecunda: plena luto et foridibus: in qua qui ambulat: non absque lapsu ruine sue graditur. Hi vero quorum supra petram solidantur pedes: recto calle viarum ambulant: tanquam pedes ceruorum: nulla serpentium venena timent. dum semper ad ardua et excelsa festinant. Non runt enim lubrica vitare vestigia: et non in incerto dimittantur vel labentia secum. Item vlla habere. immo se beatos cum propheta existimant eo quod vanitates non adterunt: neque sectantur insanas stultorum falsas. Qui cum prouidere nolunt quod cito labantur qui diligunt: subito adpropinquasse finem vite gemunt: dum inspirare falsa fuisse sentiunt que tenuerunt. Hinc est quod formidolosi lugent adpropinquauit finis nostrum: impleti dies nostri: venit finis noster. Non enim semper completio in bono ponit sicut habes: quia nec dum completa sunt peccata amorreorum. Quorum completio finis fuit eorum qui compleuerat: atque exterminum vni et istorum quorum ex persona propheta talia contigisse amarius luger. Completi namque dies planguntque compleuerant illi scelera: et mensura patrum suorum. Qui nimirum dies peccandi. completi fuerint. venit finis. Prius siquidem adpropinquat quod diu securis

ad radicem posita suspensa in manu pendet. Cum vero completa fuerint scelera delictorum. completus dies qui venit finis eterne retributionis. Interea et hereticorum vox est qui sero intellexerunt quod lubrica in scripturis sacris eorum vestigia fuerint et qui late arripiunt viam. dum nolunt regulas catholicorum patrum tenere neque viam qui christus est rectis gressibus ambulare. sed unusquisque eorum easdem scripturas dei a recto deflectere: et ad sue pueritatis venias latius diffundere. Et dum nec presinitos patrum terminos neque tritam scripturarum semitam volunt incedere. lubricare vestigia eorum in itinere platearum. quia amplam et latissimam sectati sunt disputationis sue doctrinam. Non dico scripturarum sanctarum. verum etiam philosophorum corrumpere eloquia. Idcirco lubrica tenentes: decidere in mortem. et venit finis cum omni confusione atque perditione sue dominationis. Hinc sequitur.

COMPARATIO

V Elociores fuerunt persecutores nostri aquilis celi. Super montes persecuti sunt nos: in deserto insidiati sunt nobis.

Hec et perbolice dicta sunt de iudeis. sicut ionathas et saul. velociores aquilis fuisse in threnis dauid laudantur. Ceterum quia propheta omnium lamentatur: personas et voces in se (ut diximus) adiungit: plangit persecuciones ecclesie. Cuius itaque persecutores ve-

lociores aquilis celi iure plāguntur
quia immundi spiritus ad delacerā/
dum ⁊ deuorandum velociores san/
ctis predicatoribus sūt: sue fraudis
nequitia; ⁊ agilitate nature. Habet
nāq; ecclesia aquilas suas sibi ad ob/
sequiū electas. De quibus in euange/
lio dominus. Vbi fuerit corpus inqt
ibi congregabunt aquile. Quia vbi
passio christi celebrat ⁊ corp⁹ immo/
latur nostre salutis ibi aquile celi ad/
gregantur: quasi ad escam ⁊ adueni/
unt vt de morte carnis eius vitam ⁊
refectionem perpetue satietatis. Ex
quo profecto luget ppheta. luget ⁊ ec/
clesia christi: q; velociores sūt hostes
nostri scilicet ece potestates ⁊ immū/
di spiritus: eo q; nulla potestas super
terrā sit que valeat eis cōparari. Un/
de potestas eorum ⁊ violata sceleri/
tas persequendi deploratur: quando
nō dico per suos: verū etiam per seip/
sos: velocius circueunt ac descuiunt.
querentes ab ecclesia; diripere violē/
ter quos deuorent. Super montes p/
secuti sunt nos quoq; quia dum ad
altiora ecclesiastici ordinis culmina
extollim⁹: acius eos ad psequendos
nos excitamus: ⁊ licet super specula
apostolice celsitudinis positi: quasi in
monte videantur. Nō ideo securi esse
debemus quia eos fortius persequi/
tur quos ad hoc super montes eleua/
tos viderunt: vt ceteros diligent⁹ in/
spiciant: ⁊ ad culmina virtutū pducāt.
In deserto inqt insidiari sunt nobis.
Per desertum nāq; eorum vita desi/
gnat: qui aut sub monastica degunt
disciplina: aut anachoreticā lōge diu
probari ducunt vitam. Hi duo in ec/
clesia ordines agonizando contra in/
uisibiles instantius decernāt hostes:
⁊ ideo contra eos Qti⁹ atq; forti⁹

us bella persequendo mouent. Illos
siquidem in manifesto quasi sup mō/
tes debellando. istos vō remotiorē
ducentibus vitam insidiando. Quia
profecto vtriq; celi aquile dicunt. qā
ecclesia sectantur ardua. S; qd gra/
uius plangendum velociores q; sepe
illis hostes inueniunt ad decipiēdū.
q; hi ad predicandū certe aut ad re/
luctandum. Vnde ⁊ cum ppheta chri/
sti interdum plorat ecclesia q; veloci/
res sint hostes eius ⁊ aduersarij ele/
ctis sctis qui iam calcatis omnib⁹ ter/
renis ecclesia incolunt. ita vt interdū
plures decipiāt: nō debet ex plebei or/
dine verū ⁊ ex ipsis qui aut pastores
sunt: aut perfecte quietis elegere vitā.
Ex quo longe supra idem ppheta val/
de plorat dicens S; ex pditus factus
est popul⁹ meus. pastores eorū sedū/
rerunt eos feceruntq; vagari in mon/
tibus de monte in colle transierūt ob/
liti sunt cubilis sui. Vbi non solū he/
reticorum plangit seductionem: verū
⁊ eorum qui in ecclesia malis suis ex/
emplis animas decipiunt subditoiū.
Quas transire faciunt de monte ad
collem dum p fastū supbie obtinere
nitunt dignitates rerū ⁊ potentia se/
cularis glorie. Transcunt q; ⁊ heretici
de monte ad collē: qñ de vna aliū in/
siliūt prauitatis sue doctrinā. Sem/
per quidē vagi ⁊ nunq; stabiles. Pro/
pterea ⁊ grex domini perditus est. q;
idem q; sepe in disputādo velociores
sunt aquilis celi scilicet ecclesie docto/
ribus ⁊ rectoribus plebis quos perse/
quunt super montes: super doctrinā
scilicet apostolorū ⁊ sanctorum omni/
um electorū. Illis vō qui remotioris
vite sectantur ocium insidiant fraudi/
bus ⁊ decipiunt calliditatis sue clo/
quis. Quos omnes sub vno samen,

to recte xpi deplorat ecclesia: qz in his omnibus infirmant: et sub butuscemo / di prestigijs quasi alarū auisū prepe / di remigijis. Vinc est qz tantis verge / mur malis: nō minus in occulto qz in aperto. Siquidē in occulto insidie / vigent. in aperto vō contra xpi athle / tas persecutio super montes seuit. vt / eos perimat: et plebez deinceps illis / deictos crudeli? sternat. Vinc quo / qz dominus p pberam. Percutiam / pastorē et dispergent oues gregis. / Quo percusso apli omnes fugare Et / inde est quod sequitur.

RES

Spiritus oris no / stri xpus dñs ca / pr⁹ est in peccatis nris / cui dixim⁹ in gentibus / sub vmbra tua viuem⁹.

Hoc namqz iudei de iofia dictum ac / cipiunt: qz iustissimus rex nō suis sed / populi peccatis capr⁹ sit in mortez in / quo totam spem suā posuerant. etia / si in gentibz deuenissent. Sed sup eū / nō stare videt hinc sensus qm tpe nec / spūs oris eoz fuit. nec in vmbra eius / demū in gentibz translati viuere po / tuissent: immo d xpo velint nolint ac / cipiendum: qz spūs oris nri xps dñs / capr⁹ sit in pctis nris. Ex quo mani / feste nō min⁹ diuinitas ei⁹: qz et hūa / nitas sub vna eadēqz psona capta de / signat. Spūs inqt oris nri xps ihūs / Hā cū dicit. spūs oris nri ei⁹ diuini / nitas declarat Lū vō xps dñs mani / feste humanitas exprimit. Quia re / cre spūs de⁹ tota trinitas intelligit: qz / pīs hoc in loco solūmō patris verbū

accipiat. Un⁹ Moyses in deuterono / mio. Prope est inqt vbum in ore tuo / et in corde tuo. Qd est dicere. Prope / est spūs oris nri et cordis nri de⁹. qui / omnia replet et continet. in quo viuim⁹ / iuxta aplm mouemur et sum⁹. et ideo / scūs dñs suplicando cū trinitatē / veller distinguere i psonis. spm rectū / inqt innoua in visceribz meis. Ex q si / lius designat: et spm scm tuū ne aufe / ras a me. Cum psona scīspūs aperit / Quāt ad vltimū. spūs pncipali se cō / firmari exoptat: patris manifestatur / prieras. Tamen tota trinitas de⁹ re / cre spūs pñcat. hoc vō in loco: spm / tus oris nostri xps dñs catholice ca / ptus dicit: qz in vna eadēqz psona di / uinitas simul verbi et humanitas re / net. Unde iure incōprehensibilis cō / prehensus credit: et incaptabilis capi / tur. Necnō et alia qplura que simul / de deo et homine sub vna xpi psona p / dicant. S; spūs oris nri qz bene xps / dñs appellat: qz quē corde p fide in / tus gustam⁹: ore p fitemur vt sit illud / nob ad iusticiā: istud vō p fessiois ad / salutē. Oris est aut int⁹ adspirare: et / respirare qm p infusioē grē qd int⁹ / trahit foris respiret p fessiois ad pfe / ctū. Verūm eoz ista vox ē q dñs. spūs / oris nri xps dñs: q nihil aliud in ore / habent nisi vbum veritatis qd xpus / est. Nihil in corde qm ex abundantia / cordis os loquit. Acq b scōz ē isto / gemit⁹ et ululat⁹. spūs oris nri xpus / dñs capr⁹ ē in pctis nris qz idē p oibz / capr⁹ et mortu⁹ ē. vt oim pctā deleret. / Nō em p suis qz nlla habuit vestigia / delictoz s; p nris et in nris tent⁹ ē pec / catis qm ea deleret: et auferret a o / graphū qd aduersū nos erat delicto / rū. Neqz credēdū q tal rāusqz ppha / de spū isto aereo dicat: aut flatu que /

in iij

ex aere intra nos trahimus: cum ad spirando enim papimus vel cum respirando rursum reddimus sed de spiritu qui deus verbum est: quem credimus cor de ad iusticiam: ore autem confitemur ad salutem. Alioquin status oris nostri aut spiritus iste aeris: nec dominus nec christus est: neque caput aut renes cum reddimus: non dico pro peccatis. verum nec pro viliis visibus. Neque de quo libet alio accipi potest. nisi de eo qui in duabus substantiis unus est christus. Ac per hoc spiritus oris nostri scilicet verbum patris et homo christus dominus. unus idemque est deus qui captus est pro peccatis omnium. Qui recte diximus: in umbra tua vivemus in gentibus. Propterea et nos ipsi etiam cum prophetam expectantes promissum adoptionis gratiam infra nosmet gemimus atque dicimus spiritus oris nostri crucis dominus captus est in peccatis nostris. et tunc sane hoc dignetur nihil aliud in corde aut in ore gestamus. sed totum quod infra interiori hominem traicimus aut ipse aut ex ipso est: et quod ore proferimus de ipso et ad ipsum est. Sic quippe interior homo vivificatur pasatur. neque animatus continuatim renouatur. Vivificatus vero cottidie in eo in quo est et qui in eo est enutritur atque per fidem intus forisve christus amplectitur et proferitur sicut flatus iste aeris ex eo habet quod capit atque respicit rursum exterior homo vivificatus ut aspiraretur et noster homo interior. Necessario per fidem spiritum dei intus in corde suscipere et habere quatinus ab eo et per eum atque in ipso possit vivere. vivendo vero votis omnibus ad eum respirare atque suamqueque intimam in eum et coram eo effundere. Qui profecto

talibus apte potest dicere spiritus oris nostri christus dominus captus est in peccatis nostris. Captus est in peccatis nostris ut peccata a nobis expelleret. neque in mittentem: ut nos deus spiritus intus possessor vivificaret. vivificatos vero semper possideret. Quatinus nos a se in se ad se ipsum respirare concederet. Quo denique spiritu intus re-creati dicamus cum propheta in umbra tua vivemus in gentibus quoniam ipse est expectatio gentium saluator eorum. Ipse est semen Ababe in quo benedicent omnes gentes terre. Qui profecto propheta bene corde dixerat et ore confessus fuerat: in umbra tua vivemus in gentibus: quoniam ipse venturus in carne erat christus dominus: quoniam gentes regem et deum suscepit: sub eius umbra deinceps salvabitur: cum sanctis requiescerent. Et hoc est dicere. Sub umbra tua vivemus in gentibus: non de presenti aut perituro sed de futuro: quasi diceret. Quia tunc meum cum eis gentibus vivemus: cum ipse advenit repromissus spiritus oris nostri christus dominus qui captus est in peccatis nostris in quibus mortui eramus et vivificaverit mortalia corpora nostra per inhabitantem spiritum eius in nobis: et tulerit quod aduersum nos est circographum peccati. Unde alibi david. Sub umbra alarum tuarum protege me. a facie impiorum qui me afflixerunt. Senserat enim ardorem concupiscentiarum et essu viratus libidinis. et ideo sub umbra alarum dei se protegi exoptat: quatinus a flamma tam dire crustionis inlesus requiescat. Hinc quoque et beate Marie repromittitur. virtus altissimi obumbrabit tibi. ne viliis concupiscentiarum

Capitulum III Fo. LXXVII

moribus vaporaret. ut adustione incen-
di sentiret. que de spiritu sancto conceptu
ra erat. Captus enim spiritus domini cum dicitur
caro eius nihil aliud quam umbra fuit. quam
sub umbra passionis sue nos prexit. et
sub umbra corporis sui nos saluabit.
Quid igitur putas quantum nobis apta
conferre poterit claritas virtutis eius. et
sol iusticie cum refulerit. si tamen contulit
humilitas carnis et exinanitio diuine
maiestatis. Per umbram namque lepra cu-
rata est. et per umbram digne vestis illi
femine stetit sanguis. Per umbram quoque
eius vidimus quam non habebat spiritus neque de-
cor. Caro quippe eius ut diximus umbra
fuit que nostram refrigeravit estus cu-
piditatem quam restringit ignes libidinum
quam auaricie diuersarumque passionum inec-
dam temperauit. et quid dicam de umbra
domini sub qua viuimus inter gentes. et quam
gentes sperasse legimus. quam et aposto-
lorum umbra sanabat egrotos. viuifica-
bat languidos. veniebant etenim petro
offerebant infirmi. quo transeuntis
apostoli umbra reddebat sanitatem. Unde
caro domini quod aliud quam umbra fuit. De
qua profecto carne propheta dicit. Ecce
dominus sedet super nubem leuam. et veniet in
egypto. Sed et nubes leuis et lucida
obumbrabat apostolos ne sol iniquitatis
eos exureret. Sub cuius nimirum um-
bra quod futurum propheta denuntiabat iam
uiuum in gentibus requiescimus sub
umbra protectionis eius. Nam idem pro-
pheta in umbra eum videbat quousque in
spiritu. cum adhuc fides prima hec de eo
gentibus nuntiabat sed nunc totum
inluminat mundum quousque adhuc eum
per sui corporis que est ecclesia dei viuimus
umbra videmus. Non dum enim facie ad
faciem: quia nulli eius corporis oculi di-
uinitatis possunt recipere fulgorem. et
ideo quasi sub umbra cotidie totum pre-

gi orbe terrarum. et nos in gentibus spe-
riuiua regeneratos quasi sub umbra vine-
re concedit. Nullum enim remedium erat nisi
in aduentu domini nostri iesu christi. quod solis de-
speratis possit afferre medicinam.
¶ Unum et aliud sub cophila quasi conclusus
aiebat. hoc quippe cophila sonare debet
Appropinquat enim spiritus nostrum. completi
sunt dies nostri. quia venit finis noster. Hec
namque conclusio desperationem afferret.
nisi aduentus domini nos reuelaret. Unde
idem in spiritu recreatur. Spiritus inquit oris
nostri ante faciem nostram spiritus domini cophen-
sus est in petris nostris. ¶ Et notandum quod
omnis lamenti intentio ad hunc decurrit
finem. in quo totum meroris ac doloris
finis imponitur. ac deinceps in sequentibus
versibus quasi biuium demonstratur. Quam ce-
lestis et reempta hierusalem dextram tenet.
edem vero de sanguinibus peccatorum sedata
lauam petit. Unum huic ve futurum iminet
ab hierusalem vero spiritus domini omne lachry-
mam absterger. Quam crux domini tribunal
iudicii fuisse probatur. Dum vultus eorum qui
hinc inde peperciderunt per fidem assumitur
Alter blasphemio dannatur in interitum
eterna mortis relinquitur. Qua pendem
tem coram oculis per fidem recipere contempsit
vitam. Nam quod dicit captus est propteritum po-
suit. quod futurum erat in ore omnium eorum qui
in diuinis repromissionibus per futuris
preterita posuere. Et ita quod in hoc etiam
latu nimia sequentis discreto lamenti
quod scilicet omnium luctus terminatur. et gaudium
post merores et tristitiam incipit. In il-
lis vero duobus lamenti versibus a gaudio
ve ultimum inchoatur quod nullo terminatur
doloris accruciat remedio. Unum sequitur

S. 312

Aude et letare filia
edom que habitas

Liber

In terra ad te quoque pueniet calix inebriaberis atque nudaberis.

Inimicos semper fuisse hierosolymis. non dico edom verum etiam omnes gentes per circuitum. Nemo quod litteras aut prophetas legit dubitat. Et ideo quia contra dominum contraque eius auxilium. hic exultatio de malis que acciderunt letari sunt. Digne quidem de reciprocatione percipere vindictam furoris domini. Inebriatur edom de vino ex quo omnes gentes supra bibere et ex poculo illo babilonis aureo. Propterea ad te usque pueniet calix inebriaberis et nudaberis. Quia hec dicit dominus ecce quod non erat iudicium verbi berent calicem. bibentes bibent. et ad ultimum ciuitates eius in quod erunt in solitudine sempiternas. et a voce ruine eius commota est omnis terra. Que omnia licet completa sint in illa vastatione gladii babilonis. et rursus babilon ipsa exterminata in ira furoris dei non melius de illo ultimi iudicii die cuncta accipiuntur quam post vindictam solitudo sempiterna sequetur. Et ideo non minus placeat iste contra babilonem unum est quod significat. Nam ab initio seculi due tantummodo colliguntur ciuitates et edificantur. Quarum una hierusalem. altera vero edom aut babilon. una earum que plangit cum prophetarum dolo dum parturit. Altera vero que nescit in quibusdam suorum cur plangan. Si quidem una earum christus edificat. altera vero diabolus quod sepe in prophetis nabuchodonosor vocatur. et babilon illa est ciuitas perditionis. que inebriat omnem terram vino iniquitatis sue. De qua idem propheta calix aureus inquit babilon in manu domini inebriat omnem terram. de vino furoris eius bibere omnes gentes. De quoniam calicis

Quartus

vino. etiam edo potata plangit. Et ideo contra eum non meritis vox sed per bironiam in sultatibus. profertur. vel per adiectis. quod non gaudere debeat. Neque letari. ad quam fine tantum furor domini puenit. Edom namque sanguinolentus vel rufus interpretatur. Ille est igitur sanguinolentus atque hispidus populus qui que carnis sunt secta turque per peritis vite inlecebris. redemptionis eterne perdidit primogenita. Hinc est quod dicitur que habitas in terra. Aliquam nunc in terrenis actibus mentem posuisset. nequaquam inebriatur aureo illo babilonis poculo. neque suis nudaretur struunt indu mentis. At vero israhel qui sursum est mare electorum dei. Non in terra sed in celis habitatur ubi se totam transposuit sicut paulus aiebat. Nunc autem conuersatio in celis est et que sursum sunt sapite non que super terram. Per nunc mecebat enim illud quod iohannes in apocalypsi ait. Ne re habitantibus in terra quod descendit diabolus ad vos in ira furoris dei. Propterea audite. ditores suos monebat qui sursum sunt sapite. Sed edom quod elegit habitare in terra. totam seque vitam suam in terrenis et cruentis peccatorum operibus sordidat. In tempore sentiarum videat gaudere et letari paulo post aureo iam inebriata babilonis poculo ex ira furoris dei nudabitur. Nec immerito. quod magis decreuit non dicitur in terra simpliciter conuersari verum ut quidam codices habent in terra hus. Hus quod consiliator interpretatur. non ille vitis qui consilium angelus dicitur. sed ille qui versantibus in terra. pueris contra deum consecutus est dare consilia. Nam edom etiam terrenus interpretatur. Unde nec immerito per edom illi designantur. qui non celestia sed terrena semper sectantur astutia decepti et consilio diaboli. ad quos usque calix ille aureus pertinet. quo cuncte inebriantur gentes et nu-

dantur gratia. Unde sequitur.

TM

c **Completa ē iniquitas tua filia syon. nō addet ultra vt trasmigret te. visitabit iniquitatem tuā filia edom. discooperiet peccata tua.**

Hec nāq; iuxta litteram vtriusq; contigisse videtur. Sed melius generaliter de omnibus accipiendum. q̄ in ultimo magni diei examine vt recipiat vnusquisq; put gessit iudicandi sunt. Syon qui demerit de merore transeat ad gaudium et leticiā sempiternā. Edom et rubrica sanguine delictorum visitanda est: vt supplicia recia perpetue ultionis. Hec nāq; sunt vt diximus que ab initio cōstruunt. Quasi vna hoc loco syon vocatur. Altera et edom. Sed syon dicitur etia per elatā pphetā qd completa sit malicia quia dimissa est iniquitas illi. Sicut qd david ait. Beati quorum remisse sunt iniquitates et quorum tecta sunt peccata. hinc ē sane et hoc loco qd ait. Completa est iniquitas tua filia syon. Completa quidē quia remissa. Unde in remissione scelestorum completa malicia. id est finita p̄dicatur: quia in p̄sentiarū suscepit duplicia de manu domini. Ex quo satis lera repromissio mori subiungitur.

Non addet ultra vt trasmigret te.

Quia finito iudicio cū iniquitas cessauerit ad requiem. deinceps nulla crī imutatio neq; transmigratione de vici-

tute ad vicium. de beatitudine et gaudio ad merorem. de gloria ad supplicium. contrario super edom visitabit iniquitates eius dñs. nō vt remittat sed vt puniat. neq; vt relaxet. quia pmanere in eisdem sed vt condēnet quib; delicturus est. Ite maledicti in ignē eternum qui parati sunt diabolo et angelis eius. Unde sequitur.

Discooperiet peccata tua

Quorum igitur peccata tecta nō fuerint et iniquitates remisse. p̄ misericordiā visitabit eas dñs. tūc vt puniat et aperta fiant. Quia pfecto patebūt omnia in futura p̄uaricatorum crimina et remissa erūt ac deleta eorum qui p̄sciti et p̄destinati sunt ad vitam. facinorosa. Recte igitur ibidem eorum discooperiuntur scelera. qui hic ea detegere et manifestare noluerūt ad penitentia. Illo rum et qui sua confitentur p̄ lamenta et gemitū. penitus in eis non erunt que appareant omnino. quia deleta et remissa erūt que per culpā delinquentes p̄traxerant. hec siquidē signa sunt futuri examinis. Ad qd omnia decurrere diuini eloquiū p̄conia. Quod per Tau litterā bene significant. ¶ Tau itaq; signa interpretatur. Propterea et hec lamenta sub eadē l̄ra tali conclusio ne determinant. Ad hoc q̄ppe metuentibus se xps dedit significatōes et signa vt fugerent a facie archus. Sed quia p̄uidere nolunt iustū est vt eo durius feriantur. quo a facie archus exterriti fugere neglexerint. Libeat in calcanti lamenti altius attollere vt vide re simul queat mens. q̄ p̄celso bicere mias in culmine celi ascederint. vñ cōtēplādo dilatato corde tanta q̄si in palestra huius seculi agonizantium discrimina vidit. ita vt nūc ad oēs generaliter

oculū mētis extēdat nūc ad singulos
 Punctu deorū casus defleat z ruinas
 nūc ecclesie lugeat detrimēta. ¶ Sed
 e mox vniu cuiusq; aie deplozat im
 probitates z dire captiuitatis eius cū
 lachrymis depinguit dispēdia. Nūc
 gloriā z solū cōruet hierlm. atq; siml
 oium electorū dei. Nūc misere serui
 tutis eorū q; iugo ex cruciant aduersa
 riorū z cū omni dolore cordis cōme
 morat. Glorū z ipsam ecclesiā nūc lu
 gentē se non suos intro ducit. Verrit
 ergo planct⁹ ei⁹ interdū ad mētia ciui
 tatis z ornamēta virtutū. interdū vō
 ad sacerdotes z ad optimates plebis
 q; eorū ex culpis nō min⁹ ipsi q; z grex
 capti sunt atq; vincti. cū omni fedita
 te pēti lero inq̄rat. Necnō z ad par
 tuos z lacrantē sermo dirigitur ge
 mētis eo q; fame sitiq; extabuerint dū
 nullus in plebe doctor egregi⁹ inueni
 tur. Virgines q; ei⁹ z cōrīnētes squa
 lide deplozantq; in eis ad inediā ver
 bi dei null⁹ viroz nulla pulchritudo
 vult⁹ vel venust⁹ decor eis; eo q; egres
 sus sit a filia spō ois decor ei⁹. Quid
 plura nulla est veratio. nullus casus
 aie. nulla q; scelerū aut aduersarioz
 afflictio intus forisve quā nō defleat
 z cōnumeret. Nulla boni puatio quā
 nō reteret. mestus nō min⁹ in genere
 q; z in specie. Et sicut nōnullas orna
 menta virtutū que nō ad miserint. hi
 p partes. ita nulla est memoris ac do
 loz q; nō moueat vox lamentatio
 nis et lachrymarū fluentia. Et dū va
 rias intromittit tā vulgi q; et nobiliū
 psonas. varijs mouetur fletib; z ino
 uantur p singulas psonas z afflictio
 nes fletuū inuitamēta. Et sicut enul
 lus p sentis vite reatus q; illi nō derel
 querit. ita nec vlli flet⁹ q; iste non in
 gemuerit. Ad vltimū p eisdē nris rea

tibus deū z dñm captū et passum in
 carne in sinuat. nec sic tñ oēs de morte
 redisse immanissime dolens deplozat.
 quapropter eorū ad extremū q; audie
 rint z cōuersi fuerint cōplerā malitiā
 z inq̄tates pñiciās. gaudet q; vltra
 nō addat eos vt affligat dñs. neq; vt
 trāsmigret de firmitate sue & tutis se
 dere sicut angeli i celo. vt cū xpo sine
 fine regnabūt. Eorū vō q; inuit⁹ z sce
 lerib; vitā finierint. Contra q; scōs et
 electos dei semp cōmoti ad insidiā z
 fraudē egerint visitabit inq̄tates vt
 nō reuelet z remittat sed vt puniat et
 cōdēnet z discoplat atq; deregat oia
 pēta eorū. ¶ Tñ p vides lector diligen
 ter ppende a pñicio lamēti hui⁹ qd
 pñisi q; in septuris sacris nō misila
 mētationes z carmen atq; inueniunt
 quoz triū impñentariū lamētationes
 valent. in illa vero eterne vite patria
 carmina hymnidicis angelorū vocib;
 z scōp oim cū iubilo exultatōis erit
 Hinc rogo adhibeant in hac nostra
 pegrinatione lamētationes z lachry
 me q; tñus illinc in carminib; deū lau
 dare possim⁹ cū scōis. Et vō qd hic p
 sentis vite gaudiū z leticia extulerint
 ad inania. Illuc ve ppetuū erit quozū
 inq̄tates visitabunt in ea furoz del
 nō vt finiant. z luce cesset vt req̄scāt
 sed acrius vltio vt innouet. z punian
 tur eorū sine fine delicta q; hic sine fine
 peccare decreuerit si licuisset.

**Explicit in lamenta
 tionibus Pascasij Ra
 berti. Liber quartus.**

Prologus

Incipit prologus li-
bri Quinti.

Quintus igitur

q liber non eadem lege est editus qua premisi: sed eorum cōclusio in hoc vno recapitulat: lege rethorū q̄ sub epulo / go in fine concludit et determinat ac dinumerant singulas res breuiter quas attigerant. Habent hoc remini scendi causa: dū res dispersas ad diffusas vno in loco q̄si sub aspectu subijciunt cōquerendo vt indignationē vlt̄ clementiā moueant p̄i iudicis. Ele- mentiā sc̄z in se aut in suos indignationem vō cōtra hostes. Quatinus iudex graui⁹ odio cōcite⁹ et offensam cōtrahat. ex his rebus q̄ psonis et negotijs sunt adtribuit. Ad hoc q̄ppe maxime cōquestio valet: et miam iudicis imploret: auditoris animū mitē ac misericordiā faciat. Cui⁹ itaqz prim⁹ loc⁹ est p̄ quē q̄b in bonis fuerint: et nūc p̄ quē quib in malis sint cū dicat memento vlt̄ recordare qd factū sit nobis: vel qd acciderit. hereditas inq̄ nostra versa est ad alienos. Deploret igit corā clementissimō iudice oīa eorum incōmoda: resqz turpes et humiles sibi accidisse: oīa q̄si ante oculos singulatim adponit vt videant q̄ p̄ter spem eis cōtigisse dolet. et ad summas miseras deuoluto se suisqz cōmemorat more vt dixi oratorū. Vnde si bene ppendit magis inuenies ex nostris caldez loquendi artes pgressas quā ex eorum disciplinis nostros talia mutuas. Que melius p̄ singula inspicias verba: si intentionē et affectū p̄phete cōsideres: q̄ celsa in spiritu leuat⁹ arce: nō suas suorumqz tantūmo-

fo. LXXIX

do deflet: quā etiā p̄phetiā gratia singulorū singulas et que oīa sunt moraliū q̄si sub suorum specie deploret ruinas. hoc q̄ppe distare videt inter penitentes et lamentantes: q̄si sunt vtriusqz tristes. Iachime cōmunes. Penitētes vō p̄ suis rogāt p̄ctis aut p̄ excessibus aliorū vt dñs delicta ignoscat delinquentiū ne puniat errata malorum cū iudicat. Lamentantes q̄ sunt q̄ pietatis intuitu celsamenta deflent ciuitatū ruinas excidia patrie depopulationes et vastitates: necnō et interitū suorum ciuiū. Interqz connumerat que iam passi aut certe passuri sūt: varijs cruciatibz et cōtumelijs innumerjs. vñ monet aplūs: charitatē p̄imi p̄suadens. gaudere cum gaudentibz flere cum flentibz: qz hic est fratris amato: teste angelo: q̄ multū orat p̄ p̄lo et p̄ ciuitate sancta dei hierusalem merito lamentationibz suis vincit omniū lamentantiū. lamenta et suis flentibus puocat oīes vt simul defleant totius seculi ruinas et peccata.

Finit prologus reue-

rendi domini Pascasij Ratberti abbat⁹ Lorbiensis in oīonem Jeremie Incipit liber Quintus.

**Recordare
dñe quid
acciderit
nobis**

r

Vel sicut alij co-

dices habēt. memento dñe qd factū sit nobis. Qd sane lamentū miro mō canticū hieremie appellat ei⁹ vaticiniū decantatū. p̄sertim cū captiuitatē gentis sue et per plurimas deploret quas eis babilo-

n

nicus tyrannus ingessit. Un̄ cōstat qz lamenta carmina recte possint dici qz in p̄sentariū sicut nulla sine miseris plena sūt gaudia: ita sine lamentis vir aut nulla inueniunt cantica. Idcirco recte canticū hoc lamentationibz vltimis iunxit: dñi poscens clemētiā: vt finem malis imponeret. Qd tñ mo? nosticus vsus bñ inuenit psalmorum more cū decantare debere. Quis canticivo cabulū ab eodē acapere nullis p̄notet titulū debere. Qm̄ solūmō cantica in illa celesti syon decent. lamērationes v̄o in hac nostra pegrinatōne atqz carmina fletibz p̄miserit: vbi et mala planguntur: et in spe gaudia cū fide celebrantur. Nam cum dicit

Recordare dñe et vnde quid acciderit nobis intueret et respice obprobrium nostrum

Barbara hystorice captiuitatē deflet miserisqz q̄s p̄tulit gens illa ingerit aspectibz creatoris. Plus tñ q̄ rhetorica disciplina oī ex p̄e p̄p̄a sentētiā suā temperat. Nō vt exaggeret odiū iudicis cōtra aduersarios sed vt clemētiā imploret p̄ suis factis et criminibz. Un̄ nō dixit. memēto dñe inimicorū nostrorū: vt suis factis digna exsoluantis: recordare qd acciderit nobis. Ac si patēter diceret Reminiscēs auferes mala q̄ patimur: factoribz autem ignoras. vbi cū dicit: qd acciderit vel: qd factus sit nobis: distinguit mala q̄ p̄ferim⁹ a natura qm̄ naturalia sunt: et accidentia multis delictorum ex causis. Hoc quippe est intueri vel respicere qd etiā videre. Si ite ratio orantis afflictionem vel intentionem ostendit cordis. Unde isti ver

siculi cum affectu sunt dolentis regendi. Porro obprobriū eorum erat gens tā sancta tāqz in d̄p̄ta miraculis olim p̄dicata et dei illustrata p̄sentia. ad tantum deuenisse discriminis exitium. dum iusto iudicio ob immanitatem scelerū. Alit v̄o martyriū velle monstrat q̄ penis afflicti et crudelitibz subiecti deo dicunt. Memēto dñe qd factū sit nobis. Vñ em̄ in p̄sentia nō v̄liscit et patienter p̄sentia secutores sanctorū grassari quodammodo obliuiscit. Idcirco recordare exhortat. Sicut ille q̄ lachrimabiliter p̄clamabat. vsqz quo dñe obliuiscer me in fines. Atqz itē obliuisceris in opie nostre et tribulationis n̄e. Cū autem recordatus fuerit: nos quoqz a p̄ssuris p̄sequētū liberabit qz solūmodo indulgentie ei⁹ liberatio erit. Liberatio v̄o n̄a vtiqz vltio p̄sequitū. Sequitur

Hereditas nostra cōuersa est ad alienos domus n̄e ad extraneos

Cōnumerat mala p̄ p̄es q̄ acciderit quando populus transportans in captiuitatem alieni possiderat terras et q̄ fuerat hereditas populi dei facta est possessio p̄datoris ac vastatoris. Tangit etiā p̄rogatiua patrū et auctoritatem diuine largitatis: cui⁹ obtentu delens gentibz facta est hereditas eorū idemqz popul⁹ p̄s et possessio dei: quoy auctoritas grauissimaz defensio hereditatis semp sub curaz p̄tectione dei fuit. Deinde qd atrocissimū est doloris hereditas tante p̄rogatiue: non ad superiores: non ad equeles: neqz ad qualescunqz sed ad alienos a deo atqz extraneos culpis ex

gentibus quod indignissimum: et iniquissimum est peruenit: ad inferiores videlicet atque supbissimos. ¶ Interea aduersus hereticos hec conclusio currit: qui hereditatem ecclesie Christi: aut demonibus aut prauis tradidere instituit. Unde alia interpretatio signantur ait. Hereditas nostra conuersa est alienis et domus nostre extraneis: quod quid conuertitur erat quod demum postea in alium conuertitur. Ita et de scripturis sacris recte intelligi potest. quod sit hereditas fidelium. de qua ut dixi hec translatio non ait conuersa est ad alienos sed conuersa est alienis. Illis videlicet qui a deo facti sunt alieni. eo quod scriptura sacra alijs est odor vite in vitam. Alijs odor mortis in mortem. Idcirco alienis conuertitur ad perfidiam. cum fidelibus catholice intelligentibus maneat ad salutem domus nostre extraneis vel peregrinis. Ex quo pater sensus: quicquid exterius interiusque idem habuit populus ad liquidum quod ab extraneis totum se possessum vel transmutatum. ¶ Sed et tropologice domus scripturarum intelligentie cognoscuntur diuine in quibus habitaculum nostre mentis sepe firmamur. Aliter enim in eisdem habitare non possumus: nisi sensibus tantum quam sanis patefactis: intelligentiam latitudinem teneamus. Quas dum heretici male secundum suam prauitatem inuentionem conuertunt domus nostre alienis incolis transferunt. Sed et spirituales neque extranei possunt congruenter intelligi. qui perversis cogitationibus: diuinarum scripturarum sermone falsas inferunt prauitates. Nec non domus nostre mentes videlicet humane conuertunt ad extraneos et immundos spiritus: cum prevaricatione peccati ad vicia animas inclinat.

Quarum scilicet hereditas ad extraneos conuertitur dum per vicia mundi spiritus corda nostra possident. Aliter enim ad nos ingredi non possunt quod non ex natura originem possident sed ex culpa sumunt. Quam propheta reterens coram summo iudice miseramini non minus enim contra hostes preteritis nostri ad clementiam inuitat. Tunc sequitur.

P Apilli facti sumus
absque patre matres
quasi vidue

Ubi alius interpretis. orphanis facti sumus inquit velut non habentes patrem. Ex quo liquet quod propheta ad deum patrem oculum intendit qui plebem iudaicam sibi adoptauerat in filios. ex quo ait. Filius meus primogenitus israel. At vero hi facti sunt velut non habentes patrem: qui suis ex culpis: quibus cum haberent per inuocationem adoptionis: tamen quia irritauerant eum malis suis iam non habebant propitium per affectum pietatis. Et ideo signanter ait. Sicut non habemus patrem ut flectat per lacrimas obsecrationis paterna viscera ad misericordiam pie recordationis.

Et matres nostre inquit sicut vidue

Matres vero synagoge intelliguntur septem que principaliter in montem oliueti constituti fuisse noscuntur. de quibus lac doctrinarum fluere vel a quibus lex nuntiaretur: sed obsidionis tempore vel caldaice vastitatis sublati filijs destituti sunt: et ignibus concremati: quia bene quasi matres desierunt viduas et deplorent. que videlicet solebant in lege filios educare

n ij

z nutr. repopulos. ¶ Porro fm ana-
gogen q̄sepe vox ista xpi eccie 2gruit
q̄ dicit. facti sum⁹ sicut non habentes
patrē quoc; ens in angustijs z tribula-
tionibus min⁹ ei⁹ paterna pietatē vi-
secra p affectū sentimur digne cōsola-
tionis. Qd illi patenter dicere queūt
qui sui causa peccati patrē amiserē de-
um. Unde orphani. pculdubio facti
debite plangunt q̄ propriū pdidere
genitorē. Et quo vnus interpretū. nō
habentes patrē dicit. Alter vō ve-
lut nō habentes qz interdū sepe pcul-
pis totus amittit. sepe vōz si nos ad
modicū deserit. in terris vō patrē nō
habere videam⁹ inter p̄suras p̄seqn-
tiū. tñ eā habere in celo minime dubi-
tam⁹. Propterea velut nō habentes
interdū sum⁹. Un nō absolute dixit.
nō habentes patrē. sed velut nō habē-
tes. Quotiens varijs veram⁹ tribula-
tionib⁹ vt z habeam⁹ p affectū pie re-
cordatiōis. q̄uis z habere nō videa-
mus p auxiliū sue defensionis. S; z
eccle xpi q̄ iure matres nominant se.
pe p̄secutiōis tpe sicut vidue sūt. qñ
a suis viris sacerdotib⁹ fugientib⁹ re-
linquunt. velut etiā qñ in tpe pacē ob-
ecclesiā z vecordiā nullā deo. p̄lez per
officiū sue p̄dicatiōis gignunt. Dum
em̄ aut lucra sectātur seculi. aut suis
implicant flagitijs v̄l ignauia sue pa-
seunt impericie xpi eccie que vere ma-
tres sunt xpianoꝝ sicut vidue sunt.
Propterea qdē nō vidue qz viri earū
vitare vident. sed q̄si vidue qz ex ip̄is
nullū fructū prolis deo ferunt Quas
bñ eoz. vox in eccleia deploꝝat. qui ad
huc per intentionem cordis z dilecti-
onis amorē ad deum suspirant. Sed
bereticoꝝ plangit sterilitatē qz iure
eccle q̄si vidue dicunt. qz z si dño ie-
su xpo viro fortissimo ex parte iungū-

tur in eo quodāmo 2fitem⁹ baptisū.
sequunt⁹ sacras litteras legunt eccle-
siastica sectant⁹ officia. tamen digne q̄
si vidue deploꝝant. qz nullū ex suis do-
ctoꝝ deo fructum parit. Qd bene
cōcubine ille dauid designant ad q̄
verus dauid n̄ in initio ingressus. s;
nō eas sibi pleno z maritali copula-
uit cōiugio ad q̄s absalon. crudelior
natus. sub specie sathane ingressus
adulterio eas sedauit sue prauitatis.
Unde dauid eterna damnandē illas
infra suas tenebras red. sit. Quabñ
q̄si vidue planguit que matres eēde
buerant electoꝝ dei. si recte xpo si
dei cōseruassent federat. casta cōiugij
sacramenta. ¶ Eterū moraliter ma-
tres nostras. id ē matres oīm v̄ritū
recte fidem z spem z charitatē accipi-
mus ex q̄b⁹ nō solū nos renascentur
deo verū etiā oīs relique v̄ritates ant
mi generant. Sed cūz ceperint in no-
bis vanitatib⁹ seculi viciari xpi qz cha-
ritas per quā verū seruaf. connubiū
z substantia (que deus est) in nobis.
demutari. tres iste virtutes sicut vi-
due potius q̄ vere vidue deploꝝantur.
quia z si videntur forinsecus verbore
nūs virum completi christum. p. con-
suetudinem christiane religionis. laz
intrinsicus amiserē virtutē boni ope-
ris generandi. z fecunditatem caste
procreationis in Christo. quia quic
quid non est in fide peccatū est z que
sine charitate aguntur prodesse non
possunt. Sequitur.

a Quam nostrā pe-
cunia bibimus. li-
gna nostra precio com-
parauimus.

Immanitatē p̄pheta describit crudeli-

tatis et afflictiones gentis sue. inopia siquidem eorum atque privationem boni in tantum ut aqua que gratis omnibus prestat. etiam sua precio unde comparaverit. unde movere cum lachrymis indulgentiam per singula festinat dum ea coram demeritisimo deplorat patre. quoniam nec ullis accidisse gentibus nunquam legitur. Congruit autem iste sensus adversus cupidos sacerdotes teploz dei. qui domum dei faciunt. domum negotiationis. qui propter baptismata et doctrinam predicationis sue festi. propter crismata donorum dei lucra sectantur et impensationes querunt sui questus. Contra quos plebs christi iure deplorat et plangit. Aquas nostras doctrinam scilicet scripturarum et dona sancti spiritus in pecunias accipimus premiorum de quibus nobis olim elias propheta permiserat. et ad quos nos gratis invitauerat. O es stricte inquit venite ad aquas. et qui non habetis argentum. perate emitte. et bibite vinum et lac absque ulla commutatione. Quas cum profecto cupidi sacerdotes precio distrabunt recte plebs luget eo quod ligna scripturarum scilicet et domorum christi elementa. quibus ignis cottidie sancti spiritus enutritur in altare domini. precio comparant pecuniarum et omnia que nobis in commune gratis data sunt in impietate nostre salutis crudeliter ventili fiunt. Ceterum moraliter aquas prias pecunia bibunt qui lachrymarum suarum liquore gemendo saturantur. Pecunia scilicet scripturarum dum premissa eterne vite in eis deprendit ac supplicia. Quorum profecto meditatione charitates intus nutriunt ac timorem. fitque tanto. prior animus ad dolendum. quanto amplior fuerint inflammati dilectionis amor. et autem aculeo ob imanitate scelerum. confusus timoris. Sicque fit ut pecu-

nia scripturarum aquas bibamus lachrymarum nostrarum. Hinc quod david. cibus nos inquit panis lachrymarum. et potum dabis nobis in lachrymis in mentis fura. Ligna quod in baculum domini ignis precio emimur. quoties terrenarum caduca. prosperitatibus commutatur. Et hoc est aquas nostras pecunia bibere sapientiam atque scientiam rerum secularium. prosperitatibus dare. Certe autem e contrario virtutes animi inter vicissitudines excrementorum quasi per commutationem amittere. Sed ne virtutum sine precio laboris commutatur autem. doleris. quia nullum iniustum lucrum sine iusto dono. neque lucrum sanctum sine lachrymarum rerum dispendio comparatur.

Cervicibus inquit minabamur lassis non dabatur requies.

Contemptum itaque captivorum et verationem insinuat coram equissimo iudice qui superbos dispicit et exaltat humiles. Enimvero autem quomodo manu superborum ad defectionem in cervicibus percussus appellabuntur. ut etiam lassi ac fessi crudelitate hostili nolentes currerent sine requie laboris operis preferrent. Sed et spiritali ecclesia christi gemit in martiribus suis quoniam colaphis percussus et manibus persecutorum in cervicibus verari. multis obprobriis et cruciatibus afflicti. de alia in aliam civitatem. passim fugere sine requie compellantur. Unde domini quod requies nudabat nobis. Porro per minas in cervicibus omnes afflicti. et insinuat et dispectio humilitatis. quam vir iuxta evangelium percussus in unam maxillam et ipsi ultionem alteram preberent. Ergo moraliter per cervices supbia nostra designat sicut iob ait. Posuere cervicem suam sicut securum superbia scilicet suarum in protectionis auxilium. per hanc quippe su-

n iij.

perblā tanq̃ in cervicibz nr̃is ferim⁹
ad laborē. vt fugamus a requie q̃n ex
cōscientia reat⁹ nr̃i int⁹ pcutimur. qđ
deus excelsus humilia respicit ⁊ alta
alonge cognoscit. Cognoscit quidem
nō vt adprober sed vt feriat ⁊ eodēnet
Et hoc ē dicere cervicibz minabamur
⁊ lassus nō dabat requies quia pctis ⁊
vicijs post sinez laboris nulla manet
requies. Dis enī sicut quies spiritus
lis est vita. ita inquieta carnalis ⁊ la
boriosa. ⁊ hinc est qđ dicit quia lassus
non dabatur requies.

e **E**gypto inquit de/
dim⁹ manū ⁊ assy/
rijs vt saturaremur pane

Ubi alia interpretatio longe aliter ait.
Egy ptus inq̃ dedit man⁹ assyrijs in
facietate ipsi. ¶ Historice aut̃ plan/
git q̃ tanta nobilitas generis proga/
tuā patrū habēs ex genere pphetarū
ac patriarcharum q̃ egypto cui ante
seruierāt manus dederint in seruitu/
tem. vt saturarent panibus sicut alibi
scriptū est. Repleti p̃us pro panibz se
locauerūt. Et nō solū egypto se tradi/
dere verūcū ⁊ assyrijs obiri ediam
panis. q̃bus deus olim manna de ce/
lo pluerat ⁊ miraculis choruscantibz
in regnū coram cunctis gentibz subli/
marat ¶ Ecce qđ dicit egypt⁹ dedit
manus assyrijs in facietate ipsi. si/
gnificat egyptios assyriosq̃ milites
vnanimiter ad captiuitatē israelitice
eorz suasq̃ cupiditates diuitijs facia/
rent. ¶ Iuxta allegoriā hō p̃tra ecclē/
siam xp̃us egyptus simul cū assyrijs
cōspirat. nō charitatis gr̃a sed vt ecclē
sue firmitatē obpugnent de q̃bus vn⁹
sanctorz nō timebo inq̃ milia populū

circūdantis me. Si quidē egyptus te/
nebre interpretatur. assyrii dirigētes.
In q̃bus erce potestates intelligunt
qui se assyrijs hominibz videlicet. po/
tentionibz adiungūt. vt p eos p̃secuti/
ones ingerant dei electis. de q̃bz dñs
in euāgelio. Veniet hora inq̃ vt ois
q̃ vos occiderit arbitrat se obsequiū
p̃stare deo. Et hoc quidē faciūt quati/
nus sue seuitie feritātē facient imple/
tate penarū. ¶ Ergo tropologice egyptus
dat manus assyrijs in facietate
ipsi. q̃n heretici iungunt heretias.
Donat istis scz maxinianiste ⁊ valen/
tinianis martioniste vel manichei. in
sacietate adq̃stionis populū iā seducti.
Sed ⁊ iuxta hebraicā veritatē plorat
ecclesia suos. q̃n membra xpi ⁊ mini/
stri altaris p terrenis ⁊ vanis rebus
dant man⁹ potentionibz et secularibz
viris. qui suis obfuscant diuitiarum
vel delictorū tenebris. necnō ⁊ assyrijs
qui dirigentes interpretant vt satura/
rentur pane. Qui se ad oia que mun/
di sunt dirigunt vt diuitijs affluant ⁊
extollantur honoribz. Quibz cū mini/
stri xpi manus p caducis ⁊ vanis re/
bus dederint vt seruāt eoz imperijs
qđ aliud q̃ mundi lumina etiā ⁊ ipsi
tenebre fiunt. q̃bus p̃fecto verbis mo/
nemur poti⁹ leuare man⁹ ad sancta
⁊ cū moysi ad celū eas semp extende/
re ne graues fiant. de q̃bus p̃pheta da/
uid. Qui statis inq̃ in domo dñi in
atrijs dom⁹ dei nostri. In noctibus
extollite man⁹ vestras in sancta ⁊ be/
nedicite dñm. In noctibz inq̃. nisi re/
misse fuerint in tenebris hui⁹ seculi et
egyptio dedite obligatores fiant ⁊ ser/
uituti obnoxie. Idcirco ait. In noctibz
extollite manus vestras in sancta vt
semp q̃ sc̃ta sunt. iuxta ap̃lm meditan/
tes iugit in laude dei viuam⁹. Seq̃t.

p **Patres nostri pec-**
cauerunt et non sunt
et nos iniquitates eorum
portauimus.

Ubi alius interpres ait. et nos iniquitates eorum exoluimus. Que nimirum sententia vehemens est et obstrusa; multis inuoluta caliginibus super iudeos satis absolutas aperta videatur. qui uelut littere sequentes omnia male dicta legis super se traxere. grauissimum legis iugum portantes; quod nec ipsi nec patres eorum ferre potuerunt. nolentes christum recipere qui eos a maledicto legis exoluere. Unde dominus in euangelio ut ueniat inquit super vos omnis sanguis iustus qui effusus est super terram a sanguine abel iusti usque ad sanguinem zacharie et omnia hec inquit a generatione ista requirentur. atque alibi complete mensuram patrum vestrorum. Quibus profecto uerbis ostenditur quod imitatores patrum etiam precedentia patrum delicta trahant si eorum ad malum fuerint sectatores. quod satis grauissimum est nobis. qui nostra non sufficimus delicta portare: si precedentium parentum nostrorum oneribus pregrauemur. Quas sane sententias ezechiel absoluere uidetur quod ait. Filius non portabit iniquitatem patris. neque pater iniquitatem filii sed unusquisque in peccato suo quo peccauerit in ipso morietur. Que profecto sententia soluta esse uideretur. nisi per moysen dominus in erodo loqueretur. Ego sum dominus deus tuus. deus emulatores qui reddo peccata patrum in filios usque in tertiam et quartam generationem his qui odere me et facio misericordiam in multis his qui diligunt me et custodiunt precepta mea. Que non minus hic quam alibi in para-

bolis esse dicuntur. et prouerbio. ita uel aliud prestat uerbis. aliud in sensibus sonare uideatur; non quod dei iusticia. alium peccare impune permittat. et alium non penas luere pro delictis aliorum. Sed ex hoc quod sequitur. his qui odere me conuincationis sententia siue precepti scandalum soluitur. Potius enim patres qui fuerunt et non sunt quasi peccatores punire debuerat. Sed quia patrum extiterunt emulatores et odere deum hereditario malo et iure impietatis. in ramos de radice crescentibus culpis iuste uindicta puenit. et hoc quippe est delictum nos iniquitates eorum portauimus coram equissimo iudice etiam sic. ut sine imponat malis: implorare sententiam ab solutionis. Quo nullo modo filij ideo puniuntur quia patres peccauerunt. sed iugum traxere iniquitatis eorum magis coarctat. et coarctat cumulus et mensura iniquitatis. Que nimirum scabices sepe uiguisse in ecclesia christi iure plangit. et sacerdotibus et principibus terre delinquentibus quia sepe populus quasi pro eorum delictis flagellatur: quod uox est patris nostri peccare et non sunt nos iniquitates eorum portauimus. ac si patens dicat. Non sunt quod esse debuerat et nos culpis exigentibus uincti ipsius uindictam iniquitatum eorum portamus. Unde quia uiri qui terribiliter propheta lugeat audiat. cum patres pro suis peccatis culpis. et auditores ne se uanis deludant blandimentis. Quia et doctores pro merito eligunt plebis. et plebs detrimenda patitur ex negligentia doctoris. Neque enim succedentibus culpis minuitur pena sed augetur. Unde de cain septies pena datur. de lamech octo septuagies. prius. Quia et homicidarum uita est distantia; nec a deceptorum preceptum exemplum: minor est iure cui trahitur pena quam inuictor et auctor malis. Potest et ad

originalia peccata ex sententia deferri. cum uno peccante etiam iram in omnes defecit nisi fuerint per gratiam liberati. In quo sane confinio. neque pater iniquitatem filij. neque filius iniquitatem patris trahit. sed unusquisque eorum aut in iusticia sua liberatur aut in peccato proprio morietur. Quod autem ait. patres nostri peccaverunt et non sunt. Non vacat ab intellectu quomodo non sint. quod omnino etiam et post mortem esse non credunt. Omnis quippe peccator ex eo quod delinquit et peccat ad nihilum redigitur et non est. Et ideo non est quod ab eo quod semper idem est corrumpitur et non sit et dilabitur. Neque dixit quod patres peccaverunt et non est peccatum eorum. sed non sunt ipsi quia peccatore defuncto. peccati omnino causa manet. Quam filij sententiam duplici modo semper solvunt. dum aut paternis iniquitatibus afflictionibus deprimuntur variis. ut exolvant peccata patrum in presentiarum aut in fine non imponendo malis suppliciis deputant eternis. Quod si filij melioribus fuerint institutis vel gratia liberati. nullo preminetur iugo iniquitatis sed per baptismum disruptis vinculis delictorum unusquisque eorum suis aut puni malis aut absoluitur.

Servi inquit domi-
nati sunt nostri. non
fuit qui redimeret de ma-
nu eorum.

Epiphanius reterit misericordiarum et per singula novos infert cruciatum sui doloris: quoniam multis modis benivolentiam per iudicia inlectat ad misericordiam. Servi inquit domati sunt nostri. Adhuc parentem insinuet gloriosam libertatem eorum et dicat. Tu redemisti et liberasti nos in brachio virtutis tue. tu exaltasti et sublimasti in regnum tu virtutibus

et signis glorificasti: nunc non ecclesiam quod sed servi domini aut sunt nostri nec fuit qui redimeret nos de manu eorum. hec idcirco replicat ut ad beneficia clementissime dei per suam lachrymam provocando clementiam inviteret: ut toto mentis affectu sua in eis ponere beneficia eorum errata consideret. Quod ceterum typice luget chorus servorum. gens sancta ipsa adquisitionis regale sacerdotium. quoniam ens spirituales neque quod celestem possidere libertatem domini autem nostri. et affligit nos servitute peccati. vel quoniam carnales quod aut criminosi precipant in ecclesia et in eis quod redeptor dominus ad modum dicitur manu eorum deferuire videtur. Lucet iste ergo recte penitentium est quod sathan elaqos euadere cupientes cuius dominus fuerant subiugati et ad dicitur ad deum respirare seu preces intendere presumunt. Sed et hereticos servos esse cognosce peccati. qui domini autem eorum quod suis pessimis instruerint moribus quod servi facti sunt viciorum: dum nesciunt moderari iugum doctrinæ nemo est qui absoluat interdum eos quod ipsi suis interierint disciplinis.

In manibus nostris
afferebamus panem
nobis a facie gladii in
deserto.

Ubi alius interpretis ait. in animabus nostris adquisitionem panem nostrum. Et quod immet laboris veratio describitur. quoniam non minus mens quod et corporis laboribus fatigatur. Erat siquidem exterius labor in adquirendo victum cotidianum: intus vero timor immetus a facie gladii. Et hoc est dicere in manibus nostris: quod panis in piculo vite crebatur. Quod sed typice operabilis est sensus: quod felix conscientia est et mens beata que in animo se sibi manibus panem vite adquiret.

vel abum scripturarū sanctarū varia
rūq; virtutum adfert sibi sine tedio.
Quos profecto panes dñm in euan/
gelio legis elegim⁹ tā triticeos z bor/
deaceos vt anim⁹ copiosissimā sibi no/
ui ac veteris testamenti frugē adgre/
get: vñ panē suis sensib⁹ z labore ad/
quirit a facie gladij solitudinis. Gladi/
us quippe solitudinis insidie dyab/
oli recte accipiunt. Contra cui⁹ faci/
em semp clipe⁹ prouide opponit fidel/
q̄rit⁹. Tura saluē mens ab impugna/
tione z facie p̄uolentis de quo dicitur
est ante faciem ei⁹ paradysus z p⁹ euz
solitudo deserti. Quia priusq; inuase/
rit fidelē animā virtutib⁹ floridā iure
paradysus accipit: inuasaz vo solitu/
dinē reddit. Desolat em̄ z relinquit a
deo q̄ subplantant ab hoste: et vicij
subuertit. Moraliter autē anima su/
is laborib⁹ panē adquiret virtutū: duz
bonis opibus int⁹ forisve exercet cor/
pus. Verbi grā: dñ ad beniuolentiā
seu charitatē z pacē pietatēq; intēdit
quib⁹ cū viuificat virtutibus celestib⁹
eternūq; adquiret panē a facie gladij
in deserto. Quia devictis hostib⁹ insi/
dijs z tentationib⁹ varijs semp in de/
um quasi in deserto solitudinis labo/
rantes versamur.

p **Ellis nostra qua
si cliban⁹ exusta ē
a facie tēpestatū famis:**

But aliā a facie plagarū famis. vbi p
erustione pellis magnitudo z immē/
sitas famis: seu pluidā carnē vt ali⁹
interpretat: exprimit. Quā sane famez
si quis velit scire iosephū legat q̄ fili/
os deuorasse parentes ait. Et deuo/
rantū fauces latrunculos p̄focasse
vt tā deglucitos cibos: pene de ipsis

viscerib⁹ euellerēt: sicq; raptos abs/
q; horrores eisdem carnes sumerent.
Allegorice autē vox sanctorū est qua
plagis pellis nostra q̄si cliban⁹ vnda
facta est. Pellis vtiq; q̄ primi sunt pa/
rentes nři indur: finibusq; paradisi
mirabiliter ppulsi. Vñ signant non
ait. pelles nostras: z pellis nostra qz ex
ipsis vnam omnes cōtraditim⁹ mor/
talitatis pellē. Mortalitas q̄ppe no/
stra timore peccati fedata q̄si cliban⁹
id est q̄si diabol⁹ q̄ est fornax victorū.
cotidie nouis cōcupiscentiarū exult/
ionib⁹: ipso inflammante peccati au/
ctore adurit. Vñ sequentes auctores
gebennā damnatiōis incurrim⁹. per
quē tempestate famis affligimur: ne
vltis eterne vite epulis: a facie plaga/
rū famis satiemur. Nō ei succēsa alia
interpretatō a facie plagaz aut nostra
tempestatū pluralit⁹ dicitur: cū corpora
liter vna sit plaga vel tēpestas famis
Vñ mag⁹ ppter internā doluit famē
q̄ multis coaugeat tempestatib⁹ z di/
uersis afficiat plagis. Cū em̄ abū vite
ania amiserit. p oēs sensus corporis
z p oēs affect⁹ animi: diuersis plaga/
rū patit vulnerib⁹: dñ interno cecatur
lumine: neq; aurib⁹ int⁹ verbū potest
audire salutē. Cū dñs. Mittā in eis:
nō famē panis neq; sitim aq̄is audi/
endi vbi dei. Quā nimirū fame duz
mens affligit: dur⁹ vberib⁹ plaga:
cruciat z tempestatum tactatur pro/
cellis. Vnde sequit.

m **Alieres i syon hu
milianere z virgi
nes i ciuitatib⁹ iude.**

Qd ad litteraz iudeis accidisse nulli
dubū est. Vñ autē xpi ecclesias
ob inediā famis z sitim: audiendi ver

bum sepe hereticorum praueitate corru-
ptas et humiliatas in fide fuisse nemo
qui dubitet; quibus atebat paulus. **T**i
meo enim sicut serpens cuius astutia sua
decepit ita corrumperunt sensus vestri
a castitate quae est in christo iesu: et infra. **R**e-
spondi inquit vos uni viro. virginem
castam exhibere christo. Quas profecto vir-
gines sepe humiliatas quae christo fuerant
in fide desponsatae. merito sermo prophetae
lucet: quod nisi mulieres essent et se-
ctarentur mulieribus: non essent heretico-
rum fraudibus deceptae. neque adulteri-
um humiliatae coniugio. **T**ropologi-
ce autem quotiens per totam se ditatem graua-
mur et de alto id est de syon ad humi-
lia miserabiliter proruentes constamus
mulieres anime videlicet nostrae in syon
id est in culmine ecclesiastico colloca-
te humiliantur. Aliud quippe est in syon
aliud vero extra humiliari. Quia et si
per totas quod de sumus infra ecclesiam christi
angustias scelerum nostrorum in domo domini
confitentes et gementes pandimus: non
desperantes boni pastoris veniam sub-
rogari: et si in syon lugentes humilia
muri butuscemodi mulieribus: alibi idem
propheta clamans dicit. Audite mulie-
res verbum domini: et adsumat auris vestra
sermonem auris eius. Docete inquit filias
veras lamentum et ynaqueque primam suam
placitum. Hinc quoque liquet: quod mone-
amus omnes affectiones animarum nostrarum
lachrymis abluere: quod si filias ut
doleant: et puniant placitum consuecere
propriasque corporis nostrae operationes
lamentationibus quasi primas emunda-
ri: ut qui sumus humiliati nostri ex cul-
pis castificemur per eum qui amator est
penitentium et castitatis: inuenientes inte-
gritatem deponere. Quia ergo iu-
de in quibus sunt humiliatae diuersae se-
pessiones infra ecclesiam dei. Sicque

dem quod alia est pessione sacerdotum. alia
leuitarum. alia vero monachorum. alia do-
uerosorum graduum: alia virginum. alia vi-
duarum: et celibatorum: alia coniugatorum:
et in his singulis gradibus aliquae vir-
gines: scilicet et intelligibiles anime cla-
rificantes virtutibus dum perficiunt ad in-
teriora tendentes per intentionem bono vo-
luntatis. Nonnullae vero vicissim humili-
antur. dum secundum propositum suum christum sequi-
tur: vel quod est grauius desiderium aliquae in-
terius concupiscite persternunt. Has per
terciae virginum. idem hieronimus in eisdem
libris: etis longe supra desit dicens.

A **A**udite obsecro
vniuersae populi
et videte inquit dolores
meum Virgines meae
iuvenes mei abierunt in
captiuitatem.

Virgines scilicet quae mentis in cor-
ruptionem suscepit iuvenes qui nouita-
tem vite induentes: deinceps hostium
insidiis: et scelerum flagitiis corrum-
pantur. Quos bene plangit propheta: affe-
ctus quod ad fedas humilia delictorum in
quinamenta rapiuntur.

Princes manu su-
spensi sunt: facies senum
non erubescere

Quod ipsi iudei crudelitate hostium su-
spensi manibus sint oculi: aut certe
ris tormento: um supplicij. manifestum
est. ex alijs atrocioribusque pena-
rum generibus. Certe aut ipsi hostium
sunt suspensi. certe aut prius manibus
oculos constricti In quibus profecto
supplicij ut parcerent eis: facies senum

non erubuerit. ¶ Adhuc autem pñ
cipes vel rectores plebium. tunc hosti
um manibus suspendunt ad alia qñ
intentionem boni operis. seu nutum
animi recte deferentes: ad voluntatē
hostis iam ppter penā peccati quasi
tota intentio suspensū: que pceperint
adimplere immo suis deuincti ma
nibus operibus qñ in eculos: que pati
untur miserabiliter tolerāt. Sequit̃.

Sacres seniorum nō glorificauere

In quibus pfecto lamentis ostendit
temperatōnē pcellam in omnib; per
transire. Nec enim nouit callidissim⁹
ille draco pueris parcere seu iuuent
bus ad peccandū: neq; cum adolescē
culos suis inlecebris inretuerit: sen
bus prestat requiē: immo omnē eta
tem omnemq; ecclesiasticū ordinis di
gnitatē. vno cōuoluit tempestate z p
sternit fraude: ferū conditionē pfecti
onis gratiā qñ voluntas impia: ne
scit miserorū lapsib; satiare. sed tanto
magis vnumquēq; festinat decipere
quanto pdiuus eos viderit z infeli
cius suis suggestiōib; obedire. ¶ S
z a psecutoribus talia sepe sustinuit
ecclesia xpi. quādo principes senioresq;
ppli morte cōtumelijs z tormentis v
c. rarios suspēdere z pcedere ad ignomi
niam. Qd vñam meremur adsequi
vt p domino talia pati digni essem⁹.
quatinus vel sic eius sanguinis pre
cio nostrum emundaret corp⁹: z san
ctificaret animā proprij cruoris vn
da respersa: que tantis suis fedat cri
minibus inretita. Sequit̃.

a Adolescentib; im pudice abusi sunt

z pueri i ligno corruere

Alia vō interpretatio longe aliter ha
bet. Potētes inquit moles molebāt
z iuuenes ligno confixi sunt. vbi sede
chiam fm hystoriam regem poten
tem plangit. Cuius oculos rex baby
lonis in reblatha euulsit: cumq; ad
molam molere fecit: sed z alios prin
cipes vel iuuenes quos ligno crucifi
xit. ¶ Eterū q; nostra editio ait. ado
lescentib; impudice abusi sunt roma
norū tangit flagitij: qui masculis
corru femineo contabantur ad lasci
uiam. Ad quos z de quibus paulus
apls ait. Qui cum cognouissent de
um: non sicut deus glorificauere: aut
gratias egerunt: sed euanescere cogitati
onib; suis: putantes se sapientes esse
stulti facti sūt: z paulo post. Propter
quod inquit tradidit eos deus in re
probū sensum: vt faciant ea que nō
cōueniunt. Nam femine corru muta
uere naturalem vsum in eum vsum
qui est contra naturam. Similiter z
masculi in masculos turpitudinē ope
rantes. Qd eosdem in eisdem quos
ceperant ex iudeis iuuenibus talia p
petrasse planctus prodit propheta cū
dicit adolescentibus impudice abusi
sunt. Qd crucifixi sint eos i ligno: et
am manifestum est ob immanitatez
crudelitatis sue. Sed quomodo iu
xta nostram interpretationem pueri
in ligno ceciderint nō alius patet sen
sus. nisi quia in christum pendente
in ligno credere noluerunt. Unde quidē
apostolus. Crux inquit gentib; stul
ticia est: z iudeis scandalum. Ergo
ideo in ligno corruerunt: quia pen
dentē vitam in eo vt mortem destrue
ret suscipere noluerunt. Qui pfecto po

tentes qz scandalizati sunt in ligno q
si pueri dimisit eos inanes. Un mo
lis molebant: dñ legem ad lraz eis dez
suis vestigijs vertentes cecitate ppe
tua impigere. Ad qua cñ samson ille
fortissim⁹ deuenisset eum all osili mo
lere fecere. quatin⁹ p hoc nullis se ex
plicaret gressibz sed eadem vertendo
in suis semp vestigia vt iudei recollo
caret erroribz ¶ Porro mystici infra
eccliaz potentiu genera duo sñ. Unū
eoz q corporalibz sunt potentes diui
tiarū facultatibz z potentia obtinent
tpaliū vanitatis. Aliud vō eoz q spi
ritalibz pollent honoribz in his quip
pe cupiditatu cōcupiscentiaz qz mali
cia pñacia qz voluunt. Qui aut spi
ritales fiunt potentes legis molā ver
tunt dñ eandē relegūt terūt repetunt
z frequerant. (Si que fit) vt quedā sit
spiritalis molatqua molent similagi
nem trice grant: polentā qz intellectu
umlyne deo possit sacrificiū offerri cō
ficiant. Qui pfecto iuuenes ligno cō
fixi etiā martires efficiunt De q nimi
rū ligno paulus apłs. Absit mihi in
quit glari nisi in cruce dñi nostri ihu
xpi p quem mihi mund⁹ crucifix⁹ est
z ego mundo. Quia pueri transposi
ti in domino mundo mortui sñ. z ad
fixi ligno dominice crucis. Sequitur

f Enes de portis defecere iuuenes de choro psallentium

Quia veterani z longo confecti senio
ita in eis fame consumpti sunt: vt cñ
per portas egredi vellent ad herbas
vel quelibet ad alia victualia conqui
renda. in ipsi eidem portis idest se
minores inuenti quasi mortui: z hoc
sit dicere de portis defecere. vel certe

cum ab hostibus huc illucqz distenti
perimunt. merito quasi cōsiliarij ciui
tatis z legisatores de portis defecis
se. vt z iuuenes de plateis: a suis per
territi officijs vel capri deplorantur.
¶ Typice aut senes sunt: qui caniciez
sensuum remissionis grā cōsequunt
ac in mansuetudine quietudinis op⁹
pfiunt. Qui si deū offenderint i por
tis deficiunt: que dicunt esse iusticie.
De quibz dauid. Aperite mihi portas
iusticie ingressus in eas cōfitebor do
mino. In his q deficiūt senes dñ cre
scentibz scandalis fatigant z a recto
itineris cursu destituunt: vt interclo
penitendi ac lugendi tramite: qdam
negligentia cōsternant. Iuuenes co
rū de choro psallentiū deficiunt: quā
do decantatio spiritalis conquiescit.
¶ Sz moraliter incontinens anim⁹
dei memoriā dum a se repellit dicere
nō potest psallā spiritu psallā z men
te. Unde debz sine cessatōe pia mens
in conscientia .pclamare: ne quando
deo cantare desistat. immo choro san
(ctorū sp laudās deū assilit

d Efecit inquit gau diū cordis nostri versus est in luctū cho rus noster

Paret sensus de iudeis q: deū ad ira
cundiam puocauere q ceciderit om
ne gaudium cordis: z dissoluta sunt
omnia eorum leticie viscera in mero
rem z tristitiam atqz in diuersas mi
seriarum erumnas sicut a principio
luctus prophetalis pnumerant. Nec
non a chori quos in diuersis solebāt
solennitatibus ducere: recte in luctu
versi erant: quando inter hostes tot
cruciametorum generibus torque

bantur. Aliter autē in ecclesia penitentium est ista vox. qui contritionem cordis sui deo offerre in sacrificio. vti dauid dices. Cor contritū et humilitatum deus non spernis. Quorū igitur cōscientia scelerum et delictorū sauitur vulneribz iure dicunt. dissolutum est gaudiū cordis nostri. Quod sane gaudiū rursus dauid sibi dari deposcit. Tu diti mei inq̄t dabis gaudiū et leticiā reddesq̄ leticiā salutaris tui. Qui spiritali cōtritione et corde coangustato spūs quiescat. quoties anima miseriarū suarū cōpuncta vulneratur crucianb. Cuius itaq̄ medelā cōtritionis. elaias suo vaticinio reprobmit dices. In die qua alligauerit dñs vulnus populi sui et p̄cussuras plage eius sanauerit. Eo q̄ esset in eis vulnus et liuor. ac plaga tumens. **S**o-raliter autem quotiens anima liuore peccati vulneratur et plagata suorum scelerū spiculis. Cui⁹ gaudiū mor dissoluit cū mens ad cōsuetū reducit. et chorus virtutū in luctum cōmutatur. Qd bene asabel cōtigisse legit qui cursor erat velocissim⁹ ranq̄ vnus ex capreis que morant in siluis nesciens veloces animi motus patientie grauitate temperare. Unde dum veloc⁹ insequitur hostem victus vulnere deperijt vbi fornicationis scutilla dominaf in inguine et lasciuie moribus descuit. Sed achab in corde sagitta percussus occubuit inter pulmones et scapulas eos designās quibus sapientie vigor falsitati inuulneratur faculis. et merito inter pulmones. vbi talia vigent flabra. vbi salutis vite temperat. et scapulas vbi xpī onera portant leuia. Cui⁹ nimirū nō dissolutū cordis gaudiū est. sed pemptū quia defecit ipse. et presentis vite gau-

dium. Qd autē cōuersus est in luctum chorus noster pfecte penitentie luce designatur. quādo virtutū chorus ar. montem tenet lugēdi qd amisimus. et cōcentū seruatur penitēdi quatinus idē chorus post merores et lacrimas ad gaudia posset ptingere mansura.

C Ecce cecidit corona inquit capitis nri. ve nobisq̄ peccauim⁹.

Humiliationē atq̄ deiectionē iudeorum a regno designat. quādo honor regni et gloria deperijt vnde idē pphetā longe supra. Dic regi inq̄t et domi. narra humiliamini et sedere quomodo cecidit de capite vestro corona glorie vestre. vbi alius interpres descendit ait. Sed multū interest qn cadat corona capitis v' qn descendat quia leuior descēso est q̄ ruina. Paulatim ergo dñi desidiōse viuunt. p neglectū gloriam amittere descēdere est. qz dñi quisq̄ ad altiora non currit. ad inferiora descendit. Sic et regnum iudeorum per singulos reges vsq̄ ad iochabim de excelso ad ima descendit. Deinceps v' per sedechiā. et eos qui restitui fuere de populo ad integrum cecidit. hincq̄ sequitur vox omnium capriorum lugentium.

Ve nobisq̄ peccauim⁹.

Ex quo patet qz ruentibz ve imineat peccantibz per desidiā lamentū restat. Quod bene ecclesie congruit. quando sacerdotes in ea et virgines ruunt qui videntur ornāta eius esse et q̄s corona dicens. Sed et fidei gratiā interdum amittit gloria eius de capite ruit. quia dominū decoris in perfidiā cōmutat falsitatē. Qd autē dominus corona sit ecclesie elaias restat dicens.

In die illa erit dñs exercitū corona glorie, et diadema exultationis residui populi sui. Quā nimirū coronā capi- tis tūc ecclesia perdit, quādo sanctio, res in eā perfidiā ruunt. Que nimirū corona dñs cadit, solus potest lamēta- tionibus reparari, atq; integritate fi- dei remediari. Alio qñ xpī ecclesia spe- ciosa esse non potest nisi coronet xpo veniens delibano vti in canticis ca- nitur. Veni de libano sponsa mea, ve- ni de libano veni, coronaberis de ca- pite amana de vertice sanis et hermon de cubilibus leonum, de montib; par- dorum. Sed et ipsi corona xpī credi- ſ. de qua in canticis pulchre ait. Egredi- mini et videte filie syon regē salomo- nem in diademate quo coronauit eū mater sua in die desponsionis illius et in die leticie cordis eius. Quā sane co- ronam ecclesia que vere spōsa christi est tunc perdit quādo decorem fidei et integritatem operum eius amittit in his qui summi videntur in membris christi. But certe corona capitis nostri tunc ruit qñ hi qui videbant ad deco- rem et gloriā insigniri p diademate in xpo; quia caput est totius ecclesie in perfidiā vel in scelera aut flagitia ca- dunt. Ea dicit qñpe corona capitis nisi eū hi defluunt q in xpo ornamentum videbant esse decoris. Sed tūc ve im- minet eū et hi per diuersa corruūt qui vident summi, deinde vulgus lasciu- ens in peccata et flagitia venit. Hinc est qđ ppheta simul cum populo im- mo p eo plangit. Ne nobis q; pecca- uimus. Eulant ergo peccatores et ve- sibi imputant quōd deū offendere pec- cando. Unde dolor orit in corde aut delinquēdo suffusus aut penitēdo cō- motus. ¶ Eteruz moraliter corona capitis nostri tūc perit cū bona volun-

tas amittitur. De qua sane recte pro- pheta gratulabundus canit, scuto bo- ne voluntatis tue coronasti nos dñe. Tunc ergo mens nra corona virtutū decoratur. cū scuto bone voluntatis in omnib; nō solū ornatur verietas in ptectione dei defendit. Sed cū bo- na voluntas in mentē cadit qđ aliud qđ corona virtutū et decor nostre salu- tis amittitur. Hinc quoq; est qđ re- cte plangitur. Ne nobis quia pecca- uimus quia omne qđ agim⁹, nisi co- ronemus scuto bone voluntatis pec- catum est. et tūc ve imminet, quia pec- cauimus amissa bona voluntate. iam nō per excessum, sed praua desideria cum intentione pessime voluntatis delinquimus.

p Propterea iquit
mestū ē in dolore
cor nostrū ideo cōtene-
brati sunt oculi nostri.

Porro cor iudeorū in vtraq; captiui- tate cū varijs verant cruciatib⁹ quā mestū fuerit nec est qui sentiat, et quā tenebrati oculi p lacrimis et dolorib; nemo qui apprehendat. Est tamē eu- latus omnium delinquentium qui sibi im- putant peccasse in deum, sed duplex mesticie ac doloris species estimatur. De qua sane esaias, dolor meus sup- dolore in me cor meuz merens. Hoc quippe dicto significat dolori peccato- rum, dolorem compunctionis adiu- ctum, vt sit dolor sup dolorem. Est igitur malus dolor vt est illud. In dolo- re paries filios. Est et bonus vt est. Et dolor meus renouatus est nimirum penitendo. Qđ ergo post peccatum salubriter lugeat in mesticia cor humi- liat vt medicinali dolore, dolor infir-

mitatis abscedat. Propterea dauid inquit. Eor contritū et humiliatū deus non spernit. Propterea sit in animo omnium delinquentium. humilitas et pudor de perpetrati operis facinore. deo. Eor vero ex penitudine infixi vulneris. Ideo inquit contenebrati sunt oculi nostri. propter montes syon quia disperijt.

Quor ergo oculos malicia infecerit delinquendi iure plangunt. contenebrati quia excecavit eos malicia eorum. ut christum qui est lapis absclusus de monte sine manibus et crevit in monte magnū videre nō possint. quia disperijt. Id est euz esset equalis deo patri semetipsum exinanitens. ita ut qui videbant deum iam nō videant et qui cōtēplant legē ceci fiāt. Ita ut neque christum neque ecclesiā montē videlicet spiritūalem toto orbe terrarū crescentē prospicere queant. Quia contenebrati sūt oculi omnium perfidorū. propter montem syon quia disperijt.

Vulpes inquit ambulant in eo.

Persecutores videlicet vel heretici qui male de incarnatione christi senserūt dilacerare omnem ecclesiam christi et omnē catholicam intelligentiam de ea fraude et dolo corrumperere. Idcirco et ipsi partes vulpium erūt. Fuit namque herodes persecutor christi et pemptor iohannis vulpes de quo dominus dicit inquit vulpi illi. Sūnt omnes heretici vulpes insidiantes de quibus sponsa in canticis. Capite nobis vulpes quod demoluntur vineas. Demolunt ergo heretici vineam domini sabaoth

quā plantavit ipse vineam sorceb. Idcirco plangendum est cunctis carbo licis. quia propter insidias eorum et fraudes contenebrati sunt. Hi etiam qui videbantur oculi esse in ecclesia christi. ut lumen scientie reliquis prestare membris in corpore dedicatis. unde dicamus singuli. dicamus omnes. inluminati domine cordis nostri obrutus et digna fidei claritate nos inlustra ut quod digna sunt videamus. que autem in digna vitemus. Sequitur.

Et autem domine in eternū per manebis. solū tuum in generatione et generatione.

Ubi alius interpres ait. In eternum habitas. Quia recte inhabitans in eternū permanere dicitur. eterna quippe est mansio illi. Idipsum esse quod permanet. et esse patre in filio filiumque in patre. ut sit eis una eternitas. unaque substantialis sempiternitas. nō habitatio localis. neque mansio temporalis. sed in seipsum una et individua permanendi essentia. Quāvis enim filius semetipsum exinanierit formā servi accipiens. tamē in eternum unus idēque recte incommutabiliter permanere creditur. licet nō incontinenter sedes eius secundum humanitatem in seculum seculi parata predicatur. Que propter mortalitatem adsumptā cognoscitur. Idcirco ieternū utraque natura permanere dicitur.

Et solū tuū inquit in generatione et generatione.

Ut dum solū regnātis in fratribus iudicē sume patris. expauescas. Et si hūana mortalitas in fratribus attrita corruptio

ut vestimentū veterescit. eius essentia
et maiestas. indeficiens et incommutabi-
lis credatur. Conuerit autē se pphet-
ta totū ad eū cuncta despiciens laben-
tia qui semper idem est ut ex hoc inter
varia vite discrimina consolationē ac-
cipiat. Unde querulosis pabus auri-
lium implorat.

Quare inquit imp-
petuū obliuisceris
nostri. derelinquēs
nos ī longitudine dierū

Non qd de thesauros memorie ami-
serit aut scientie sed quia differt ocul-
to quodā iudicio auxiliū prestare sta-
tim dū quasi despicit obsecrantes. et
corda nō consolatur in angustia depso-
rum. Immo ad modicū eū deserit ut
p patientiā pberet. et p victoriā remu-
neret quos pbaauerit ex humana fra-
gilitate mens quibusq; pressa mole-
stis. deum existimat obliuisci. Nam
obliuio fontē cepit charitatis mise-
rendi cito subtrahit facultatē obrun-
dit. Sciē prestandi gratie. nec finit
auxiliū pstare mox in miseria consti-
tutis. Qd bñ ppha cognoscēs desier.

Quare inquit imperpe-
tuū obliuisceris nostri.

Qui si admodū quasi oblitis gratiā
pstare distuleris multis depssi ruine
casibus victis subiacebim. Idcirco
semper exorandū est. ne derelinquas
nos ī longitudine dierū. unde necesse
est semper eius memores simus. ut et
ipse nostri memor misereat. Nec em̄
obliuiscētes se reor dabit nisi ad hoc
tantū ut ei per gratiā insinuet requi-
rendum qd prius mens mala nescia
inquirere nesciebat. Ergo dum ea que

memorie inseruerit dilabunt. nisi rur-
sus per occultas gratiam idem inspi-
rauerit passione obliuionis ī animo
obliterantur. Presidet em̄ deus the-
sauros memorie nostre qui sunt abys-
sus multa. et aculta quadā dispensa-
tione sua que illuc sunt recondita quo-
dā modo temperat medetur et dispo-
nit. Unde dictū est reminiscēt et con-
uertentur ad dominū vniuersi fines
terre. Reminiscuntur quidē prius ne
et ipsi mandatorum dei obliuiscuntur
Deinde rursus conuertuntur ad do-
minū ut que memorie inspirata sunt
per occulte inspirationis gratiam vo-
tis omnib; compleant. Quid em̄ re-
miniscitur. nisi eius qd memorie cō-
missum fuit. aut quo obliuiscitur. ni-
si qd sine dubio insitum fuit animo.
Unde dominus. Populus meus in-
quit. oblitus est mei dieb; inumeris
Ac ppretea totū rogat ppheta ne no-
stri obliuiscatur dominus. nō dico ad
modicū ne rēptemus sed imperpetuū
ne absorbeam. ac deinde reminiscen-
tes rogat ne derelinquat nos passio-
nibus subiacere sed confirmet ut con-
uertamur ad eū. quē toto corde dili-
gere iubem. Vincē qd sege-

Conuertere nos do-
mine ad te et con-
uertemur. innoua dies
nostros sicut a principio

Nonit igitur ppheta auersiones vo-
stras multas esse. Idcirco rogat post
multa naufragia et rēpestates contra-
ctis virib; conuertere nos domine et cō-
uertemur. Quib; profecto verbis pie-
tatis primū imploreat gratiam. repro-
mitat arbitriū ut effectus capiat salu-
tis. Alioquin nisi p gratias nullus est

qui conuertatur auersus quia noster est qd cecidimus dei autem qd resur- gimus. ut sit sicut apostoli. Neq; vo- lentis neq; currentis sed miserantis dei. Et norandū qd ad te inquit. ut in- telligas quicquid est qd alibi intendi- mus qui aduersus est. Neq; em̄ suffi- cit ut conuertat nos deus nisi nos ad- cum per gratia nostra conuertamur voluntate. Est autē quoddā velamen infirmitatis sensib; nostris obiectū. qd nisi fuerit in illuminatione xp̄i sub- morū cōiuncti ad deum nulla ratione valeamus. Unde fit ut et libertas red- datur per gratia. et gratia libertat; co- operetur arbitrio bone voluntatis. Et ideo et orandus est deus. ut nos ad se post astra nostre auersionis cōuertere dignetur. Quis em̄ sepius tenebris potest solis contueri claritatem. Aut quo in loco requireretur quē scimus in- terris inueniri nō posse. Restat igitur quibus tenebris obfessi simus. fulgen- tibus radijs per gratia ut sol iusticie oriatur in nobis qui nullis obtinetur voluntatib; per libertatis arbitrium sed ex infusione sanctispiritus charitas ra- diatur. Unde ppheta cōuersus. et nūc inquit sequitur in toto corde et time- mus te. et querimus faciem tuam ne cō- fundas nos. Qui ergo ex toto corde sequitur. peruersus post tergū dei sui iure non retardat. Ac propterea sequitur.

Innova dies nostros si- cut a principio.

Ut ad brauium quādoq; cōuersus su- perne vocationis ptingat. quia cōuer- sio incitū est reparationis antiquę vi- te. Porro innovatio dicitur. perceptio est eternitatis. De qua sane dicitur eter- nitate. in persona christi. ppheta canit. Et egressus eius inquit sicut a princi-

picio dierum eternitatis. Ad quod sane principium innovationis reuocamur cōuertimur. Cum autē peruentū fue- rit ad id innovabimur. Renouat au- tem qd inueteratū est et corrumpitur. quia dies nostri in paradiso quos ha- buit primus homo immortales erāt in mandatis dei si permansisset pūsq; auerteremur ab eo. unde quia pauer- sionem cecidimus in veritatē. et pēdi- dimus dies eternitatis. Nouit ppheta per cōuersiones eos posse restau- rari. Idcirco etiam alibi orat. cōuerte me domine et conuertar ad te. seu ce- tera que sequuntur.

Et proiciens in- quit repulisti nos iratus es cōtra nos ve- hementer.

Ob immanitatem scelerū iram deplo- rat p̄i iudicis quādo tēpore furoris ultio descendit peccator. Quos iratus em̄ expulisse plangitur. a se qui ubiq; totus esse creditur. Nam repulsio- nis differentias duas esse intelligim⁹. Prima qua tradim⁹ tēptatori pecca- tores. secunda qua succubim⁹ tēpta- mentis. Unde cū ad tēptandū expo- nimus. utiq; sine ira dei repellimur. Cum vō vincim⁹ ne penitet repulsio- ne repellimur. Qua sane repulsione sicut dauid ait. Quā p̄sciuit et p̄desti- nauit. nunq; repellit deus plebē suā. Interdū autē donec peniteat quādo sic expellimus ut vincamus vehemē- ter contra nos iratus esse ostenditur. Et quo dauid. Quis nouit inq; po- testatem ire tue et pre timore tuo iram tuam dinumerare: quoniam aliquādo ut pater. aliquādo ut dñs. aliquādo vō indignatur ut iudex. ut pater qui-

Liber

Quintus

dem irascitur quando verbis aut cor-
reptionibus increpat delinquentē. et ta-
men penitentie non subtrahit medici-
nam. uti longe supra idē prophetā salte-
amodo inquit voca me pater meus
durū virginitatis mee es tu. Nunquid
irasceris impetū pſeuerabis in finē
Ex quo liquet patrē irasci merito nō
in finē sed vsq; ad temp⁹ cōuersionis
Ergo quando paulo durius percuti-
mur vt dñs irascitur. et statim de pec-
cato sumit vindictam. Qd bene moy-

ses cū sensisset. domine inquit ne ira-
scatur furor tuus contra populū tuū
Porro vt iudei tunc iratus ostendi-
tur. quando dicturus est impijs pec-
catoribus. Ite maledicti in ignē eter-
num cuius post sententiā iam venie-
locus non datur. Sed hic interdum
cōtra nos vehemēter iratus esse osten-
ditur. quando nec finis malis im-
ponitur neq; per penitentiā excrescenti-
bus culpis flagella cessant

Expliciunt in lamentationibus lamen-

tationū Jeremie pphete: longe clarissimi atq; doctissimi viri Reue-
rendiq; patris domini Pſcalij Ratberti abbatis Lothariensis ordi-
nis sancti Benedicti libri quinque. Impſi opere et expensis puidi vi-
ri magistri Jacobi pfortzheimij Cuius Basiliensis. Anno dñi. M. cccc. cxi.

Anhang zu Lamentat.

Exhortatio ad lectorem.

Prudens lector aduerte i hoc ope ex industria
nō abs re fuerat eē antiquā grāmaticā i appositōe ppositiōnū suis casualibz
vt vīcz irelligās; qd arte facto qd vsu op^o sit nec min⁹ aggras veterū simplice
intellectū; z moderni tps hoim qualitatē ingenioz qz subtiliationē; cum ho
die litteris multiplicatis lucidioris ingenij inuentionis; acutioris in arte
sint homines qz psci temporis patres; neqz faciliū insurgas si forsan codi
ces antiqui vetustissimā hanc cōtineant artē; vsu mor⁹ ad corrigendū quin
verius ad corrumpeūdū qd veteres sic posuere. Quisqz igit hoc prātulo tū
floregero tum frugifero voles deliciarī; legere flores aut humi nascētia fra
gratū; uenies concito in hui⁹ tabule aut repertorie serie quicquid placuerit
habere Quo libro; folio; qua columnā; quoqz loco eiusdem columnē; z liber
abibis; meo labore; vigilijs ac sudore cansolatus. Nunqz abstuleris q̄ mens
tua crudiat? Affert queso pro me deo precamina quatenus canos meos cum
gaudio ferat ad superos Vale.

Disticon ad lectorem.

Canos lector fidibus citare tibi facite
Nec lege mente sonū fidaqz serua melos.

Tabula Alphabetica sup quinqz libros domi
ni Palscij Abbatis in Lamentationibz Hieremie prophete.

Binthio christus inebriatur li. iij. fo.

xl. v. columna. iij. in medio.

Achab vulnerat inter pulmonē z scapulā qd sit li. v. fo. lxxxv
columna. j. post medium

Adā cur pellibz vestit post lapsum li. iij. folio. xl. co. iij. in fine.

Adē pelles qre dicunt nōstre li. v. fo. lxxxij. co. ij. in principio.

Adulatio significat cuti quō li. iij. fo. lxxx. co. iij. p totū.

Affectibus multi sancti ad fletum exercitant plo. fo. iij. co. ij. post mediū.

Affectibz gementiū qualis li. ij. fo. xxxij. co. prima post principū.

Bin quō interpretet li. iij. fo. liij. co. iij. in fi. z fo. lv. co. j. ij. z. ij. p totū.

Alphabero quadruplici cur deplorat ciuitas ierlm plo. fo. iij. co. iij. p^o pn.

Altare anime z dei qd sit li. ij. fo. xxiij. co. iij. post principū

Altissima paupertas non nisi spū apprehendit li. iij. fo. xxxvij. co. ij. p^o mediū

Amici anime q̄ sint li. j. fo. vj. co. j. post mediū.

Anima iusti flagellata in quinqz pficit li. iij. fo. l. co. iij. post mediū

Anima ducit captiua quō li. j. fo. liij. co. iij. an mediū.

Anima se p castrimargiā deplorat tributariā li. j. fo. v. co. j. in principio

Anima plorat sponso amisso li. j. fo. v. co. iij. z. iij. p totum.

p

al. ph. 2. j
R. 7

Tabula

Anima vulnerata qđ agat li. j. fo. xliij. co. ij. z. liij. co. ij. p. totum.
 Anima quō a culmine virtutū ciciat li. j. fo. xij. co. iij. in medio.
 Anima vigilare debet quō li. j. fo. xv. co. iij. p. totum.
 Anima a statu suo ducit quō li. j. fo. xvj. co. ij. post principium
 Anima punit a deo ex amicitia li. ij. fo. xxvj. co. ij. post mediū z. iij. p. totū.
 Anima corrumpit bis li. j. fo. xvij. co. j. in fine
 Anima reducit ad xpm bis medijs li. ij. fo. xxx. co. iij. post medium. z. iij.
 in principio.
 Anima petit panē a matribz quō li. ij. fo. xxxij. co. iij. post prin.
 Anima paupratem suā sic cognoscit li. iij. fo. xxxix. co. ij. z. iij. p. totum
 Anima patit pspira z aduersa li. iij. fo. xxxix. co. iij. in prin.
 Anima circūdat felle z labore quō li. iij. fo. xli. co. iij. post prin.
 Anima fallat obsidione sic li. iij. fo. xli. co. iij. post mediū
 Anima sic labit ad deteriora li. iij. fo. xli. co. j. in principio
 Anima sic captiuat li. iij. fo. xli. co. iij. post prin.
 Anima taliter orans exaudiat li. iij. fo. xli. co. j. in medio
 Anima vulnerat sic li. iij. fo. xlv. co. iij. post mediū
 Animā q̄lter dñs arcu suo punit li. ij. fo. xxvj. co. j. in prin.
 Animā retrospectare quid sit li. j. fo. x. co. iij. z. iij. p. totum.
 Animarū medicine sunt li. iij. fo. lx. co. j. p. totum
 Anime maxilla quid sit li. j. fo. vij. co. j. in medio
 Anime solennitas que sit li. j. fo. vij. co. iij. circa mediū
 Anime mala q̄bz affligit li. j. fo. lx. co. iij. in fine. z. iij. p. totū.
 Anime z ecclie venter quis z quō turbet li. j. fo. xix. co. j. z. ij. p. totū.
 Anime munitiones q̄ z quō destruunt li. ij. fo. xliij. co. ij. post prin.
 Anime z ecclie cornua q̄ singli. ij. fo. xliij. co. iij. p. totum
 Anime ornamenta z munitiones que li. ij. fo. xxvj. co. iij. post mediū
 Anime panes quomodo acquirantur z que sint li. v. fo. lxxij. colum. j. z. fo.
 lxxij. co. iij. in fine.
 Anime cibus quis sit li. v. fo. lxxij. co. ij. post medium.
 Anime turrez q̄ sint li. ij. fo. xxvj. co. iij. post mediū.
 Anime murus quō dicit dissipari z q̄re li. ij. fo. xxix. co. j. post prin.
 Anime sensus quō sint in terra fixe li. ij. fo. xxx. co. j. in prin.
 Anime cogitationes sunt filie syon li. ij. fo. xxx. co. iij. post medium
 Anime gloria cui possit cōparari li. ij. fo. xxxij. co. iij. p. totum
 Anime falsus ppheta quis sit li. ij. fo. xxxij. co. iij. post prin.
 Anime pellis z caro quid sit li. iij. fo. xl. co. iij. p. totum.
 Anime aurū qđ z quō obscuret li. iij. fo. xl. co. iij. per totum.
 Anime lamia quid sit li. iij. fo. lxx. co. iij. in medio.
 Annua liber est talis li. iij. fo. xlvij. co. iij. p. totum.
 Antixpi tempora q̄lia erūt li. ij. fo. xxvij. co. ij. post mediū z. iij. p. totum
 Apollo cui scientie fuerit inventor li. iij. fo. liij. co. ij. in fine
 Apostoli expandent rete quō li. j. fo. xliij. co. iij. in medio.

Alphabetica

Apostoli excutere iubent pedes quò li. j. fo. xj. in prin. z p totum.
 Aqua quid significet li. iij. fo. lvij. co. ij. post mediũ. z li. v. fo. lxxij. co. j. p^o pn.
 Aquarũ diuisiones oculus facit quò li. iij. fo. lvj. co. ij. post mediũ
 Arcus est iudiciũ dei li. ij. fo. xxv. co. iij. post prin.
 Arcus dñi pplus xpianus est z iudat^o li. ij. fo. xxv. co. ij. in medio.
 Blabel vulnerari in igtine qd sit li. v. fo. lxxvj. co. j. post mediũ
 Audire quò d; hõ li. iij. fo. liij. co. ij. iij. z iij. p totum.
 Buis dicit xps qre li. iij. folio lvij. co. j. in fine
 Burũ multiplex qd significet li. iij. fo. lxiij. co. ij. p totum.
 Burũ quò sint religiosi sacerdotes li. iij. fo. lxiij. co. ij. z iij. p totum
 Burũ obsecratũ quò sint iudei li. iij. fo. lxi. co. iij. iij. z fo. lxiij. co. j. p totũ
 Babilonis filia quò sedeat in puluere li. j. fo. liij. co. ij. in fine
 Blasphemia a dyabolo quò sit repellenda li. ij. fo. xxxvj. co. j. in prin.
 Bona oia nostra deo sint ascribenda li. iij. fo. xlvij. co. iij.
 Cyn qd se excusando malefecerit li. iij. fo. lxj. co. ij. p totum
 Caligo in qua de^o z q sub pedib; qd sit li. ij. fo. xxxij. co. iij. p totum.
 Canes murt qui sint li. j. fo. xliij. co. j. in prin.
 Canticoz z lamentationũ cõpanio multiplex plo. fo. iij. co. j. p totũ
 Captio xpi p circũdicationẽ intelligit li. iij. fo. xliij. co. iij. in principio
 Caph quò interpretat li. iij. fo. lxi. co. j. post mediũ.
 Capit xps in passiõẽ sicut auis li. iij. fo. lvij. co. j. post mediũ
 Capit xps ppteris nris quò li. iij. fo. lxxvj. co. iij. post prin.
 Captiuus ducit anima sola quò li. j. fo. iij. co. iij. ante mediũ.
 Captiuitas iudeoz q durior fuerit li. j. fo. v. co. ij. in prin.
 Captiuitas anime q sit li. iij. fo. xliij. co. iij. p totum
 Caput qlem vigore habeat in corpore li. iij. fo. lxx. co. j. z ij.
 Caput anime qd sit li. ij. fo. xxx. co. iij. circa mediũ z quò turbet li. j. fo. xix. co. j.
 Charitas dei z primi quò sit iugenda li. ij. fo. xxxvj. co. ij. z iij.
 Chermen z ve in ezechielis libro qd sit plo. fo. iij. co. ij. in fi. z iij. in prin.
 Carnales nõ digne pcpit eucharistie sacrm li. ij. fo. xxxij. co. ij. in medio
 Carnalis vita inquieta est li. v. fo. lxxij. co. ij. in prin.
 Caro quid significet li. iij. fo. xl. co. ij. post mediũ
 Caro xpi contulit nobis hec li. iij. fo. lxxvj. co. j. post prin.
 Castrimargia deplorat ab anima li. j. fo. v. co. j. in prin.
 Castus amor anime in terrã deicit li. ij. fo. xliij. co. ij. post prin.
 Ceruices qd significant li. v. fo. lxxij. co. ij. post mediũ.
 Cibos qles aia emat li. j. fo. xliij. co. j. in prin.
 Ciconij regula p sacre scripture expõitiõẽ li. iij. fo. xxxviij. co. j. post mediũ
 Cirographũ peti tulit xps quò li. iij. fo. lxxvi. co. iij. p totum
 Ciuitas testm cur plangit li. j. fo. iij. co. ij. in prin.
 Ciuitas sedere cur dicit li. j. fo. iij. co. ij. post medium
 Clamor maloz qualis sit z quò li. ij. fo. xxxv. co. ij. in prin.
 Clerici curis secularib; intenti qd faciant li. iij. fo. lxij. co. ij. iij. z iij. p to.
p ij

Tabula

Clericorum mala secularibus se associantes li. v. fo. lxxxj. co. iij. post prin.
 Cogitationes anime sunt filie syon li. ij. fo. xxx. co. iij. post mediu.
 Cogitationes anime viscera eius sunt li. ij. fo. xxxj. co. iij. post mediu.
 Coluber caput exponit p capitis tuitione li. ij. fo. lxx. co. ij. post principiu.
 Comparatio digna non est illa li. ij. fo. xxxij. co. j. post principiu.
 Coneriones litterarum hebraicarum cum suis mystificationibus li. ij. fo. xxxj. co. j. ij. z. ij.
 Consilia diuersa bonorum z malorum li. iij. fo. lxxvij. co. iij. in medio.
 Consolamur p scripturas multis modis li. iij. fo. lxxj. co. j. post medium.
 Consolator frustra querit aia tuam li. j. fo. xviij. co. iij. ante mediu.
 Contemplationis diuine defectus vñ sit li. ij. fo. xxxij. co. j. in prin.
 Contritio amara z mala hec est li. ij. fo. xxxij. co. j. post mediu.
 Contritionis dolor qualis esse debeat li. v. fo. lxxxvij. co. iij. post mediu.
 Contriti sunt prophete dupliciter quod li. iij. fo. lxxj. co. j. post principiu.
 Couersorum ad deum confessio quibus z ad penam processus li. iij. fo. lxxj. co. ij. iij. z. iij.
 Conuertere ad dominum qualiter debeamus li. v. fo. lxxxvi. colum. iij. per totum.
 Conuertere deus homines dupliciter li. iij. fo. xxxij. co. j. in medio.
 Cornua ecclesie z anime que sint li. ij. fo. xxiij. co. iij. p totum.
 Corona perdita quod recuperare li. v. fo. lxxxv. co. iij. post prin.
 Coronam capitis rueret z descendere quod li. v. fo. lxxxv. co. ij. post prin. z. iij. p totum.
 Corruptores anime z ecclesie que sint li. j. fo. xviij. co. j. z. ij. p totum.
 Correr malipuncti quid sit li. j. fo. v. co. iij. post medium.
 Crux christi tribunal quid egerit li. iij. fo. lxxvij. co. ij. post mediu.
 Custodes ciuitatis qui sint li. iij. fo. xlix. co. iij. in principio.

d. Annatio impiorum sempiterna li. j. fo. xv. co. iij. post me. z. iij. in fin.
 Damnatio reproborum iusta li. ij. fo. lx. co. iij. z. iij. p totum.
 Damnatam aiam quod inimici vilescent li. ij. fo. xxxij. co. iij.
 David euangelij obseruat gratiam li. iij. fo. l. co. iij. post principiu.
 Davidis victoria contra virum z leonem quod significet li. iij. fo. xliij. co. iij.
 Decor ecclesie quis sit z quod egrediat li. j. fo. viij. co. iij. p totum.
 Decipiunt se tales homines li. iij. fo. lxxij. co. iij. post prin.
 Deleth littera interpretat timor z tabularum li. iij. fo. xliij. co. ij. in prin.
 Delictorum compositio triplex li. j. fo. ix. colum. ij. in medio.
 Demones contra ecclesiam quibus se arment li. v. fo. lxxxi. co. iij. post medium.
 Dentes ecclesie z anime que sint li. j. fo. xix. co. j. ij. z. iij.
 Dentes christi sunt fideles li. iij. fo. xlv. co. iij. in medio.
 Dentes anime qui sint z quod ruminant li. iij. fo. xvi. co. j. post mediu.
 Desolatio causat humilitatem li. iij. fo. l. co. iij. p totum.
 Desolata anima z ditata quod li. j. fo. xiiij. co. iij. post medium.
 Deum videre quare non possumus li. v. fo. lxxxvi. co. j. post principiu.
 Deum sustinent isti li. iij. fo. xliij. co. iij. post principiu.
 Deus vult homines viuere quare li. iij. fo. xliij. co. iij. post medium.

Alphabetica

Dextera dei que sit li. ij. fo. xxiiij. co. iij. post mediū.
Drabol regna destruxit xps quō li. iij. fo. liiij. co. ij. post pn.
Drabol⁹ quō irridet animā peccatrice li. ij. fo. xxxiiij. co. ij. z. iij.
Drabol⁹ duabz vijs nos aggredit li. iij. fo. xliij. co. iij. in medio
Dies anime qui sint li. ij. fo. xxv. co. j. post prin.
Diluculū quid sit z cognoscere illud li. iij. fo. xlvij. co. ij. p totum
Disciplinam xpi habens quid faciat li. iij. fo. l. co. iij. in fine.
Diuisit deus iudeos taliter li. iij. fo. lxxij. co. iij. p totum
Diuites ecclie secur sunt quō li. ij. fo. xxxj. co. iij. post prin.
Doctor q̄lis sit spūssanc⁹ li. j. fo. xvij. co. iij. in prin.
Doctores prauū ecclie quid doceant li. ij. fo. xxiiij. co. iij. post mediū
Doctores ecclie quales esse z docere debeant li. ij. fo. xxxiiij. co. iij. in pn.
Doctores ecclie quō crudelēs sint li. iij. fo. lxxj. co. j. p totum
Doctorz officiū quid sit li. j. fo. xvij. co. j. in prin.
Doctrina ecclastica a qua est li. v. fo. lxxxj. co. j. ante mediū
Dolor anime vnde sit z q̄re z de quibz li. j. fo. xij. co. iij. z fo. xliij. co. j. p totū.
Domū⁹ cuius sit pars li. iij. fo. xlvij. co. iij. p totū.
Domus iacob quō plorare dicat li. j. fo. v. co. j. post mediū
Domus dei in quadrotabulariū est li. j. fo. vij. co. j. in fine.
Donasticaz cōditio q̄ sit li. iij. fo. lxxij. co. iij. in prin.
Dormire dicat homo quō li. iij. fo. xlix. co. j. in medio z p totum
Duriciā cordis iniquoz qualis malicie li. iij. fo. lxxj. co. j. z iij. p totum
E Bote z saphiro quid significet li. iij. fo. lxxj. co. j. in prin.
e Ecclesiā sola sedere quare dicat li. j. fo. iij. co. iij. in princ.
Ecclesia vidua quō dicat li. j. fo. iij. co. iij. in prin.
Ecclesia vbi z quid ploret li. j. fo. v. co. ij. post princ.
Ecclesia quare opprimat ab infidelibz li. j. fo. vij. co. iij. z iij. p totum.
Ecclesia affligit malis tribz li. j. fo. ix. co. iij. p totum.
Ecclesia quō sit hortus li. ij. fo. xxvij. co. ij. in prin. z p totum
Ecclesia oppressa doloribz quō perijt li. iij. fo. xlvj. co. j. in medio
Ecclesia xpi nō alit saluat nisi euangelij obseruantia li. iij. fo. l. co. iij. in fine.
Ecclesia perijt in passione dñi quō li. iij. fo. lviij. co. ij. in fine.
Ecclesia amicta est auro pmo li. iij. fo. xliij. co. j. post mediū.
Ecclesia qbz malis pfligat li. iij. fo. lxxvij. co. ij. post medium
Ecclesia sterilis quando sit li. iij. fo. lxx. co. iij. post medium.
Ecclesia quō vastata cernat li. iij. fo. lxxj. co. iij. z lxxij. co. j. p totum.
Ecclesia viduat p sacerdotū negligentia li. v. fo. lxxx. co. iij. post prin.
Ecclesiā quare punit de⁹ li. j. fo. xvij. co. j. p totum.
Ecclesiam esse in caligine quid sit li. ij. fo. xxiiij. co. j. p totum.
Ecclesiam funiculo dñs metit li. ij. fo. xxvij. co. iij. in fine.
Ecclesiam opprimunt inimici tunc li. ij. fo. xxiiij. ante mediū
Ecclesiam filios coquere qd sit li. iij. fo. lxx. co. iij. post mediū.
Ecclesiasticoz mala ruina sunt ecclie li. iij. fo. lxxij. co. ij. iij. z iij. p totum
p iij

Tabula

Ecclesie fames q̄ sit li. j. fo. viij. co. ij. in prin.
 Ecclesie decor quid z quō egrediat li. j. fo. viij. co. iij. p totum.
 Ecclesie pedes q̄ z quō lauari debent a sordibz li. j. fo. xj. co. iij. in prin.
 Ecclesie magnifici quiz quō auferunt li. j. fo. xvj. circa finē.
 Ecclesie inimici q̄ sint li. j. fo. xvij. co. iij. in fine z. iij. p totum.
 Ecclesie futurā electōz z synagoge casus quō viderit ppheta li. ij. fo. xxiij. co. ij.
 Ecclesie destructio vñ sit li. ij. fo. xxiij. co. j. post prin.
 Eccle cornua que sint li. ij. fo. xxiij. co. iij. post prin.
 Ecclesie porte murus antemurale q̄ li. ij. fo. xxix. co. j. ij. z iij. p totum.
 Eccle gloria cui comparari possit li. ij. fo. xxxij. co. iij. p totum.
 Eccle aquile q̄ sint li. iij. fo. lxxv. co. iij. z. iij.
 Eccle principes suspendunt manibz quō li. v. fo. lxxxiij. col. j. in prin.
 Epicureoz secta increpat li. iij. fo. lxx. co. j. post mediū z. ij. p totum.
 Encius z lamia quid sint li. iij. fo. lxxij. z lxxv. p totum.
 Errant a via isti li. iij. fo. lx. co. iij. p totum.
 Etas florida q̄ z quō gladio perijt li. ij. fo. xxxvij. co. j. post mediū.
 Eucharistie sacramentū querit z a q̄b li. ij. fo. xxxij. co. ij. in medio.
 Adiuro vos filie hierlm li. ij. fo. xxx. colūna. ij. post pncipiū.
 Ego penitentia in fauilla z cinere li. iij. fo. xlvi. co. j. in fi. z. ij. i prin.
 Auferā a iuda caudā z caput li. iij. fo. lxx. co. iij. in prin.
 Bonitate fecisti cū seruo tuo li. iij. fo. xlviij. co. iij. post medium.
 Circūdabunt te inimici tui fallo li. ij. fo. xxxv. co. j. in prin.
 Cōstitui te hodie sup gentes z regna li. iij. fo. lxxij. co. j. in fine.
 Cū immūd⁹ spūs erient li. iij. fo. lxxij. co. iij. in prin.
 Dentes tui sicut greges tonsarū li. j. fo. xix. co. iij. z. fo. xx. co. j. p to.
 Ego dixi di estis li. ij. fo. xxxij. co. j. in prin.
 Euntes ibāt z flebāt li. j. fo. xij. co. iij. in pn. z li. ij. fo. xxxv. co. iij.
 Expoliavi me tunica mea li. j. fo. xj. co. iij. in prin.
 Fons hortoz puteus aquaz li. iij. fo. lxx. co. j. post medium.
 Exponit fuerūt mibi lacrimae mee panes li. ij. fo. xxx. co. ij. post prin.
 Bene tue sicut turturis li. j. fo. v. co. ij. post medium.
 Humilitamini sub potenti manu dei li. iij. fo. lxx. co. ij. in prin.
 Humiliata est in pulvere aia mea li. j. fo. xij. co. j. in prin.
 In noctibz extollite manus vestras in sancta li. j. fo. lxxv. co. iij.
 In pharetra sua abscondit meli. iij. fo. xlv. co. iij. in prin.
 Leprosa manus moysi li. ij. fo. xxv. co. j. post prin.
 Liquefacta est anima mea li. ij. fo. xxxvj. co. ij. post medium.
 Locus saphiri lapides eius li. iij. fo. lxxij. co. j. post prin.
 Longefact⁹ est a me cōsolator li. j. fo. xvi. co. iij. post prin.
 Memento vñ excideris z age pñiam li. iij. fo. lxxij. co. ij. post me.
 Ocul⁹ me⁹ depredat⁹ est aiam meā li. iij. fo. lv. co. iij. in prin.
 Panē nīm cotidianū da nobis li. iij. fo. lxx. co. iij. post prin.
 Pelle p pelle li. iij. fo. xl. co. j. in fine z ij. in prin.

Alphabetica

Plange quasi virgo accincta sacco sup virū li. j. fo. v. co. j. in prin.
 Pone me vt signaculū sup cor tuū li. j. fo. xix. co. ij. post mediū
 Positus est in ruināz in resurrectionē li. iij. fo. liij. co. j. in fine
 Quā speciosi pedes euangelisantiū pacē li. j. fo. xj. co. iij. in medio.
 Quē tu percussisti psecuti sunt li. iij. fo. liij. co. iij. p totum
 Quēsiui eū z nō inueni li. iij. fo. xlix. co. j. z ij. p totum
 Qui viderit mulierē ad cōcupiscendū eā li. iij. fo. lv. co. j. post mediū
 Quō cantabim⁹ canticū dñi li. ij. fo. xxix. co. j. post prin.
 Exponit Ruminatio animalis mundi li. iij. fo. xli. co. j. in fine z ij. in pn.
 Sampsonis exoculatio li. iij. fo. xli. co. j. in medio
 Signa thau sup frontes viroz li. j. fo. xx. co. ij. z iij.
 Grate sup vias z videte li. j. fo. vij. co. v. in prin.
 Sternā p ordinē lapides tuos li. iij. fo. lxi. co. ij. post medium
 Sup flumina babilonis li. j. fo. iiii. co. iij. post mediū
 Thesaurisat sibi iram li. iij. fo. liij. co. iij. p totum
 Torcular calcanti sol⁹ li. j. fo. xvi. co. iij. post prin.
 Uirgā vigilantem ego video li. i. fo. xv. co. j. post medium
 Fabule poetaz nō debent a religiosis legi li. iij. fo. xxxvij. co. ij.
 Fame z gladio interfici qd sit li. iij. fo. lxx. co. ij. p totum
 Fames ecclie que sit li. j. fo. viij. co. ij. in pn. z fo. xij. co. iij. p totum
 Faretta quid significet li. iij. fo. xlv. co. j. in fine
 Fel diuitiarū quid sit li. iij. fo. xxxi. co. iij. post mediū
 Fel ecclie qd z quō circūdat li. ij. fo. xli. co. ij. in fine
 Fidei signū qd z quō polluat li. j. fo. xij. co. iij. post prin.
 Fidei murus quō dissipari dicat z q fides li. ij. fo. xxix. co. ij. post medium
 Fidei diluculū quid sit li. iij. fo. xlvij. co. ij. p totum
 Fides est patria hoīs li. iij. fo. lvi. co. ii. in principio
 Filias has dicit ppheta lugendas li. ii. fo. xxx. co. iij. post prin.
 Filie syon sunt anime cogitationes li. ij. fo. xxx. co. iij. post mediū.
 Filij ecclie patriti z matriti qd li. ij. fo. xxxij. co. ij. p totum
 Filios portare iniquitatē patrū quō intelligat li. v. fo. lxxij. co. i. z ij. p totum
 Flagella iustū in quinqz decorant li. iij. fo. l. co. iij. in fine
 Flagella dei quō impugnent heretici li. iij. fo. l. co. iij. post mediū
 Fletus multiplex xpi z sanctorū li. iij. fo. lvi. co. iij. post mediū
 Fletuū multiplices cause z q plo. fo. iij. co. ij. post princl.
 Fons paradisi ascendens quis sit li. iij. fo. lvi. co. ij. in medio
 Fons eccliam tacent hi li. ij. fo. xxxvij. co. j. p totum
 Funiculū extendit dñs iudeis quō li. ij. fo. xxxvij. co. iij. in prin.
 Audiu dyabolū de anime pditione li. iij. fo. xliij. co. j. in mediū
 Gementiū affect⁹ qd li. ij. fo. xxxiij. co. j. post prin.
 Gene ecclie z maxille q finit li. j. fo. v. co. iij. in prin.
 Simel littera interpretat quō li. j. fo. vi. co. ij. z li. iij. fo. xliij. co. ij.
 Gladio z fame interfici quid sit li. iij. fo. lxx. co. ij. p totum

Tabula

- Gladio dupliciter feruntur fideles li. ij. fo. xxxvij. co. j. p. totum.
 Gladius multiplex li. iij. fo. lxx. co. ij. p. totum
 Gladius quid significet li. v. fo. lxxij. co. j. post prin.
 Gloria ecclesie et anime cui possit comparari li. ij. fo. xxxij. co. iij. p. totum
 Hebraicorum scripturarum conexiones et mystificationes li. ij. fo. xij. co. j. ij. et iij.
 Hebraice littere cur singulis sententiis in translatione nostra proponantur plo. fo. iij.
 Hebraice littere non sine magis mysterio ponuntur li. ij. fo. xlvj. co. iij. (co. iij.)
 Hecine quid significet li. ij. fo. xxxij. co. ij. in prin.
 Hec littera interpretatur li. ij. fo. xliij. co. iij. post prin.
 Heretici et falsi fratres nomine viri significant li. ij. fo. xliij. co. iij. in prin.
 Heretici dividuntur ab ira dei quod li. iij. fo. lxxij. co. ij. in prin.
 Heretici scripturas pervertentes in malum suum li. v. fo. lxx. co. j. in prin.
 Heretici vulpes quid agant li. v. fo. lxxvj. co. j. post medium
 Hereticorum vestia lubrica quod sint li. iij. fo. lxxv. co. ij. in prin.
 Hereticorum sentire de flagellis dei li. iij. fo. lxx. co. iij. post medium
 Hereticorum dogmatibus fallax ecclesia quod li. iij. fo. xliij. co. iij. post prin.
 Hereticorum confusio per quos et unde fit li. j. fo. x. co. ij. et iij.
 Homo et vir in quo differant et quare li. iij. fo. lxx. co. iij. in medio
 Homo et mundus ex quatuor elementis quare constituantur li. iij. in plogo
 Hostes ecclesie qui sint li. j. fo. viij. co. j. in fine
 Humani generis redemptio per christum li. iij. fo. lxxvj. co. j. ij. et iij. p. totum
 Humiliatio iherusalem quod li. j. fo. xij. co. ij. in medio
 Humilitas vera que sit li. iij. fo. lxx. co. ij. p. totum
 Humilitate causatur desolatio quod li. iij. fo. lxx. co. iij. post prin.
 Humilitatis fructus est refectio talis li. iij. fo. lxx. co. iij. in prin.
 Humilitatis in ecclesia et extra differentia li. v. fo. lxxij. co. iij. p. totum
 Iacintine pelles quod sint li. iij. fo. xl. co. j. in prin.
 Iacur in ecclesia quid sit li. ij. fo. xxxij. co. iij. post prin.
 Ignem divinum conflagrare quid sit li. ij. fo. xlv. co. iij. post medium.
 Ignis divinus quid agat in corde iusti li. iij. fo. lxx. co. ij. et iij. p. totum
 Ignis divinus multiplex li. iij. fo. lxx. co. ij. p. totum
 Imploratio divine misericordie multiplici lamento li. ij. fo. xxxvj. co. iij. p. medium
 Ingratitudo iudeis quod meruerit li. j. fo. iij. co. j. circa medium
 Innuocare deum debemus tunc et quare li. iij. fo. lxxij. co. j. et iij. p. totum.
 Iob quod interpretatur li. iij. fo. lxx. co. ij. post medium.
 Iudei quare ab egyptiis decepti li. j. fo. xviij. co. iij. p. totum.
 Iudei penis erudiuntur quod li. j. fo. xviij. co. iij. in medio
 Iudei quod et qui evulsi sunt li. iij. fo. lxx. co. j. et iij. p. totum
 Iudei perfidi quod amplexati sunt stercorea li. iij. fo. lxxvj. co. ij. p. totum.
 Iudei christo crucifixo quod non crediderunt li. v. fo. lxxij. co. ij. post medium.
 Iudeis dominus vigilavit li. j. fo. xv. co. j. post medium et iij. p. totum
 Iudeorum sancta prophetia li. j. fo. xij. post principium
 Iudeorum infortunia quanta sint li. j. fo. xij. co. iij. p. totum

Alphabetica

Judeorū petā q̄ fuerint unde meruerint iram li. j. fo. xiiij. col. j. p totum
 Judeorū sabbata quō derident li. j. fo. ix. col. ij. circa medium
 Judeorū captiuitatis causa q̄ li. j. fo. vj. col. ij. post principium
 Judeorū punitio cōminat a dño li. j. fo. viij. col. j. per totum
 Iudicij extremi ira qualis li. iij. fo. lxxiij. col. j. in principio
 Iudicij extrema dies ad qd erit li. iij. fo. lxxvij. col. ij. post mediū
 Iudicio extremo qd faciet dñs li. j. fo. xliij. post medium
 Iudicio extremo finito qd erit li. iij. fo. lxxvij. col. j. in fi. z. ij. in principio
 Iudicis clementia implorat p peccato li. v. fo. lxxix. colūna. iij. p totū
 Iugū multiplex z quō graue dicat iugū dñi li. iij. fo. xlix. col. iij. in fine
 Iusticia dei quō in tribulatione notatur li. iij. fo. lvij. col. iij. in principio
 Iustorū scutum z reprobos li. iij. fo. lx. col. j. in principio
 Iuuenis quanta sint pericula li. iij. fo. l. col. ij. p totum
 Ierimā multa s; vnū alijs pponit li. iij. fo. lvj. col. ij. in fi. z. iij. in pn.
 Iachrymas effundere quare sp̄ debet hō li. ij. fo. xxxv. col. ij. post pn.
 Iachrymas in maxilla portare qd sit li. j. fo. v. col. iij. in medio
 Lacte z niue qd significet li. iij. fo. lxx. col. j. p totum
 Lactentes ecclesie q̄ sint li. ij. fo. xxxj. col. iij. in principio
 Lamech quō interpretatur li. iij. fo. lj. col. iij. in fine
 Lamentatio p̄sentis vite carmen est li. iij. fo. lxxix. col. ij. z. iij. p totū
 Lamentationes generales z speciales q̄ sint plo. fo. iij. col. iij. post mediū
 Lamentationū z canticorū multiplex cōparatio li. j. fo. iij. col. j. per totum
 Lamea qd sit li. iij. fo. lxxij. col. iij. post pn. z. lxx. col. j. post principiū
 Lapides sanctuarij q̄ z quō disp̄si sint li. iij. fo. lxxj. col. ij. p totū
 Lapides sunt hereticorū dogmata li. iij. fo. xliij. col. j. ante fi.
 Laui r̄ps discipulis pedes quare li. j. fo. xj. col. iij. in principio
 Legis veteris grauitas que li. v. fo. lxxij. col. j. in principio
 Leo z v̄sus qd significat li. iij. fo. xliij. col. ij. post mediū. iij. z. iij. p totū
 Rex peccati quo medio tollitur li. j. fo. vj. col. iij. in fine
 Liber fuit r̄ps quō li. iij. fo. xj. col. iij. in medio
 Libertas animi in quo cōsistat li. iij. fo. xlvij. col. ij. per totum
 Ligna z aqua p̄cio cōparare qd sit li. v. fo. lxxj. col. j. z. ij.
 Lignū aridū qui sint li. iij. fo. lxx. col. j. p totum
 Liliū z rosa quare r̄ps dicatur li. iij. fo. lxx. col. j. per totū
 Littere h̄e quō cōnectant z misticent li. ij. fo. xxij. col. j. z. iij.
 Loq̄tur dñs sup punitōe iudeorū quō z qñ li. j. fo. viij. col. j. p totū
 Lugere quare debeam in p̄nti vita li. ij. fo. xxx. col. j. post principiū
 Luger ecclesia suos filios li. j. fo. xliij. col. j. per totū
 Lurū peccatorū quō euadere p̄nti iusti li. iij. fo. lxxv. col. j. p totum
 Agnifici fidelium auferunt qui li. j. fo. xvj. col. j. per totum
 Mala duo q̄b pcutit p̄ls petorū li. j. fo. ix. col. ij. in principio
 Maldictio z bñdictio filiorū israel li. j. fo. vij. col. iij. in fine
 Malefactū dei qd utilitatis sit li. iij. fo. lj. col. iij. in principio

Tabula

Manū auertere deū quid sit. li. ij. fo. xxv. col. j. in principio
Manus cū corde debem⁹ leuare quō. li. ij. fo. liij. co. ij. z. iij. p. totū
Manus dñi tripl^r tangit li. j. fo. xij. col. j. post medium
Martyres interpellant deū quō. li. v. fo. lxxix. col. iij. post principiu
Martyrū pene gemunt li. v. fo. lxxj. col. ij. post mediu
Matres aie q̄ sint li. ij. fo. xxxij. col. ij. post principium
Matres fidelū que sint li. v. fo. lxxx. co. iij. in medio
Marille ecclesie que sint li. j. fo. v. co. iij. in principio
Marille aie q̄ sint z quō in eis sint lachryme li. j. fo. vij. co. j. in medio
Medicina illi⁹ aie vel ecclesie frustra quō sit li. ij. fo. xxxij. co. j. post medium
Medicine varie aiarū li. iij. fo. lx. co. j. p. totum
Menstruis polluta aia dñi tunc li. j. fo. xvij. col. iij. in fine
Metro cōponunt lamēratōes quare li. j. fo. vij. co. j. in principio
Misetas nostras nouit deus li. iij. fo. xlvij. co. j. post mediu
Misericordie z miserationis differētia li. iij. fo. xlvij. co. iij. post mediu
Moyſes qd dixerit iudeis li. j. fo. iij. co. ij. circa mediu
Moyſi manū leprosam mūdare qd sit li. ij. fo. xxx. co. j. in medio
Molere sampsonē cecū quid sit li. v. fo. lxxxij. co. iij. in principio
Monachis p̄cauendū est hoc li. j. fo. ix. col. iij. post mediu
Monomachia exercuit rps quō. li. iij. fo. xliij. co. ij. post p̄ncipiū
Mortui duplices qui sint li. iij. fo. xij. co. iij. post p̄ncipium
Mundi mala qbus affligimur q̄ sint li. iij. fo. lxxvij. co. ij. p. totū
Munitiones z ornāmēta q̄ sint li. ij. fo. xxvj. co. iij. post mediu
Munitiones ecclesie z aie que z quō destruant li. ij. fo. xxvij. co. j. z. ij.
Murus bierlm quō dissipat⁹ dicat li. ij. fo. xxix. co. j. post mediu

n **I**gri q̄ sint in ecclesia li. iij. fo. lxx. col. iij. in principio
Nine q̄ significantur li. iij. fo. lxx. co. j. per totum
Nocte plorat aia qd z quare li. j. fo. v. co. iij. in fine
Nocte plorare quid sit li. j. fo. v. col. iij. ante mediu
Nosse scipm magnū est li. iij. fo. liij. co. ij. in fine
Nouit deus misetas nostras li. iij. fo. xlvij. co. j. post mediu
Nubes q̄ druplex quid sit in scriptura li. iij. fo. liij. col. iij. in principio
Numerus impar qd z q̄ bon⁹ feli. li. iij. fo. ij. col. j. in principio
Nun quō interpret li. iij. fo. liij. co. iij. in fine

o **C**asi sunt iudei p̄ xpm quō. li. ij. fo. liij. co. ij. per totum
Ocū spūaliū cauere debet li. j. fo. ix. co. iij. post mediu
Ocū est malū aie z causa punitōis li. j. fo. xvij. col. j. circa mediu
Oculi quō dicant loqui li. ij. fo. xxxv. co. iij. in principio
Oculo vno q̄liter rps videtur li. iij. fo. lv. co. iij. post mediu
Oculos deficere p̄ lachrymis qd sit li. ij. fo. xxxj. co. j. z. ij. p. totū
Oculus quō multipl^r debeat videre li. iij. fo. lv. co. j. ij. iij. per totū
Onus dñi leue quō sit li. iij. fo. l. col. j. per totum
Opus bonū vigilas quō habeat li. ij. fo. xxxvj. co. j. post mediu

Alphabetica

Oratio hoīs pctoris sic facta erat dicitur li. iij. fo. xliij. co. j. in medio
 Oratio taliter se humiliantis bona ē li. iij. fo. l. co. ij. in medio
 Oratoria ars ex sacra scriptura quō sumpta ē li. v. fo. lxxix. co. j. post mediū
 Orator mox hō quō debet dñm p̄cari li. iij. fo. l. co. j. in principio
 Ore quō xps haberi dicat li. iij. fo. lxxvj. col. ij. in medio
 Ornamēta ecclesie p̄latorū q̄ z quō amittant li. j. fo. xv. co. iij. in principio
 Ornamēta aie que sint li. ij. fo. xxvj. co. iij. post medium
 Ornamenta ecclesie q̄ sint li. v. fo. lxxv. co. ij. in fine
 Orphant deplangunt fideles quare li. v. fo. lxx. co. ij. post principiu
 Ortus ecclesiā significās duplex li. ij. fo. xxvij. co. ij. in principio
 Ostia qd sint in ecclesia li. iij. fo. xl. co. iij. in principio z. iij. in fine

P Atentia diuina vincit petā nra li. ij. fo. xxxiij. co. iij. post mediū
 Patientie virtus qd opetur li. iij. fo. l. co. iij. per totū
 Patientie signū taciturnitas qñ li. iij. fo. l. co. j. post principiu
 Panē petere a matribus qd sit li. ij. fo. xxxij. co. ij. z. iij. p totū
 Paruuli z lactētes ecclesiarū deficiūt li. ij. fo. xxxj. co. iij. in principio
 Paruuli ecclesiarū q̄ sint li. j. fo. viij. co. ij. post principiu
 Pascha ecclesie sunt sacramēta li. iij. fo. l. co. j. in principio
 Pascha est sacra scriptura ibidē post medium
 Passio xpi ecclesiā quō perisse dicat li. iij. fo. lvij. co. ij. in fine
 Passio xpi quō liberauerit nos a capriuitate li. iij. fo. lvij. co. j. in principio
 Passione sustinuit xps labore magno li. iij. fo. lx. co. iij. z. iij. p totū
 Passione xpi fuisse laqueus qbus quō dicat li. iij. fo. lvj. co. j. post principiu
 Passione xpi fuisse torcular quō li. j. fo. xvi. co. iij. per totum
 Passione similitudinē portat xpi imitatores li. iij. fo. xl. co. j. in medio
 Pasto z sollicitudo in ecclesia quō desit li. iij. fo. lxvi. co. j. post mediū
 Patria nra que sit in vita p̄nti li. iij. fo. lvi. co. ij. post principiu
 Paup̄tas altissima nō nisi spū apprehendit li. iij. fo. xxxvij. co. ij. post mediū
 Paup̄tas xpi z ecclesie q̄lis li. iij. fo. xlvi. co. iij. in fine z fo. xlviij. co. j. p totū
 Paup̄tatē suā spūs sic agnoscat li. iij. fo. xxxix. co. ij. z. iij. p totū
 Pecunia sacre scripture qd emim⁹ li. v. fo. lxxj. co. j. post principiu
 Petā quoz manifestent in iudicio li. iij. fo. lxxvij. co. ij. post principiu
 Peccata q̄ quibz ecclesia affligit li. j. fo. ix. co. iij. p totū
 Peccati grad⁹ qbz aīa labit ad deteriora li. iij. fo. xliij. co. j. in principio
 Peccato hō nībil sit quō li. v. fo. lxxxij. co. iij. in principio
 Peccatores pcutiunt duplici malo li. j. fo. ix. co. ij. in principio
 Peccatū iudeoz q̄ meruerūt trā dei li. j. fo. iij. co. j. per totum
 Pedes discipuloz quare xps lauit li. j. fo. xj. co. iij. in principio
 Pedes habet synagoga z ecclesia q̄les li. j. fo. xj. co. j. z. iij. p totū
 Pellem vetustā facere qd sit li. iij. fo. xxxvij. col. j. in fine
 Pelles rubricate q̄ sint li. iij. fo. xl. co. j. post principiu
 Pellis qua induit adā quō sit nra li. v. fo. lxxvij. co. ij. in principio

Tabula

Penitentie pcellus q̄lis esse debeat. li. iij. fo. liij. co. ij. iij. z. iij. p totū
 Penitentes intra ecclesiā q̄ sint. li. v. fo. lxxv. co. j. in principio
 Peniter de peccato tūc aia. li. j. fo. vj. col. j. circa mediū
 Petra tenentes quō euadunt lutū. li. iij. fo. lxxv. col. j. per totum
 Petri resperit dñs quare. li. iij. fo. lxxij. col. iij. post mediū
 Pharisei lamijs cōparant. li. iij. fo. lxxij. col. iij. post principium
 Phe quō interpretetur. li. iij. fo. lvj. col. j. post mediū. z. fo. lv. co. iij. in principio
 Pietas dei quāta sit. li. iij. fo. lj. co. iij. post mediū
 Plorat ecclesia bec q̄re z in q̄bo. li. j. fo. v. co. ij. circa me. z. co. iij. post p̄ncipiū
 Poetarū fabule nō debēt legi a religiosīs. li. ij. fo. lxxvij. col. iij. in fine
 Portas ecclesie z recte in fra figere qd sit. li. ij. fo. lxxix. col. iij. post p̄ncipiū
 Portas apire qd sit anime. li. j. fo. vj. co. iij. post mediū
 Porte syon que sint. li. j. fo. vj. col. ij. post p̄ncipiū
 Porentiū in ecclesia duo genera. li. v. fo. lxxiiij. co. iij. post principium
 Predicatores ecclesie aquile sunt. li. iij. fo. lxxv. co. iij. z. iij. per totum
 Prelati tales ecclesie q̄re lugendi sint. li. v. fo. lxxv. co. ij. in principio
 Prelati q̄ p̄culoso statu maneāt. li. j. fo. ix. col. j. per totum
 Prelati amittunt ornāmēta que. li. j. fo. xv. col. iij. in p̄ncipio
 Prelati sub die trahētes cibū qd sint. li. iij. fo. lxxvj. co. ij. iij. z. iij. z. lxxvj. co. j.
 Prelatorū malicia ecclesia punitur. li. iij. fo. lxxij. col. ij. iij. z. iij.
 Prelatorū cū qui sint. li. j. fo. xvij. co. iij. p totum
 Presumptuosi quid mali agant. li. iij. fo. lxxix. col. iij. post principium
 Principes z porte iudeorū qui. li. ij. fo. lxxix. col. iij. post medium
 Principes ecclesie suspendi manibz qd sit. li. v. fo. lxxiiij. co. j. in p̄ncipio
 Prophete vident xpm in ymbra. li. iij. fo. lxxvij. co. j. post mediū
 Prophete falsi q̄ sint in ecclesia. li. ij. fo. lxxij. co. ij. post p̄ncipiū
 Prophetica erāt oīa instrumēta cultus dei in lege. li. ij. fo. lxxij. co. iij. p totū
 Punit deus ecclesiā quare. li. j. fo. xvij. col. j. per totū
 Punit deus malos dupli causa. li. iij. fo. lj. col. iij. post p̄ncipiū
 Puniunt in q̄ nō nisi deo p̄mittente. li. j. fo. xvij. co. ij. post mediū
 q Quadratione aie vicioz q̄ sit. li. iij. fo. xliij. co. j. post p̄ncipiū
 Querit sponsa quatuor z que. li. iij. fo. xliij. co. j. in p̄ncipio
 Querit verbū p̄is tribz modis z q̄bo z vbi. li. iij. fo. xliij. co. iij. in medio
 Ecordat ecclesia bis bonis vñ cōsolat. li. j. fo. ix. co. ix. post mediū
 r Redēptio humani generis p̄betata declarat. li. iij. fo. lxxvj.
 Regna diaboli xps destruxit quō. li. iij. fo. lxxij. col. ij. post principium
 Regnū z p̄ncipes polluere qd sit. li. ij. fo. lxxij. co. ij. in fi. z. iij. in principio
 Regula aiconij expositiua sacre scripture. li. iij. fo. lxxvij.
 Religiosi z sacerdotes lapides sanctuarij quō sint. li. iij. fo. lxxij. co. ij. iij. z. iij.
 Reliquia opus q̄le debeat esse. li. iij. fo. lxxvij. co. iij. in principio
 Renes qd h̄nt. li. iij. fo. xlv. co. ij. post principium
 Repellit deus fideles. li. iij. fo. lxxvij. co. ij. post mediū
 Reprobos dānatio iusta. li. iij. fo. lx. col. iij. z. iij. per totum

Alphabetica

Reproboꝝ scutu quid sit. li. iij. fo. lxxj. col. j. in principio.
 Res quo interpretetur. li. iij. fo. lviij. col. iij. in medio.
 Rebe expandere pedibꝫ quid sit. li. j. fo. xiiij. col. iij. p. totu.
 Reuocillaꝝ aia hoc mo. li. j. fo. xiiij. col. j. in principio.
 Rosa z liliu dicitꝫ xpus quare. li. iij. fo. liij. col. j. per totu.
 Ruminat aia z quare. li. iij. fo. xlvij. col. ij. in principio.

Sacerdotes virginibꝫ qre z quo ptingunt. li. j. fo. vij. co. ij. in medio.
 Sacerdotes auru qle sit. li. iij. fo. lxxij. co. j. post mediu z. ij. p. totu
 Sacerdotes fragere panẽ dñt. li. iij. fo. lxxvj. co. ij. iij. z. fo. lxxvij. co. j. p. totu
 Sacerdotes xpi cõtenere qle malũ. li. iij. fo. lxxij. co. iij. in medio
 Sacerdotes mali nõ sunt cõtenendi. li. iij. fo. lxxiiij. co. j. post mediu.
 Sacerdotes cupidi qd faciãt in ecclia dei. li. v. fo. lxxxi. co. j. p. totu.
 Sacerdotes sacm male tractantiũ ipoperatio. li. j. fo. xij. col. ij. post mediu
 Sacerdotũ culpa qre ruina populi sit. li. ij. fo. xxiiij. colũna. j. z. ij. z. fo. xxxiiij.
 colũna. ij. post mediu.
 Sacerdotũ negligentia multi peunt. li. iij. fo. lxx. co. ij. iij. z. iij.
 Sacerdotũ negligentia videbatꝫ ecclia. li. v. fo. lxxx. co. iij. post principiu.
 Sacerdotũ mala secularibꝫ se sociãtes. li. v. fo. lxxvj. co. iij. post principiu.
 Sacramẽta ecclie z sacra scriptura sunt pascha. li. iij. fo. liij. col. j. in princĩ
 pio. z. li. iij. fo. xliij. col. j. post mediu.
 Sacra scptura quõ nrm dẽ esse habitaculu. li. v. fo. lxxx. co. j. in medio.
 Sade quõ interpretaꝫ. li. iij. fo. lviij. co. j. in principio.
 Sagitte dñi q sinũ. li. ij. fo. xxvj. co. iij. in medio z. li. iij. fo. xliij. co. iij. in pncĩ.
 Salomons tẽpli structura qd significet. li. iij. fo. xxxix. co. ij. in principio
 Samech quõ interpretaꝫ. li. iij. fo. liij. co. iij. i fine. z. li. iij. co. j. ij. z. iij. p. totu
 Sampsonis excecari molere qd sit. li. v. fo. lxxiiij. co. iij. in principio.
 Sanctoꝝ luctꝫ tra demonũ infestatões. li. v. fo. lxxij. co. iij. post principiu.
 Sanguinolentꝫ pps qd sit. li. iij. fo. lxxvij. co. iij. in principio.
 Saphirus in ecclia qd sit. li. iij. fo. lxx. co. ij. post principiu.
 Scutu reproboꝝ z iustoꝝ qd. li. iij. fo. lxxj. col. j. in principio
 Sedechie exoculario z captio qd sit. li. iij. fo. xliij. co. j. post mediu
 Senes hmoi sunt lugẽdi. li. ij. fo. xxx. co. ij. in pñ. z. co. iij. post principiu.
 Simoniaca prauitas in dero luge. li. v. fo. lxxvj. co. j. post mediu.
 Synagoga pedes qles habeat. li. j. fo. xj. col. j. post mediu
 Synagoga ruiturã quõ viderit ppheta. li. ij. fo. xliij. co. ij. p. totu.
 Sodomoꝝ imo romanoꝝ tangit iniqtas. li. v. fo. lxxiiij. co. ij. post principiu.
 Sodomoꝝ pctũ quale. li. iij. fo. lxxvij. col. j. per totum
 Sola sedere ecclia qre dicat. li. j. fo. iij. co. iij. post principiu.
 Solennitas aie que sit. li. j. fo. vij. co. iij. in medio.
 Sordere dicitꝫ anima quare. li. j. fo. vij. co. iij. in medio
 Sordiu multiplicatẽ quo euadere possit hõ. li. iij. fo. lxxv. co. j. p. totu.
 Spectositas ecclie que sit libro. ij. fo. xxiiij. per totu.

Tabula

Spes vana hoim que sit. li. iij. fo. lxxij. co. iij.
 Spes semp in deū habenda est. li. iij. fo. lxxvj. co. iij. p. totū.
 Spiritus nostri oris quō xp̄s sit. li. iij. fo. lxxvj. colūna. ij. p. totū.
 Sponse opa que sint. li. j. fo. xij. co. iij. per totū.
 Status aic quis z quō ab eo ducatur. li. j. fo. xvj. col. ij. post pncipiū.
 Statuū z cōditionū diuersitas quō deplāgunr. li. iij. fo. lxxvij. co. iij. p. totū.
 Stephanus qd impropauerit iudeis. li. j. fo. iij. co. ij. circa mediū.
 Stercus quid sit. li. iij. fo. lxxvj. col. iij. post medium.
 Suauē iugū dñi quō graue sit. li. ij. fo. l. col. j. in principio.
 Supbi minant ceruice quō li. v. fo. lxxj. col. ij. in medio.
 Supboz z hereticoz qles sint opationes. li. iij. fo. lxxij. co. j. z. ij.
 Sustinere dñm q̄s dicatur. li. iij. fo. lxxij. col. iij. post pncipiū.

Tabernaculi noīe q̄ significet z quō dissipet. li. ij. fo. xxvij. co. j. p. totū.
 Tacurnitas qū est signū p̄tētie. li. iij. fo. l. co. j. post pncipiū.
 Tēpus p̄ntis vite ad qd nobis sit p̄cessus. li. ij. fo. xxvj. co. ij. post p̄n.
 Thau quare iustus sit inscriptū. li. ij. fo. xxvij. co. ij. in medio.
 Thau quid significet. li. iij. fo. l. post medium.
 Thau quō interpretet z qd significet. li. iij. fo. lxxvij. co. ij. post mediū.
 Thau qd significet z qre signū z qre vltia lra. li. j. fo. xx. co. iij. p. me. z. iij. p. to.
 Timētes deū beati sunt. li. iij. fo. lxxij. co. j. in principio.
 Timere deū nō debet hō deo p̄ntē qre. li. iij. fo. lxxij. co. iij. in pncipio.
 Torcular dñi qd sit. li. j. fo. xvj. co. iij. in principio.
 Tributaria se deplorat anima. li. j. fo. v. col. j. in principio.
 Trinitas tota quō xp̄s sp̄s dicat. li. iij. fo. lxxvj. co. ij. z. iij. p. totū.

Anitas decipit boies. li. iij. fo. lxxij. col. iij. post pncipiū.
 Vasa diuersimoda qd significet. li. iij. fo. lxxij. in medio.
 Vectes ecclesie qd sint. li. ij. fo. lxxj. co. iij. post pncipiū.
 Venter z viscera ecclie z aic qd sit. li. ij. fo. lxxj. co. ij. iij. z. iij. p. totū.
 Venter ecclesie q̄s z quō turbetur. li. j. fo. lxxj. co. j. post mediū.
 Velociores predicatoribz sunt in q̄. li. iij. fo. lxxvj. co. iij. z. iij.
 Vestigia hereticoz quō lubrica sint. li. iij. fo. lxxvj. col. ij. in pncipio.
 Via iniquoz plangit. li. iij. fo. lxxij. co. iij. post mediū.
 Viam erroneā habent isti. li. iij. fo. l. co. iij. per totum.
 Videre deū quare excecari nō possum⁹. li. v. fo. lxxvj. post pncipiū.
 Videre quō debeat oculus. li. iij. fo. l. co. j. ij. z. iij. p. totum.
 Vidua quare dicatur ecclesia. li. j. fo. iij. col. iij. in principio.
 Viduatur ecclesia sacerdotū negligētia. li. v. fo. lxx. col. iij. post principium.
 Vie syon quō lugeant. li. j. fo. xvj. col. j. in principio.
 Vie syon que sint. li. j. fo. xvj. co. ij. post principium.
 Vigilare debet anima quō li. j. fo. xv. col. iij. per totum.
 Vigilie debet haberi tales in bono ope. li. ij. fo. lxxvj. col. j. post mediū.

Alphabetica

Vincit terre qui sunt li. iij. fo. l. j. col. iij. in principio
 Vindemiantur sancti et impij quod li. j. fo. xvj. col. ij. in principio
 Vindicatur iustorum occisio per rationem li. ij. fo. xxxvj. co. iij. post medium
 Virga triplex domini et que li. ij. fo. xxxvij. col. iij. in medio
 Virgilius in iav. eneidos adducit de quadratura victor li. ij. fo. xliij. co. j. p. p.
 Virginitas significat illo li. ij. fo. xl. co. j. in principio.
 Virginitas et sacerdotium que copulatur li. j. fo. vij. co. ij. post medium
 Virginitas et iuvenum differentia li. v. fo. lxxij. co. iij. in medio
 Virgo ecclesia que operatur li. j. fo. xij. col. iij. per totum
 Virgo ecclesia quomodo humiliter li. v. fo. lxxij. col. iij. in principio
 Vir et homo in quo differunt et quare li. ij. fo. l. j. col. iij. in medio
 Virides sine dilectione nihil est li. iij. fo. lxxvj. col. iij. post medium
 Vivere vult deus omnes homines quater li. ij. fo. xliij. col. iij. post medium
 Vicio divina que qualia faciat li. iij. fo. lxxj. col. ij. et iij. p. totum
 Vlacoris die desiderant inimici quod li. ij. fo. xxxij. co. iij. post principium
 Umbra carnis christi quod contulerit li. iij. fo. lxxvj. col. j. post principium
 Vox multiplex clamans ad deum li. ij. fo. lviij. co. iij. in medio

p. similitudinem passionis portat sancti li. ij. fo. xl. co. j. post principium
 x. Christi captio per circumdificationem significat li. ij. fo. xliij. co. iij. in pnci.
 Christum transgressio qualis erat li. ij. fo. xlvij. co. j. in principio
 Christi sublimitas et humilitas contulit nobis hec li. iij. fo. lxxvj. co. j. i. principio.
 Christi divinitas et humanitas significat li. iij. fo. lxxvj. co. j. post medium
 Christus ecclesia sua adversariis premitte li. ij. fo. xxxij. col. iij. in fine
 Christus quod et quomodo gemit per peccata li. ij. fo. xxxij. col. iij. post medium
 Christus a patre oblectus quod sit li. ij. fo. xliij. col. j. in fine
 Christus liber inter mortuos a quo et quod fuerit li. ij. fo. xliij. co. iij. in medio
 Christus factus est iudeis in derisum li. ij. fo. xlv. co. iij. post principium
 Christus perijt in morte quod li. ij. fo. xlv. co. iij. in fi. et fo. xlvj. co. j. p. totum
 Christus lilium et rosa quare dicat li. ij. fo. l. j. co. j. per totum
 Christus positus est in ruinam et resurrectionem quod li. ij. fo. l. j. co. j. ij. et iij.
 Christus autem dicitur quare li. ij. fo. lxxvj. col. j. in fine
 Christus patrem in passione quod invocavit li. ij. fo. lviij. co. j. per totum
 Christus quod dicat spiritus oris nostri li. ij. fo. lxxvj. col. ij. per totum

Dolatria cuius mali causa fuerit li. j. fo. v. co. ij. post principium
 ypocritarum mala deplagunt li. iij. fo. lxxvij. co. iij. circa medium
 ypocritarum opera qualia sunt li. iij. fo. lxxij. co. j. et iij. p. totum
 ypocrite sibi cibum coquunt li. iij. fo. lxxj. co. j. post principium

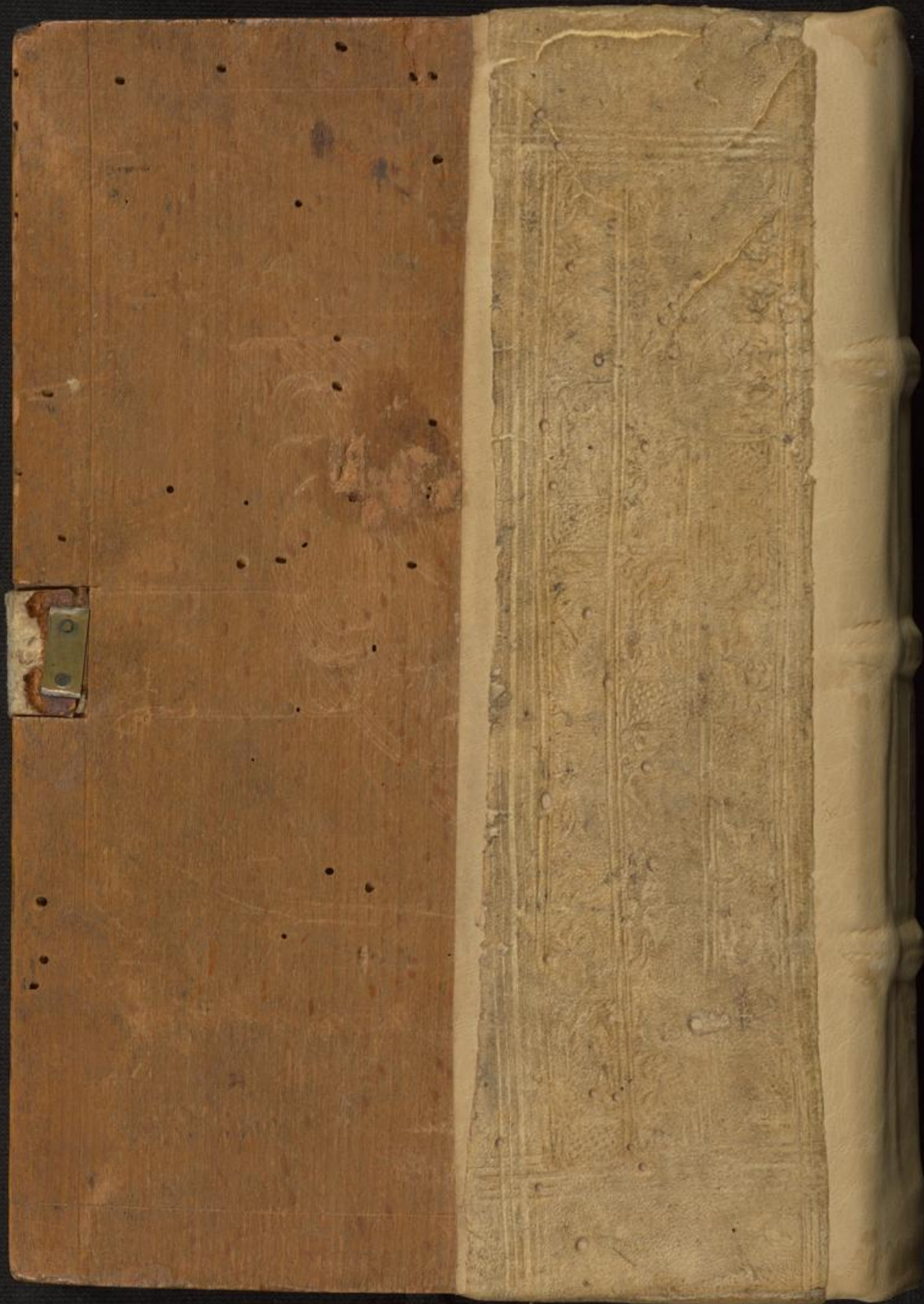
Sag littera hebraica quod interpretatur li. ij. fo. xlvj. co. iij. per totum

Primus

Inferiorum numerus. quantum
per se in se
Anon. per se in se. in se. pr
in se. (Sedentibus Anon.
Nobis. in se. in se. in se.
in se. in se. in se. in se.
in se. in se. in se. in se.

B. III. 7.

fr

Handwritten text, possibly a signature or date, in the top left corner.

Handwritten text in the top right corner, possibly a title or description.

B. III. 7.

